

ZES

J

Nr 41
Politech

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 1

*205 Skon - Polityka Pol. Wn
J. 1931
J. 1931*

CENA 1.50

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERMÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

**KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 915.**

TELEFONY: KRÓLHUTA 636-640 I KATOWICE 972.

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZAMONU
Z KOPALNÍ KRÓL' BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. SKARBOFERME KRÓL. HUTA.

TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU

SPÓŁKA AKCYJNA

*ZAKŁADY FABRYCZNE
W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM*

ZARZĄD W WARSZAWIE, UL. WILCZA 9^A

TELEFONY: 8 33-61, 8 75-49, 8 28-96, 8 75-39

*WYTWARZA PRZĘDZĘ SZTUCZNEGO JEDWABIU
SYSTEMEM KOŁODJONOWYM I WISKOZOWYM*

*WIELKA NAGRODA PAŃSTWOWA I WIELKI MEDAL ZŁOTY NA P. W. K. 1929
WIELKA NAGRODA NA WYSTAWIE MIĘDZYNARODOWEJ W LEODJUM 1930*

CENTRALA ROLNIKÓW, SP. AKC.

W POZNANIU, PL. WOLNOŚCI 18

CENTRALA HANDLOWA „ROLNIKÓW” SPÓŁDZIELNI ROLNICZO-HANDLOWYCH
należących do Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych T. Z.

O D D Z I A Ł:
W GDAŃSKU, LANGGASSE 67
..... wejście od Portechaisengasse .....

PRZEDSTAWICIELSTWO:
W KATOWICACH. UL. MARJACKA 13

Załatwia wszelkie tranzakcje, wchodzące w zakres handlu
ziemiopłodami, paszami, nawozami sztucznymi, opalem i t. p.
za pośrednictwem Spółdzielni Rolniczo-Handlowych pod nazwą
„ROLNIK” w Wielkopolsce, na Pomorzu i na Górnym Śląsku

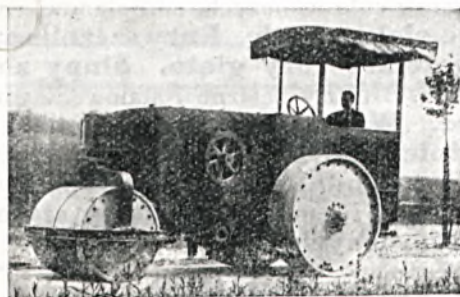

STARACHOWICE

PIERWSZA FABRYKA LOKOMOTYW W POLSCE

SPÓŁKA AKCYJNA
ZAKŁADY W CHRZANOWIE (MAŁOPOLSKA)

Specjalny dział
BUDOWY MOTOROWYCH
WALCÓW SZOSOWYCH

BIURO ZARZĄDU:
W WARSZAWIE, UL. MONIUSZKI 2
Telefony 34-68, 35-16

Państwowa Wytwórnia Aparatów Telegraficznych i Telefonicznych

Warszawa - Praga, ul. Grochowska Nr. 30

TELEFONY:

Ogólny 10-00-29, Kierownik Techniczny 10-15-24,
Buchalterja 10-13-30, Dział Handlowy 10-00-00.
Kontrola Techniczna 10-05-63,
Dyrektor Naczelny 10-00-07.

APARATY TELEFONICZNE I ŁĄCZNICE
(CENTRALE) DLA LINJI PUBLICZNYCH
WOJSKOWE I KOLEJOWE.

APARATY TELEFONICZNE MORSOWSKIE
TYPU POCZTOWEGO I KOLEJOWEGO.

APARATY TELEFONICZNE JUZOWSKIE.

BEZPIECZNIKI, PRZELĄCZNIKI, ODGROMNIKI I T. P.
APARATY PRĄDÓW SŁABYCH ORAZ CZĘŚCI SKŁA-
DOWE DO WSZYSTKICH POWYŻSZYCH APARATÓW.

Zakłady Solvay w Polsce, T. z O. P.

ZARZĄD: Warszawa, Czackiego 14

Adres telegr.: SOLVAYKA, ——— Skrzynka pocztowa 282.

Telef.: 711-24, 270-43, 708-89, 330-99, 270-07, 666-54.

Soda amonjakalna — Soda ciężka — Soda krystaliczna
Soda żrąca — Bikarbonat rafinowany — Chlorek wapnia
Chlorek wapna — Sól okruczowa i mielona — Portland-
Cement — Gips — Węgiel

FABRYKI SODY: Mątwy pod Inowrocławiem, Borek Fałęcki pod Krakowem
KOPALNIE SOLI: Wapno, pow. Wągrowiecki, Solno pod Inowrocławiem
FABRYKA PORTLAND-CEMENTU „GRODZIEC”, w Grodźcu koło Będzina
GIPSOWNIA: Wapno, powiat Wągrowiecki
KOPALNIA WĘGLA: Grodziec I.

SKŁADY FABRYCZNE: BIAŁYSTOK — BIELSK — CZĘSTOCHOWA — KATOWICE
KRAKÓW — LUBLIN — LWÓW — ŁÓDŹ — POZNAŃ — WARSZAWA — WILNO — RA-
DOM — RÓWNE — GDAŃSK — RYGA — TALLIN.

TOWARZYSTWO

Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza

S. A.

Zarząd i Biuro Sprzedaży

Warszawa, Moniuszki 10,

Telefony: 651-61, 667-27

ZAKŁADY W SOSNOWCU I ZAWIERCIU WYTWARZAJĄ:

Rury bez szwu, rury spawane, łączniki wszelkich systemów i wymiarów z materiałów zwykłych i specjalnych. **Rury cienkościenne precyzyjne** do aparatów cukrowniczych, aeroplanów, rowców, mebli i innych celów. **Rury cienkościenne spawane elektrycznie. Rury szczelinowe. Rury spłuczkowe. Wężownice. Przegrzewacze i wszelkie rury gięte. Słupy z rur. Rury żebrowe** kute systemu Favier do ogrzewania i chłodni. **Blachy żelazne i stalowe. Żelazo handlowe** wszelkich fasonów i **stal. Żelazo kalibrowe. Walcówka. Żelazo** do wyrobu podkowiaków. **Żelazo** na nity i śruby. **Żerdzie wiertnicze. Druty pompowe. Beczki żelazne. Poprzeczniki i konsole telegraficzne. Lemiesze, odkładnie, płozy, sprężyny, radliczki, zęby, głowice**, ze stali normalnej, chromo-niklowej i pancerniej. **Odlewy stalowe** ze stali specjalnej z **pieców elektrycznych.**

TOWARZYSTWO OTRZYMAŁO NAJWYŻSZE NAGRODY

na P. W. K., WYSTAWIE TURYSTYCZNEJ w Poznaniu i na TARGACH PÓLNOCNYCH w Wilnie.

Przedstawiciele: T-wo Kern — Kraków, Lwów, Borysław
J. Antczak — Poznań, ul. Ratajczaka 16
J. Schwarz — Gdynia, Szosa Gdańsk
„ — Gdańsk, Hopf, ngasse 89.

WYSOKOWARTOŚCIOWE CEGŁY SZAMOTOWE

NEUTRALNE, PÓLKWAŚNE, ZASADOWE, WYSOKOZASADOWE, KWASOODPORNE, IZOLACYJNE
DLA CEGIELŃ, WAPIENNIKÓW, CEMENTOWNI,
PRZEMYSŁU METALURGICZNEGO, SZKLANEGO,
NAFTOWEGO, CHEMICZNEGO

POLECA

GIESSCHE, SPÓŁKA
AKCYJNA
KATOWICE   UL. PODGÓRNA 4

BIURO AGENTUROWE RAFINERJI OLEJÓW JADALNYCH „BARO”,

sp. z ogr. odp.

Warszawa, Nowy Zjazd 1

Telefony: 47-71 i 540-98 Adres telegr. SOYAOL

Przyjmuje amówienia na rafinowane oleje jadalne w ilościach wagonowych do dostaw z fabryk zrzeszonych w Związku Polsko-Gdańskich Rafinerji Olejów Jadalnych

Prenumerując

„Lot Polski” popieracie L. O. P. P.

Prenumerata roczna zł 12 — P. K. O. 7.860

Warszawa — Długa 50

AMERYKA

JEST NAJWIĘKSZYM
RYNKIEM NA ŚWIECIE
AMERYKAŃSKO-POLSKA

IZBA HANDLOWA
W STANACH ZJEDNOCZONYCH
149 East 67th Street New York City

POŚREDNICZY W NAWIĄZYWANIU
STOSUNKÓW HANDLOWYCH
POMIĘDZY AMERYKĄ A POLSKĄ

KUPCZE I PRZEMYSŁOWCZE POLSKII
po przybyciu do Nowego Yorku
UDAJ SIĘ ZARAZ DO IZBY

ROZMÓWISZ SIĘ TAM PO POLSKU, OTRZYMASZ
WSKAZÓWKI I POMOC BIUROWĄ ZA DARMO!
KORESPONDENCJA W JĘZYKU POLSKIM

W POLSCE

załatwiał swe sprawy przez

Polsko - Amerykańską Izbę Handlową
Warszawa, Nowy Świat 72, tel. 26-62

Podróżujmy najwygodniej, tanio
i nie tracąc niepotrzebnie czasu:

CZAS PRZEJAZDU:

Warszawa — Bydgoszcz	1 godz. 50 min.
„ — Gdańsk	2 „ 20 „
„ — Katowice	2 „ — „
„ — Kraków	1 „ 50 „
„ — Lwów	2 „ 30 „
„ — Poznań	2 „ 10 „
Kraków — Wiedeń	2 „ 50 „
Lwów — Bukareszt	6 „ 20 „
Katowice — Brno	1 „ 45 „
Brno — Wiedeń	1 „ — „

BLIŻSZE INFORMACJE:

telefon 547-60
lub w większych
biurach podróży

Polonia - Italia

Organ Izby Handlowej Polsko-Italskiej

Redaktor Naczelny Dr. LEON PĄCZEWSKI

Komitet Redakcyjny: Dr. A. Menotti Corvi,
Radca Handlowy Poselstwa Italskiego w War-
szawie, Dr. A. Barigiani, jego zastępca, Jó-
zef Werner, Prezes Izby, J. Brygiewicz, Wi-
ceprezes Izby, Inż. J. Dworzańczyk, Prezes
oddziału w Katowicach, oraz Dr. W. Ol-
szewicz

Na żądanie wysyłamy numery okazowe

Adres Redakcji i Administracji: Wierzbo-
wa 11, tel. 202-15. Prenumerata roczna
zł 40.

DOSTARCZAMY NASTĘPUJĄCE
PRODUKTY PRZEMYSŁU AZOTOWEGO DLA CELÓW TECHNICZNYCH:

SALETRA AMONOWA

SALETRA SODOWA

S A L M I A K

WĘGLAN AMONU

KWAS AZOTOWY

TECHN. I CHEM. CZYSTY

AMONIAK SKROPLONY

WODA AMONIAKALNA

TECHN. I CHEM. CZYSTA

T L E N . . . . .

ORAZ NAWOZY AZOTOWE ZA POŚREDNICTWEM WSZYSTKICH
WIĘKSZYCH ORGANIZACJI ROLNICZO - HANDLOWYCH W KRAJU

**PAŃSTWOWA FABRYKA
ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH**

**W CHORZOWIE
NA GÓRNYM ŚLĄSKU**

POLSKA GOSPODARCZA

DAWNIEJ
PRZEMYSŁ I HANDEL

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI
WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
W WALCE Z KRYZYSEM — C. P.	1033	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	1050
POROZUMIENIE ŻYTNIE — S. FR. KRÓLIKOWSKI	1034	PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM: Ochrona karna interesów wierzycieli — N.	
O ZWIEKSZENIE SPOŻYCIA WYROBÓW LNIAR- SKICH — LUDWIK MACULEWICZ	1037	KRONIKA BIEŻĄCA: PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	1054
ŻYCIE GOSPODARCZE: Popieranie wytwórczości krajowej — M. Szyszłowski Rynek pracy w maju 1931 r.		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	1054
GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ: GÓRNICTWO WĘGLOWE	1040	SKARBOWOŚĆ I FINANSE: Ogólnopolski Zjazd Instytucyj Oszczędnościowych	
PRZEMYSŁ NAFTOWY	1041	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	1055
PRZEMYSŁ SOLNY	1042	Z BANKU POLSKIEGO	1056
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	1043	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY: DZIAŁALNOŚĆ BANKU ROZRACHUNKÓW MIĘDZY- NARODOWYCH — STEFAN WARCHOŁ	1057
Okres międzysezonowy w przemyśle włókienniczym — M. K.		KRONIKA ZAGRANICZNA: NIEMCY	1060
ROLNICTWO	1044	AUSTRJA	1061
Chłodnia portowa w Gdyni — St. Rostkowski Zasady sądenia owiec na przeglądach — M. M.		WĘGRY	1061
HANDEL: HANDEL ZAGRANICZNY	1045	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	1061
Bilans handlowy w maju 1931 r. — W. St.		BIBLIOGRAFJA	1064
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	1047		
RYNEK AKCYJNY	1049		
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	1049		
W sprawie podatku miejskiego od przesyłek towarowych — J. G.			

W WALCE Z KRYZYSEM

ZUPEŁNIE słusznie twierdzą ekonomiści-teoretycy, że żadnego generalnego radykalnego lekarstwa na zwalczenie kryzysu niema, i że jedynie normalna realizacja pewnego określonego programu gospodarczego może stwarzać pomyślne warunki, przy których trwaniu życie gospodarcze łatwiej przetrzyma kryzys i samo wytworzy w sobie źródła energii odradzającej. Lecz mimo wszystko istnieją posunięcia, od których zależy ułatwienie życiu gospodarczemu obracania się i możliwie najznośniejszej prosperacji nawet

w najtrudniejszym okresie przesilenia. Oczywiście, że tego rodzaju posunięcia uzależnione są od najrozmaitszych okoliczności, w zależności od których przybierają łagodniejszą czy ostrzejszą formę.

Walka z obecnym kryzysem trwa nieprzerwanie od dość już dawna, tylko zmienia się stopień jej natężenia. Początkowo obracała się ona w granicach normalnych zarządzeń gospodarczych i była koncentrowana tylko na pewnych odcinkach frontu walki z kryzysem. Taktyka ta była zupełnie zrozumiała, gdyż

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
POLITYCZNY WARSZAWSKIEJ

Pl. J. Piłsudskiego Kobołniczej 1

M. H.

i kryzys był jeszcze wtedy łagodniejszy i ujawniał się tylko w niektórych dziedzinach życia gospodarczego.

Obecnie sytuacja się zmieniła. Kryzys uderzył z wielką siłą równocześnie we wszystkie dziedziny życia gospodarczego. Wielkie skurczenie się rynków zbytu krajowych i zagranicznych wywołało wydatne ograniczenie wytwórczości przemysłowej we wszystkich dziedzinach; to pociągnęło za sobą przede wszystkim bezrobocie i wytworzyło znaczne trudności finansowo-kredytowe na rynku płatniczym. Zmniejszenie się obrotów gospodarczych wywołało zmniejszenie się wpływów skarbowych i pociągnęło za sobą konieczność radykalniejszych cięć w planie wydatków skarbowych. Z kolei rzeczy wydatne zmniejszenie budżetu państwowego — zwłaszcza w dziedzinie inwestycyjnej — pociągnęło za sobą dalszą stagnację w przemyśle i dodatkowo wpłynęło na zmniejszenie się obrotów handlowych. W ten sposób, widzimy, wytworzyło się koło pragmatycznie ze sobą związanych ujemnych zjawisk gospodarczych, które tak wybitnie zaostrzyły kryzys. W tych warunkach i taktyka walki z kryzysem musiała się oblec w daleko ostrzejsze, niż dotąd, kształty.

W wytworzonej sytuacji należy myśleć przede wszystkim o tem, aby utrzymać w stanie nienaruszonym podstawy, na których zbudowany jest cały gmach życia gospodarczego. Podstawy te mogą się kurczyć i zmieniać swoją dynamikę, ale nie mogą utracić równowagi i nie mogą wykroczyć poza pewne naturalne minimum wymiaru. Gdyby bowiem same podstawy życia gospodarczego się zachwiały, musiałby runąć i cały gmach jego — tak, jak wali się dom, gdy zmurszą pod nim fundamenty.

Do tych podstawowych elementów życia gospodarczego zaliczyć przede wszystkim należy: ustabilizowaną walutę, zrównoważony realnie budżet i zaufanie w celowość zarządzeń walki z kryzysem. I to są elementy, o których zachowanie Rząd podjął tak zdecydowaną walkę.

Ostatnie radykalne zarządzenia skarbowe stwarzają pełne możliwości utrzymania równowagi budżetowej i dają obywatelowi rękojmię, że Rząd uczyni wszystko, co będzie w jego mocy, aby tę równowagę utrzymać.

Te zaś zarządzenia znalazły niezwłocznie dodatni refleks w obrotach giełdowych, których charakter jest tak znakomitym wykładnikiem nastrojów i tendencji życia gospodarczego, a mianowicie, nastąpiło zahamowanie fali odpływu walut zagranicznych i nawet ich

ponowny przyływ do kas Banku Polskiego. Tego rodzaju reakcja giełdy, obok znakomitego pokrycia kruszcowego i równowagi budżetu, daje prawo do zupełnie obiektywnego przeświadczenia, że kursowi złotego polskiego nic nie grozi.

Widzimy więc, że równowadze dwóch najważniejszych podstawowych elementów naszego życia gospodarczego — walucie i budżetowi — nic nie grozi, i że, przeciwnie, można mieć pełną uzasadnioną nadzieję, że równowaga ich nie będzie naruszona.

Nakoniec musimy stwierdzić stąd płynący wniosek, że realizacja rządowego planu walki z kryzysem daje pożądane efekty, a więc, że ten plan jest racjonalny. Życie zaś gospodarcze otrzymuje w ten sposób źródło, z którego może czerpać siły do trwania i zwycięskiego przetrwania kryzysu.

Aby pogłębić koordynację i celowość uderzeń przeciwkryzysowych, Rząd postanowił utworzyć specjalną komisję do walki z kryzysem, która zajmie się opracowaniem doraźnych posunięć go podarczych, które przyczyniłyby się bezpośrednio do podtrzymania równowagi naszego życia gospodarczego i otworzyłyby przed nim i przed Skarbem Państwa źródła nowej energii i środków dla przeciwstawienia się kryzysowi. Komisja ta będzie czemś w rodzaju sztabu generalnego w walce z ciężką sytuacją gospodarki narodowej.

Reasumując, stwierdzamy, że aktywności kryzysu Rząd przeciwstawia planową i zdecydowaną aktywność kontruderzeń. Jest to jedynie skuteczna metoda obrony, która nigdy nie może się zamknąć w działaniach defensywnych.

Kryzys światowy, mający swe źródła w powojennym układzie sił gospodarczych, ogarnął i Polskę, stawiając ją w obliczu wielkiego niebezpieczeństwa gospodarczego, tem większego, że kraj nasz nie posiadał takich rezerw, jakimi rozporządzały państwa przedwojenne i materialnie zasobne. Szukanie więc teraz win tylko we własnym układzie stosunków gospodarczych jest niedorzecznością, opartą albo na nieświadomości sytuacji, albo na złej woli.

Natomiast jest rzeczą pewną, że w defetyzmie żadną miarą nie należy szukać środków na zwalczenie kryzysu albo przynajmniej na jego złagodzenie. Tylko powszechna solidarność czynników gospodarczych i twarda wola przetrwania otworzyć mogą przed naszym krajem drogi do pomyślnego wyjścia z sytuacji.

C. P.

POROZUMIENIE ŻYTNIE

RZĄD NIEMIECKI oświadczył, że odnosi się negatywnie do kwestji przedłużenia umowy o wspólnym regulowaniu polsko-niemieckiego wywozu żyta. Skutkiem tego umowa ta wygasła z końcem czerwca r. b. i w nadchodzącej kampanji wywozowej

zbiorów żyta z 1931 r. obaj dotychczasowi kontrahenci umowy będą działali samodzielnie.

Na początku 1930 r. skończył się nieodnowiony skutkiem negatywnego stanowiska Rządu niemieckiego okres uregulowanych stosunków w dziedzinie

wzajemnego obrotu drzewem (wygaśnięcie umowy drzewnej), obecnie skończył się z tej samej przyczyny okres polsko-niemieckiego współdziałania w dziedzinie eksportu żyta. Stronie niemieckiej najwidoczniej niewiele zależy na stabilizacji, względnie na odbudowie pomyślnego układu stosunków gospodarczych, i to nie tylko w handlu wzajemnym (drzewo), lecz także w handlu międzynarodowym (żyto). Decyzja Rządu niemieckiego co do nieodnawiania umowy żytniej z Polską wypadła w czasie, gdy Rząd polski zainicjował wstępne rozmowy z przedstawicielami sowieckiej organizacji eksportu żyta, aby krąg wysiłków, zmierzających do wyjścia z kryzysu cen na światowym rynku żytnim, zamknąć przez włączenie do porozumienia w tej lub innej formie najpoważniejszego eksportera żyta na rynek europejski — Z. S. R. R. (eksport żyta rosyjskiego w ubiegającym sezonie przekroczył liczbę 600 tys. t, co równa się 50% obrotów światowych tym rodzajem zboża). Nieprzedłużenie umowy żytniej polsko-niemieckiej nie może mieć wpływu na ideę porozumienia żytniego polsko-rosyjskiego, tem bardziej, że w ubiegłej kampanii wywozowej eksport żyta niemieckiego spadł do minimum, i jako główni dostawcy żyta na rynek europejski pozostały 2 kraje: Polska (z wywozem przeszło 200 tys. t żyta w postaci ziarna i przeszło 80 tys. t w postaci mąki) i Z. S. R. R. Dla Rosji Sowieckiej ewentualne porozumienie żytnie przedstawiać się musi interesująco, jeżeli się zważy, że przeciętna cena, uzyskana za żyto przez Sowiety w okresie wywozowym marzec 1930 — luty 1931 r., podług danych polsko-niemieckiej komisji żytniej, waha się około Hfl. 4, gdy przeciętna cena, jaką osiągnęła z eksportu żyta w tym samym czasie Polska, wynosi Hfl. 5·152 za 100 kg paritet c. i. f. Antwerpja.

W ten sposób Sowiety, idąc w pojedynkę i wyprzedając swoje żyto, straciły skutkiem nadmiernie niskiej ceny Hfl. 6 — 3 miljn. na całej partii (600.000 t) — zależnie od tego, czy cenę dałoby się podnieść do Hfl. 5 czy do Hfl. 4·5 za 100 kg. W razie planowej akcji, opartej na porozumieniu, mogłyby strat powyższych uniknąć, względnie uzyskać te same, biorąc wartościowo, efekty globalne (około Hfl. 24 miljn.) za wywóz mniejszych ilości, przeznaczając zaoszczędzone kwoty żyta na zaopatrzenie rynku wewnętrznego.

Działaniu polsko-niemieckiego porozumienia żytniego należy się parę słów wspomnienia. Pierwsze porozumienie o wspólnem regulowaniu polsko-niemieckiego wywozu żyta było zawarte w drodze wymiany not między obu Rządami w dn. 18 lutego 1930 r. na okres do końca czerwca 1930 r. (faktycznie do 16 lipca 1930 r.). W terminie wygaśnięcia umowy została ona przedłużona w nieco zmienionej formie przy pomocy wymiany not z dn. 12 lipca 1930 r. na okres od 16 lipca 1930 r. do końca czerwca 1931 r. Na zasadzie zarówno pierwszej, jak i drugiej umowy oba Rządy zobowiązały się stosować świadectwa przywozowe (Niemcy), względnie kwity wywozowe (Polska), będące wyrazem premjowania wywozu, tylko do tych ilości żyta, które będą sprzedane za pośrednictwem polsko-niemieckiej komisji — a zatem w sposób oficjalny, przez nieudzielanie premji wywozowej innym partjom żyta, skoncentrowano podaż żyta z obu krajów. Drugie porozumienie uzupełniło powyższą klauzulę w ten sposób, że również żyto, wywożone przez Państwo lub przez powierników Państwa (orga-

nizacje, powołane do danej czynności przez Państwo), będzie sprzedawane za pośrednictwem polsko-niemieckiej komisji, choćby żyto to nie korzystało ze świadectw przywozowych, względnie wywozowych.

Koncentracja podaży posiadała formę czynności komisjonerskich, które polegały na przydzielaniu zamówień, bądź skutkiem zgłoszenia się odbiorców bądź skutkiem zgłoszenia się oddawców żyta, przyczem ci ostatni mieli możność przedstawić do zatwierdzenia przez komisję konkretne tranzakcje.

W najwcześniejszym okresie działalności (do kwietnia 1930 r.) komisja poszukiwała odbiorców przy pomocy agentów koncernu niemieckiego Scheuera, z chwilą jednak, gdy w dn. 7 kwietnia 1930 r. założono własny aparat handlowy w formie G. m. b. H., działalność komisji uzależniła się od wzmiankowanego przedsiębiorstwa i poczęła posiłkować się siecią własnych agentur zagranicznych. W ostatnich czasach, zwłaszcza, gdy Niemcy wycofały się z rynku, a po stronie polskiej wywóz żyta skoncentrował się w 90% w Państwowych Zakładach Przemysłowo-Zbożowych, poczęły przeważać fakty prostego akceptowania przez komisję gotowych tranzakcyj, przedstawionych jej do zatwierdzenia przez eksportera.

Przydzielanie zamówień odbywało się w formie kontraktów, przesyłanych stronom przez komisję do podpisu, to znaczy, że z jednej strony za wykonanie warunków dostawy, a z drugiej za odbiór i zapłatę odpowiadaly strony kontraktujące.

Warunki kontraktu odnośnie cen musiały odpowiadać cenom minimalnym, ustalonym przez komisję w zależności od położenia rynku, przyczem cena minimalna odnosiła się do sprzedaży natychmiastowej „żyta niemiecko-polskiego”; za inne gatunki żyta, względnie przy innych warunkach dostawy komisja cenę odpowiednio podwyższała lub zniżała. Umowa zawierała wytyczne co do podwyższania lub zniżania ceny minimalnej w zależności od natężenia sprzedaży.

Co do ilości przydzielanie zamówień odbywało się w myśl pewnego klucza, ustalonego w umowie, przyczem w drugiej umowie ograniczono możność przeniesienia na późniejsze okresy kwot, w okresie poprzednim przez daną stronę umowy niewydzyskanych: ostateczne wykorzystanie ilości, przypadających na strony w myśl klucza podziału, winno nastąpić w każdym okresie dwumiesięcznym, na które podzielono zamykanie rachunku.

W drugim układzie obie strony nałożyły na komisję obowiązek sprzedaży c. i. f. (t. j. do rąk kupców lub spożywców w krajach odbiorczych) jako zasadę. Sprzedaże f. o. b. porty obu krajów lub tranzytem granica polsko-niemiecka dopuszczone były w drugim układzie tylko tytułem wyjątku i to takim firmom, które zobowiązały się udowodnić przed komisją sposób dalszej sprzedaży nabytego od komisji żyta — chodziło o uniknięcie wypadków krzyżowania polityki komisji żytniej przez firmy niemieckie, które magazynowały żyto, zakupione w Polsce, w portach niemieckich i stamtąd sprzedawały (bez premji niemieckiej, jako żyto tranzytowe), bez porozumienia z komisją żytnią.

We wzajemnym obrocie polsko-niemieckim udzielanie świadectw przywozowych, względnie wywozowych wymagało zgody reprezentantów obu stron w komisji żytniej — stypulacja, która przypomina te ustępy wielu przemysłowych umów kartelowych, które odno-

szą się do wzajemnej ochrony wewnętrznego rynku zbytu.

Wreszcie należy wspomnieć o tem, że obie umowy zawierały pewne wyłączenia z pod działania porozumienia; wyłączenia te druga umowa sprecyzowała w ten sposób, że porozumienie nie odnosi się do wywozu niemieckiego przez suchą granicę do Czechosłowacji, Austrii, Szwajcarii i Francji oraz do wywozu polskiego przez suchą granicę do Łotwy, Litwy, Estonii oraz przez polską granicę południową aż do stacji Poworków, jako zachodniego punktu końcowego.

Rezultaty pracy komisji polsko-niemieckiej dadzą się sprowadzić do nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych z rynkami odbiorczymi, o czym świadczy stopniowy rozwój transakcyj c. i. f. na miejsce transakcyj tranzytowych, a następnie odnoszą się do wyeksportowanych ilości żyta i uzyskanych za nie cen, co, łącznie z akcją interwencyjną Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, wywołało pożądanąwyżkę cen na rynku wewnętrznym. Akcja eksportowa o tyle jest korzystniejsza od akcji interwencyjnej, że może być z powodzeniem prowadzona przy pomocy sił społeczeństwa i że w sposób ostateczny likwiduje nadwyżki zbożowe, podczas gdy akcja interwencyjna sama przez się nie rozwiązuje jeszcze sprawy zbytu nadwyżek, które, pozostając w magazynach zbożowych, mogą być zlikwidowane również przez sprzedaż na rynku wewnętrznym, bez opłacenia cła.

Od początku swej działalności komisja sprzedała następujące ilości żyta polskiego w poszczególnych miesiącach (podług sprawozdania komisji żytniej z dn. 4 maja r. b. w — tonnach):

	1930	1931
Styczeń	—	11.930
Luty	1.325	33.445
Marzec	17.230	11.610
Kwiecień	11.755	200
Maj	16.540	
Czerwiec	22.610	
Razem I okres:	69.460	
Lipiec	34.430	
Sierpień	65.295	
Wrzesień	41.800	
Październik	29.855	
Listopad	4.155	
Grudzień	8.810	
Razem II okres:	184.345	240.530

Ogółem za pośrednictwem komisji żytniej sprzedaliśmy 309.990 tonn żyta polskiego; jeżeli przyjąć przeciętną (nieważoną) cenę, uzyskaną z eksportu w powyższym okresie Hfl. 5'152 za 100 kg parytet c. i. f. Antwerpja, to osiągnęliśmy za wywóz powyższej ilości zgrubsza Hfl. 15.964 tys., czyli zł 57.472 tys. Oczywiście, niecała powyższa suma wpłynęła do kraju, ponieważ pewna część tej sumy przypada na koszty przewozu żyta od granicy polskiej do miejsca przeznaczenia cudzemi linjami kolejowymi i okrętami, o ile żyto szło suchą granicą do Szczecina (co w pewnym stopniu miało miejsce) i o ile od Szczecina, względnie nawet portów polskich, było przewożone cudzemi okrętami.

Do powyższej sumy Skarb Państwa dopłacił, tytułem zwrotu ceł, zł 18.599 tys.

Przeciętna (nieważona) cena wewnętrzna za ten sam okres czasu wynosiła, podług notowań giełdy w Poznaniu, zł 18'26 za 100 kg; przyjmując tę cenę za podstawę, wartość całej powyższej partii żyta,

oszacowaną podług cen wewnętrznych, określimy zgrubsza na zł 56.604 tys.

Powyższe dane, jako nie będące wynikiem rachunku ważonego, mają znaczenie orientacyjne. Z powyższego wynikałoby, że część wyplaconej przez Skarb Państwa sumy niewątpliwie poszła na użytek rynku wewnętrznego, przyczyniając się do podniesienia ogólnego poziomu cen żyta wewnątrz kraju, przyczem z poziomu tego skorzystały, oczywiście, znacznie większe ilości żyta niż te, do których wywozu dopłacono. Wzrost cen żyta ponad parytet eksportowy odbywał się stopniowo, w miarę zbywania nadwyżek. Poniższe zestawienie przeciętnych (nieważonych) cen, uzyskanych z eksportu, z cenami wewnętrznymi w poszczególnych miesiącach daje pojęcie o wzroście tych ostatnich cen z początku o wysokość premii, potem ponad tę wysokość, ponad parytet eksportowy (skutkiem tego nastąpiło przerwanie wywozu od kwietnia r. b.). Przeciętne ceny miesięczne żyta wynosiły — w zł za 100 kg:

	Parytet c. i. f. Antwerpja	Cena giełdowa w Poznaniu
1 9 3 0		
Marzec	20'06	17'56
Kwiecień	22'00	20'86
Maj	18'62	18'01
Czerwiec	16'70	15'69
Lipiec	19'89	18'45
Sierpień	20'95	20'50
Wrzesień	17'79	18'54
Październik	17'30	17'83
Listopad	17'61	18'18
Grudzień	18'47	18'36
1 9 3 1		
Styczeń	16'68	17'83
Luty	15'45	17'38

Proces wyżki cen wewnętrznych ponad parytet eksportowy, zapoczątkowany w styczniu r. b., osiągnął poziom wstrzymujący eksport w kwietniu r. b.

Nieodnowienie umowy żytniej polsko-niemieckiej postawiło polski handel zbożowy w obliczu konieczności zorganizowania samodzielnego aparatu wywozowego, z ewentualnością porozumienia z innymi krajami, wywożącymi żyto. Zorganizowanie samodzielnego aparatu nie przedstawia większych trudności dzięki w pewnym stopniu istnieniu gotowego wzoru pracy, jaki posiadamy w postaci komisji żytniej i dzięki temu, że dotychczas istniejące przedsiębiorstwa handlowe nie zostały przez działalność komisji zastąpione, ani osłabione. Będzie chodziło tylko o stworzenie podobnej organizacji dachowej, która mogłaby przejąć funkcje komisji żytniej, polegające na wspólnej reprezentacji handlowej wywozu, na ujednostajnianiu cen eksportowych i ewentualnie regulowaniu ilości. Przez stworzenie przed rokiem polsko-niemieckiej komisji żytniej dochodzimy obecnie do stworzenia wspólnej organizacji wywozowej w Polsce, jakkolwiek doniedawna o tem nie mogło być jeszcze mowy dzięki silnie indywidualistycznemu nastawieniu psychologicznemu eksporterów polskich i dziwnej wzajemnej nieufności, wyhodowanej przez różne warunki gospodarcze i kulturalne. Wspólna reprezentacja handlowa eksporterów podług intencji Rządu ma objąć nie tylko żyto, lecz ewentualnie także inne rodzaje zboża, a środkiem, przywiązującym eksporterów do wspólnej organizacji, ma być zwrot ceł, stosowany (jak dotychczas dla żyta) pod warunkiem dokonywania transakcyj

wywozowych za pośrednictwem wzmiankowanej organizacji. Zagadnienie siły handlowej i wartości poszczególnych firm eksportowych, podobnie jak dotychczas, istnieje i nadal, ponieważ wspólna organizacja wywozowa o tyle tylko będzie w stanie prowadzić korzystną politykę wywozową (np. sprzedaże na terminy i bezpośrednio krajom odbiorczym), o ile będzie

mogła oprzeć się na silnych, odpowiedzialnych i rozporządzających magazynami jednostkach handlowych. Przeto w ramach ogólnego porozumienia (wspólnej reprezentacji) winien nadal istnieć, a nawet doznać wzmocnienia ruch koncentracyjny firm eksportujących.

S. Fr. Królikowski

O ZWIĘKSZENIE SPOŻYCIA WYROBÓW LNIARSKICH

Jakkolwiek nie wszystkie przesłanki, wysunięte w tym artykule, odpowiadają poglądom naszym, to jednakże zamieszczamy go ze względu na potrzebę zastanowienia się nad sytuacją przemysłu lniarskiego w Polsce.

REDAKCJA

PRZEŻYWANY obecnie kryzys w Polsce otworzył nam oczy na szereg bardzo doniosłych zagadnień, które dotychczas albo zupełnie były zapoznawane, albo też były przez nas niedoceniane. Do zagadnień tych w pierwszym rzędzie należy używanie tkanin lnianych w kraju, względnie wzmoczenie używania tych wyrobów.

W jaki sposób używanie tkanin lnianych w Polsce może być zwiększone i jakie przeszkody na tej drodze muszą być usunięte — winno być wyraźnie uświadomione przede wszystkim przez te czynniki, od których decyzji zależy rozwiązanie tego zagadnienia. Używanie tkanin lnianych przez ludność miejską winno być propagowane tak, jak obecnie propaguje się spożycie cukru i jak reklamowane są nawozy sztuczne krajowego wyrobu. Jednakże propaganda może dać rezultaty tylko po upływie pewnego czasu, a przeto znacznie większe znaczenie dla doraźnego rozwiązania omawianego zagadnienia posiada przejście do używania tkanin lnianych przez te instytucje rządowe i organizacje samorządowe, które dotychczas zaspokajały swe zapotrzebowanie na tkaniny wyrobami z surowców zagranicznych. Wobec znaczenia, jakie posiada uprawa lnu dla zachowania siły płatniczej ludności rolniczej — instytucje i organizacje, opierające swą egzystencję na wpływach podatkowych do kas skarbowych i samorządowych, winny bezwzględnie dążyć do częściowego narazie zastąpienia tkanin z surowców zagranicznych wyrobami z krajowego lnu, chociażby nawet wyroby te były chwilowo gorsze i kalkulowały się drożej. Należy wyraźnie podkreślić, że o ile osiągnięcie doraźnych korzyści może odgrywać decydującą rolę w kalkulacjach handlowych prywatnych firm i osób, to w stosunku do instytucji i organizacji państwowych i samorządowych względy te winny ustąpić przed względami natury ogólnej i decydować powinien interes państwowy — podtrzymania bytu szerokich mas płatników wiejskich.

Do liczby konsumentów wyrobów lnianych, od których przede wszystkim oczekiwać winno rolnictwo największego poparcia, należą: wojsko, policja, koleje, szpitale, saliny państwowe, fabryki nawozów sztucznych, cukrownie i t. d. W pierwszym rzędzie intendentura wojskowa przystąpićby mogła do zaopatrzenia oddziałów wojskowych, jeśli nie wyłącznie, to w znaczniejszym niż dotychczas stopniu, w sprzęt wojskowy, drelichy, bieliznę, onuce, sienniki i worki, wyrabiane z lnu krajowego, zaś postronki z manili mogą być zastąpione przez postronki z konopi. Te sa-

me wyroby z lnu i konopi mogłyby być wprowadzone przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Skarbu, Ministerstwo Komunikacji i Ministerstwo Poczty i Telegrafów do użytku przez policję, straż graniczną, funkcjonariuszów kolejowych i pocztowych oraz ponadto we wszystkich tych okolicznościach, gdy urzędy państwowe wydają zaopatrzenie swym pracownikom w naturze. Dla szpitali państwowych i samorządowych wskazane jest w miarę możliwości całkowite przejście do używania tkanin lnianych ze względu na właściwości tych tkanin, specjalnie nadających się dla wymagań szpitalnictwa. Saliny państwowe całkowicie, zaś fabryki nawozów sztucznych częściowo mogłyby zastąpić używane obecnie worki jutowe — workami z lnu, worki te mogą być wielokrotnie prane i odbiorcy chętnie z pewnością zapłacą za nie drożej, ze względu na możliwości szerokiego zastosowania worka lnianego w gospodarstwie domowym. Cukrownie, o ile nie są zmuszone przez odbiorców zagranicznych do pakowania cukru w workach jutowych, winny również używać worków lnianych; konsekwencją tego może być zwiększenie konsumpcji cukru wewnątrz kraju, gdyż, ułatwiając rolnikowi zbyt lnu, cukrownie tem samem dałyby do jego dyspozycji zwiększone środki na nabywanie cukru. Nawiasem zaznaczyć należy, że wprowadzone odniedawna do użycia przez rolników w ich gospodarstwie płachty żniwne i worki z juty należy co najrychlej zpowrotem zastąpić przez także wyroby z lnu. Naogół staje się celem wydanie wszystkim instytucjom państwowym i samorządowym oraz organizacjom, korzystającym ze znaczniejszych kredytów rządowych, zalecenia pokrywania ich zapotrzebowania na wyroby z surowców włókienniczych przynajmniej w 25% wyrobami z surowców krajowych — lnu i konopi.

Jak było nadmienione wyżej, interes najliczniejszych mas płatników podatków w Polsce wymaga, aby instytucje i organizacje rządowe i samorządowe w możliwie szerszym zakresie zaczęły używać tkanin lnianych, nawet i w tym wypadku, gdyby tkaniny te były gorsze i droższe od tkanin bawełnianych i jutowych, jako wyrabianych z surowców pochodzenia zagranicznego. Tego rodzaju poparcie uprawy roślin krajowych nie byłoby u nas nowością, gdyż analogiczny przykład znajdujemy w dziedzinie cukrownictwa, gdzie dla utrzymania kultury buraka cukrowego w Polsce i umożliwienia wyeksportowania pewnej nadwyżki produkcji cukru zagranicę ponosi ofiary całe społeczeństwo. Jednakże len jest w znacznie lepszej sytuacji od buraka cukrowego i żadnym ofiar specjalnych ani ze strony Państwa ani ze strony społeczeństwa nie wymaga. Możliwości konkurencyjne wyrobów lnianych w stosunku do wyrobów z surowców zagranicznych są bardzo poważne, szczególnie jeśli się uwzględni znacznie większą trwałość wyrobów lnianych, ich zdrowotność i małą wrażliwość na wilgoć.

Przy tak nieznacznej różnicy ceny tkaniny lnianej są dwa i pół raza mocniejsze od tkanin bawełnianych i trzykrotnie mocniejsze od jutowych; ponadto lniane wyroby wytrzymują 200 prań, wówczas gdy wyroby bawełniane — tylko 70, wyroby zaś jutowe zupełnie prane być nie mogą.

Dotychczas na rynku polskich wyrobów lnianych faktyczny monopol posiadała jedna z fabryk, gdzie zgrupowane było 60% ogólnej ilości wrzecion lnianych w kraju. Jednakże stwierdzić należy, że fabryka ta nie tylko nie wykorzystwała posiadanych możliwości dla podniesienia krajowej uprawy lnu, lecz wręcz przeciwnie, stopniowo zmniejszała produkcję tkanin lnianych, używając do przerobu w znacznej mierze surowców, sprowadzanych z Rosji Sowieckiej, i przechodziła do przerobu bawełny. W związku z tem przy rozstrzygnięciu zagadnienia używania tkanin lnianych w Polsce fabryki tej jako czynnika dodatniego brać pod uwagę przynajmniej narazie nie można, natomiast należy dążyć do stworzenia branży lniarskiej, grupującej wszystkich rozdrobnionych właścicieli mniejszych przędzalni i tkalni lniarskich w Polsce, oraz ewentualnie do powołania do życia nowych zakładów lnianych przędzalniczo-tkackich.

Również i przy rozważaniu całokształtu zamierzonej akcji lniarskiej w Polsce ujawnia się konieczność niezwłocznego usprawnienia czynności wzmożenia wydajności istniejących przędzalni i tkalni lniarskich. Prze-

mawiają za tem względy następujące: wobec faktu znacznego zmniejszenia blisko od roku eksportu zagranicę, $\frac{3}{4}$ ogólnej ilości włókna, które z roku na rok wywożono z kraje (16.000 tonn) pozostaje na rynku wewnętrznym i mimo katastrofalnej zniżki cen napróżno oczekuje na nabywców. Już istniejące w Polsce przędzalnie, przy maksymalnym wykorzystaniu wszystkich posiadanych wrzecion lnianych starego typu i po przystosowaniu do przerobu lnu tych wrzecion, na których przędzie się juta, oraz przy pracy na dwie zmiany, są w stanie przerobić zaledwie ok. 5 tys. tonn włókna lnianego, na rynek zaś poza przerobem chałupniczym rzuca się rocznie ok. 20 tys. t włókna. Z powyższego wynika, że dla przerobu włókna krajowego, nawet przy uwzględnieniu ewentualności częściowego wznowienia eksportu lnu polskiego zagranicę, powinniśmy mieć przynajmniej 5 razy tyle wrzecion, ile obecnie posiadamy, czyli ok. 75 tys. t wrzecion lnianych.

Trzeba przypuszczać, że w dobie obecnego kryzysu dążenie do samowystarczalności gospodarczej naogół i do oparcia się na krajowych surowcach włókienniczych w szczególności stanie się w Polsce naczem powszechnie uznanym, a przez to samo zagadnienia, poruszone w niniejszym artykule, doczekają się rychłego rozwiązania.

Ludwik Maculewicz

ŻYCIĘ GOSPODARCZE

POPIERANIE WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ. — Nie zwykła konkurencja na rynkach zagranicznych, redukująca ceny towarów eksportowych, sprawia, że eksport coraz częściej staje się małorentowym, a nawet deficytowym.

Obrona poszczególnych państw przed importem obcych towarów w zrozumiął interesie utrzymania własnych placówek gospodarczych przy życiu przejawia się w szeregu posunięć traktatowych, taryfowych, celnych i t. p. danego rządu. Lecz obrona staje się coraz trudniejszą, a żelazne prawa popytu i podaży stwarzają dosyć podatny grunt dla niskowokształtujących się pod względem cen towarów importowanych. W takich wypadkach decydującą rolę odegrać może społeczeństwo danego kraju. Społeczeństwo, jako konsument, ze względów patriotyzmu gospodarczego winno coraz bardziej zwracać się w stronę towaru polskiego. Kupując towar polski, spełnia się nie tylko czyn patriotyczny, lecz również odnosi w wielu wypadkach korzyści, ponieważ towar krajowy w szeregu dziedzin zasługuje na uwagę co do swej jakości, jak również stosunkowo niskiej ceny.

Uświadomieniem społeczeństwa pod tym względem, jak również propagandą idei popierania wytwórczości krajowej, zajął się szereg organizacji gospodarczo-społecznych na terenie Polski.

Jeżeli działalność tych organizacji rozpatrzmy na terenie poszczególnych województw, to stwierdzimy, że największą aktywność przejawiają one w województwach: warszawskim, poznańskim, krakowskim, łwowskim i śląskim. W mniejszym stopniu propaganda wytwórczości krajowej ma miejsce na terenie województw: pomorskiego, nowogrodzkiego, kieleckiego, poleskiego, lubelskiego, wołyńskiego i białostockiego. Organizacji tych niema w województwach: stanisławowskim, wileńskim oraz łódzkim. W Warszawie oraz na terenie woje-

wództwa warszawskiego najbardziej czynnymi organizacjami są: Liga Samowystarczalności Gospodarczej i Sekcja Popierania Wytwórczości Krajowej przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa.

Instytucje te organizują: konkursy wystaw sklepowych, zebrania, konferencje, pogadanki, zjazdy, odczyty i kursy dla dorosłych i młodzieży, następnie urządzają tygodnie różnych przemysłów, imprezy propagandy prasowej, radiowej, filmowej, afiszowej oraz wszelkie imprezy propagandy zamkniętej i otwartej, wreszcie, informują o źródłach produkcji krajowej i t. p.

Podobną pracę, lecz w szerszym zakresie, odpowiadającym charakterowi danej instytucji, prowadzą: Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet, Wojewódzki Komitet Regionalny, Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego, Wystawa Ruchoma Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego i Polska Liga Gospodarcza. Na terenie woj. warszawskiego prowadzone są od kilku lat badania przemysłu ludowego, które dadzą podstawę do dokładnego poznania tej gałęzi wytwórczości ludowej oraz zorganizowania sprzedaży tych towarów. W zakresie wystaw prób i wzorów prace pozuwają się pomyślnie naprzód, czego dowodem były 3 takie wystawy, urządzone z wynikiem pomyślnym w r. ub. W woj. poznańskim popieraniem wytwórczości krajowej zajmują się: Związek Obrony Przemysłu Polskiego, Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Związki Fabrykantów w Poznaniu i Bydgoszczy. Działalność Związku Obrony Przemysłu Polskiego poza akcją odczytową sprowadza się do interwencji u władz i samorządów oraz w związkach towarzystw kupieckich. Tak np. staraniem Związku wyszedł okólnik kuratorjum szkolnego tamtejszego okręgu, polecający tworzenie po szkołach kółek Związku Obrony Przemysłu Polskiego. Następnie Związek zwracał się do D. O. K. o współdziałanie władz wojskowych, celem wydania zarządzeń, uwzględniających interesy wytwórczości krajowej. Interwencje w towarzystwach kupieckich polegają na uświadamianiu ku-

pięctwa co do braku celowości importu zbędnych produktów zagranicznych. Na terenie woj. krakowskiego propagandę wytwórczości krajowej prowadzą: Liga Propagandy Wytwórczości Krajowej w Krakowie oraz pośrednio Wojewódzki Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy i Towarzystwo Przemysłu Ludowego Małopolski Zachodniej i Śląska. Z wymienionymi instytucjami w ścisłym kontakcie pozostaje Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Krakowie, który ideę wytwórczości krajowej propaguje w zakresie potrzeb i zainteresowań kobiet. Propaganda wytwórczości krajowej w woj. lwowskim nie ma charakteru jednolitej, planowej akcji, obejmującej wszystkie gałęzie wytwórczości krajowej, lecz sprowadza się ona do poparcia niektórych tylko działów życia gospodarczego. Tak np. Towarzystwo Patronat Przemysłu Ludowego i Domowego we Lwowie propaguje kilimy, rzeźby, ceramikę ludową, hafty, zabawki, wyroby koszykarskie i t. p., organizując wystawy ruchome w miastach prowincjonalnych. Podobną pracę przeprowadza Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego oraz Liga Pomocy Przemysłowej. Na uwagę zasługuje fakt, że Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego zorganizowało kursy szklarskie i ozdób choinkowych. Kursy te stworzyły podstawę do założenia nie istniejących dotychczas w Polsce wytwórni szkła laboratoryjnych i farmaceutycznych, które w stosunkowo krótkim czasie wyparły z rynku krajowego w wielkiej mierze import niemiecki, uniemożliwiając tem samem krajowy przemysł farmaceutyczny od zagranicznego importu szkła. Poza tem kursy te przyczyniły się do powstania wytwórni szklanych ozdób choinkowych. Poza wymienionymi organizacjami propagandą wytwórczości krajowej w ramach swego zainteresowania zajmują się: Narodowa Organizacja Kobiet, „Ukraińskie Narodne Mystectwo, Żinocza Promysłowa Kooperatywa z obm. porukoju” oraz Towarzystwo Warsztatów Rękodzielniczych dla Dziewcząt Żydowskich. Na terenie woj. śląskiego największą aktywność w popieraniu wytwórczości krajowej przejawia Związek Towarzystw Kupieckich w mniejszym zaś stopniu Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach oraz Związek Samodzielnych Rzemieślników i Przemysłowców w Katowicach.

W pozostałych województwach, w których obserwujemy popieranie wytwórczości krajowej, akcja ta została albo niedawno zapoczątkowana albo nie zdążyła należycie się rozwinąć.

Tak więc pewne próby propagandy prasowej i konkursu wystaw sklepowych podjął „Pomorski Komitet Popierania Przemysłu Krajowego” w Grudziądzu; dorywcze współdziałanie w akcji popierania wytwórczości krajowej ma miejsce w woj. nowogrodzkiem w odniesieniu do T-wa Organizacji i Kółek Rolniczych, Rad Powiatowych B. B. W. R., Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego, Izby Przemysłowo-Handlowej, Izby Rzemieślniczej, Stowarzyszenia Kupców Polskich i t. p. Podobną pracę do wspomnianych organizacji prowadzą na terenie woj. kieleckiego: Stowarzyszenie Spożywców „Bratnia Pomoc” w Sandomierzu, Stowarzyszenie Kupców w Olkuszu, Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Olkuszu, Koło Polek w Radomiu, Stow. Spożywców „Przyszłość” w Opocznie, Stow. Spożywców „Odrodzenie” w Snardzewicach oraz Stow. „Zgoda” w Starem Stuznie. W woj. poleskim popieranie wytwórczości krajowej sprowadza się do inicjatywy w tej sprawie następujących organizacji: „Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego na Polesiu”, Koła Fachowego Pszczelarzy „Pszczółka”, Poleskiego Związku Hodowców Bydła Polskiego” oraz „Poleskiego Związku Hodowców Trzody Chlewniej”.

Poza wymienionymi organizacjami odgrywają pewną rolę w popieraniu wytwórczości krajowej Towarzystwo Przemysłu Ludowego w Lublinie, Wojewódzkie Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego p. n. „Krajan” w Białymstoku oraz Wołyński Oddział Ligi Samowystarczalności Gospodarczej i Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Łucku. W woj. tarnopolskim

akcja popierania wytwórczości krajowej rozwija się nadal pomysłnie dzięki powołanym w tym celu powiatowym i miejscowym komitetom, przy współdziałaniu rozmaitych towarzystw, związków, instytucyj oraz wojskowości.

Przedstawiona powyżej akcja na terenie poszczególnych województw wyraźnie wskazuje na aktualność zagadnienia i podkreśla doniosłą rolę społeczeństwa — jako konsumenta towarów polskich.

W celu uzgodnienia i rozszerzenia przy jednoczesnej centralizacji prac popierania wytwórczości krajowej została powołana do życia Naczelna Organizacja Popierania Wytwórczości Krajowej w drodze uchwały Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu Delegatów Organizacji Popierania Wytwórczości Krajowej, odbytego w dn. 10 maja r. b. w Warszawie. Powyższa uchwała, jak również prace, związane z jej realizacją, świadczą o pewnym postępie akcji popierania wytwórczości krajowej.

M. Szyszkowski

RYNEK PRACY W MAJU 1931 R. — Sytuacja na rynku pracy w ciągu maja wykazała dalszą poprawę; mianowicie liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w P. U. P. P., zmniejszyła się z 355.102 do 320.109. Równocześnie jednak liczba częściowo zatrudnionych zwiększyła się z 109.442 do 153.991. Mimo pewnej poprawy sytuacji płace zarobkowe wykazywały nadal tendencję spadkową. Obserwowany w maju spadek liczby bezrobotnych spowodowany był momentami sezonowymi, jako to rozszerzeniem wszelkich prac ziemnych, budowlanych i innych inwestycyjnych bądź konserwacyjnych oraz lekką poprawą stanu zatrudnienia w niektórych działach przemysłu. Równocześnie jednak w poszczególnych dziedzinach wytwórczości, a więc w przemyśle węglowym i niektórych działach metalowego wystąpiło ograniczenie czasu pracy, co zdecydowało o wzroście liczby częściowo zatrudnionych.

Zestawienie poniższe podaje liczby bezrobotnych w ciągu 4 ostatnich lat (w początkach miesięcy):

	1928	1929	1930	1931
Styczeń	165.268	126.429	186.427	303.148
Luty	179.602	160.843	249.462	345.295
Marzec	178.403	177.462	282.568	365.648
Kwiecień	167.022	170.494	295.612	379.021
Maj	154.656	149.093	273.717	355.102
Czerwiec	132.453	122.771	228.321	320.109
Lipiec	116.719	106.622	207.258	
Sierpień	103.451	97.191	194.279	
Wrzesień	94.177	91.512	176.810	
Październik	79.885	83.063	167.454	
Listopad	79.689	93.800	167.349	
Grudzień	94.132	126.644	211.918	

Liczby częściowo zatrudnionych w ciągu tegoż okresu podaje następujące zestawienie (w początkach miesięcy):

	1928	1929	1930	1931
Styczeń	33.190	21.726	36.663	103.707
Luty	31.465	15.847	88.712	194.434
Marzec	25.565	16.554	117.973	94.148
Kwiecień	48.878	16.967	109.519	118.753
Maj	54.385	21.791	142.647	109.442
Czerwiec	27.461	26.343	127.511	153.991
Lipiec	28.728	30.299	94.065	
Sierpień	32.996	36.044	78.117	
Wrzesień	25.911	38.837	89.811	
Październik	28.147	35.067	63.183	
Listopad	25.189	34.572	119.498	
Grudzień	26.143	36.111	97.127	

Z całkowitej liczby częściowo zatrudnionych w maju r. b. — 5.786 osób pracowało 1 dzień w tygodniu, 4.872 — 2 dni, 45.593 — 3 dni, 30.119 — 4 dni i 67.621 — 5 dni w tygodniu. Wobec tego przeciętnie każdy częściowo zatrudniony pracował 4,0 dni, wobec 3,9 dni w kwietniu.

Następujące zestawienie podaje liczby bezrobotnych w maju podług zawodów w porównaniu z miesiącem poprzednim:

	Maj	Czerwiec	+ wzrost — zmniejszenie
Górnicy	13.098	13.880	+ 782
Hutnicy	2.661	2.522	— 139
Metalowcy	28.758	26.318	— 2.440

Włókiennicy . . .	27.946	24.037	— 3.909
Budowlani . . .	37.767	30.195	— 7.572
Umystowi . . .	26.829	27.344	+ 515
Pozostali . . .	218.043	195.813	—22.230
Ogółem:	355.102	320.109	—34.993

Naskutek malejącego zapotrzebowania węgla kamiennego na rynku wewnętrznym wydobycie węgla w maju zmniejszyło się nieco w porównaniu z miesiącem poprzednim.

Spadek produkcji zaznaczył się również i w górnictwie naftowym. Zatrudnienie przemysłu rafineryjnego osłabło w związku ze zmniejszeniem się zbytu w kraju oraz spadkiem eksportu. Zatrudnieni górniczy stanowili 10% pracujących.

Zatrudnienie hutnictwa żelaznego w maju wykazało większą poprawę w porównaniu z miesiącem poprzednim. Dzięki zwiększeniu się zakupów wyrobów żelaznych na potrzeby rynku krajowego i uzyskaniu nowych zamówień zagranicznych wytwórczość hut wzrosła, szczególnie w dziale surówki i stali. Produkcja cynku i ołowiu, w związku z niekorzystną sytuacją w eksporcie, uległa natomiast nieznaczniemu ograniczeniu. Bezrobotni hutnicy stanowili ogółem 5% pracujących.

Położenie przemysłu metalowo-maszynowego pozostało w maju nadal nieuzupełnione pomyślnie, aczkolwiek stan zatrudnienia niektórych zakładów doznał w porównaniu z miesiącem poprzednim dalszego rozszerzenia. Fabryki maszyn rolniczych utrzymały ogólny stan zatrudnienia dzięki pracom w warsztatach reparacyjnych, podczas gdy sprzedaż maszyn nowych jest w dalszym ciągu niedostateczna. Dość pomyślnie zatrudnione są wytwórnie obrabiarek do metali, które głównie wykonywają zamówienia eksportowe do Rosji. Bardzo słabo natomiast pracują działy, ściśle uzależniane od położenia w innych gałęziach produkcji. W fabrykach maszyn tekstylnych napływ zamówień krajowych jest bardzo mały. Zakłady, wyrabiające aparaty i kotły dla cukrowni, uruchomione były zaledwie w $\frac{1}{5}$ normalnego stanu zatrudnienia. Niekorzystne położenie fabryk silników spalino-

wych poprawie nie uległo. Położenie fabryk kotłów parowych wykazało w ostatnich dwóch miesiącach poprawę. Stan zatrudnienia fabryk, pracujących na potrzeby kolejnictwa, t. j. fabryk parowozów i wagonów, — nie uległ zmianom. Wskutek wyczerpania się składów większe fabryki gwoździ i drutu wykazały wzrost produkcji, pracując 6 dni w tygodniu. Natomiast w przemyśle odlewniczym, wskutek minimalnego napływu zamówień, sytuacja w maju była trudna. Bezrobotni metalowcy stanowili 33% zatrudnionych.

Stan zatrudnienia fabryk włókienniczych łódzkich utrzymywał się na poziomie poprzednich miesięcy. Obroty wyrobami bawełnianymi uległy lekkiemu zmniejszeniu. Przemysł wełniany przystąpił do produkcji na sezon zimowy. Zatrudnienie przemysłu dzianego zostało utrzymane. Zbyt artykułów dzianych, szczególnie w drugiej połowie maja, zwiększył się skutkiem utrzymującej się pogody. W przemyśle pończoszniczym w maju trwało sezonowe ożywienie. Przedzalnictwo okręgu bielskiego mają na sezon zimowy dostateczną ilość zamówień. W przemyśle konfekcyjnym i kapeluszniczym nastąpiła poprawa zatrudnienia i nawet dało się zauważyć pewne sezonowe ożywienie. W okręgu białostockim przeciętne uruchomienie maszyn przedzalnictw osiągnięto w maju 85%, a maszyn tkackich 100%, istniejących urzędzeń. Fabryki pracowały wyłącznie na eksport. Napływ zamówień w miesiącu sprawozdawczym był prawie 2 razy większy niż w maju r. ub. Eksport kierowany był głównie do Anglii i kolonii angielskich. Bezrobotni włókiennicy stanowili 19% pracujących.

W związku z ożywieniem się robót publicznych i ruchu budowlanego nastąpił silny spadek bezrobocia w grupie pracowników budowlanych i niewykwalifikowanych.

W ciągu maja obniżono płace pracowników państwowych i niektórych samorządowych o 15%, ponadto płace pracowników umysłowych w ciężkim przemyśle na Górnym Śląsku o 5%. Poza tem przeprowadzono nieznaczne obniżenie zarobków w szeregu drobniejszych przedsiębiorstw.

GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICTWO WĘGLOWE

STAN PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO W MAJU 1931 R.¹⁾ — Sytuacja w polskim przemyśle węglowym w maju w porównaniu z kwietniem uległa dalszemu pogorszeniu pod wpływem znacznego spadku zapotrzebowania na rynku wewnętrznym.

Zmniejszenie się zbytu węgla na rynku krajowym zaszło w związku ze słabszym zapotrzebowaniem w okresie sezonu letniego oraz wskutek trwającej nadal depresji gospodarczej. Przyczyniły się do tego również strajk i lokaut w okręgu bielskim oraz częściowy strajk w cegielniach okręgu łódzkiego. Szczególnie spadło zapotrzebowanie na węgiel opałowy. Wprawdzie koleje zwiększyły w maju ustaloną poprzednio normę o 25%, jednakże nie skompensowało to ubytku w zbycie gatunków opałowych węgla. W zbycie gatunków przemysłowych uzewnętrzniło się naogół, słabe zresztą i nieznaczne, ożywienie. Wpłynęły na to zwiększone zakupy węgla ze strony cukrowni, które przygotowują się już w chwili obecnej do przyszłej kampanii. Również lekkie ożywienie zaznaczyło się w przemyśle cementowym i ceramicznym, wzrost jednak zapotrzebowania ze strony tych gałęzi sezonowych jest nieznaczny w porównaniu z analogicznymi okresami lat ubiegłych. Natomiast pewne zmniejszenie zapotrzebowania węglowego ujawniło się ze strony elektrowni i gazowni, zapotrzebowanie zaś innych gałęzi produkcji nie uległo prawie żadnym zmianom. Spadek zbytu węgla w kraju jest więc wyrazem wyraźnego pogorszenia się możliwości zbytowych, na co wskazuje także i ten fakt, że ustalone na maj wysyłki licencyjne nie zostały bynajmniej przez poszczególne towarzystwa osiągnięte, czyli ze możliwości zbytowe pogorszyły się wbrew pierwotnym przypuszczeniom.

Natężenie ogólnego zbytu węgla kamiennego w maju nieznacznie się zwiększyło w porównaniu z kwietniem, co zostało spowodowane wzrostem eksportu, przyczem zwiększenie się wywozu dotyczyło tylko rynków wolnej konkurencji, eksport bowiem na rynki konwencyjne, a w szczególności do Austrii i Węgier, spadł dość poważnie.

W wyniku tej koniunktury oraz w związku z mniejszą o 1 ilością dni roboczych w maju w porównaniu z kwietniem wydobycie węgla kamiennego spadło o około 8%.

Zapasy na zwalach kopalnianych wzrosły.

Stan przemysłu koksarskiego w maju w porównaniu z kwietniem przy utrzymanej produkcji wykazał pewien spadek zbytu ogólnego.

W przemyśle brykietarskim przy zwiększonej produkcji nastąpił dość znaczny wzrost ogólnego zbytu.

Liczbowo stan przemysłu węglowego w maju — według danych tymczasowych — ilustruje następujące zestawienie (w tys. tonn):

Rejon węglowy	Wydobycie	Zbyt w kraju	Eksport	Zapasy na zwalach ¹⁾
Śląski	2.129	913	1.021	1.340
Dąbrowski	426	253	133	602
Krakowski	122	107	1	78
Razem:	2.677	1.273	1.155	2.020
Kwiecień 1931 ²⁾	2.902	1.373	1.101	1.919
Wzrost (+) lub zmniejszenie (—) w stosunku do kwietnia	— 225	— 100	+ 54	+ 101

Z danych zestawienia tego wynika, że wydobycie węgla kamiennego w maju wynosiło 2.677 tys. t, czyli w stosunku do kwietnia zmniejszyło się o 225 tys. t. Przeciętne dzienne wydobycie (przy 24 dniach roboczych) zmniejszyło się o ok. 5 tys. t i wynosiło 111 tys. t.

Ogólny zbyt węgla kamiennego w maju zmniejszył się o 46 tys. t w porównaniu z miesiącem poprzednim i wyniósł 2.428 tys. t, przyczem na zbyt krajowy przypada 1.273 tys. t, t. j. o 100 tys. t mniej, a na eksport 1.155 tys. t, a zatem o 54 tys. t więcej niż w kwietniu.

Zapasy węgla na zwalach kopalnianych zwiększyły się o 101 tys. t i wynosiły 2.020 tys. t.

¹⁾ Obliczono przy uwzględnieniu węgla, zużytego na cele własne kopalni, na deputaty robotnicze, oraz węgla, skreślonego przy sprawdzaniu zapasów.

²⁾ Liczby poprawione.

Liczba robotników, zapisanych z końcem miesiąca w kopalniach węgla kamiennego, wynosiła:

Rejony	Kwiecień	Maj	Spadek w stos. do kwietnia 1931
Śląski	74.192	72.163	— 2.029
Dąbrowski	26.040	25.775	— 265
Krakowski	8.012	7.972	— 40
Razem:	108.244	105.910	— 2.334

W związku ze zmniejszeniem się załogi robotniczej w kopalniach węgla kamiennego liczba zarejestrowanych bezrobotnych w całym górnictwie zwiększyła się o 782 osób i wynosiła na dz. 31 maja 13.880 osób.

Wydańność pracy, a więc przeciętne wydobycie węgla na 1 robotniko-dniówkę w kopalniach węgla kamiennego, wynosiła 1.300 kg, a zatem zmniejszyła się o 17 kg.

Przeciętne wydobycie na 1 robotniko-dniówkę całej załogi w poszczególnych rejonach węglowych w maju w porównaniu z kwietniem ilustrują następujące dane (w kg):

Rejony	Kwiecień	Maj
Śląski	1.430	1.431
Dąbrowski	1.011	942
Krakowski	1.094	1.018

Dane powyższe wykazują nieznaczny wzrost wydobycia na robotniko-dniówkę w rejonie śląskim, natomiast rejon dąbrowski i krakowski wykazują dość poważny spadek wydajności.

Przeciętne zarobki robotnicze na dniówkę opłaconą całej załogi w poszczególnych rejonach węglowych za kwiecień w porównaniu z 2 poprzednimi miesiącami wykazuje następujące zestawienie (w zł):

Rejony	Luty	Marzec	Kwiecień
Śląski	10'46	10'50	10'39
Dąbrowski	8'93	8'98	8'89
Krakowski	8'26	8'22	8'19

Jak z danych powyższych wynika, w kwietniu w porównaniu z marcem zarobki na dniówkę opłaconą nieznacznie spadły we wszystkich rejonach węglowych.

Płace robotnicze w związku z wypowiedzeniem umowy zbiorowej w całym górnictwie węglowym zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego orzeczeniem arbitra, wyznaczonego przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, pozostają bez zmiany, i dotychczasowa umowa przedłużona zostaje do dn. 31 marca 1932 r.

Ceny węgla w kraju loco kopalnia pozostały w maju niezmiennie, również nie uległy zmianie ceny węgla eksportowego do krajów konwencyjnych. Ceny węgla f.o.b. Gdańsk-Gdynia w związku z zaostrzającą się konkurencją węgla brytyjskiego i reńskiego wykazywały pewną tendencję zniżkową i wynosiły dla grubych gatunków węgla górnosląskiego do sh 11, a dla węgla dąbrowskiego do sh 10 za tonnę.

Węglowe taryfy kolejowe w miesiącu sprawozdawczym nie uległy zmianie.

Stawki frachtów morskich na węgiel z Gdyni/Gdańska do Szwecji, Norwegii i Danii utrzymały się na poziomie poprzedniego miesiąca, natomiast podniosły się trochę do Włoch oraz do północnych portów Francji. Za statek ok. 3.000 t płacono z Gdańska/Gdyni do Sztokholmu sh 4/3, do portów południowych Szwecji sh 4/6, do Danii sh 4/3 — 4/6, do Francji sh 5 — 5/6.

Produkcja koksu w maju w porównaniu z kwietniem utrzymała się niemal na tym samym poziomie, t. j. wynosiła 109.498 t wobec 109.462 t. Zbyt ogólny koksu zmniejszył się o 2.946 t i wynosił 82.757 t. W koksowniach zatrudnionych było w miesiącu sprawozdawczym 2.295 robotników.

Produkcja brykietów w maju w porównaniu z kwietniem zwiększyła się o 130 t i wyniosła 17.763 t, również zwiększył się ogólny zbyt brykietów o 3.209 t i wynosił 19.494 t. W brykietowniach zatrudnionych było w maju 164 robotników.

Węgla brunatnego wydobycie w maju 2.254 t, t. j. o 654 t mniej niż w kwietniu, również zmniejszył się zbyt krajowy w porównaniu z miesiącem poprzednim. Załoga robotnicza w kopalniach węgla brunatnego wynosiła w maju 188 robotników.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

STAN PRZEMYSŁU NAFTOWEGO W KWIECNIU 1931 R.¹⁾ — Sytuacja w przemyśle naftowym w kwietniu była naogół niepomyślna. Produkcja ropy (zwłaszcza z zagłębia boryslawskiego) obniżyła się, popyt na ropę ze strony rafinerii był zmniejszony, kopalnie (zwłaszcza ropy marek specjalnych) odczuwały pewne trudności zbytu swej produkcji. Ruch przedsiębiorcy w rafineriach uległ osłabieniu, konsumpcja produktów naftowych w kraju była znacznie mniejsza niż w odpowiednim okresie r. ub. Zapasy produktów naftowych w rafineriach wzrosły w dalszym ciągu. Wysyłka produktów naftowych z rafinerii, przeznaczona na eksport, również uległa spadkowi.

Wydobycie ropy naftowej w kwietniu wynosiło (według danych tymczasowych — w tonnach):

Okrag	Kwiecień 1931	Marzec 1931	Luty 1931	Kwiecień 1930
Jasło	7.800	8.033	7.214	6.234
Drohobycz	39.316	42.705	39.324	43.529
Stanisławów	3.873	3.947	3.530	3.848
Razem:	50.989	54.685	50.068	53.611

Zaznacza się dalszy spadek produkcji ropy w Boryslawiu, spowodowany wyczerpywaniem się złoża w poszczególnych produkujących otworach, brakiem nowych dowień, poza tem wskutek krótszego o jeden dzień miesiąca oraz wskutek wstrzymania eksploatacji w niedziele i święta przez Koncern „Małopolska”. Z większych firm naftowych jedynie Tow. „Limanowa” wykazuje wzrost produkcji w porównaniu z miesiącem poprzednim o około 300 t, dzięki utrzymywaniu się produkcji w otworze kopalni „Union” w Mrażnicy, dowieńcom w marcu, który to otwór produkował w kwietniu po 15 t dziennie.

Płace robotników w przemyśle naftowym na kwiecień zostały obniżone, w myśl umowy z dn. 5 marca 1931 r., o dalszy 1% w stosunku do płac, poprzednio obowiązujących. Obliczone w ten sposób płace przedstawiają się w sposób następujący (w zł):

Kate- gorja	Płace dniówkowe:			Ryczałty mies. dla wszystkich zagłębi
	Boryslaw	Krosno	Bitków	
I	8'11	7'90	7'90	35'55
II	6'39	6'05	6'05	21'36
III	4'41	4'08	3'67	20'48
IV	2'58	2'27	2'27	7'63

Stosunki pracodawców z robotnikami nie były zakłócone żadnym poważniejszym zatargiem. Z powodów oszczędnościowych i pewnych ograniczeń ruchu zredukowano przeszło 150 robotników przy ruchu wiertniczym i w zakładach pomocniczych.

Według sprawozdania P. U. P. P. w Drohobyczu znajdowało się z końcem kwietnia na terenie tegoż Urzędu ogółem 7.415 bezrobotnych (o 31 mniej niż w końcu marca), w tem 2.938 (o 23 więcej) w zagłębiu boryslawskim.

Liczba robotników w kopalniach ropy wynosiła w dn. 30 kwietnia (dane tymczasowe):

Okrag Jasło	2.250
„ Drohobycz	6.218
„ Stanisławów	962
Razem:	9.430

podczas gdy w końcu marca było zatrudnionych 9.504 robotników.

Kwiecień zaznaczył się trudnościami finansowymi, wywołanymi zmniejszonym popytem na ropę. Szczególnie niektóre drobne kopalnie, które nie posiadają własnych rafinerii i niedostateczną do magazynowania ropy pojemność zbiorników, zmuszone były nawet ograniczyć swoją produkcję.

Trudności zbytu produktów naftowych odbiły się niekorzystnie nie tylko na sprzedaży drogich rop marek specjalnych, ale i na ropie marki podstawowej.

Zainteresowanie terenami było słabe. Zgłoszono jedną nową kopalnię w Lipnicy Dolnej.

Ruch wiertniczy w rejonie boryslawskim był nadal nieznaczny. Z 8 montowań, ukończonych w długim, przeszło rocznym okresie, przygotowano do wiercenia zaledwie jedno Nr. 11, kopalni „Violetta — Limanowa”.

¹⁾ Dane tymczasowe za marzec — p. zes. 24/1931, str. 929.

Wiercenia mrażnicze otworów: „Ropał”, „Bitumen LXVII”, „Minister Kwiatkowski” stwierdziły, że warstwy skiby orowskiej zapadają znacznie głębiej niż w sąsiednich otworach. Wówczas gdy w otworze „James Forbes” nasunięcie przebito w głęb. 880 m, w otworze „Ropa” przechodzi głębiej niż w osiągniętej dotąd głęb. 1.670 m.

W Tarnawie Dolnej odkryto znaczną przestrzeń pola produkcyjnego, stanowiącego przedłużenie siódła, na którym przed wojną istniała kopalnia o znacznej produkcji. Nawiercona ropa jest bezparafinowa i zawiera znaczny procent benzyny. Ciężar gatunkowy 0,840, Produkcja przyszła w głęb. 699 m i, po oczyszczeniu z zasypu, wzrosła po zamknięciu na samoczynną w wysokości 7—11 t dziennie.

Wobec złej konjunktury i braku odpowiednich urządzeń produkcyjna magazynowana jest w złożu.

W innych rejonach nawiercono nową produkcję w Lipinkach („Jakób XII” i „Lipa XIII” na głęb. 363 i 159 m po 1 t dziennie), Potoku („Jasło-Potok” i „Witold” na głęb. 412 i 729 m po 2 t dziennie), Torosówce („Amelja IV” głęb. 361 m po 2½ t ropy i 1½ m³ na min. gazów), Krosno („Poznań XV” 323 m po 1,2 t dziennie), Bóbrce („Opal LXXI” 296 m po 1 t dziennie), Pasiecznej („Bonariwa LX” — 501 m po 3 t dziennie), Rosulna („Zofja XVII” 246 m po 2½ t dziennie).

Ślady ropy bądź gazów znaleziono w Wietrznie („Czesław” — 249 m) i Potoku („Józef” — 538 m). Z innych wierconych otworów świdrowych, wzbudzających większe zainteresowanie: „Pionier I” wierci w nasunięciu, dochodząc do głęb. 229 m, „Bocheński I” w Łotatnikach osiągnął głęb. 239 m, otw. „Karpaty” w Brelikowie 539 m w eocenie i w Kropiwniku „Karpatia” 202” m.

Zapasy ropy marki Borysław w towarzystwach magazynowych okręgu drohobyckiego wynosiły w dn. 30 kwietnia ogółem 3.287 t, czyli w porównaniu z zapasami w końcu marca (4.423 t) zmniejszyły się o 1.136 t. Zapasy ropy w okręgu stanisławowskim wynosiły w końcu miesiąca kwietnia 2.525 t, czyli wzrosły w stosunku do końca marca (2.381 t).

Cena ropy marki Borysław wynosiła dla ropy brutowej, zakupowanej przez „Polmin”, zł 1.825 za cysternę 10-tonnową, a więc została obniżona (w marcu zł 1.882). Cena ropy borysławskiej oraz innych marek na wolnym rynku miała ze względu na słabszy popyt ze strony rafinerji w dalszym ciągu tendencję zniżkową.

Ceny produktów naftowych w kraju nie uległy w kwietniu żadnym zmianom, ceny zaś eksportowe pozostały na poprzednim bardzo niskim i wybitnie kryzysowym poziomie.

Przemysł gazów ziemnych przedstawiał się w kwietniu następująco (dane tymczasowe):

	Kwiecień 1931	Marec 1931	Kwiecień 1930
Wydobycie gazów ziemn. — tys. m ³	40.020	44.518	39.741
Ilość przerobionego gazu — tys. m ³	23.096	23.941	22.800
Wydobycie gazoliny — tonn	3.332	3.596	3.109
Zbyt gazoliny w kraju — tonn	3.521	3.313	3.089
Eksport gazoliny — tonn	—	—	—
Liczba robotników w gazoliniarniach	283	263	234

W kwietniu było czynnych 22 zakłady gazolinowe. Ze 100 m³ gazu ziemnego przerabiano w kwietniu przeciętnie 14,4 kg gazoliny (w marcu 15,02 kg, przeciętnie w 1930 r. 13,66 kg). Przepiętna cena gazu ziemnego na podstawie faktycznie uskuteczonych dostaw w zagłębiu borysławskim została ustalona przez Izbę Przemysłowo-Handlową we Lwowie w wysokości zł 5,20 za 100 m³ gazu (w marcu zł 5,62). Cena gazoliny wynosiła około \$ 600 za cysternę 10-tonnową.

Stan przemysłu rafineryjnego w kwietniu przedstawiał się następująco (dane tymczasowe — w tonnach):

	Kwiecień 1931	Marec 1931	Kwiecień 1931
Przeróbka ropy	46.685	51.011	46.768
Wytwórczość produktów naftowych	44.423	47.337	43.072
Rozchód prod. naftowych w kraju	24.216	26.851	27.003
Eksport produktów naftowych	14.790	16.742	16.542
Zapas produktów naft. w końcu mies.	236.229	227.544	221.188
Liczba robotników w rafinerjach	3.664	23.697	3.861

Przeróbka ropy w kwietniu była mniejsza niż przeciętna przeróbka miesięczna w r. ub. (52.740 t). Państwowa Fabryka Ol. Min. w Drohobyczu przerobiła w kwietniu 7.455 t ropy (w marcu 7.848 t).

Konsumpcja produktów naftowych w kraju zmniejszyła się przeszło o 2 tys. t w stosunku do miesiąca poprzedniego.

Stan przemysłu rafineryjnego w marcu według głównych produktów naftowych przedstawia zestawienie następujące (dane tymczasowe — w tonnach):

	Benzyna	Nafta	Ol. gaz.	Ol. smar.	Parafina	Razem
Produkcja	8.299 ¹⁾	14.021	10.049	8.190	2.578	44.423
Spożycie w kraju	6.324 ²⁾	7.241	4.382	3.084	651	24.216
Eksport	4.440 ³⁾	1.220	3.431	2.488	1.724	14.790
Zapasy w dn. 30/IV	43.706 ²⁾	22.873	24.461	40.405	4.720	236.229

Eksport produktów naftowych w miesiącu sprawozdawczym zmniejszył się o 2 tys. t i był znacznie mniejszy od przeciętnego eksportu miesięcznego w r. ub. (16.015 t).

Eksport produktów naftowych w kwietniu według krajów przedstawiał się następująco (w tonnach):

Produkt	Austria	Czechosłow.	Francja	Niemcy	Szwajcaria	Inne kraje	Gdańsk	Razem
Benzyna	508	2.836	54	—	24	635	383	4.440
Nafta	—	187	15	—	—	36	982	1.220
Olej gazowy i opalowy	262	21	262	—	1.372	108	1.406	3.431
Oleje smarowe	51	573	56	—	16	273	1.519	2.488
Paraf. i świece	120	—	65	241	—	281	1.017	1.724
Inne produkty	200	202	218	590	—	59	218	1.487

Razem: 1.141 3.819 670 831 1.412 1.392 5.525 14.790

PRZEMYSŁ SOLNY

PRODUKCJA I OBRÓT SOLĄ W I KWARTALE W 1931 R.³⁾ — W ciągu I kwartału r. b. były w ruchu wszystkie zakłady solinarnie, zarówno państwowe, jak i prywatne (z wyjątkiem jedynie warzelni w Kałuszu, która jest nieczynna od 1 listopada 1930 r.), dając zatrudnienie przeciętnie 3.103 robotnikom. W porównaniu z I kwartałem r. ub. liczba robotników zmniejszyła się o 420.

Produkcja soli w okresie sprawozdawczym przedstawiała się następująco (w tonnach):

I.—Saliny państwowe pod zarządem Min. Przem. i Handlu:	Przeciętnie 1913	I kwartał 1930	I kwartał 1931
Kopalnia w Wieliczce	21.435	29.253	22.363
Warzelnia w Wieliczce	—	10.790	12.148
Kopalnia w Bochni	4.195	5.067	10.203
Warzelnia w Lacku	1.779	1.731	828
„ „ Drohobyczu	924	1.682	1.869
„ „ Bolechowice	1.149	1.926	1.153
„ „ Dolinie	1.286	2.202	858
„ „ Lanczynie	1.115	1.561	895
„ „ Kosowie	1.451	1.080	1.126
Razem saliny małopolskie:	33.334	55.292	51.443
Warzelnia w Inowrocławiu	7.420 ⁴⁾	15.178	15.091

Razem grupa I: 40.754 (90,5%) 70.470 (53,8%) 66.534 (54,1%)

% produk. w stos. do 1913 r. 100 173 138,7

II.—Saliny państwowe pod innym zarządem:

Warzelnia w Kałuszu	906	1.552	—
„ „ Stebniku	2.215	1.068	1.104
„ „ Ciechocinku	1.153	247	1.326

Razem grupa II: 4.274 (9,5%) 2.867 (2,2%) 2.430 (2%)

% produk. w stos. do 1913 r. 100 67 57

¹⁾ Bez gazoliny.

²⁾ Z gazoliną.

³⁾ Dane za IV kwartał 1930 r. oraz cały 1930 r. — p. zesz. 8/1931, str. 302.

⁴⁾ Przepiętnie kwartalnie w 1911 r.

III. — Saliny prywatne:

Kopalnia w Wapnie	— ¹⁾	16.012	23.071
Eksploatacja solanki w Sol- nie pod Inowrocławiem	— ¹⁾	24.830 ²⁾	16.368 ²⁾
Eksploatacja solanki w Ba- ryczu pod Wieliczką	— ¹⁾	16.746 ²⁾	14.522 ²⁾
Razem grupa III:	—	57.588	53.961
	—	(44%)	(43%)
Ogółem w Polsce:	45.028	130.925	122.925
	(100%)	(100%)	(100%)
% produk. w stos. do 1913 r.	100	298.8	273

W t e m:

soli kamiennej	25.630	50.332	55.638
	(57%)	(38.4%)	(45.3%)
„ warzonej	19.398	39.017	36.397
	(43%)	(29.8%)	(29.6%)
„ w postaci solanki	—	41.585	30.890
	—	(31.8%)	(25.1%)

W t e m:

soli jadalnej	27.332	79.378	79.216
	(60.7%)	(60.6%)	(64.4%)
„ przemysłowej	11.234	48.593	39.942
	(25%)	(37.1%)	(32.5%)
„ bydlęcej	6.316	2.761	3.603
	(14%)	(2.1%)	(2.9%)
„ innych	146	193	164
	(0.3%)	(0.2%)	(0.2%)

Dane przytoczonego zestawienia stwierdzają spadek produkcji soli w Polsce, wynoszący w porównaniu z I kwartałem 1930 r. 8 tys. t, czyli 6.1%.

Z poszczególnych rodzajów soli zmniejszenie produkcji w porównaniu z I kwartałem r. ub. wykazują: sól warzona o 2.620 t, czyli o 6.7%, i sól w postaci solanki o 10.695 t, t. j. o 25.7%. Natomiast sól kamienna wykazuje wzrost o 5.306 t, t. j. o 10.5%.

Spadek produkcji soli warzonej należy tłumaczyć zmniejszonym popytem na tę sól jako sól jadalną, której cena sprzedażna jest wyższa w porównaniu z solą jadalną kamienną.

Z poszczególnych gatunków soli spadek produkcji w porównaniu z I kwartałem r. ub. wykazuje tylko sól przemysłowa — o 8.651 t, czyli o 17.8%, natomiast produkcja soli jadalnej pozostaje prawie na tym samym poziomie, sól bydlęca zaś wykazuje wzrost produkcji o 842 t, t. j. o 30.4%.

Zmniejszenie produkcji soli przemysłowej spowodowane jest słabym popytem na tę sól na cele przemysłowe.

Pod względem sprzedaży, a więc zużycia soli w Polsce, I kwartał r. b. w porównaniu z I kwartałem r. ub. wykazuje zmniejszenie o 3.211 t, czyli o 2.6%.

Ogółem sprzedano w ciągu I kwartału r. b. 119.629 t soli, z czego umieszczono wewnątrz kraju 111.173 t, czyli 92.9%, a 8.456 t, t. j. 7.1%, wywieziono zagranicę.

W porównaniu z I kwartałem 1930 r. wewnętrzna konsumpcja soli zmniejszyła się o 7.292 t, czyli o 6.1%, eksport zaś zwiększył się o 4.081 t, t. j. o 93.3%.

W dziedzinie eksportu przodowała kopalnia w Wapnie, która wywoziła 5.586 t, następnie — warzelnia w Inowrocławiu wywoziła 2.180 t i saliny wielickie — 690 t.

Przedmiotem eksportu była przeważnie sól jadalna, której wywieziono 6.533 t, resztę stanowiły sole: przemysłowa w ilości 1.812 t i bydlęca 111 t.

Eksport soli polskiej odbywał się do krajów nadbałtyckich, skandynawskich, Czechosłowacji i Jugosławii.

M. G.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

OKRES MIĘDZYSEZONOWY W PRZEMYSŁE WŁÓKIENNICZYM. — Okres międzysezonowy, w który z końcem czerwca wkroczyło włókiennictwo łódzkie, służy zazwyczaj do przeprowadzenia bilansu przebiegu sezonu oraz do przygotowania kampanii jesienno-zimowej.

Przygotowania te już się rozpoczęły, jakkolwiek opinie co do ewentualnego przebiegu nadchodzącego sezonu jeszcze się ostatecznie nie wykrystalizowały. Poza przyczynami czysto lokal-

nemi weszły jeszcze w grę ostatnio inne czynniki o dużej wadze gatunkowej, z których na pierwszym miejscu wymienić należy ruch cen 2 podstawowych surowców włókienniczych: bawełny i wełny. Oba te surowce pod wpływem enuncjacji Prezydenta Hoovera zwykowały i to dość wydatnie, bo bawełna w okresie jednego tygodnia o 20%. Oczywiście, musi to wpłynąć na ceny przędzy, a wobec rozpoczęcia działalności kartelu, który z dniem 4 lipca wprowadza nowe normy uruchomienia produkcji przędzalni do rozmiarów zapotrzebowania rynkowego, ceny te już obecnie wykazują ruch zwykowy. Ruch ten spowodowany jest sztucznie wywołanym zapotrzebowaniem na towary, i narazie nie można jeszcze ustalić, jakie skutki wywrze na rynek.

W branży wełnianej sytuacja kształtuje się analogicznie. Zapasy tkanin, jakie pozostały z zakończonego obecnie sezonu letniego, są małe, i to podkreślić należy jako moment niezwykle dodatni. Możliwość zbytu w nadchodzącym sezonie jesienno-zimowym uzależnione będą od wyników żniw. Już dziś jednak przewidzieć można, że czynnikiem ujemnym będzie redukcja uposażeń urzędniczych.

W przewidywaniu tych zmniejszonych możliwości zbytu przemysł poczynił pewne przygotowania i przestawia się na nowe formy pracy. Sytuacja w poszczególnych fabrykach przedstawia się następująco: w zakładach I. K. Poznańskiego nie przeprowadzono żadnej redukcji, tak, iż stan zatrudnienia w tej fabryce waha się w granicach bardzo nieznacznych.

W zakładach przemysłowych S. A. L. Geyer zwolniono niezliczną liczbę robotników i narazie redukcje nie są przewidziane. Do połowy miesiąca szereg przędzalni pracować będzie na 2 zmiany, celem przygotowania większych zapasów wobec wejścia w życie postanowień kartelowych. Wpłynęło to dodatnio na zatrudnienie fabryk średniego przemysłu. Częściowe redukcje mają być przeprowadzone w fabryce Zjednoczonych Zakładów Scheiblera i Grohmana, gdzie ponowne angażowanie robotników nastąpi w sierpniu lub we wrześniu.

Reorganizacja pracy przeprowadzana jest w ten sposób, że poczynając od połowy lipca zatrzymani będą w pierwszym rzędzie robotnicy wykwalifikowani, których przedsiębiorstwa będą mogły zatrudnić przez pełne 6 dni w tygodniu.

Wielki przemysł odczuwa w dalszym ciągu bardzo wydatnie konkurencję drobnego przemysłu, co w dużej mierze utrudnia normowanie stosunków rynkowych. Praca ponad 8 godzin, ukrywana przez robotników ze względu na nędzę i kryzys, powoduje również ujemne skutki na rynku pracy. Akcja inspekcji pracy właśnie z powodu tego stanowiska robotników natrafia w dużej mierze na trudności.

Wielki przemysł bawełniany zatrudniał w czerwcu ogółem 45.699 robotników, przyczem z urlopów korzystało 4.060 osób. Wielki przemysł wełniany zatrudniał 15.246 robotników; z urlopów korzystało 241 robotników. Średni przemysł włókienniczy zatrudniał ogółem 11.740 robotników, pracujących w 135 fabrykach.

W przemyśle dzianym sezon letni wskutek słabszych obrotów zakończył się wcześniej aniżeli w latach ubiegłych. Popyt na wyroby dziane z wyjątkiem artykułów kąpielowych i sportowych był nieznaczny. Również i w tej gałęzi daje się bardzo silnie odczuć konkurencja drobnych fabrykantów, którzy, nie ponosząc świadczeń i nie płacąc podatków, rzucają na rynek towar o 25—30% tańszy. Właszcza w dziale konfekcji wyzysk pracowników jest olbrzymi, a praca przy systemie chałupniczym dochodzi do 16 godzin na dobę.

Rozpoczęcie sezonu zimowego ulegnie opóźnieniu i nie nastąpi przed końcem sierpnia. Uruchomienie przemysłu dzianego w okresie letniego sezonu nie podlegało wydatniejszemu wahaniom. Horoskopy sezonu zimowego wskutek braku zapasów zeszlenczonych przedstawiają się naogół dość pomyślnie. Bardzo pokaźne rezultaty osiągnięte zostały w dziedzinie eksportu wyrobów przemysłu dzianego, który pomimo silnej konkurencji umocnił się ostatnio na całym szeregu rynków zagranicznych.

Również i w przemyśle pończoszniczym horoskopy na sezon zimowy przedstawiają się dość pomyślnie, jakkolwiek i tutaj oczekiwane jest opóźnienie sezonu. Większe fabryki wysłały już na prowincję kolekcje swych towarów i cenniki, obniżone w granicach od 10 do 15%. W sezonie letnim największym powodzeniem cieszyły się tanie gatunki, których zapasy wyprzedane zostały kompletnie. Eksport nie wykazywał większej aktywności. Początek sezonu przewidywany jest na pierwsze dni sierpnia, a trwać będzie do listopada.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że dodatnim momentem dla oceny nadchodzącego sezonu jest bardzo ożywiony ruch konwencyjny we wszystkich niemal branżach, mający na celu uregulowanie produkcji do rozmiarów zapotrzebowania i unormowanie stosunków z odbiorcami.

M. K.

¹⁾ Nie istniała.²⁾ Po przeliczeniu na sól stałą, licząc okrągło 30 kg soli za 1 hl solanki.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA

CHŁODNIA PORTOWA W GDYNI. — Celem eksploatacji zbudowanej przez Państwowy Bank Rolny chłodni portowej w Gdyni, została w dn. 7 maja 1930 r. zawiązana spółka pod firmą: „Chłodnia i Składy Portowe w Gdyni, Sp. z ogr. por.” z siedzibą w Gdyni.

Udziałowcami tej spółki są: Państwowy Bank Rolny (udział zł 8.500 tys.), Skarb Państwa (udział zł 2.500 tys.), Gmina miasta Gdyni (udział zł 100 tys.); łączny kapitał zakładowy spółki wynosi zatem zł 11.100 tys.

Właściwą działalność spółka rozpoczęła z dn. 6 czerwca 1930 r., w którym to dniu gmach chłodni wraz ze wszystkimi urządzeniami został przez Państwowy Bank Rolny spółce przekazany.

Pierwszy sprawozdawczy okres pracy spółki, obejmujący czas do 31 grudnia 1930 r., był z natury rzeczy specjalnie ufrudniony. Trudności te polegały nie tylko na utracie, z racji zakończenia budowy chłodni dopiero w połowie maja, części sezonu jajczarskiego, ale może głównie na niemożliwości podówczas dostatecznie uzasadnionego zorientowania się co do wielkości operacji składowych, na które chłodnia mogła liczyć.

W ścisłym związku z powyższym stała sprawa angażowania, oraz konieczność i trudności szybkiego wyszkolenia personelu, zarówno maszynowego, jak i chłodniczego.

Nadmienić należy, że właściwie intensywne propagowanie chłodni rozpoczęte zostało dopiero w I połowie maja 1930 r., po dokonaniu prób wszystkich maszyn i urządzeń.

Poza wyszczególnionymi trudnościami natury technicznej pozostawało jeszcze do przewyciężenia przyzwyczajenie do kierowania produktów do chłodni zagranicznych, związanych częstokroć finansowo z kupcami zagranicznymi, oraz konieczność przełamania specjalnej ostrożności i pewnej niewiary w chłodnię, uzasadnionej niemożliwością wykazania się przez nią wcześniej osiągnięciem dodatniego wyniku składowania.

To też za jedno z najważniejszych swych zadań zarząd spółki uważał wyrobienie u klienteli zaufania do chłodni, zarówno technicznego, jak i handlowego. Pod tym względem starania chłodni zostały uwieńczone całkowitem powodzeniem: nie tylko za cały ten okres nie było żadnych reklamacyj, ale odwrotnie — chłodnia otrzymała od swych klientów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, szereg listów dziękczynnych.

Również podczas swego pobytu w kwietniu 1931 r. w Berlinie kierownik zarządu spółki, Inż. St. Rostkowski, został przez przedstawiciela grupy konkurencyjnych dla Gdyni chłodni zagranicznych zainterpelowany i zapytywany o możliwość wejścia za chłodnią gdyńską w taryfowe porozumienie, mające na celu usunięcie wzajemnej konkurencji, co niezawodnie należy uważać za objaw pewnego uznania dla pracy chłodni gdyńskiej.

Za okres sprawozdawczy w eksportowym obrocie towarowym chłodni przeważały jaja i masło, poza tem przechowywane były bekony, które zazwyczaj idą poza chłodnią, szynki i drób.

Z produktów krajowych, które zostały spożyte na terenie polskiego obszaru celnego, a były przechowywane w chłodni, należy wymienić przede wszystkim pomidory, nadesłane z Lubelszczyzny, oraz mięso chłodzone, należące do miejscowych rzeźników, które częściowo kierowano także dla prowiantowania okrętów, przybijających do Gdyni.

Niezależnie od powyższego chłodnia miała duży obrót towarów importowanych — smalcu i słoniny.

Aczkolwiek zasadniczo można być krytycznie usposobionym do samego faktu importowania tego rodzaju produktu do Polski, niemniej jednak przyciągnięcie tych ładunków do Gdyni było zarówno dla portu, jak i dla chłodni korzystne.

Dodatkiem i to dość znacznym źródłem dochodów chłodni była fabrykacja lodu sztucznego, który, dzięki swej wysokiej jakości, znalazł dobry odbiór i był dostarczany przeważnie do Gdańska. Poza tem lód był również używany dla potrzeb miejscowej ludności oraz chętnie zabierany przez okręty, znajdujące się w porcie.

Mając na celu stworzenie dogodniejszych warunków dla swej klienteli, zarząd chłodni wszedł w porozumienie z miejscową Izłą Przemysłowo-Handlową i umożliwił jej uruchomienie w gmachu chłodni urzędowego zakładu do badania masła eksportowego, a Województwu Pomorskiemu — stacji trichinoskopijnej.

Wracając do kwestji propagowania chłodni, należy zaznaczyć, że chłodnia wzięła bardzo intensywnie udział w zjazdach importerów i eksporterów polskich jaj oraz w wystawie jajczarskiej, które odbyły się na terenie zesłorocznych Targów Wschodnich we Lwowie. W celu dalszego propagowania chłodni zarząd spółki spowodował i opłacił przyjazd do Gdyni dla obejrzenia chłodni grupy uczestników tego zjazdu.

Chłodnia również przyczyniła się do zapoczątkowania eksportu drobiu bitego z Polski, mogącego przy prawidłowym postawieniu przynieść rolnictwu polskiemu duże korzyści gospodarcze, a to przez umożliwienie na jesieni 1930 r. prywatnej spółce pobudowania na części zapasowego terenu chłodni rzeźni dla drobiu. Jednakże rzeźnia ta z braku środków nie rozwinęła oczekiwanych obrotów.

Reasumując wyniki tegorocznej pracy chłodni, należy uznać, że aczkolwiek rok pierwszy został zamknięty deficytem, to jednak, jak wykazują ostrożne obliczenia, korzyści, osiągnięte z tytułu pracy chłodni przez życie gospodarcze, były bardzo poważne.

W pracy swej zarząd spółki opierał się na pomocy kredytowej Państwowego Banku Rolnego, który w porozumieniu ze spółką ustalił normy zaliczkowania towarów, składowanych w chłodni. Normy tego zaliczkowania, które w 1930 r. dosięgały 75% wartości towarów, zostały na mocy porozumienia Państwowego Banku Rolnego ze spółką podniesione na 1931 r. do maksymalnej granicy 82,5% rynkowej wartości niektórych kategorii produktów.

Likwidacja udzielonych w r. ub. kredytów zastawowych nie nastąpiła jakichkolwiek poważniejszych trudności, wszystkie bowiem towary zostały we właściwym czasie wykupione.

W r. b. obroty towarowe chłodni w Gdyni są znacznie większe od zesłorocznych.

St. Rostkowski

ZASADY SĄDZENIA OWIEC NA PRZEGLĄDACH. — W 1925 r. Min. Rolnictwa ustaliło przepisy o organizowaniu przeglądów hodowlanych bydła, trzody chlewnej i owiec oraz o zasadach nagradzania na tych przeglądach. W 1929 r. przepisy te zostały zmienione i w tej nowej formie obowiązują do chwili obecnej. Przepisy te postanawiają, że zasiłki pieniężne Min. Rolnictwa na przeglądach mogą być używane jedynie na nagradzanie drobnych hodowców, i że w całości nagród winny partycypować środki miejscowe w wysokości najmniej 1/3 ogólnej sumy nagród, ustalają następnie porządek ogłaszania przeglądów, skład komisji sędziów i t. p. szczegóły, wreszcie ustalają według płci i wieku klasy zwierząt, podlegające nagradzaniu, oraz stopnie i wysokość nagród.

W omawianych przepisach ustalone zostały 4 stopnie nagród. Wysokość nagród za rozpłodniki męskie została skonstruowana tak, ażeby suma nagród, wydanych w ciągu 3 lat za jedną i tę samą sztukę, mniej więcej odpowiadała różnicy między ceną hodowlaną a ceną rzeźną zwierzęcia. Min. Rolnictwa ustaliło, jakim wymaganiom pod względem pochodzenia i mleczności powinno odpowiadać zwierzę dla przyznania mu tego lub innego stopnia nagrody. Punkt 8 wymienionych wyżej przepisów z 1929 r. przewiduje, że organizacje, korzystające

z zasiłków Ministerstwa na nagradzanie na przeglądach, ustala zasady sądzenia na przeglądach dla poszczególnych gatunków zwierząt i że zasady te podlegają aprobacie Min. Rolnictwa. Chodzi tu, mianowicie, o system sądzenia — o ustalenie punktacji.

Dla owiec zasady powyższe zostały opracowane na zjeździe inspektorów hodowli owiec, odbytym w pow. nowotarskim dn. 19 — 20 kwietnia r. b. Został ustalony następujący system punktowania:

	T y p y :						
	wełnisty	mięsno- wełnisty	mięsny	górski	mleczny	kożuchowy	karakuły
Rasowość — typowość	10	10	5	5	5	5	5
Ogólny wygląd	10	10	5	5	5	5	5
Budowa	10	20	10	10	10	5	5
Wełna :							
a) jakość	5	5	—	10	5	—	—
b) długość	5	5	5				
c) obrośt ¹⁾	5	5	—				
Mleczność	—	—	—	10	10	—	5
Charakter skóry ²⁾	—	—	—	—	—	5	—
Okrywa :							
a) bonitacja w wieku odpowiednim na kożuch	—	—	—	—	—	5	5
b) za obecny wygląd	—	—	—	—	—	5	
Futerko (na podstawie bonitacji po urodzeniu)	—	—	—	—	—	—	—
Suma punktów:	45	55	25	40	35	30	45

Na powyższych podstawach ułożono obowiązujące minimalne ilości punktów przy przyznawaniu nagród pierwszych, drugich i trzecich, uwidocznione w następującej tablicy:

Typ	Maksymalna ilość punkt.	Minimalne ilości punktów przy udzielaniu nagród:		
		pierwszych	drugich	trzecich
Typ wełnisty	45	39 (wtem wełna 14 punkt.)	34 (wełna 12)	25 (wełna 10)
" mięsno- wełnisty	55	48 (budowa 18, wełna 12)	40 (budowa 15, wełna 10)	30 (budowa 12, wełna 8)
" mięsny	25	22 (budowa 9)	18 (budowa 8)	15 (budowa 6)
" górski	40	36 (budowa, wełna 27, mleko 6) ³⁾	32 (budowa, wełna 24, mleko 6) ³⁾	24 (budowa, wełna 18, mleko 6) ³⁾

H A N D E L

HANDEL ZAGRANICZNY

BILANS HANDLOWY W MAJU 1931 R. — Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej (łącznie z W. M. Gdańskiem) w maju r. b. przedstawiał się, jak następuje: przywieziono 272.261 t towarów, wartość przywozu wyniosła 137.140 tys. (w porównaniu do kwietnia przywóz wzrósł w wadze o 41.523 t, zmniejszył się w wartości o 1.575 tys.); wywieziono 1.503.563 t towarów, przyczem wartość wywozu wyniosła 168.567 tys. w porównaniu do kwietnia wywóz wzrósł w wadze o 25.008 t, zmniejszył się w wartości o 128 tys.); saldo dodatnie bilansu handlu zagranicznego w maju r. b. wyniosło 131.427 tys.

Ważniejsze zmiany w przywozie przedstawiają się, jak następuje:

¹⁾ W pojęciu obrośtu mieści się gęstość i powierzchnia obrośtu.

²⁾ W dodatnim pojęciu „charakter skóry” mieści się brak fałdów, elastyczność, jędrność.

³⁾ Przy ocenie typu górskiego nie może być mniej niż po 6 punktów za budowę i mleko.

Typ mleczny	35	30 (budowa 9, mleko 9)	25 (budowa 8, mleko 8)	20 (budowa 6, mleko 6)
" kożuchowy	30	27 (okrywa 9)	20 (okrywa 8)	18 (okrywa 6)
" karakuły	45	40 (futerko 18)	34 (futerko 15)	25 (futerko 12)

Przyjęto ponadto, że sztuka nie może być nagrodzona, jeśli nie otrzymała przynajmniej 50% punktów, przewidzianych za budowę.

Za podstawę punktowania został przyjęty system piątkowy, to znaczy każda cecha względnie grupa cech, podlegająca ocenie, jest oceniana według skali 5-punktowej. Wychodząc z założenia, że ocena zwierząt, należących do różnych typów, nie może być i nie powinna być porównywana, przyjęty system nie został sprowadzony do wspólnej skali 100 punktów. Przy ustalaniu typu wełnistego zostały wzięte pod uwagę rambouillety i rasy zhlizone; typu mięsno-wełnistego — meryno-prekossy i rasy zhlizone; typu mięsnego — angielskie owce mięsne — oksfordy, hemszyry i t. p.; typu górskiego — cakle; typu mlecznego — fryzy; typu kożuchowego — wrzosówki, krukówki, cakle czarne. Karakuły, jako jedyne owce futerkowe, zostały wydzielone w osobny typ, przyczem w punktacji została uwzględniona też mleczność.

Należy zaznaczyć, że w naszych gospodarstwach karakuły nie są użytkowane jako owce mleczne. Obniża to niepotrzebnie rentowność tej hodowli, i to dość znacznie, zwłaszcza jeżeli wziąć pod uwagę, że wydajność mleczna karakułów jest pokazna, gdyż w stadach użytkowych, w których z natury rzeczy normalnie większość jagniąt jest wybijana w wieku kilku dni, okres użytkowania mlecznego tem samem znacznie się przedłuża, co zwiększa wydajność mleczną matek, a przeto i rentowność hodowli. U naszych hodowców istnieje przekonanie, że przy krzyżowaniu karakuły obniżają mleczność czarnych caki. Twierdzenie to jest osnute na uprzedzeniu i niema realnych podstaw. Karakuły w Besarabji, gdzie są używane jako owce mleczne, wykazują przeciętną wydajność od 50 do 100 l mleka w ciągu sezonu, nasze zaś cakle mają przeciętną mleczność 30—40 l. Biorąc więc pod uwagę, że dziedziczy się pośrednią wydajność mleka, w żadnym wypadku nie możemy otrzymać przy krzyżowaniu normalnych caki z normalnymi karakulami obniżenia mleczności. Oczywiście, sprawa ta będzie przedstawiała się inaczej przy krzyżowaniu karakułów z fryzami, bo przy przeciętnej wydajności fryza ponad 100 l krzyżówka z karakulami bezwzględnie obniżyłaby mleczność fryza.

Biorąc to pod uwagę, przy ustalaniu zasad oceny karakułów została uwzględniona też i mleczność dla zmanifestowania znaczenia mlecznego użytkowania tych owiec, aczkolwiek projektodawcy zdawali sobie sprawę, że przy obecnym sposobie użytkowania karakułów w Polsce rubryka ta przy sądzeniu karakułów normalnie nie będzie wypełniana.

M. M.

W artykułach spożywczych wzrósł znacznie przywóz ryżu (o 1.51 miljn.), zmniejszył się przywóz tytoniu. Oba wspomniane artykuły wykazują tendencję raczej przypadkową, gdyż większe transporty przybywają zazwyczaj co parę miesięcy.

Naogół zmniejszenie dotknęło w przywozie szereg artykułów konsumpcyjnych, zmniejszenie zbytu których wywołane jest kryzysem, szczególnie wśród konsumentów masowych. Zmniejszył się zatem przywóz śledzi (o 0.3 miljn. w porównaniu do kwietnia, przeszło jednak dwukrotnie w porównaniu do odpowiedniego okresu czasu r. ub.). Dalej należy zanotować zmniejszenie przywozu herbaty, kawy i kakao (o 0.6 miljn.), a wreszcie, omówionego wyżej już tytoniu (o 2.0 miljn.). Przywóz skór i futer wykazuje sezonową zniżkę, a mianowicie skór surowych (o 0.6 miljn.), futer surowych (o 0.1 miljn.), a wreszcie, skór wyprawionych (o 0.4 miljn.). Wzmógł się w maju w porównaniu do kwietnia przywóz nasion olejnych (o 0.6 miljn.).

W zakresie surowców przemysłu hutniczego zanotować należy zniżkę przywozu rud cynkowych, szczególnie wyraźnie występującą w porównaniu do odpowiedniego okresu czasu w r. ub.

Natomiast przywóz rud żelaznych wzógł się, nawet dość znacznie (o zł 1'1 miljn.), a przywóz szmelcu (żelastwa) utrzymał się na poprzednim dość wysokim poziomie ub. miesiąca.

Nie bez związku zapewne z przewidywanem osłabieniem ruchu autobusowego pozostaje zniżka przywozu opon i dętek (o zł 0'4 miljn.). W chemikaljach zanotować należy znaczne skurczenie się przywozu nawozów sztucznych (o zł 0'4 miljn.), ośmiokrotne w okresie 5 miesięcy r. b. w porównaniu do r. ub. Zwiększenie wykazuje natomiast przywóz olejów roślinnych technicznych (o zł 1'8 miljn.) oraz tłuszczów zwierzęcych technicznych (o zł 1'4 miljn.). Przywóz maszyn i aparatów wykazuje zniżkę (o zł 2'2 miljn.) we wszystkich niemal pozycjach, w szczególności na silnikach (o zł 0'3 miljn.), maszynach włókienniczych (o zł 0'1 miljn.), maszynach rolniczych (o zł 0'2 miljn.), kotłach i aparatach (o zł 0'2 miljn.). Dość znaczne zmniejszenie wystąpiło w przemyśle elektrotechnicznym, gdyż zmniejszył się przywóz maszyn elektrycznych (o zł 1'3 miljn.), jak również przyrządów, przewodników i innych materiałów elektrotechnicznych.

Przywóz samochodów wykazuje w maju zmniejszenie w porównaniu do kwietnia (o zł 0'4 miljn.), dość znaczne przy porównaniu okresu 5 pierwszych miesięcy r. b. i r. ub.

Zwiększył się w przemyśle papierniczym przywóz szmat i makulatury (o zł 0'4 miljn.), aczkolwiek — z powodu niemożności rozgraniczenia — część powyższej wyżki może dotyczyć również przemysłu włókienniczego.

W materiałach i wyrobach włókienniczych zaznaczyć należy w przywozie zniżkę surowców przemysłu bawełnianego, a mianowicie bawełny surowej (o zł 1'7 miljn.) oraz w przemyśle wełnianym wełny czesanej (o zł 1'4 miljn.). Natomiast wzrósł przywóz wełny zwykłej (o zł 4'1 miljn.), jak również juty (o zł 0'1 miljn.). Przywóz przędzy bawełnianej pozostał na poziomie zeszłomiesięcznym, natomiast spadł przywóz przędzy wełnianej (o zł 0'6 miljn.), jak również przywóz tkanin wełnianych (o zł 0'5 miljn.). Również zmniejszył się przywóz tkanin jedwabnych (o zł 2'3 miljn.), który jednak ze względu na włączenie obrotów warunkowych nie daje właściwego obrazu zmian.

W wywozie ogólne zmiany w artykułach spożywczych są nieznaczne; na pierwsze miejsce wybija się spadek wywozu zbóż a mianowicie pszenicy (o zł 0'4 miljn.), żyta (o zł 1'8 miljn.), jęczmienia (o zł 0'9 miljn.), oraz mąki pszennej i żytniej (o zł 1'1 miljn.) Spadł dalej wywóz strączkowych, w szczególności fasoli (o zł 0'1 miljn.). Zmniejszył się również wywóz cukru (o zł 1'7 miljn.). Zwiększenie wykazują artykuły hodowli zwierzęcej w szczególności bekony (o zł 3'7 miljn.), wędliny i szynki (o zł 0'6 miljn.), oraz jaja (o zł 6'0 miljn.), z wyjątkiem jednak masła, którego wywóz w porównaniu do kwietnia spadł (o zł 0'9 miljn.).

Wywóz zwierząt żywych wykazuje pewną wyżkę jedynie w odniesieniu do trzody chlewnej (o zł 0'6 miljn.), natomiast spadek dla bydła rogatego (o zł 0'3 miljn.). W produktach zwierzęcych zmniejszenie wykazuje wywóz skór surowych (o zł 0'8 miljn.), przy zmniejszeniu wywozu pierza, puchu i wyrobów z nich (o zł 0'2 miljn.).

W przemyśle drzewnym w wywozie niema prawie żadnych zmian w porównaniu do kwietnia. Zmiany te natomiast są znaczne przy porównywaniu analogicznych okresów czasu (styczeń-maj) r. ub. Pewną zniżkę zanotować należy jedynie w odniesieniu do bali, desek i łat (o zł 1'1 miljn.).

Wywóz roślin i nasion wykazuje w maju sezonowe zniżki z w szczególności dla nasion roślin pastewnych i traw (o zł 0'3 miljn.) nasion buraków cukrowych (o zł 0'2 miljn.).

W paliwie zaznaczyć należy zwiększony wywóz węgla (o zł 0'9 miljn.) oraz benzyny (o zł 0'3 miljn.), zmniejszył się natomiast wywóz parafiny (o zł 0'6 miljn.).

Wywóz gumelastyki, w szczególności obuwia gumowego, zmniejszył się (o zł 0'4 miljn.). W chemikaljach zaznaczyć należy zmniejszenie wywozu nawozów sztucznych (o zł 1'9 miljn.). Dobrze przedstawia się nadal wywóz metali i wyrobów z nich. Przy ogólnej wyżce (o zł 2'6 miljn.) zaznaczyć należy zwiększenie wywozu szyn, żelaza i stali (o zł 0'6 miljn.), jak również rur (o zł 0'4 miljn.). Spadł natomiast dość znacznie wywóz ołowiu (o zł 1'0 miljn.), jak również cynku i pyłu cynkowego (o zł 0'5 miljn.).

W przemyśle włókienniczym, przy ogólnej nieznacznej wyżce (o zł 1'0 miljn.), wahania w obrębie tej grupy wyraziły się głównie w zwiększonym wywozie przędzy wełnianej (o zł 1'2 miljn.), oraz nieznacznym wzroście eksportu przędzy bawełnianej (o zł 0'1 miljn.). Zmniejszenie natomiast dotyczy tkanin, zwłaszcza wełnianych (o zł 0'3 miljn.), bawełnianych (o zł 0'1 miljn.) oraz tkanin jedwabnych (o zł 0'1 miljn.).

W. St.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE¹⁾

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie 16 — 30/VI r. b. przedstawiał się następująco (ceny za 100 kg):

	16 — 22/VI		23 — 30/VI		Różnica w % ¹⁾ w stos. do cen z 16 — 22/VI
	zł	\$	zł	\$	
Psz en i c a					
Warszawa . . .	32'43½	3'64	30'87½	3'47	— 4.8
Poznań . . .	29'25	3'28½	27'41	3'08	— 6.2
Lwów . . .	27'68½	3'11	26'00	2'92	— 6.4
Średnia giełd krajowych	29'79	3'34½	28'09	3'15½	— 5.7
Ż y t o					
Warszawa . . .	29'22	3'28	28'03	3'15	— 4.0
Poznań . . .	26'66½	2'99½	25'72½	2'89	— 3.5
Lwów . . .	25'35	2'84½	25'12½	2'82	— 0.8
Średnia giełd krajowych	27'07	3'04	26'29½	2'95	— 2.8
O w i e s					
Warszawa . . .	30'25	3'40	28'87½	3'24	— 3.7
Poznań . . .	30'00	3'37	28'66½	3'22	— 4.4
Lwów . . .	31'25	3'51	30'50	3'42½	— 2.4
Średnia giełd krajowych	30'50	3'42½	29'34½	3'29½	— 3.7
J ę c z m i e ń z y w y k ł y					
Warszawa . . .	28'25	3'17	28'25	3'17	—
Poznań . . .	27'50	3'09	27'16½	3'05	— 1.2
Lwów . . .	25'50	2'86	—	—	—
Średnia giełd krajowych	27'08	3'04	—	—	—

— Dla zbóż chlebowych oraz ich przetworów utrzymała się w okresie sprawozdawczym (22 — 27 czerwca) nadal tendencja słabsza. Przy niewielkim zainteresowaniu i ograniczonych obrotach ceny większości zbóż kształtowały się niżkowo w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego; w pszenicy jest znów do zanotowania dalsza dość znaczna zniżka na wszystkich giełdach (ok. zł 1'50 — 2'50 za 100 kg), również od dłuższego czasu pozostające bez większych zmian ceny owsa obniżyły się o ok. zł 1'50 — 2'00. Żyto, jęczmień przemiałowy oraz mąka pszenna i żytnia utrzymały się na dotychczasowym poziomie lub też nieznacznie stosunkowo się obniżyły, natomiast otręby tak pszenne, jak i żytnie zniżkowały, jak i w okresie poprzednim, przeciętnie o ok. zł 2'00 na 100 kg.

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe

¹⁾ Na podstawie danych Min. Przemysłu i Handlu i Min. Rolnictwa, sprawozdań organizacyj gospodarczych, własnych korespondentów, depesz P. A. T. oraz Agencji Wschodniej i t. d.

z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 30'00 — 31'00 (31'50 — 32'50), żyto 27'75 — 28'25 (28'75 — 29'00), jęczmień przemiałowy 28'00 — 28'50 (28'00 — 28'50), owies jednolity 30'50 — 31'50 (32'00 — 33'00), — zbierany 28'00 — 29'00 (30'00 — 31'00), mąka pszenna luksusowa 60'00 — 70'00 (60'00 — 70'00), — pszenna 4/0 55'00 — 60'00 (55'00 — 60'00), — żytnia (typ przepisowy) 45'00 — 47'00 (45'00 — 47'00), otręby pszenne szale 16'00 — 17'00 (18'00 — 19'00), — pszenne średnie 14'00 — 15'00 (16'00 — 17'00), — żytnie 14'25 — 15'00 (17'00 — 18'00).

POZNAŃ. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 27'00 — 27'50 (28'50 — 29'00), żyto 25'00 — 25'75 (26'00 — 26'50), jęczmień przemiałowy 26'50 — 27'50 (27'00 — 28'00), owies pastewny 28'00 — 29'00 (29'00 — 30'50), mąka pszenna 65% -owa wraz z workiem 44'00 — 47'00 (46'50 — 49'50), — żytnia 65% -owa wraz z workiem stand. 38'75 — 39'75 (39'50 — 40'50), otręby pszenne grube 15'00 — 16'00 (17'00 — 18'00), — pszenne średnie 13'50 — 14'50 (15'50 — 16'50), — żytnie 15'50 — 16'50 (17'00 — 18'00).

GDAŃSK. — Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica 17'25 (19'00), żyto 16'50 — 17'00 (17'25), jęczmień pastewny 15'25 — 16'00 (16'00 — 16'50), owies 18'50 — 19'00, otręby pszenne grube 11'50 (11'50), — żytnie 11'75 (11'75).

PASZA

— Rynek paszy stał ostatnio pod znakiem nieco słabszej tendencji — naskutek podaży siana nowego; również ceny makuchów oraz otrąb kształtowały się zniżkowo.

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg — transport wozowy (w nawiasach podane są ostatnie notowania): siano koniczynowe 14'00 — 14'50 (24'00 — 26'00), siano średni gat. 12'00 (18'00 — 22'00), słoма prosta (przeważnie żytnia) 9'00 — 10'00 (8'00 — 9'00); parytet wagon Warszawa: makuchy lniane 27'00 — 28'00 (31'00 — 32'00), otręby pszenne szale 16'00 — 17'00 (20'00 — 21'00), — pszenne średnie 14'00 — 15'00 (18'00 — 19'00), — żytnie 14'25 — 15'00 (19'00 — 19'50); franco skład Warszawa (detal.): mączka arachidowa (z orzecha ziemnego) 50% białka i tłuszczu w workach brutto za netto 37'00 — 38'00 (38'00 — 39'00), kuch sojowy śrutowy 46% w workach brutto 37'00 — 38'00 (38'00 — 39'00), kuchy słonecznikowe w tafłach 27'00 — 28'00 (28'00 — 29'00), — mielone 28'00 — 29'00 (29'00 — 30'00), — rzepakowe 26'00 — 27'00 (27'00 — 28'00), — mielone 27'00 — 28'00 (28'00 — 29'00), — lniane 33'00 — 34'00 (34'00 — 35'00), — mielone 34'00 — 35'00 (35'00 — 36'00), rzepak ekstrahowany (śrut rzepakowy) wraz z workiem 27'00 — 28'00 (28'00 — 29'00); franco wagon stacja załadowania: słoма prasowana 4'00 — 4'20.

LUBLIN. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg — dostawa wozowa (w nawiasach podane są ostatnie notowania): siano gruntowe słodkie 10'00 — 11'00 (12'00 — 13'00), — półsłodkie 7'00 — 8'00 (8'00 — 9'00), — kwaśne 4'50 — 5'50 (6'00 — 7'00), siano koniczynowe 11'00 — 12'00, słoма w snopkach 6'00 — 7'00 (6'50 — 7'00), — targana luzem 4'00 — 5'00 (4'00 — 4'50), otręby pszenne grube 14'50 (18'00), — pszenne mialkie 13'50 (17'00), — żytnie 13'00 — 13'50 (16'50 — 17'00).

BIELSKO. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg loco skład: siano koniczynowe 16'00 — 18'00, siano zwykłe łąkowe 13'00 — 14'00, słoма prasowana 8'00.

SKÓRY

— Na rynku skór surowych nadal panuje tendencja słaba, i ceny zniżkują — w związku z nikłym zapotrzebowaniem przy dość znacznej podaży.

KRAKÓW. — Notowania Centralnej Targowicy — w zł za 1 kg (w nawiasach podane są ostatnie notowania): skóry wołowe 1'10 — 1'12 (1'20), — krowie 1'00 (1'05), — z jałówek 1'10 (1'20); za 1 sztukę: skóry cielęce 5'00 — 7'00 (5'00 — 7'00).

LWÓW. — Notowania Centralnej Targowicy — w zł za 1 kg (jak wyżej): skóry bydlęce lekkie 1'25 (1'40), — ciężkie 1'25 (1'30), — cielęce prowincjonalne 1'35 (1'80); za 1 sztukę: skóry końskie duże 17'00 (18'90), — małe 8'99.

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg loco rzeźnia: skóry bydlęce lżejsze (18 — 25 kg) prima 1'30 — 1'50, — secunda 1'35, — bydlęce cięższe (25 — 40 kg) 1'15 — 1'30; za 1 sztukę: skóry cielęce suche 5'50 — 7'00, — końskie 200 do 220 cm 18'00, — ponad 220 cm 20'50 — 22'00.

GRUDZIĄDZ. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg loco Grudziądz: skóry bydlęce solone ciężkie i średnie 0'70 — 0'80, — lekkie 0'70 — 0'90, — owece solone krótkowłniste 0'50, — długowłniste 0'60; za 1 sztukę: skóry cielęce solone gburskie 2'00 — 3'00, — rzeźniczkowe 3'50 — 4'00, — końskie solone 10'00 — 15'00, — kozie 2'00, — jagnięce 0'20.

TŁUSZCZE I OLEJE

— Niewielkie zapotrzebowanie na tłuszcze i oleje cechuje nadal ten rynek. Usposobienie naogół spokojne, ceny bez większych zmian.

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne produktów destylacji sosny — w zł za 1 kg franco stacja Hajnówka lub Białowieża: terpentyna „Medicinale A” 1'55, terpentyna słołkowa 1'10, smoła sosnowa bezwodna 0'36, dziegieć aptekarski 0'48, węgiel sosnowy I 0'10, — II 0'07, karbolineum prawdziwe żywiczne 0'55.

KRAKÓW. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg loco skład (w nawiasach podane są ostatnie notowania): łój przemysłowy topiony czysty bez kwasów 1'25 (1'25), — z kwasami 1'02 (1'10).

WILNO. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg loco skład: terpentyna surowa zależnie od gatunku 75'00 — 112'00, — oczyszczona 110 — 170'00, smoła drzewna 23'00 — 40'00, dziegieć czarny 30'00 — 55'00, karbolineum 25'00 — 65'00, smar wozowy 30'00 — 40'00, olej żywiczny 60'00 — 70'00.

KATOWICE. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg loco skład Katowice: olej lniany I gat. 2'25, — II gat. 2'00, — III gat. 1'80, pokost czysty 2'10, — zwykły 1'85, olej rzepakowy rafinowany do palenia 2'10, — arachidowy 2'55, — sojowy 2'30, — rycynowy medyczny 3'45, — techniczny 3'15, — kokosowy 1'70, — palmowy 1'60, terpentyna amerykańska 2'65, — krajowa zwykła I gat. 1'38, — II gat. 1'30, klej kostny 2'65, — skórny I gat. 4'00, — II gat. 3'85, — do pasów 4'65, — malarski w płynie 0'65, — malarski suchy 2'00, — introligatorski 2'20, — przemysłowy 2'60, guma arabska sucha 2'70, bejca anilinowa w proszku 0'60, — w płynie za litr 7'50, łój techniczny 1'70; we frankach franc. za 100 kg netto 7% tarv f. o. b. Bordeaux: żywica „H” 121'00, — „JK” 121'00, — „M” 122'00, — „N” 128'00, — „WG” 141'00, — „WW” 147'00, — „FG” 121'00, — czarna 108'00; w \$ za 100 kg franco wagon Rudniki: kałafonja krajowa przy sprzedaży do 2.000 kg 7'80, — ponad 2.000 kg 7'50, — ponad 5'000 kg 7'00.

MATERJAŁY BUDOWLANE

— Wobec nieznacznego ożywienia ruchu budowlanego i związanego z tem niewielkiego zapotrzebowania na materiały budowlane, na większości rynków panuje tendencja słaba.

KRAKÓW. — Ceny orientacyjne — w zł: wapno murarskie za 10.000 kg loco wapiennik 350'00 — 400'00; za 1.000 sztuk: cegła maszynowa loco cegielnia 65'00 — 70'00, — loco budowa 72'00 — 78'00, — pustaki loco cegielnia 90'00 — 110'00, — loco budowa 95'00 — 130'00, — piecowa loco cegielnia 70'00 — 110'00, — loco budowa 85'00 — 110'00; za 100 kg loco skład: gips murarski 4'50 — 7'50, — sztukatorski 6'00 — 9'00.

KATOWICE. — Ceny orientacyjne — w zł za 1.000 sztuk loco skład: cegła zwyczajna palona 47'00, — sufitowa 25 × 15 × 10 Kleina 120'00, — sufitowa 25 × 33 × 15 Ackermana 325'00, — pustakowa 60'00 — 70'00, — porowata 60'00, — ostropalona sort. oblicówka 56'00, dachówka karpówka I kl. 140'00, — cementowa (22 szt. na 1 m²) 215'00; za 1 tonnę: cegła szamotowa krajowa 32 — 33 SK 160'00; za 100 kg: wapno palone 3'20 — 4'00, cement w beczkach 9'60, gips murarski w workach 6'50 — 7'50, — sztukatorski herceński 15'50, smoła gazowa preparowana 22'00, asfalt sztuczny 25'00, gudron krajowy 32'00, lepnik krajowy 26'00, karbolineum 40'00; za 1 m²: papa dachowa Nr. 200 3'90, — Nr. 150 4'20, — Nr. 125 5'15, — Nr. 100 5'80, — Nr. 80 6'80.

METALE I WYROBY METALOWE

— Zapotrzebowanie na artykuły metalowe jest nadal bardzo ograniczone; na zniżkową tendencję cen wpływa też ostra walka konkurencyjna pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami (gwoździe i drut).

WARSZAWA. — Notowania Koła Odlewni metali półszlachetnych — w zł za 1 kg loco fabryka bez opakowania: mosiądz

zwykły 3'50 — 3'80, bronz zwykły 3'75 — 4'20, bronz specjalny najwyższy gatunek 6'50, fosforbronz zwykły 4'30 — 5'00, aluminium zwykły 9'00, — specjalne 14'00.

— Ceny orientacyjne — w zł za 1 skrzynkę (16 kg) netto loco skład Warszawa: gwoździe kwadratowe 4-calowe 8'50, — 3-calowe 9'00, — 1½ cala 12'05, gwoździe papowe 1-calowe 15'25; za gotówkę 4% skonta.

— Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg: cyna Banka w blokach 6'00, ołów hutniczy 0'95, cynk 0'90, antymon 1'60, aluminium hutnicze 3'80, blacha miedziana 3'20 — 3'70, blacha mosiężna 3'00 — 3'90, blacha cynkowa 1'15.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 22 do 27 czerwca 1931 r.

— W związku z poprawą sytuacji na giełdach zagranicznych, wywołaną wiadomościami o pomyślnym stanie rokowań z Ameryką w sprawie moratorium dla długów europejskich, również i na giełdzie warszawskiej nastąpiło w okresie sprawozdawczym dość znaczne wzmocnienie tendencji i ożywienie, mało uwidocznione w cedule pod względem ilości notowanych akcji z względu na małą stosunkowo podaż. Jedynie ostatni dzień okresu przyniósł zmianę — w związku ze zbliżającym się ultimo miesiąca oraz realizacją — co pociągnęło za sobą pewne osłabienie. Kursy większości notowanych akcji wykazują wzrost w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego, w niektórych wypadkach dość znaczną.

Z akcji bankowych obracano niemal wyłącznie akcjami Banku Polskiego, które po dość silnych wahanich uzyskały w rezultacie tygodniowym wzrost o zł 4'00. Akcjami Banku Handlowego w Warszawie obracano nadal po kursie dotychczasowym. Z dn. 24 czerwca r. b. akcje Powszechnego Banku Kredytowego notowane są bez kuponu za 1930 r., wartości 7%.

Akcje przedsiębiorstw chemicznych i elektrycznych cieszyły się niewielkim stosunkowo zainteresowaniem i w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

W mało ożywionej ostatnio grupie akcji przedsiębiorstw cukrowniczych notowane były akcje Warsz. T-wa Fabryk Cukru, zyskując w porównaniu z notowaniami z I połowy czerwca zł 3'00.

Akcjami przedsiębiorstw cementowych, węglowych oraz naftowych interesowano się niewiele i pozostały one nadal bez notowań.

Grupa akcji przedsiębiorstw metalurgicznych wykazuje w okresie sprawozdawczym dość znaczne ożywienie przy tendencji dla większości akcji mocnej. Akcje Lilpopa wykazywały w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego o ok. 15%, Starachowice zaś ponad 20%. Poza tem niewielką poprawę uzyskały rzadziej ostatnio notowane akcje Modrzejowa,

natomiast oddawna nienotowanymi akcjami Parowozów obracano po kursie niższym.

Akcje przedsiębiorstw włókienniczych, handlowych, spożywczych i innych były nadal zupełnie zaniedbane. Notowane były jedynie akcje Warsz. T-wa Pożyczkowego na Zastaw Ruchości, któremi dokonano przymusowej sprzedaży po kursie o 10% niższym od ostatnich notowań z końca maja r. b.

Na giełdach prowincjonalnych miało miejsce w okresie sprawozdawczym pewne ożywienie obrotów, wzmocnienie jednak tendencji na giełdzie stołecznej nie wywołało niemal żadnego wpływu i większością akcji obracano po kursach utrzymanych lub nieco niższych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 26/VI ¹⁾
Bank Polski	zł 100	121'00	114'00	118'00
" Handl. w Warsz.	zł 100	100'00	100'00	100'00
Warsz. T-wo Fabryk Cukru	zł 100	25'00	25'00	25'00
Lilpop	zł 25	17'60	15'25	17'60
Modrzejów	zł 50	5'75	5'50	—
Parowozy I—II em.	zł 25	10'00	10'00	10'00
Starachowice	zł 50	9'75	8'25	—
Warsz. T-wo Pożyczkowe na Zastaw Ruchości	zł 100	135'00	135'00	135'00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje (maksimum i minimum — w zł; w nawiasach podane są notowania okresu poprzedniego): Chodorów — 107'00 (111'00), Gazy Wschodnie — 12'00 — 8'50, Zieleniewski — 13'50, Elektrownia — 20'00, Bank Polski — 114'50 — 113'00 (116'00).

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje (jak wyżej): Chodorów — 111'50 — 110'75 (113'00—111'00), Gazy Wschodnie 11'50—10'50, Tesp — 90'00 (90'00).

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje (jak wyżej): Dr. Roman May — 25'00 (25'00), Cegielski — 27'00 — 25'00 (30'00).

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

W SPRAWIE PODATKU MIEJSKIEGO OD PRZESYŁEK TOWAROWYCH. — Samorząd komunalny, wprowadzony do gospodarki miejskiej z chwilą usamodzielnienia się Państwa Polskiego, miał, zwłaszcza w pierwszych latach po wojnie, pracę bardzo utrudnioną z powodu braku funduszy, uwarunkowanego zubożeniem ludności i ogromem wydatków, związanych z doprowadzeniem do porządku gospodarki miejskiej, zupełnie zaniedbanej w okresie poprzednim.

Aby ułatwić przetrwanie trudnego okresu przejściowego, w 1923 r. wydano ustawę „o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych”, mocą której przyznano pewnej kategorii miast w b. zaborze rosyjskim i austriackim prawo pobierania podatku przywozowego od towarów, dowożonych drogą kolejową i wodną. Przw wydawaniu ustawy wzorowano się na przykładzie Rosji przedwojennej, gdzie od przewozów kolejowych pobierano na rzecz miast pewien podatek, ale nie uwzględniono zasadniczego warunku, tam istniejącego, mianowicie, że podatek ten — zresztą b. mały — powinien być iść całkowicie na budowę dojazdów do kolei.

Drogą rozporządzeń wykonawczych zwolniono następnie od podatku wszystkie transporty wodne z uwagi na trudność ich

rejestracji i kontroli, a z kolejowych także przesyłki pocztowe, bagażowe i eksportowe, ładunki rządowe, samorządowe i monopolowe oraz przesyłki towarowe, przechodzące przez miasto tranzytem. Wszystkie inne towary obciążono podatkiem, którego wysokość uzależniono od wymiaru przewoźnego, uiszczanego za przewóz koleją, przy czem wysokość ta nie może być dla towarów, przybywających z odległości do 50 km, oraz dla kilkudziesięciu artykułów pierwszej potrzeby wyższa od połowy opłaty kolejowej za 5 km, dla towarów, przybywających z odległości od 50 do 200 km — wyższa od opłaty kolejowej za 10 km, wreszcie, dla przesyłek z dalszych odległości — wyższa od opłaty: w Warszawie — za 25 km, w Łodzi, Krakowie i Lwowie — za 15 km, w 60 miastach pozostałych — za 10 km. Z tytułu tego podatku pobrano w roku budżetowym 1929/30 około zł 12 miljn., w tem Warszawa zł 3'8 miljn., Łódź zł 1'8 miljn., Kraków i Lwów po zł 1'2 miljn., Wilno i Dąbrowa po zł 300 tys. i t. d.

Wpływ podatku ładunkowego — jak ten podatek popularnie nazwano — przyczynił kolejom straty bardzo znaczne, przewyższające, prawdopodobnie, w efekcie końcowym dochody miast

¹⁾ W sobotę dn. 27 czerwca r. b. giełda nieczynna.

z tego źródła. Jednostronność bowiem obciążenia podatkiem tylko przewozów kolejowych, jako łatwych do ujęcia i skontrolowania, sprawiła, że ruch towarowy podmiejski, a nawet z odległości do 100 km, przeszedł niemal całkowicie na samochody, a częściowo i na wozy konne, aby uniknąć opłaty podatku. Jak bowiem znaczne jest to obciążenie, wskazuje następujące zestawienie wysokości przewoźnego i wymiaru podatku na rozmaitych odległościach przy przewozie np. 5 t mydła do prania do Warszawy:

Przy odległości przewozu kolejowego km	Kwota przewoźnego zł	Wymiar podatku zł	% opłaty przewozowej
10	32'50	13'25	40
20	45'00	13'25	29
30	57'50	13'25	23
40	69'50	13'25	19
50	82'50	13'25	16
60	95'50	32'50	34
75	115'50	32'50	28
100	147'00	32'50	22
150	198'50	44'50	22
200	250'00	44'50	18
300	341'50	56'00	16

Jak widzimy z tego zestawienia, podatek ładunkowy sięga 40% przewoźnego przy odległości 10 km, obniża się do 16% przy odległości 50 km, wzrasta do 34% przy odległości 60 km, potem znowu spada do 16% przy odległości 300 km. Jest to zatem obciążenie towaru nie tylko duże — stanowiące przeciętnie 25% przewoźnego — ale i nielogiczne konstrukcyjnie, co utrudnia kalkulację handlową i tem bardziej zachęca do unikania drogi kolejowej.

Ujemny skutek podatku potęguje jeszcze ta okoliczność, że w wielu wypadkach urzędnicy miejscy, zajęci przy poborze podatku, wynotowują z ksiąg kolejowych obroty przewozowe poszczególnych firm celem kontrolowania wymiaru podatku obrotowego. Poza nielojalnością w stosunku do klientów, kontrola tego rodzaju wpływa na dalszą ucieczkę przewozów od kolei i sztucznie popiera konkurencyjny ruch kołowy.

W tych warunkach zrozumiałe jest, że Ministerstwo Komunikacji musiało stanąć w obronie zagrożonych interesów P. K. P. Pomimo tego, że stanowisko Min. Komunikacji znalazło całkowite poparcie Min. Przemysłu i Handlu oraz Min. Robót Publicznych, jak również zrozumienie szkodliwych stron podatku ze strony Min. Spraw Wewnętrznych i Skarbu, sprawę skasowania jego uzależniono od reformy skarbowej ustawodawstwa komunalnego i wyszukania innych źródeł dochodu dla miast. Oznaczałoby to odroczenie sprawy na długie lata, tymczasem każdy dzień przynosi ogromne straty nie tylko kolejom, które, z w szczególności obecnie, w okresie zmniejszonych o 30% przewozów,

nie mogą patrzeć obojętnie na zabieranie im transportów, ale i licznej rzeszy ekspedytorów, usuwanych od pośrednictwa przez samochody, oraz kołom kupieckim, którym podatek psuje ceny i utrudnia kalkulację handlową, jak to stwierdza obszerny memoriał Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Ten stan rzeczy znalazł zrozumienie u b. Premjera P. W. Sławka, z którego polecenia Biuro Ekonomiczne przy Prezydium Rady Ministrów przygotowało memoriał w sprawie podatku ładunkowego, Min. Komunikacji zaś przystąpiło ze swej strony do wznowienia akcji o jak najrychlejsze zniesienie tego podatku.

Przeciwko podatkowi miejskiemu od ładunków kolejowych podnoszone są zarzuty następujące:

1. — Jednostronność podatku, obciążającego tylko przewozy kolejowe, co jest sprzeczne z jednolitą polityką komunikacyjną i niesprawiedliwe, a uwarunkowane tylko względami dogodności w poborze podatku, gdyż przesyłki kolejowe są ściśle rejestrowane i łatwe do skontrolowania, których to cech nie posiadają przesyłki na drogach kołowych i wodnych. Bezpośrednim skutkiem tej jednostronności jest ubytek przewozów na kolejach, a w związku z przejściem tych przewozów na ruch kołowy, a częściowo i wodny — ubytek wpływów z podatku także dla miast.

2. — Uzależnienie wymiaru podatku od wysokości przewoźnego niezgodne jest ani z zasadą słuszności, ani z celowością. Podatek ma zadanie czysto fiskalne, przewoźne zaś jest wynagrodzeniem za świadczenie. Różnorodność świadczeń wymaga uzależnienia wysokości przewoźnego od ilości nadanego do przewozu towaru, od jego właściwości (waga gatunkowa, łatwość ulegania zepsuciu), rodzaju użytego wagonu, szybkości dostawy i t. p., tymczasem wszystkie te momenty nie powinny wpływać na wymiar podatku. Przystosowanie go do przewoźnego sprawia właśnie to, że podatek nie jest równomierny, że właściciel towaru nie może nigdy określić go z góry, że kalkulacja kupiecka jest bardzo utrudniona. Równocześnie zaś i polityka taryfowa kolei, oparta na założeniach gospodarczych, jest przez podatek fiskalny zniekształcona i wysoce utrudniona.

3. — Przeszarżałość typu tego rodzaju podatku lokalnego, przywracającego zdyskredytowaną już formę miejskich obszarów celnych, uznaną za krępującą wolną wymianę towarów, hamującą komunikację i podrażającą wytwórczość i spożycie.

4. — Dzielnicowość podatku, stosowanego tylko w województwach środkowych, wschodnich i południowych, co sprzeczne jest z tendencją do unifikacji gospodarczej całego kraju, a co powoduje rozmaite w poszczególnych dzielnicach obciążenie tegoż samego towaru kosztami transportu.

J. G.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RYNEK FRACHTOWY. — Sytuacja rynku frachtowego w ub. tygodniu pogorszyła się, zapotrzebowanie tonnażu było coraz mniejsze, stawki w wielu wypadkach płacono niższe. Projekt Stanów Zjednoczonych tymczasowego wstrzymania spłat długów wojennych międzynarodowych przyjęty został na tym rynku bardzo życzliwie, i, jeżeli plan ten dojdzie do skutku, sytuacja finansowa niewątpliwie poprawi się tak w stosunkach gospodarczych wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Żegluga jednak ma tę właściwość, że pierwsza odczuwa skutki depresji w handlu, a ostatnia wraca do równowagi, tak że w obecnych warunkach wszelki optymizm co do poprawy stawek frachtowych byłby nieuzasadniony.

Ilość unieruchomionego tonnażu przewyższa 10,700,000 gross tons, i poza rynkiem La Platy zapotrzebowanie na tonnaż jest

na wszystkich rynkach słabe. Linie regularne są głównym czynnikiem żeglugowym w Ameryce Północnej, tak ze strony Atlantyku, jak i Oceanu Spokojnego, i obniżanie przez nie stawek, aby tylko mieć pełny ładunek i odplynąć według rozkładu, wyklucza możliwość osiągnięcia w dziedzinie stawek frachtowych żeglugi dzikiej takiego poziomu, który pozwoliłby armatorom na opłacenie bieżących wydatków. Wiele statków opuściło Montreal i rejon północny w balaście w poszukiwaniu zatrudnienia nawet na rynku La Platy, co jeszcze wzmacnia konkurencję ze statkami, nadpływającymi z Europy. Rynek czarnomorski zajmuje stosunkowo słabą pozycję, zwłaszcza w porównaniu z r. ub., a to z tego powodu, że władze sowieckie kontraktują ogromne ilości tonnażu na kolejne podróże do końca r. b. po stawkach o 6 d tylko wyższych od zasadniczych cen

placonych za ładunki natychmiastowe. To frachtowanie statków naprzód ograniczy naturalnie ilość zapotrzebowań na tonnaż w okresie, kiedy sezonowe zapotrzebowanie na transportowce mogłoby wywołać wzrost stawek frachtowych.

Rynek La Platy i w tym tygodniu przodował w ilości dokonywanych kontraktów, i chociaż ruch nie był tak ożywiony, jak w ub. tygodniu, jednakże stawki pozostały te same na wszystkie rodzaje załadunków. Z portów górnego biegu rzeki płacono zasadniczo sh 20 od tonny za średniego typu statki do Skandynawji, a sh 18/3 do portów Anglii i Kontynentu na załadunki w czerwcu, duże zaś statki zakontraktowane zostały po sh 17/3 do rejonu Antwerpja/Hamburg. Zapotrzebowanie tonnażu na lipiec było wzmózone po stawkach od sh 16/6 do sh 17, które płacono za duże statki do portów Kontynentu, a od sh 17/9 do sh 18 — do portów Anglii i Kontynentu. Średniego typu statki szły po zasadniczych stawkach sh 18 do Anglii i Kontynentu, a sh 18/3 przy załadunkach w sierpniu. Ilość zakontraktowanego tonnażu obejmuje 31 statków, ogółem 205.300 t.

Zapotrzebowanie tonnażu na Dalekim Wschodzie ograniczyło się do kilku ładunków po niższych stawkach, m. in. na rudę manganową z Marmagóa do zachodnich Włoch zakontraktowano statek po sh 17 na lipiec-sierpień, podczas gdy na cukier z południowej Afryki zawarto umowy od sh 16 do sh 15/6 do portów Anglii. W zachodniej Australji zafrachtowano statek 7.000-tonnowy na lipiec po sh 26/9 do portów Morza Śródziemnego Anglii i Kontynentu; w południowej Australji stawka zasadnicza na lipiec była powyżej sh 28. W Władystoku kontraktowano ładunki częściowo na statki regularne po sh 24 do Rotterdamu lub Hamburga na sierpień, a sh 1 mniej na wrzesień i październik. Za 1.500 std drzewa cedrowego na sierpień Władystok proponuje sh 130 za std do Buenos Aires, Montevideo lub Rosario, sh 2/6 na std więcej za każdy dodatkowy port przy 3 portach, załadunek f.o.b. i sztautowany. Poszukiwany jest średniego typu tonnaż na antracyt z Port Redon (Haiphong) na sierpień do Halifaxu.

Jedynym ciekawym faktem na rynku Bliskiego Wschodu jest ponowne wejście na rynek Z.S.R.R. jako zbożowego eksportera, i chociaż zapewni to pewne odprężenie i poprawę sytuacji armatorów, którzy się znaleźli w opłakanej sytuacji wyładowywania transportów w portach morza Śródziemnego bez zapewnionych frachtów powrotnych, jednakże jest to ruch, który na dłuższą metę będzie wyraźnie niekorzystny dla armatorów, gdyż Z.S.R.R. stanie się poważnym konkurentem i ogromnie osłabi ruch na odległych eksportowych rynkach zbożowych. Zupełnie swobodnie otrzymywano tonnaż z południowej Rosji po stawce zasadniczej sh 10/3 do portów Kontynentu z pełną opcją przy załadunku w lipcu i sierpniu. Pod rudę z Poti poszukiwano tonnażu do portów Kontynentu na lipiec i sierpień po stawce około sh 10/3, za dużego typu statek na sierpień proponowano \$ 3/20 do Baltimore. Dwupokładowy 5.000-tonnowy statek poszukiwany jest na drobnicę z kilku portów Morza Azowskiego i Czarneego na lipiec-sierpień po sh 17 ładunek f. i. o. do południowej Ameryki, rejon Rio Janeiro/Buenos Aires. Jest również pewne zainteresowanie na węgiel do Stanów Zjednoczonych Am. W przewozie rud z portów Morza Śródziemnego ruch jest minimalny, i niema zupełnie widoków na poprawę bardzo niekorzystnych stawek.

Na rynku bałtyckim panowało w ub. tygodniu ogromne ożywienie, dokonano wielu kontraktów na węgiel i drzewo. Zaznaczyło się to zwłaszcza w eksporcie węgla do Finlandji, na który frachtowano tonnaż pod załadunkiem w lipcu i częściowo w sierpniu.

Płacone stawki nie wykazały jednak zupełnie poprawy i pozostały na dotychczasowym niskim poziomie, co pozwala przypuszczać, że w r. b. na poprawę stawek liczyć nie można. Stawki, płacone obecnie, są bezwzględnie stratne dla armatorów. Podajemy szereg dokonanych zafrachtowań węgla z Gdyni/

Gdańska: 1.500 t do portu Toppila po sh 4/9 załadunek w lipcu, 1.800 t do Ekenäs po sh 4/6 przy szybkim załadunku, do Helsinek 1.500 t po sh 4/3½ załadunek w czerwcu, do Viborga 2.600 t po sh 4/1½ przy szybkim załadunku, 1.000 t do Sztokholmu po sh 4/10½ załadunek w b. tygodniu, 2.800 t do Sztokholmu załadunek połowa lipca, do Gefle 2.900 t połowa lipca, do Rotterdamu 1.300 t, do Gandawy 3.400 t po sh 4/6, do Fécamp i Tréport 2.000 t w załadunku, do Le Havre 2.200 t przy szybkim załadunku, do Rouen 2.500 i 3.200 t załadunek w początku lipca, do zachodnich Włoch 4.500 t po sh 8 z opcją w Civitavecchia sh 8/6. statek w załadunku.

Na rynku drzewnym panowało znaczne ożywienie. W gdańskim porcie zauważyć można było szereg dużych statków, które ładowały tarte drzewo tak do portów angielskich, jak i Kontynentu. Zakontraktowano kilka statków pod ładunki podkładów kolejowych. Zanotowano następujące kontrakty: 1.600 loads podkładów do Goole po sh 11, 1.500 loads podkładów do Grangemouth po sh 8/6, 1.200 t podkładów do Lowestoft po sh 10; 1.000-tonnowy statek zafrachtowano do Hull pod słupy telegraficzne po sh 16/6, 150 std drzewa D. B. B. po sh 30, 975 loads do Bostonu pod słupy telegraficzne po sh 17/6, a do Crossings po sh 10/3, 700 std drzewa mieszanego do Londynu, 1.600 loads progów dębowych do Roietlanden po sh 9/3, 900 t słupów telegraficznych do Caen, 620 std tartego drzewa do Rouen.

Zafrachtowano cały szereg małych statków do Szczecina pod zboże po stawce, wahającej się ok. RM 4'25.

Zakontraktowano pod cukier 3.300-tonnowy niemiecki statek z Gdańska do Marsylii z załadunkiem w początku lipca po sh 9, 3.500 t do Hull po sh 7/6 przy szybkim załadunku. Mniejsze partie cukru do Finlandji i państw ościennych szły statkami linii regularnych.

RUCH W PORCIE GDAŃSKIM W MAJU 1931 R.¹⁾ —

W maju ruch okrętowy był znowu większy aniżeli w miesiącu poprzednim, przekraczając jednocześnie liczby z maja r. ub. Zawinęły do portu 543 okręty o pojemności 358.865 nrt (347.098 nrt²⁾, wyszło 551 okrętów o pojemności 357.596 nrt (348.300 nrt). Aczkolwiek w ostatnich miesiącach r. b. liczby analogicznych miesięcy r. ub. zostały przekroczone, to jednak różnica na niekorzyść r. b. w ciągu pierwszych 2 miesięcy wskutek ostrzejszej zimy nie została jeszcze wyrównana. Różnica ta jednak jest nieznaczna, a mianowicie pojemność okrętów, które zawinęły w ciągu pierwszych 5 miesięcy r. b. wyniosła 1.574.876 nrt, a w analogicznym okresie r. ub. 1.606.003 nrt.

Narodowość statków, które odwiedziły w maju port gdański, była następująca:

	Przyszło:		Wyszło:	
	statków	nrt	statków	nrt
Polska i Gdańsk	34	26.413	32	19.210
Niemcy	158	77.606	166	85.322
Finlandja	10	8.571	11	9.282
Z. S. R. R.	—	—	3	617
Estonja	15	7.843	17	9.125
Łotwa	30	26.515	28	23.388
Litwa	7	2.969	7	2.539
Szwecja	126	65.448	128	67.667
Norwegja	35	26.288	33	24.114
Dania	89	62.239	89	62.040
Anglja	11	16.147	11	13.881
Holandja	8	4.564	7	4.398
Francja	11	13.230	8	9.548
Hiszpanja	1	2.138	2	4.539
Włochy	2	4.823	—	—
Grecja	6	14.071	7	19.627
Panama	—	—	1	2.280
Węgry	—	—	1	19
Razem:	543	358.865	551	357.596

¹⁾ Dane za kwiecień — p. zes. 23/1931, str. 909.

²⁾ W nawiasach podane są liczby za miesiąc poprzedni.

Na 19 bander, reprezentowanych w ruchu portowym, bandera polska zajmuje szóste miejsce za Niemcami, Szwecją, Danją, Norwegią i Łotwą, wyprzedzając Grecję, Anglię, Francję, Finlandję, Estonję i inne. W miesiącu sprawozdawczym bandera polska została wyjątkowo wyprzedzona przez Norwegię, zazwyczaj bowiem konkuruje jedynie z Łotwą o czwarte miejsce, raz wyprzedzając tę banderę, raz znowu jej ustępując.

Obrót towarowy w maju wyniósł 653.578 t w porównaniu z 699.157 t w kwietniu, czyli że był mniejszy o 45.579 t. W maju 1930 r. obrót towarowy wyniósł 698.679 t, czyli że był większy aniżeli w miesiącu sprawozdawczym o 45.101 t. Zaznaczyć tutaj musimy, że zmniejszenie przypada wyłącznie na przywóz, podczas gdy eksport był w maju r. b. nawet nieco większy. W ciągu 5 miesięcy r. b. obrót towarowy wyniósł 3.090.913 t w porównaniu z 3.262.324 t w analogicznym okresie r. ub. Różnica stosunkowo nieznaczna, jeżeli się przyjmie pod uwagę dalsze zaostrzenie kryzysu w r. b. Rozpatrując oddzielnie ruch w obydwu kierunkach stwierdzamy, że wywóz jest mniejszy aniżeli w r. ub. tylko o 1.255 t. Przywóz natomiast zmniejszył się poważnie o 170.155 t.

Ruch towarowy w maju przedstawiał się następująco (w tonnach):

	Przywóz	Wywóz
Artykuły spożywcze i kolonialne	6.841	26.825
Produkty zwierzęce i wyroby	7.939	1.942
Drzewo i wyroby	3.487	101.940
Materiały budowlane	364	3.820
Węgiel, oleje mineralne i t. p.	966	448.847
Chemikalja	4.224	1.854
Rudy i metale	39.319	2.776
Papier i wyroby	832	727
Materiały i surowce włókiennicze	813	55
Razem:	64.785	588.786

W miesiącu sprawozdawczym import zmniejszył się dosyć nieznacznie, a mianowicie z 67.359 t w kwietniu do 64.785 t. Eksport natomiast zmniejszył się poważnie, a mianowicie z 631.787 t do 588.786 t. W imporcie nieznacznie cofnęły się artykuły spożywcze i kolonialne oraz poważnie chemikalja, a mianowicie z przeszło 20.000 t na mniej więcej 12.000 t. Zwiększył się natomiast o kilka tys. tonn przywóz rudy. Większych jednak zmian import nie wykazuje.

W eksporcie istotnym zmniejszeniem jest cofnięcie się wywozu artykułów spożywczych z 44.779 t na 26.825 t. Jest to jednak zjawisko w obecnej porze roku zupełnie normalne. Drzewo utrzymało się na poziomie ub. miesiąca, węgiel zmniejszył się o kilkanaście tysięcy, co przy wielkich jego ilościach poważniejszej roli nie odgrywa. Możemy więc również powiedzieć, że eksport nie uległ żadnym istotnym zmianom. Eksport węgla, bez węgla bunkrowego, przedstawiał się w maju następująco (w tonnach):

Danja	97.265
Szwecja	74.337
Włochy	71.136
Francja	83.281
Łotwa	24.991
Norwegja	24.230
Finlandja	18.137
Belgja	15.459
Z. S. R. R.	10.111
Afryka	9.740
Islandja	4.900
Hiszpanja	2.350
Litwa	1.710
Razem:	437.647

Ruch pasażerski w maju charakteryzuje następująca tabela:

	Przyjechało	Wyjechało
Zatoka Gdańska	3.182	5.753
Kopenhaga	37	63
Londyn	51	4
Hull	69	—
Razem:	3.339	5.820

RUCH W PORCIE GDYŃSKIM w tygodniu od 22 do 28 czerwca r. b. był następujący:

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	nrt	ilość	nrt
Polska	5	6.843	7	12.449
W. M. Gdańsk	—	—	1	492
Anglja	2	2.191	3	2.895
Danja	5	3.825	8	4.856
Estonja	3	783	5	2.152
Finlandja	2	1.147	3	1.747
Francja	—	—	1	814
Grecja	1	2.917	—	—
Jugosławja	—	—	1	3.567
Łotwa	2	2.487	3	2.543
Niemcy	15	5.275	17	9.640
Norwegja	—	—	4	3.164
Stany Zjednoczone Am.	1	3.023	2	3.023
Szwecja	23	13.309	26	14.511
Razem:	59	41.800	80	61.853

Przeładunek towarów (w tonnach)

Wyladowano	
Ryż surowy	3.293
Tytoń	104
Żuźle Thomasa	3.720
Żelastwo (złom)	9.055
Kamienie bruk.	145
Bawełna	112
Cukier ¹⁾	593
Materiały tramwaj.	14
Wino	13
Samochody i części	6
Opony i dętki	7
Ekstrakt drzewny.	3
Skóry	3
Cement	2
Maszyny do pisanja	2
Papier	2
Wyr. kosmet.	1
Piasek „Silica”	1
Różne	8
Razem:	17.084

Zaladowano	
Mebłe gięte	9
Bekony	1.108
Wędliny	180
Drób bity	4
Masło	249
Jaja	204
Cukier	1.213
Ryż łuszc.	810
Mąka ryżowa	150
Drzewo	1.055
Olej słonecz.	25
Manufaktura (bławyty)	57
Klepkki	66
Węgiel:	
eksportowy	81.167
bunkrowy	5.143
razem:	86.310
Kainit	2.750
Cynk	416
Jagody	1
Szczecina	1
Różne	18
Razem:	94.624

Obrót ogólny: 111.708

Ruch pasażerów

	Przyjechało	Wyjechało
Ruch zamorski	4	139

CHŁODNIA PORTOWA W GDYNI — p. str. 1044.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

OCHRONA KARNA INTERESÓW WIERZYCIELI. —

Nie wymaga chyba dowodzenia twierdzenie, że ukształtowanie zakresu ingerencji kodeksu karnego do codziennych stosunków życia gospodarczego nie jest dla rozwoju tego życia obojętne. To też dla informacji pragniemy podkreślić te szczególne dyspozycje karne, pomijając, oczywiście, typowe i ustalone przestępstwa pospolite, jakie wprowadza projekt nowego ogólnopolskiego kodeksu karnego (przyjęty przez Komisję Kwalifikacyjną w II czytaniu), a które mają znaczenie ze stanowiska ochrony karnej normalnych stosunków życia gospodarczego.

Należą tu przede wszystkim przestępstwa na szkodę wierzycieli.

Pierwsza z kolei dyspozycja karna w tej grupie przestępstw ujęta jest we wspomnianym projekcie w ten sposób, że ulega karze (areszt do lat 3) ten, kto lekkomyślnie przez życie zbyt- kowne, grę, spekulację, zawieranie ryzykownych umów, zmniejszanie lub obciążanie swego majątku, wadliwe prowadzenie interesów pogarsza swe położenie majątkowe, jeżeli skutkiem tego nastąpiła jego niewypłacalność lub ogłoszono jego upadłość.

Tak więc przestępstwo uważa się za spełnione dopiero z chwilą, gdy nastąpi skutek przestępny, t. j. gdy dłużnik stał się niewypłacalny, czyli przestał regulować swe zobowiązania, przyczem wyrazić się to musi w postaci zdecydowanej, trwałej, tak aby dało podstawę do ogłoszenia upadłości.

Gdy przeto skutek nastąpi i gdy ustalone będzie ze strony dłużnika działanie lekkomyślnie (dłużnik przewidywał możliwość nastąpienia niewypłacalności z powodu swego działania, ale ludził się, że uniknie tego) w jednej z wyszczególnionych postaci (wystarczy nawet wadliwe prowadzenie interesów, przyczem wadliwość ta musi być przedmiotowo oczywista), skutkiem czego nastąpiło bezpośrednio pogorszenie jego położenia majątkowego, z tą chwilą dopiero może lekkomyślny dłużnik ulec karze.

Gorzej jest, gdy dłużnik jest więcej niż lekkomyślny, ale wręcz nieuczciwy, a więc, gdy „działa” w zamiarze pokrzywdzenia swych wierzycieli, czy to doprowadzając siebie świadomie do stanu niewypłacalności, która musi nastąpić, lub godząc się na doprowadzenie siebie do takiego stanu, czy też wprawdzie jego zły zamiar nie idzie tak daleko, by do zdecydowanej niewypłacalności doszło, ale świadomie pogarsza on swe położenie majątkowe, działając jednym z wymienionych sposobów (życie zbyt- kowne, gra, spekulacja, zawieranie ryzykownych umów, zmniejszanie lub obciążanie swego majątku, wadliwe prowadzenie interesów), choćby stan niewypłacalności nie nastąpił.

W pierwszym wypadku sankcja karna jest wyższa (więzienie do lat 5) niż w drugim (więzienie do lat 3), którego uchwylenie wobec braku niezbędnej dla bytu przestępstwa skutku przedmiotowego (stan niewypłacalności lub ogłoszenie upadłości) będzie w praktyce życiowej dość trudne. Zazwyczaj odpowiedzialność karna w tym drugim wypadku będzie wchodziła w grę, gdy faktycznie stan niewypłacalności nieuczciwego dłużnika nastąpi, ale gdy udowodnione mu będzie tylko świadome działanie na pokrzywdzenie wierzycieli bez przewidywania możliwości nastąpienia stanu niewypłacalności, do której też nie dążył, ani się z taką możliwością w świadomości swej nie godził.

Wyższą sankcją karną (więzienie do lat 5) zawarowane jest w omawianym projekcie umyślne działanie nieuczciwego dłużnika na pokrzywdzenie wierzycieli w postaci bezpośredniej,

a więc przez ukrywanie przedmiotów majątkowych lub przez zmyślanie zobowiązań.

Szczególną zaś formą działania z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli jest spłacanie lub zabezpieczanie przez nieuczciwego dłużnika tylko niektórych wierzycieli, gdy nie może zaspokoić wszystkich (kara do 3 lat aresztu). Oczywiście, przepis ten wiąże się z postanowieniami prawa prywatnego, dotyczącymi trybu spłacenia wierzycieli w razie zbiegu wierzytelności.

Na uwagę zasługuje przepis omawianego projektu, że za wymienione przestępstwa odpowiada nie tylko sam nieuczciwy dłużnik, ale każdy, kto mu w popełnianiu tych przestępstw dopomaga, a nawet ten, kto bez porozumienia się z dłużnikiem z tych czy innych względów na własną rękę działa na szkodę jego wierzycieli.

Zkolei zagrożone jest karą nieuczciwe postępowanie wierzyciela, który za cenę korzyści majątkowych w czasie postępowania upadłościowego lub zapobiegawczego działa na szkodę innych wierzycieli (kara do 3 lat więzienia). Tej samej karze ulega osoba, dłużnik czy osoba trzecia, sprowadzająca wierzyciela na taką drogę postępowania.

W dalszym ciągu spotykamy w omawianej grupie przestępstw, a więc traktowane ze stanowiska zabezpieczenia interesów wierzycieli, przepisy, dotyczące nieprowadzenia lub fałszywego prowadzenia rachunkowości kupieckiej. A więc za samo nieprowadzenie ksiąg, gdy prawo do tego zobowiązuje, przewidywana jest kara względnie niska (areszt do 6 miesięcy lub grzywna), ale za prowadzenie ksiąg w sposób niezgodny z prawdą, a także za uszkodzenie, ukrywanie, przerabianie lub podrabianie ksiąg handlowych grozi już kara wysoka (więzienie do lat 5).

Wreszcie, omawiany projekt waruje względnie wysoką sankcją karną (więzienie lub areszt do 2 lat) interesy wierzyciela egzekwującego, co jest bardzo pilną potrzebą życiową. A mianowicie, karą powyższą zagrożone jest udaremnienie egzekucji przez uszkodzenie, ukrywanie, zbywanie lub obciążanie mienia, zajętego lub ulegającego zajęciu.

Na zakończenie omawianego rozdziału projektu kodeksu karnego widnieje ważny przepis, stanowiący, że kierownik warsztatu gospodarczego, a więc zarządca, dyrektor i t. p., odpowiada za działanie na szkodę wierzycieli tak, jak gdyby sam był jego właścicielem.

Z powyższego pobieżnego omówienia grupy przestępstw na szkodę wierzycieli według projektu kodeksu karnego, przyjętego w II czytaniu przez Komisję Kodyfikacyjną, widać wyraźnie, że troską Komisji było możliwie szerokie ujęcie ochrony karnej interesów wierzycieli ze stanowiska interesów ogólnych życia gospodarczego kraju. Myśl Komisji szła słusznie nade wszystko w kierunku wzmocnienia zaufania kredytowego w stosunkach gospodarczych. To też w motywach projektu czytamy:

„Na zaufaniu polega możliwość szybkiego rozwoju gospodarczego. Jednym z powodów, dla których życie gospodarcze Państwa Polskiego jest w powijakach, jest bardzo wysoki stopień niebezpieczeństwa dla przedsiębiorczości prywatnej, dla udzielania kredytów, wynikający z braku elementarnej uczciwości ludzi, operujących obcemi pieniędzmi. Uczciwość wytwarza zaufanie, a zaufanie obniża stopę procentową kredytu, a niska stopa procentowa rozstrzyga o możliwości zysku i staje się podniętą dla życia ekonomicznego. Ustawodawca nie może być dość surowym dla ludzi, którzy, o tem zapominając, dopuszczają się zamachów na równowagę życia gospodarczego”.

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

PROTOKOŁY DODATKOWE:

III protokół dodatkowy do konwencji handlowej polsko-czeskosłowackiej z dn. 23/IV 1925 r., podpisany dn. 9/II 1928 r. oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 5/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 444 oraz 445).

IV protokół dodatkowy do konwencji handlowej polsko-czeskosłowackiej z dn. 23/IV 1925 r., podpisany dn. 26/VI 1928 r. oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 5/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 446 oraz 447).

Protokół dodatkowy do konwencji handlowej polsko-jugosłowiańskiej z dn. 23/X 1922 r., podpisany dn. 31/VIII 1930 r. oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 9/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 57, poz. 461 oraz 462).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Zmiany w rozp. wyk. do ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym — rozp. Ministrów: Rob. Publ. i Skarbu, wydane w poroz. z Ministrami: Spr. Wewn., Przem. i Han., Sprawiedl. oraz Poczł. i Tel., z dn. 10/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 56, poz. 458).

Podwyższenie poręki państwowej za wkłady oszczędnościowe, złożone w Banku Gosp. Krajowego — rozp. Ministra Skarbu z dn. 26/V 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 56, poz. 459).

Podwyższenie opłat za paszporty zagraniczne — rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spr. Wewn. z dn. 20/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 56, poz. 460).

Zniesienie urzędu budowy gmachów państwowych w m. st. Warszawie — rozp. Ministra Rob. Publ. w porozumieniu z Ministrem Spr. Wewn. z dn. 27/V 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 57, poz. 463).

Częściowa zmiana i uzupełnienie taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej — rozp. Ministra Poczł. i Tel. z dn. 16/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 57, poz. 464).

Ułgi celne — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Han. oraz Rolnictwa z dn. 22/VI 1931 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 57, poz. 467).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

6 lipca:

— „Polski Lloyd”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 130.

— Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Arhon”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, al. Ujazdowskie 9a.

7 lipca:

— „Kolej Elektryczna Łódzka”, S. A. — o godz. 17 w lokalu Banku Przemysłowców Łódzkich w Łodzi, ul. Ewangelicka 15 (ew. II termin — dn. 28 lipca).

— Belgijska Spółka Akcyjna „Towarzystwo Akcyjne Sochaczewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu”, S. A. — o godz. 11 min. 30 w siedzibie Zarządu w Brukseli, 368, Avenue Louise.

— „Arbor”, Przemysł Drzewny i Handel Materjałami Budowlanymi w Kaliszu, S. A. — o godz. 18 w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, Al. Józefiny (ew. II termin — dn. 21 lipca).

— „Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy w Równem”, S. A. w likwidacji — o godz. 17 w kancelarii adw. Wł. Wańkowicza w Równem, ul. 13 Dywizji 1.

8 lipca:

— Fabryka Maszyn i Odlewnia „Lwówek”, S. A. w I.wówku — o godz. 17 w lokalu firmy „Zaborowski i S-ka” w Warszawie, ul. Trębacka 10.

9 lipca:

— „Gnaszyńska Manufaktura”, S. A. — o godz. 10 w lokalu S-ki w Gnaszynie pod Częstochową (ew. II termin — dn. 30 lipca).

— „Gnaszyńskie Zakłady Ceramiczne”, S. A. — o godz. 13 w lokalu S-ki w Gnaszynie pod Częstochową (ew. II termin — dn. 30 lipca).

10 lipca:

— „Fabryka Cykorji Łabędź”, S. A. — o godz. 13 w kancelarii rejenta Siennickiego w Warszawie, ul. Kapucyńska 6.

11 lipca:

— „P. Z. E. Brown Boveri”, S. A. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Bielańska 6.

13 lipca:

— Zakłady Rolniczo-Przemysłowe Ziemi Grójeckiej”, S. A. — o godz. 14 w lokalu Spółdzielni Rolniczej Warszawskiej w Grójcu.

16 lipca:

— Towarzystwo Akcyjne Kaweczyńskich Zakładów Cegielnianych „Kazimierza Granzowa” w Warszawie, S. A. — o godz. 19 min. 30 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Kredytowa 16 (ew. II termin — dn. 31 lipca).

— „Spółka Akcyjna do Eksploatacji Państwowego Monopolu Zapalczanego w Polsce”, S. A. — o godz. 15 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Królewska 3.

17 lipca:

— Polskie Towarzystwo Handlu i Przemysłu Futrzanego „Futro”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Młocińska 3.

18 lipca:

— „Syndykat Rolniczy Grodzieński”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Grodnie, ul. Orzeszkowej 20.

19 lipca:

— Białostocka Fabryka Kolder i Sukna „Oswald Trilling i Syn”, S. A. — o godz. 12 w lokalu S-ki w Białymstoku, ul. Marsz. Piłsudskiego 24.

20 lipca:

— „Suchedniowska Fabryka Odlewów i Huta Ludwików”, S. A. — o godz. 10 w gmachu Zarządu „Huty Pojoju” w Katowicach, ul. Zamkowa 3.

21 lipca:

— „Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spirytusu”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 117.

22 lipca:

— „Vacuum Oil Company”, S. A. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Czechowicach.

25 lipca:

— Przemysł Wełniany „S. Barciński i S-ka”, S. A. — o godz. 11 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Tylna 6.

— „Poznańska Kolej Elektryczna”, S. A. — o godz. 12 w lokalu S-ki w Poznaniu, ul. Gajowa 1.

27 lipca:

— Warszawska Fabryka Masowych WYROBÓW Blaszanych „Tłocznia”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Szpitalna 8.

28 lipca:

— „Standard Nobel w Polsce”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, al. Jerolimskie 17.

29 lipca:

— Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat”, S. A. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, Praga, ul. Mińska 25.

30 lipca:

— „Spółka Pedagogiczna”, S. A. w Poznaniu — o godz. 18 w lokalu „Pod Strzechą” w Poznaniu, pl. Wolności 7.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD INSTYTUCYJ OSZCZĘDNOŚCIOWYCH. — W dn. 28 i 29 ub. m. odbył się w Warszawie Ogólnopolski Zjazd Instytucyj Oszczędnościowych, poprzedzony odbytem w dn. 27 ub. m. posiedzeniem Międzynarodowego Komitetu Oszczędnościowego. Sam Zjazd miał miejsce dn. 28 czerwca r. b., podczas gdy dn. 29 ub. m. obradował III Ogólnopolski Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności.

Protoktorat nad Ogólnopolskim Zjazdem Instytucyj Oszczędnościowych objął P. Prezydent Rzeczypospolitej. Prezydium honorowe stanowili PP. Ministrowie: Jan Piłsudski, F. Sławoj-Składkowski, S. Czerwiński; komitet honorowy — PP. Dr. R. Górecki — Prezes B. G. K., Dr. H. Gruber — Prezes P. K. O., S. Ludkiewicz — Prezes P. B. R., Dr. Wł. Wróblewski — Prezes Banku Polskiego, J. Zdanowski — Prezes Związku Zw. Kas Oszczędności. Komitetowi organizacyjnemu, złożonemu z wybitnych rzeczoznawców, przewodniczył Prezes P. K. O. Dr. Gruber.

Na Zjazd przybyło przeszło 400 delegatów, a ponadto ok. 30 gości zagranicznych—członków Stałego Komitetu Międzynarodowego Instytutu Oszczędnościowego w Medjolanie, który—jak już wspominaliśmy — odbył swe doroczne posiedzenie w Warszawie dn. 27 ub. m. Obecni byli również przedstawiciele Rządu z PP. Ministrami Janem Piłsudskim i Pierackim na czele. Obrady odbywały się w sali Rady Miejskiej. Obrady te zajął Dr. H. Gruber, poczem w imieniu Rządu wygłosił przemówienie P. Minister Skarbu Piłsudski, podkreślając doniosłość akcji krzewienia idei oszczędności, prowadzonej przez instytucje oszczędnościowe. W dalszym ciągu przemawiali PP.: Prezydent Międzynarodowego Instytutu Oszczędnościowego d'Arzago oraz Prezydent m. Warszawy Słomiński. W czasie krótkiej przerwy odbyło się zwiedzanie wystawy oszczędnościowej, mieszczącej się w salach Rady Miejskiej, poczem dłuższy referat wygłosił Prof. Dr. A. Krzyżanowski, omawiając problemat oszczędności na tle ogólnowiatowego kryzysu gospodarczego. Drugi referat p. t. Rozwój i znaczenie komunalnych kas oszczędności w Polsce — wygłosił Dr. H. Uhma, Prezes Związku Małop. Kas. Oszczędności. Na tem obrady zakończono.

Następnego dnia odbył się III Ogólnopolski Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności, któremu przewodniczył Prezes Związku Zw. Kas Oszczędności P. J. Zdanowski. PP. K. Namysł, W. Gajewski i St. Ziebrowski wygłosili referaty: o współdziałaniu finansowem komunalnych kas oszczędności, o polityce kredytowej k. k. o. i o rozporządzaniu funduszami państwowemi przez k. k. o. Po dłuższej dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

1) Zjazd uchwała urządzać periodyczne zjazdy przedstawicieli k. k. o. z całej Polski;

2) Zjazd powierza Radzie Związku ustalenie regulaminu zjazdów, określenie ich terminów i miejscowości, w których mają się odbywać;

3) Zjazd upoważnia Radę do zwoływania zjazdów i ustalania przedmiotów ich obrad;

4) Zjazd wzywa Radę, by przystąpiła bezzwłocznie do prac przygotowawczych nad ugruntowaniem organizacji obrotu żyrowego w k. k. o. i zadecydowała o kierunku tej organizacji;

5) Zjazd stwierdza, iż w interesie ogólnopaństwowym jest rozbudowa wzajemnej współpracy k. k. o., banków komunalnych i państwowych w kierunku pomnożenia i rozbudowy kapitału narodowego, a równocześnie stworzenia najlepszych dla życia gospodarczego form kredytowych.

Wreszcie, uchwalono nadać zjazdom charakter stałej organizacji.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 22 do 27 czerwca 1931 r.

— Dla walut panowała w okresie sprawozdawczym tendencja słabsza, pociągając za sobą niższą większość notowanych walut, w wielu wypadkach dość znaczną, a mianowicie: dolarów, funtów szterlingów, franków francuskich i szwajcarskich, hollenderskich, szylingów austriackich oraz florenów holenderskich. Nieco wyżej cenione były belgi, korony szwedzkie, duńskie oraz rzadko notowane pengő węgierskie. Bez zmiany pozostał kurs lirów włoskich oraz lei rumuńskich.

Zapotrzebowanie na dolary gotówkowe dość silnie się zmniejszyło; kurs ich pozostał bez zmiany na dotychczasowym poziomie $\text{zł } 8.95$ za $\text{\$ } 1$. W obrotach prywatnych nastąpiła nieznaczna niżka — do $\text{zł } 8.96\frac{1}{2}$ za $\text{\$ } 1$. W związku z Wystawą Kolonialną w Paryżu wzrosło silnie zapotrzebowanie na franki francuskie, które notowano po wysokim kursie $\text{zł } 35.00$ za 100 fr.

Wysokość dziennego zapotrzebowania uległa dość znacznemu obniżeniu, kształtując się w okresie sprawozdawczym naogół poniżej poziomu średniego.

		Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs w dn. 26/VI ¹⁾
w zł				
Dolary St. Zjedn.	$\text{\$ } 1$	8.92	8.915	8.916
" " " " " telegr.	$\text{\$ } 1$	8.924	8.92	8.92
Funty szterlingów	$\text{£ } 1$	43.43 $\frac{1}{2}$	43.39	43.39
Franki francuskie	100 fr.	34.94	34.90 $\frac{1}{2}$	34.90 $\frac{1}{2}$
Franki szwajcarskie	100 fr.	173.15	172.87	172.87
Belgi	100 blg.	124.26	124.20	124.23
Korony czeskosłowackie	100 kor.	26.43	26.42	26.42
Szylingi austriackie	100 szyl.	125.45	125.35	125.35
				-125.36
Liry włoskie	100 lir.	46.73	46.72	—
Floreny holenderskie	100 fl.	359.25	359.10	—
Korony szwedzkie	100 kor.	239.23	239.33	—
Korony duńskie	100 kor.	239.08	239.08	—
Pengő węgierskie	100 png.	156.85	155.85	—
Leje rumuńskie	100 lei	5.32	5.32	—

— Sytuacja w dziale papierów lokacyjnych państwowych uległa w okresie sprawozdawczym dość znacznej poprawie; obroty wzrosły, kursy zaś, szczególnie pożyczek premjowych, kształtowały się zwyklowo: 3% Pożyczka Budowlana zyskała $\text{zł } 1.25$, 4% Pożyczka Inwestycyjna sztuki $\text{zł } 3.75$, natomiast serie, od dłuższego czasu nienotowane, cenione były o $\text{zł } 1.00$ niżej w porównaniu z notowaniami z pierwszych dni czerwca; poza tem zwyklowała 6% Pożyczka Dolarowa o 1%, 7% Pożyczka Stabilizacyjna o 3 $\frac{1}{4}$ %. Bez zmiany pozostał kurs 10% Pożyczki Kolejowej oraz listów zastawnych i obligacji banków państwowych; niewielką stratę — naskutek zwiększonej podaży — poniosła jedynie 5% Pożyczka Konwersyjna.

— W dziale listów zastawnych minął okres sprawozdawczy przy tendencji mocnej. Jakkolwiek ilość notowań nieco się zmniejszyła, obroty wykazują dość znaczny wzrost, przyczem większość kursów w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego dość silnie się podniosła; dotyczy to zarówno listów ziemskich i miejskich, jak i prowincjonalnych; tak np. 4 $\frac{1}{2}$ % L. Z. T-wa Kredytowego Ziemińskiego zyskała 2% nominału, 8% L. Z. T-wa Kred. m. Warszawy 2.3%, 8% L. Z. T-wa Kredytowego m. Łodzi 3% i t. d. Jedynie kurs 8% L. Z. T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego (w zł) obniżył się o 1%.

Dział obligacji nie wykazuje poważniejszych zmian; notowano VI oraz VIII i IX 6% Obligacje Pożyczki Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r. po kursach nieznacznie podwyższonych.

¹⁾ W sobotę dn. 27 czerwca r. b. giełda nieczynna.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Kurs w dn. 26 VI ¹⁾
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	39'25	38'25	—
4% " Inwestycyjna	zł w zł. 100	85'75	82'00	85'50
4% " " (serje)	zł w zł. 100	89'00	89'00	—
		w % nominalu		
5% Pożyczka Konwersyjna	zł	46'75	46'50	—
6% " Dolarowa	\$	75'00	73'00	74'50
7% " Stabilizacyjna ²⁾	\$	81'00	77'75	—
10% " Kolejowa	fr. w zł.	104'00	104'00	—
7% L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00
7% L. Z. " Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
7% Obl. Kom. " " " "	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% Obl. Bud. " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8% L. Z. T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego ³⁾	zł w zł. 1927	93'00	93'00	93'00
4% L. Z. T-wa Kred. Ziemi.	zł	81'25	80'00	80'00
4½% " " " " " "	zł	39'50	39'25	—
4½% " " " " " "	zł	50'25	47'75	49'50
		-49'25		
4½% L. Z. T-wa Kred. m. Warsz.	zł	51'00	49'25	50'50
5% " " " " " "	zł	54'75	53'50	54'25
		-54'00		
		-54'25		
8% " " " " " "	zł	72'50	69'50	71'85
		-71'25		
		-71'30		
8% " " " " " Częstochowy	zł	63'25	61'50	62'75
8% " " " " " Łodzi	zł	67'50	64'50	67'00
8% " " " " " Piotrkowa	zł	63'25	62'15	—
10% " " " " " Siedlec	zł	72'75	72'75	—
VI 6% Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł	48'50	48'00	—
VIII i IX 6% Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł	46'50	46'00	—

ZŁOTY ZAGRANICĄ

1931	Gdańsk ¹⁾	Berlin ⁴⁾	Wiedeń ⁴⁾	Paryż ⁴⁾	Zurych ⁴⁾
22/VI	57'51—57'62	47'025—47'225	79'50 —79'78	—	57'75
23/ "	57'50—57'62	47'00 —47'20	79'46 —79'74	—	"
24/ "	57'49—57'60	47'075—47'275	—	—	"
25/ "	57'54—57'65	47'10 —47'30	79'55 —79'83	—	57'78
26/ "	57'56—57'68	" "	79'59 —79'87	287'00	57'83
27/ "	—	" "	—	—	57'81

1931	Londyn ⁵⁾	Praga ⁴⁾	New-York ⁴⁾	Amsterdam ⁴⁾
22/VI	43'41	377'625	11'22	—
23/ "	43'42	377'62	"	—
24/ "	43'43	—	"	—
25/ "	43'44	—	"	—
26/ "	"	377'50	11'21½	—
27/ "	43'43	—	"	—

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Kurs ultimo	Obroty
(w % nominalu)			

Giełda w New-York'u

6% pożyczka dolarowa z 1920 r. 9			
8—13/VI	68	66½	68
15—20/VI	69	67½	68½
22—27/VI	73	68¼	72
			40.000
			15.000
			25.000

8% pożyczka z 1925 r. (Dillon, Read & Co.)			
8—13/VI	79	75	76⅛
15—20/VI	80	76	78¼
22—27/VI	80½	78⅞	80⅝
			93.000
			58.000
			63.000

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

8—13/VI	73½	71½	73
15—20/VI	73	72	72½
22—27/VI	77	72	77
			241.000
			113.000
			193.000

7% pożyczka m. Warszawy z 1928 r.

8—13/VI	60	55	56⅜
15—20/VI	58	55	55½
22—27/VI	59¼	57	59⅝
			71.000
			95.000
			75.000

7% pożyczka śląska z 1928 r.

8—13/VI	56	53	53⅛
15—20/VI	57⅞	54	55
22—27/VI	57½	53⅝	54⅝
			32.000
			29.000
			52.000

Giełda w Londynie

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

8—13/VI	75'89	71'89	72'89
15—20/VI	73'78	71'78	72'78
22—27/VI	76'64	71'64	75'64

Giełda w Zurychu

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

8—13/VI	73'50	72'00	—
15—20/VI	—	—	—
22—27/VI	—	—	—

Giełda w Sztokholmie

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

Kwiecień 1931	81	79	80
			12.000

Giełda w Paryżu

7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.

8—13/VI	99'12	98'73
15—20/VI	98'58	98'58
22—27/VI	98'64	96'58

Giełda w Medjolanie

7% pożyczka włoska z 1924 r.

	Lira
8—13/VI	99'30 99'30 99'30
15—20/VI	99'30 99'25 99'30
22—27/VI	99'50 99'40 99'40
	175
	100
	125

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 31 MAJA 1931 R. — Bilans walutowy Banku Polskiego kształtował się w maju korzystniej niż w kwietniu i zamknął się stosunkowo niezbyt znacznym deficytem (ok. zł 19 miljn. wobec ok. zł 47 miljn. w kwietniu). Był on również korzystniejszy od bilansu majowego w 1930 r., który wykazał blisko zł 30 miljn. deficytu. Zaznaczyć należy, że ogólny deficyt walutowy za pierwsze 5 miesięcy r. b. wyniósł tylko zł 68 miljn., a wobec znacniejszego dopływu walut w czerwcu (pożyczka zapłaconą) bilans półroczny przedstawiać się będzie jeszcze korzystniej.

Zmniejszenie się deficytu walutowego w maju w porównaniu z kwietniem tłumaczy się silnym spadkiem sprzedaży dewiz (do ⅔ sumy kwietniowej), który nastąpił nie dzięki zmniejszeniu się zapotrzebowania prywatnego, utrzymanego w maju prawie na poziomie kwietniowym, lecz dzięki skurczeniu się zapotrzebowania urzędów (głównie na cele obsługi pożyczek) — z zł 62'6 miljn. do zł 35'1 miljn., oraz dzięki odpadnięciu w maju pozycji Banku Rozrachunków Międzynarodowych (w kwietniu z tytułu spłaty kredytu redyskontowego przekazano ok. zł 36 miljn.). Skup walut i dewiz był w maju o ok. zł 37 miljn. mniejszy niż w kwietniu.

Rezerwy walutowe Banku wykazały w maju wzrost z zł 344'7 miljn. do zł 355'5 miljn., przyczem w ostatniej dekadzie miesiąca zwiększały się o zł 14'1 miljn. Zwiększała się także część rezerw, przyjęta w skład pokrycia obrotu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań (w III dekadzie o zł 16'8

¹⁾ W sobotę dn. 27 czerwca r. b. giełda nieczynna.

²⁾ Z wyjątkiem transzy francuskiej.

³⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

⁴⁾ Za zł 100.

⁵⁾ Za £ 1.

miljn., a w ciągu miesiąca o 278 miljn.), podczas gdy część rezerw, niezaliczona do pokrycia, wykazała spadek (w III dekadzie o 27 miljn., a w całym maju o 170 miljn.).

Zapas złota wzrastał w kwietniu jedynie dzięki drobnemu skupowi złota (głównie w monetach), dokonywanemu przez oddziały krajowe Banku; skup ten w ostatniej dekadzie wyniósł 60 tys., a w ciągu całego maja 209 tys. W ten sposób zapas złota wzrósł w maju z 567'4 miljn. do 567'6 miljn.; przyczem wzrost ten dotyczy, oczywiście, tylko zapasu złota, znajdującego się w skarbcach Banku, podczas gdy zapas złota zagranicą pozostał niezmienny.

Zmiany w stanie rezerw złoto-walutowych, stanowiących pokrycie obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, w ciągu maja r. b. ilustruje następujące zestawienie (w tys. 2):

	30/IV	20/V	31/V
Złoto	567.376	567.525	567.585
Waluty i dewizy netto . .	228.641	239.683	256.438
Razem:	796.017	807.208	824.024

W stosunku do sumy obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku powyższe pokrycie złoto-walutowe wyniosło w dn. 31/V 57'67%, gdy w dn. 20/V 56'93% i w dn. 30/IV 55'01% (statutowe minimum 40%). Samo pokrycie złotem wyniosło: w dn. 31/V 39'72%, w dn. 20/V 39'87%, w dn. 30/IV 39'21% (statutowe minimum 30%).

Wzrost procentu pokrycia w ostatniej dekadzie maja był stosunkowo mniejszy niż wzrost sumy pokrycia (rezerw), gdyż jednocześnie zwiększyła się suma obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań.

Właściwie zwiększył się tylko jeden składnik tej sumy — obieg biletów (z 1.142'1 miljn. do 1.222'4 miljn.), gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał niżkę o 69'4 miljn. do 206'4 miljn.

Zniżka zobowiązań w III dekadzie maja dotyczy wyłącznie lokat żyrowych, które spadły z 253'3 miljn. do 184'2 miljn.; obniżyło się wprawdzie również i saldo pozycji „różne rachunki” (o 1'0 miljn.), lecz niżka ta została z nadmiarem pokryta przez jednoczesną wyżkę salda rachunku państwowego funduszu kredytowego (z 0'02 miljn. do 2'0 miljn.).

Z lokat żyrowych niżkę wykazały zarówno lokaty kas państwowych (z 50'7 miljn. do 29'4 miljn.), jak i lokaty na rachunkach prywatnych (z 202'7 miljn. do 154'8 miljn.). W ciągu całego maja lokaty skarbowe wykazały wzrost o 3'0 miljn., lokaty zaś prywatne o 17'1 miljn.

Wzrost obiegu biletów Banku na ultimo maja o ok. 6% (w ciągu całego miesiąca obieg zmniejszył się o 36'5 miljn.) stanowi przedewszystkiem odpowiednik spadku lokat żyrowych; poza tem wiąże się ze zwykłą kredyty Banku.

Mianowicie, suma kredytów dyskontowych wykorzystanych (suma weksli w portfelu) zwiększyła się w III dekadzie maja z 522'2 miljn. do 541'2 miljn., a suma pożyczek zastawowych podniosła się z 71'2 miljn. do 76'7 miljn. W ciągu całego maja kredyty dyskontowe zmalały o 2'9 miljn. (od początku roku o 130'8 miljn.), a pożyczki zastawowe wzrosły o 1'7 miljn. (od początku roku obniżyły się o 9'6 miljn.).

Z innych pozycji bankowego pokrycia obiegu — zapas monet srebrnych i bilonu, przejęty przez Bank na własność, wykazał wyżkę zaledwie o 0'02 miljn., zapas papierów procentowych własnych wzrósł o 0'1 miljn., a dług Skarbu Państwa (na poczet kredytu bezprocentowego) pozostał niezmienny w wys. 20'0 miljn.; jedynie nieco poważniejszą zmianę wykazały weksle zagraniczne, obniżając się o 1'2 miljn.

Całe pokrycie obiegu wynosiło (w tys. 2):

	30/IV	20/V	31/V
Weksle	544.148	522.185	541.209
Weksle zagraniczne	87.705	82.984	81.767
Polskie monety srebrne i bilon	19.900	22.978	22.997
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	75.318	71.221	76.691
Papiery proc. własne	11.805	12.073	12.170
Dług Skarbu Państwa	20.000	20.000	20.000
Razem:	758.876	731.441	754.835

Obieg pieniędzy skarbowych wykazał w ostatniej dekadzie maja wzrost z 231'0 miljn. do 236'7 miljn.; mianowicie: 1) obieg biletów państwowych (wycofanych, 5-złotowych) pozostał niezmienny w wys. 1'4 miljn.; podobnie i 2) obieg biletów zdawkowych (wycofanych, 5-złotowych) — 1'1 miljn.; 3) obieg monet srebrnych (5-, 2- i 1-złotowych) wzrósł z 156'6 miljn. do 160'7 miljn.; 4) obieg bilonu niklowego i brzożowego zwykłał z 71'9 miljn. do 73'5 miljn.

AKTYWA

ZŁOTO w skarbcu	2 485.869.482'71	
„ zagranicą	81.715.741'90	
	<u>2 567.585.224'61</u>	
PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGRAN.	256.438.345'79	2 824.023.570'40
PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGR., niezaliczone do pokrycia		99.092.874'98
POLSKIE MONETY SREBRNE I BILON		22.997.173'49
PORTFEL WEKSLOWY		541.209.388'18
POŻYCZKI ZASTAWOWE		76.690.991'39
PAPIERY PROCENTOWE WŁASNE		12.170.302'19
PAPIERY FUNDUSZU ZAPASOWEGO		93.595.281'33
DŁUG SKARBU PAŃSTWA		20.000.000'00
NIERUCHOMOŚCI		20.000.000'00
INNE AKTYWA		121.550.737'63
		<u>2 1.831.330.319'59</u>

PASYWA

KAPITAŁ ZAKŁADOWY	2 150.000.000'00
FUNDUSZ ZAPASOWY	114.000.000'00
NATYCHM. PŁATNE ZOBOWIĄZANIA:	
a) rachunki żyrowe kas państwowych	29.402.492'49
b) pozostałe rachunki żyrowe	154.760.114'93
c) rachunek Skarbu na zakup srebra	11.813.907'57
d) rachunek państw. funduszu kredyt.	1.956.455'39
e) różne rachunki	8.509.393'70
	<u>206.442.364'08</u>
OBIEG BILETÓW BANKOWYCH	1.222.389.600'—
INNE PASYWA	138.498.355'51
	<u>2 1.831.330.319'59</u>

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

DZIAŁALNOŚĆ BANKU ROZRACHUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

W DNIU 31 marca r. b. zakończył Bank Rozrachunków Międzynarodowych pierwszy rok swej działalności, którą rozpoczął 17 maja r. ub. Zadaniem Banku, nakreślonym tylko ogólnie w art. 3 statutu, jest: 1) popieranie współpracy banków bilet-

towych, 2) stwarzanie nowych ułatwień dla międzynarodowych transakcyj finansowych oraz 3) działanie w charakterze mandatariusza lub wykonawcy w dziedzinie międzynarodowych rozrachunków finansowych, wynikających z odszkodowań i długów wojennych.

Czynności te zmierzają do zachowania równowagi rynków pieniężnych i ugruntowania stabilizacji walut, która mogłaby się zachwiać skutkiem nadmiernego odpływu kapitałów z jednych krajów do drugich, a następnie do odbudowy zaufania do stanu gospodarczego i finansowego krajów. Ażeby mogły być one wypełnione, Bank musi współpracować z bankami biletowymi, które są odpowiedzialne za stałość własnych walut i wymienialność ich na złoto, przyczem współpraca ta jest tem bardziej owocna, im większą ilość instytucyj obejmuje. W chwili rozpoczęcia czynności Bank liczył wśród swoich akcjonariuszów banki biletowe względnie grupy bankowe (w Japonji i Stanach Zjednoczonych Am.) 7 krajów założycielskich, które podpisały 112.000 akcji, natomiast w końcu roku obrachunkowego liczba akcjonariuszów wzrosła do 23, a liczba akcji podpisanych do 165.000. Lista akcjonariuszów, sporządzona przez Bank, przedstawiała się w dn. 31 marca r. b. następująco: banki: Włoski, Angielski, Francuski, Belgijski, Rzeszy Niemieckiej oraz grupa banków amerykańskich i grupa banków japońskich miały po 16 tys. akcji; banki: Polski, Gdański, Grecki, Bułgarski, Rumuński, Holenderski, Finlandzki,

Węgierski, Czeskosłowacki, Duński, Austrjacki, Szwajcarski i Szwedzki — po 4 tys. akcji, banki: Łotewski i Litewski po 500 akcji i Bank Estoński 100 akcji.

Z ogólnej ilości 200 tys. akcji, składających się na kapitał zakładowy banku, rozsprzedano do końca marca 165.100 tym krajom, których waluta oparta jest na podstawie złotej lub dewizowo-złotej. Po tym terminie przyznano Bankowi Albańskiemu 500 akcji, Norweskiemu 4.000, Jugosłowiańskiemu 4.000 i Portugalskiemu 2.000 z tem, że pierwsze 2 banki uzyskają statutowe prawo do nabycia akcji, a pozostałe 2 ustabilizują prawnie swą walutę. A zatem sfera oddziaływania Banku obejmuje prawie wszystkie banki biletowe w Europie (z wyjątkiem Banku Hiszpańskiego, O. tomańskiego i Z. S. R. R., które nie posiadają waluty, ustabilizowanej prawnie), a poza Europą banki tych krajów, które odgrywają najpoważniejszą rolę na światowym rynku pieniężnym.

Sposób, w jaki wprowadzane są w życie wymienione poprzednio zadania Banku, najlepiej wyjaśniają jego bilanse, zestawione w dn. 31 maja 1930 r. i 31 marca 1931 r., które podajemy poniżej (w tys. fr. szwajc. według równi monetarnej):

Stan czynny	31/V 1930		31/III 1931	
	tys. fr. szw.	%	tys. fr. szw.	%
I.—Gotowizna w Banku i na rachunkach bież. w innych bankach	5.070·5	1·7	7.238·7	0·4
II.—Oprocentowane lokaty à vista	32.395·5	10·7	186.281·5	9·8
III.—Dyskonto:				
1.—Weksle handlowe i akcepty bankowe	125.238·2	41·4	471.424·3	24·8
2.—Bony skarbowe	101.005·1	33·4	138.103·3	7·3
IV.—Oprocentowane lokaty terminowe:				
a) do 3 miesięcy	7.141·5	2·3	850.694·0	44·7
b) od 3 do 6 miesięcy			12.787·7	0·7
V.—Papiery i różne lokaty:				
a) do 1 roku	15.961·6	5·3	184.781·9	9·7
b) powyżej 1 roku	15.266·9	5·0	37.870·5	2·0
VI.—Inne aktywa	620·4	0·2	11.967·0	0·6
Razem:	302.699·7	100·0	1.901.148·9	100·0

Stan bierny	31/V 1930		31/III 1931	
	tys. fr. szw.	%	tys. fr. szw.	%
I.—Kapitał				
Suma zatwierdzona:				
200.000 akcji po 2½ tys. fr. szw. w złocie = 500 miljn. fr. szw. wpłacono	77.500·0	25·6	103.187·5	5·4
II.—Wkłady długotermin.:				
1.—Rachunek powierniczy reparacyjnych spłat rocznych	197.651·8	65·3	154.873·9	8·2
2.—Wkład Rządu niemieckiego			77.437·0	4·1
3.—Fundusz gwarancyjny Rządu francusk.			68.879·6	3·6
III.—Wkłady krótkoterminowe i à vista:				
1.—Banków biletowych na własny rachunek:				
a) od 3 do 6 mies.			5.700·3	0·3
b) do 3 miesięcy			495.126·7	26·0
c) à vista	26.952·7	8·9	310.979·6	16·4
2.—Banków biletowych na rachunek innych wkładców:				
a) od 3 do 6 mies.			5.253·9	0·3
b) do 3 miesięcy			355.730·8	18·7
c) à vista			292.190·1	15·4
3.—Innych wkładców:				
a) do 3 miesięcy			13.793·7	0·7
b) à vista			227·7	0·0
IV.—Różne rachunki	595·2	0·2	6.581·5	0·3
V.—Zysk za okres od 17/V 1930 do 31/III 1931			11.186·6	0·6
Razem:	302.699·7	100·0	1.901.148·9	100·0

Bilans w dn. 31 maja 1930 r. jest pierwszym bilansem, opublikowanym przez Bank, bilans zaś w dn. 31 marca r. b. jest bilansem rocznym. Suma bilansowa blisko 2 miljard. fr. szw. w końcu marca r. b. stawia Bank w rzędzie poważnych instytucyj finansowych świata, chociaż bynajmniej nie największych. Środki obrotowe Banku składają się z kapitału zakładowego oraz wkładów długo- i krótkoterminowych. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono 103,187.500 fr. szw., czyli 25% wartości podpisanych dotychczas 165.100 akcji; pozostała część akcji winna być i zostanie z pewno-

ścią rozkupiona w ciągu 2 lat od daty rozpoczęcia czynności przez bank.

Powołany do ułatwienia transferu spłat reparacyjnych oraz współpracy banków biletowych B. R. M. przyjmuje jedynie wkłady, wynikające z odszkodowań oraz wkłady banków biletowych na ich rachunek własny lub ich rządów, natomiast nie przyjmuje wkładów banków i osób prywatnych. Wkłady z tytułu spłat reparacyjnych mają charakter długoterminowy i składają się z minimalnej pozostałości państw wierzycielskich, z wkładu Rządu niemieckiego i funduszu

gwarancyjnego Rządu francuskiego. W stosunku do wkładów rządów wierzycielskich w wysokości prawie 155 miljn. fr. wkład Rządu niemieckiego wynosi połowę, t. j. stanowi wymaganą umowami haskimi kwotę minimalną. W myśl tych samych umów fundusz gwarancyjny Rządu francuskiego wynosi blisko 69 miljn. fr. szw., t. j. 10% wpływów, uzyskanych przez Francję z pożyczki Younga. Razem wkłady długoterminowe, nie wymagające oprocentowania, ale ograniczone w swym rozwoju, stanowiły w końcu marca r. b. 16% środków obrotowych Banku.

Oprócz tych wkładów, związanych z odszkodowaniami i nieoprocentowanych, przyjmuje Bank wkłady wolne, oprocentowane o charakterze krótkoterminowym. Składają się na nie rezerwy dewizowe banków biletowych i wkładów poszczególnych rządów. Wkłady banków biletowych posiadają dla Banku znaczenie podstawowe, ponieważ tylko przez ich rozwój stać się on może faktyczną centralą dewiz, która ułatwi bankom ich administrację, zamianę jednych dewiz na drugie i odpowiednią rentowność. Z tego względu zaobserwowany stały wzrost tych wkładów jest objawem pomyślnym, przyczem niewątpliwie wynika on z korzyści, jakich one dostarczają bankom biletowym, a mianowicie bezpieczeństwa, dobrego oprocentowania i łatwości przekazywania kwot na inne rachunki. Wkłady banków biletowych wynosiły w dn. 31 marca 42% środków obrotowych i stanowiły główną część tych środków.

Poza tem rządy niektórych państw, a zwłaszcza wierzycielskich, dokonywają za pośrednictwem swych banków biletowych wkładów, ażeby móc z kolei pokrywać swe zobowiązania zagraniczne. Tego rodzaju wkłady zwiększają się zazwyczaj z miesiąca na miesiąc, poczem maleją w połowie grudnia i połowie czerwca, kiedy następuje spłata zobowiązań. W końcu marca r. b. wkłady te stanowiły 34% środków obrotowych; umożliwiają one rozwój clearingu między rządami, który łagodzi wahania walutowe.

Z ogólnej sumy wkładów krótkoterminowych w końcu marca r. b. 7% opiewało na dolary, 11% na marki, 9% na funty, 3% na franki fr. i t. d. Niezależnie od waluty wszystkie wkłady są jednakowo oprocentowane, a rozpiętość płaconych odsetek zależy jedynie od terminu wypowiedzenia. Banki biletowe mogły przeto utrzymywać wkłady w walucie, która zapewniała największą płynność dla ich rezerw dewizowych, ale z tego powodu Bank Rozrachunków Międzynarodowych ma utrudnioną politykę lokacyjną.

Polityka lokacyjna Banku jest mniej więcej taka sama, jak i banku prywatnego, i polega w pierwszym rzędzie na zachowaniu płynności. W tym celu niezbędna jest również gwarancja, że kapitał może swobodnie powrócić do tego systemu monetarnego, z którego odpłynął, a taką gwarancję daje tylko współpraca z systemami pieniężnymi, opartymi na walucie złotej. Ponieważ z pośród środków obrotowych Banku przypada tylko 5·5% na kapitał zakładowy i 16% na wkłady długoterminowe, a 78·5% na wkłady krótkoterminowe, przeto główną część operacji czynnych muszą stanowić lokaty krótkoterminowe, natomiast lokaty długoterminowe mogą być rozwijane narażenie w skromnych rozmiarach, tem bardziej, że wiadomo przytem, jaka część wkładów pozostanie w czasie ożywienia gospodarczego.

Z lokat krótkoterminowych przywiązuje Bank największą wagę do weksli handlowych i akceptów ban-

kowych, które są łatwe do zredyskontowania i dają gwarancję szybkiej zamiany jednej waluty na drugą. Weksle takie — a również i weksle skarbowe — z terminem w zasadzie 3-miesięcznym skupywane są na danym rynku przez bank biletowy i redyskontowane w B. R. M. z tem zastrzeżeniem, że bank biletowy zobowiązuje się przyjąć je zpowrotem na żądanie B. R. M. W krajach, gdzie brak jest rynku akceptowego, banki biletowe mogą odstępować część własnego portfelu. Zarówno weksle, jak i bony skarbowe, są w rękach Banku najdogodniejszym instrumentem do interwencji na rynku dewizowym. Operacja ta polega na tem, że Bank sprzedaje dewizy przy kursie wysokim, a kupuje przy niskim tak, że jego ryzyko waha się jedynie w granicach punktów złotych, przyczem istnieje maksymalna szansa zysku a minimalna straty. Łączna suma weksli i bonów skarbowych stanowiła w dn. 31 marca r. b. 32% ogólnych aktywów Banku.

Więcej, aniżeli w portfelu wekslowym, ulokował Bank w lokatach terminowych do 6 miesięcy, które stanowiły 45% aktywów. Część tych lokat dokonywana była za pośrednictwem banków biletowych, ponieważ jednak banki te nie zawsze mają prawo płacić odsetki od wkładów, przeto bank dokonywał również lokat w bankach prywatnych, polecanych mu przez banki biletowe. W rzadkich wypadkach banki biletowe powstrzymywały się od takiej rekomendacji, nie chcąc brać na siebie odpowiedzialności, i wtenczas musiał Bank nawiązywać z bankami prywatnymi łączność bezpośrednią. Oprócz lokat krótkoterminowych (do 6 miesięcy) Bank dokonał także lokat na termin dłuższy, jednak naogół nie ponad jednoroczny. Suma kredytów długoterminowych, t. j. lokat powyżej 1 roku, stanowiła tylko 2% w stosunku do ogólnych aktywów. Kredyty średnio- i długoterminowe w łącznej sumie 223 miljn. fr. szw. zostały prawie wyłącznie udzielone Niemcom.

Ponieważ Bank musi utrzymywać swe fundusze w stanie dostatecznie płynnym, przeto nie mógł we własnym zakresie działania zorganizować kredytu długoterminowego, pragnąc jednak udzielić swym autoritetem poparcia moralnego tym instytucjom, które specjalizują się w tej dziedzinie, wziął udział w subskrypcji obligacji Międzynarodowego Banku Hipotecznego w Bazylei oraz Centralnego Towarzystwa Kredytu Rolnego w Amsterdamie. Bank powołał specjalny komitet do opracowania zasad kredytu średnioterminowego, który w myśl zaleceń komitetu udzielany był na rozwój handlu zagranicznego.

Rozmieszczenie lokat pod względem geograficznym nastęrczało wiele trudności. Ze względu na to, że większość długów międzynarodowych przekazywana jest Stanom Zjednoczonym w dolarach oraz że w tej samej walucie utrzymywało rezerwy wiele banków biletowych, Bank zmuszony był, wbrew zasadom rentowności, lokować znaczną część swych aktywów na rynku nowojorskim, mimo że rynek ten nie cierpiał na brak kapitałów krótkoterminowych. Bank nie ogłosił danych o wysokości swych lokat na poszczególnych rynkach, ujawnił jedynie, że w Niemczech ulokował 21% swych aktywów. Oprocentowanie lokat zależało od warunków, istniejących na danym rynku pieniężnym.

Czynności, dokonywane przez Bank na poszczególnych rynkach, muszą być zgodne z polityką danego banku biletowego, który w przeciwnym razie ma prawo założyć przeciw nim veto. Dlatego Bank cen-

tralizuje wszystkie fundusze, oddane do dyspozycji jakiegoś rynku, na swym rachunku w banku biletowym, który dzięki temu zna charakter dokonanych operacji oraz ich wysokość — ma więc możliwość aprobowania ich, względnie sprzeciwienia się im.

Dzięki nawiązaniu stosunków z bankami biletowymi Bank pomaga im skutecznie przy wypełnianiu ich podstawowych zadań. Niezależnie od tego Bank stara się także o usprawnienie działalności walutowej banków biletowych zapomocą odpowiednich środków technicznych, wśród jakich można wymienić: clearing złota i clearing dewizowy.

Clearing złota polega na tem, że Bank przyjmuje od banków biletowych do depozytu złoto, z którego dokonywa na żądanie deponentów przelewów książkowych na dobro ich wierzycieli. Przelewy książkowe usuwają zatem niepożądane transporty złota, zaoszczędzają ich koszty i z tego powodu mogą przyczynić się do większej stałości kursów walut. Operacje rozrachunkowe tego rodzaju są narazie jeszcze w okresie początkowego rozwoju, a zapasy kruszcu, oddane przez banki biletowe do depozytu w B. R. M. w New Yorku, Londynie i Paryżu, były dotychczas niewielkie. Niezależnie od tego banki biletowe zawiadomiły B. R. M. o swych rezerwach złota, przechowywanych zagranicą, tak że gdyby kiedykolwiek zechciały one sprowadzać je do kraju, Bank będzie mógł pośredniczyć między nimi a bankami, które będą zmuszone w tym samym czasie przewozić złoto w przeciwnym kierunku. W ten sposób uniknie się zbytecznych transportów kruszcu. Poza tym przejawem współpracy banków biletowych w dziedzinie obrotów złotem jest ujednostajnienie warunków jego zakupu, do czego przyczynił się w pewnym stopniu B. R. M.

Celem clearingu dewizowego jest usuwanie wahań walutowych, które mogą powstać pod wpływem dokonywania większych transakcyj na rynku. Niebezpieczeństwo takich wahań jest szczególnie duże przy przekazywaniu odszkodowań i innych zobowiązań wojennych, ale powstaje również i w wielu innych wypadkach, a uniknąć go można przez zastąpienie transakcyj rynkowych przelewami książkowymi, które z kolei możliwe są tylko przy skoncentrowaniu w Banku znacznych rezerw dewizowych banków biletowych. Ponadto na wypadek wyczerpywania się rezerw banki biletowe mogłyby liczyć na poparcie B. R. M., a miej-

sce nieskoordynowanej zamiany jednej dewizy na drugą zajęłaby zamiana unormowana.

Ażeby rozwinąć clearing, Bank otwiera bankom biletowym specjalny rachunek przekazowo-dewizowy (Compte de Transferts de Change), na który przyjmowane są wpłaty w każdej walucie, uznanej przez Bank, a zamiana ich na walutę obrachunkową odbywa się według przeciętnego kursu dnia. Polecenia wypłat z powyższego rachunku banki biletowe mogą dawać również w różnych walutach.

Dalszym zadaniem Banku jest przekazywanie spłat reparacyjnych tak, ażeby nie cierpiały na tem waluty krajów zainteresowanych. Obok spłat reparacyjnych, dokonywanych przez Niemcy, wchodzi tu również w rachubę spłaty innych zobowiązań o charakterze międzynarodowym, np. wobec Rządu Stanów Zjednoczonych. Działając jak izba rozrachunkowa, Bank gromadzi te spłaty na rachunkach dłużników, ażeby z kolei przekazać je ich wierzycielom. Wreszcie, w zakresie ułatwiania międzynarodowych operacyj finansowych wchodzi emisja i obsługa pożyczek międzynarodowych, które powodują ruch kapitałów z jednego rynku na drugi. Pierwszą czynnością banku w tym zakresie była emisja I transzy pożyczki Younga w nominalnej wysokości \$ 350 miljn., która jednak nie dała pomyślnego rezultatu, skutkiem czego dalsza komercjalizacja części długu reparacyjnego stała się narazie niemożliwa. Oprócz tego Bank jest powiernikiem międzynarodowej pożyczki niemieckiej z 1924 r. i austriackiej z 1930 r.

Rok operacyjny zamknął Bank czystym zyskiem w wysokości 11'9 miljn. fr. szw., który pozwolił na wydzielenie 6% dywidendy i na dokonanie przewidzianych w statucie odpisów na ustawowy fundusz rezerwowy, rezerwę dywidendową i na fundusz rezerwowo ogólny. Działalność Banku nie zdołała się jeszcze w tym krótkim okresie rozwinąć we wszystkich kierunkach, a zwłaszcza w dziedzinie clearingu złota i clearingu dewizowego. Lokaty, dokonane przez B. R. M. w wysokości 2 milj. fr. szw., nie wywarły decydującego wpływu na stan kredytu w różnych krajach, jak również na wysokość jego kosztów, ale nie ulega wątpliwości, że działalność Banku złagodziła w dużym stopniu trudności finansowe na licznych rynkach pieniężnych.

Stefan Warchol

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEN POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

NIEMCY

NOTVERORDNUNG. — Odpływ kapitałów z Niemiec oraz pomyślnie się kształtująca kwestja długów wojennych pozostaje w genetycznym związku z rozporządzeniem doraźnym Prezydenta Rzeszy o zabezpieczeniu gospodarstwa i finansów (t. zw. Notverordnung), które po okresie trudności natury politycznej wchodzi obecnie w życie, o ile, naturalnie, plan Hoovera nie zmieni poglądów Rządu Rzeszy na sytuację gospodarczą. W opublikowanej jednocześnie w omawianem rozporządzeniu odezwie Rządu do społeczeństwa umotywowano to posunięcie w sposób wyczerpujący, przy czem momentem dominującym było twierdzenie, że znaczne obciążenia społeczeń-

stwa, zawarte w „Notverordnung”, wynikają z konieczności płacenia długów wojennych, obciążających Niemcy nadmiernie i wymagających zastosowania środków daleko idących, poza które naród niemiecki pójść już nie zdoła. Odezwa Rządu jest wyraźnie sporządzona dla zagranicy i ma na celu udowodnienie z jednej strony chęci Niemiec do lojalnego wypełniania zobowiązań, a z drugiej — faktycznej niemożności ponoszenia związanym z tem obciążen; jak wiadomo podobne momenty wysuwane były w związku z ostatniem podwyższeniem stopy dyskontowej Banku Rzeszy. Jeżeli istotnie celem „Notverordnung” było przygotowanie terenu pod nową rewizję długów wojennych, to cel ten został osiągnięty; logicznie wynika więc obecnie

ewentualność zmiany odnośnych postanowień, a jest to tem możliwsze, że spotkały się one z wyraźnie nieprzychylnym przyjęciem.

Postanowienia, zawarte w „Notverordnung”, podzielić można na dotyczące budżetu Państwa, oraz mierzące do ożywienia niektórych działów gospodarki. W dziedzinie budżetowej przewidywany jest w bieżącym roku fiskalnym niedobór w sumie RM 495 miljn., do czego dochodzą wydatki, nieprzewidziane w budżecie, w wysokości RM 79 miljn., razem RM 574 miljn. Suma ta ma być pokryta drogą jednoczesnej redukcji wydatków i zwwyżki dochodów. Pobory urzędników i innych osób, opłacanych z funduszy państwowych, zostaną zmniejszone o 4—8%; podobnej redukcji, a nawet niekiedy znacz-

niejszej, mają ulec pobory pracowników krajowych, gminnych, kolejowych, zatrudnionych we wszelkich instytucjach prawa publicznego i, wreszcie, w Banku Rzeszy; obniżone też będą dodatki na dzieci. Druga pozycja oszczędnościowa mieści się w zaopatrzeniu inwalidów, jednak nie przez prostą redukcję stawek, a przez zmiany w klasyfikacji miejscowości, skreślenie niektórych dodatków na dzieci i t. p. Trzecią, wreszcie, pozycją są różne oszczędności, przeważnie rzeczowe. Sumarycznie oszczędności te dać mają w bieżącym roku fiskalnym rezultaty następujące (w miljn. RM):

Zmniejszenie pensyj urzędniczych	101
" zaopatrzeń inwalidzkich	85
Inne redukcje wydatków	120
Razem:	306

Zwiększenie dochodów ma być osiągnięte przez podniesienie podatku konsumpcyjnego od cukru, cła od benzyny i benzolu, oraz z przesunięcia terminu płatności podatku obrotowego w wyższych kategoriach płatników, tak, że w bieżącym roku fiskalnym wpłynie część dochodów 1931/32 r.; wreszcie, podniesione zostają opłaty statystyczne. Rezultaty liczbowe przewidywane są następujące (w miljn. RM):

Podatek od cukru	110
Cło od benzyny i benzolu	75
Podatek obrotowy	80
Opłaty statystyczne	3
Razem:	268

Do dziedziny zarządzeń budżetowych należą pośrednio również postanowienia, dotyczące ubezpieczeń społecznych, a są one tem charakterystyczniejsze, że już w dn. 26 lipca i 1 grudnia r. ub. wprowadzone zostały pewne reformy, głównie w ubezpieczeniu chorobowym. „Notverordnung” wprowadza znaczne oszczędności w ubezpieczeniu od bezrobocia i mając analogiczne właściwie znaczenie zabezpieczeniu kryzysowemu (Krisenfürsorge), które zapowiadały w bież. roku fiskalnym niedobór w łącznej sumie RM 645 miljn., oczywiście zagrażający budżetowi Państwa. Deficyt zakładów ubezpieczenia od bezrobocia, określaną na RM 400 miljn., ma być usunięty przez zmniejszenie wysokości świadczeń (o 6—14%) i okresu ich płatności (z 26 na 20 tygodni), przedłużenie okresu wyczekiwania, ograniczenie zakresu osób, uprawnionych do zasiłków, zaostrożenie przepisów o obowiązku przyjęcia wskazanej pracy i t. d. O ile zarządzenia te nie wwrównają grożącego deficytu, Rząd lub odpowiednie zakłady ubezpieczeniowe będą mogły w dalszym stopniu je zaostżyć. Koszta „Krisenfürsorge” w wysokości RM 245 miljn. mają być pokryte z wpływów z tytułu specjalnego podatku kryzysowego.

Podatek kryzysowy (Krisensteuer) stanowi punkt centralny zarządzeń doraźnych, zmierzających do ożywienia działalności gospodarczej. Podatek obowiązwać będzie od 1 lipca r. b. do 31 grudnia 1932 r. i pobierany będzie od dochodów według stopy silnie progresywnej w 2 kierunkach, a mianowicie zależnie od wysokości dochodu i rodzaju zarobków. Rozrózono mianowicie 3 grupy płatników, uwidocznione w poniższym zestawieniu, wskazującym wysokość podatku (rocznie — w RM):

Dochód roczny	Rolnictwo	Przemysł i handel	Osoby o stałych dochodach
2.000	—	13'35	25'00
5.000	—	42'80	100'00
7.500	11'25	101'70	225'00
10.000	40'00	139'20	350'00
12.500	97'50	176'70	500'00
15.000	135'00	214'20	620'00
17.500	172'50	251'70	944'50
21.000	225'00	405'60	1.341'00

Zaznaczając, że podatek kryzysowy nie dotyczy pracowników państwowych, należy zwrócić uwagę na szczególnie przychylnie potraktowanie rolnictwa, i tak już korzystającego z nairozmaitszego rodzaju przywilejów.

Wpływ z podatku kryzysowego obliczane są za cały czas jego trwania na RM 775 miljn., z czego w bieżącym roku budżetowym RM 385 miljn. Z tej ostatniej sumy pokryte zostaną przede wszystkim koszta zaopatrzenia kryzysowego (RM 245 miljn.), reszta zaś ma być zużyta na ożywienie działalności niektórych gałęzi przemysłu, uznanych za szczególnie dotknięte kryzysem. Z funduszu tego mają więc być opłacone procenty za nadzwyczajne zamówienia kolei, mające być udzielone przemysłowi hutniczemu na sumę RM 200 miljn. na kredyty wieloletni; suma RM 25 miljn. przeznaczona będzie dla zakładów ubezpieczenia od bezrobocia z tytułu ubezpieczenia niektórych kategorii górników węglowych, którego koszta Rząd przejmie na siebie, domagając się wzamian obniżenia cen węgla; RM 45 miljn. wpłacone będzie kolejom Rzeszy na różne prace budowlane, łącznej wartości RM 100 miljn. (reszta pokrywa oszczędności kolei wskutek redukcji płac i RM 15 miljn. wkładu funduszu ubezpieczenia od bezrobocia, jako ekwiwalent zwiększonego zatrudnienia).

Wdatki powyższe wynoszą łącznie RM 320 miljn., z wpływów więc z podatku kryzysowego pozostaje jeszcze RM 65 miljn. o nieokreślonym przeznaczeniu; będą one zapewne zużyte na wzmocnienie różnych innych gałęzi przemysłu, gdyż posunięcia, wymienione powyżej, dotyczą jedynie hutnictwa, górnictwa węglowego, przemysłu drzewnego i budowlanego.

Jak wspomnieliśmy, „Krisensteuer” stanowi punkt centralny zarządzeń, mających na celu ożywienie gospodarcze; charakterystyczne jest, że przewidziano subsydia dla stosunkowo nielicznych działów produkcji kosztem całego społeczeństwa, co sprowadza się tylko do

pewnego przesunięcia i ewentualnie wyrównania istniejących obecnie trudności, bez stworzenia istotnie nowych wartości. Wszelako „Notverordnung” zawiera jeszcze szereg innych zarządzeń, o znaczeniu ogólnogospodarczym i częstokroć niezupełnie ze sobą zespolonych. Zarządzenia te dotyczą polityki celnej, gospodarki finansowej krajów i gmin, spraw mieszkaniowych, polityki cen kartelowych, ulg dla towarzystw holdingowych, czasu pracy i t. d. Z postanowień tych najciekawsze jest może upoważnienie Rządu do skrócenia czasu pracy w poszczególnych grupach produkcyjnych do 40 godzin tygodniowo, przy jednoczesnym zredukowaniu płac, o ile przekraczają one minimum egzystencji. Celem jest tu oczywiście, zmniejszenie bezrobocia.

AUSTRIA

POWTÓRNA PODWYŻKA STOPY DYSKONTOWEJ. — Jak to już zaznaczyliśmy¹⁾, w dn. 6 b. m. stopa dyskontowa Austriackiego Banku Narodowego podniesiona została z 5% na 6%. Krok ten spowodowany był nadmiernym napływem materiału re dyskontowego, jako konsekwencja trudności Credit-Anstaltu. Okazało się jednak, że cel ten nie został osiągnięty w zamierzonym stopniu; poza tem w dn. 13 b. m. nastąpiło wydatne podwyższenie stopy dyskntowej w Niemczech, które nie mogło pozostać bez wpływu na rynek austriacki. W rezultacie Bank Narodowy zmuszony był w dn. 15 b. m. podnieść swą stopę dyskntową o dalsze 1½%, t. j. do 7½%. Zarządzenie austriackie wywarło wpływ na wysokość stopy dyskntowej na Węgrzech.

WĘGRY

PODWYŻKA STOPY DYSKONTOWEJ. — Stopa dyskntowa Banku Narodowego podwyższona została w dn. 15 b. m. o 1½% do wysokości 7%. Bezpośrednią przyczyną tego posunięcia była jednoczesna zwyzka stopy dyskntowej w Austrii, co znowu związane było z decyzją Banku Rzeszy z dn. 13 b. m. Jednakowoż sytuacja na Węgrzech kształtowała się odmiennie aniżeli w Austrii. Mianowicie, nie odczuwa się tam bynajmniej nadmiernej podaży materiału węgłowego, albowiem portfel instytucji emisyjnej spadł, wślad za czem obieg banknotów zmniejszył się z 380 miljn. pengö do 354 miljn. pengö. Natomiast rezerwy złote i dewizowe spadły w omawianym okresie z 170 miljn. pengö do 144 miljn., co właśnie wpłynęło na zwyzkę dysknta.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie od dn. 16 do 30 czerwca r. b. kształtowały się następująco (za kwintal):

	16 — 22/VI		23 — 30/VI		Różnica (w % ach) cen z 23 — 30/VI w stos. do cen z 16 — 22/VI
	w walucie krajowej	w \$	w walucie krajowej	w \$	
Psz e n i c a:					
Berlin	27'25	6'48	27'40	6'52	+ 0'5
Praga	158'37½	4'70	158'37½	4'70	—
Chicago	—	3'01	—	—	—
Buenos Aires	—	2'35	—	2'37	+ 0'8
Liverpool	—	2'71	—	2'76	+ 1'8
Wiedeń	22'96	3'22	—	—	—
Hamburg	6'90	2'79	7'03	2'84	+ 1'8

¹⁾ P. zesz. 25/1931, str. 993.

Żyto:

Berlin	20'70	4'92½	21'28	5'06½	+ 2'8
Praga	145'50	4'32	152'00	4'51	+ 4'4
Chicago	—	—	—	—	—
Wiedeń	23'04	3'24	—	—	—

Owies:

Berlin	17'45	4'15	17'12½	4'07½	— 1'8
Praga	146'50	4'34	156'00	4'63	+ 6'4
Chicago	—	1'86	—	1'98	+ 6'4
Buenos Aires	—	1'73	—	1'74	+ 0'5
Liverpool	—	2'44	—	2'44	—
Wiedeń	24'00	3'37	—	—	—
Hamburg	4'17½	1'69	4'37½	1'77	+ 4'7

Jęczmień browarowy:

Berlin	—	—	—	—	—
Praga	—	—	—	—	—
Chicago	—	2'10	—	2'11	+ 0'4
Wiedeń	31'50	4'42	—	—	—
Hamburg	—	—	—	—	—

Jęczmień zwykły:

Berlin	19'95½	4'75	19'22½	4'57½	— 3'6
------------------	--------	------	--------	-------	-------

BYDŁO I MIĘSO

— W I połowie czerwca ogólne położenie na rynku bekoni w Anglii uległo osłabieniu wskutek dużej podaży i zmniejszonego zapotrzebowania, w związku z czym ceny się obniżyły.

Na rynku austriackim zaznaczyła się zniżka cen cieląt, ceny trzody chlewnej kształtowały się natomiast pomyślnie. Pokazna zwyżka nastąpiła przy towarze polskim, tak lekkim, jak i grubym.

W Pradze ceny trzody chlewnej również uległy lekkiej zwyżce; co do bydła rogatego, uległa tylko nieznacznym zmianom tak górna, jak i dolna granica notowań.

W Berlinie w okresie sprawozdawczym na rynku bydła rogatego, jak również i na rynku trzody chlewnej panowała tendencja mocniejsza przy ogólnej zwyżce cen.

LONDYN. — Na rynku bekoni notowano oficjalnie — w sh za 1 cwt: duńskie 50 — 55, polskie 33 — 38. Ceny są niższe o sh 3 — 5 na cwt.

WIEDEŃ. — Notowano dn. 9/VI — w szyl. austr. za 1 kg żywej wagi: świnie słoniowe prima 1'30 — 1'44, angielskie krzyżówki 1'35 — 1'50, polski towar lekki 1'20 — 1'65, — gruby 1'20 — 1'50, tertio 1'15, stare 1'10 — 1'20, chłopskie 1'20 — 1'50.

PRAGA. — W iatkach Praga VII płacono dn. 9/VI — w Kcz. za 1 kg bitej wagi łącznie z podatkiem: cielęta bite w Pradze 9'00 — 10'00, świnie krajowe bite w Pradze 10'00 — 10'50, — polskie 9'00 — 9'50. Na targu bydła żywego płacono bez podatku: woły krajowe 5'00 — 6'20, — stadniki 4'60 — 5'70, — krowy 3'00 — 5'60, — jałówki 5'60 — 6'50, polskie stadniki 5'00 — 5'75, — krowy 5'00, — jałówki 5'75. Za świnie płacono — za 1 kg żywej wagi: krajowe 6'50 — 7'25, słowackie 6'50 — 7'25, bagony jugosłowiańskie 7'50 — 8'50.

BERLIN. — Urzędowe notowania w dn. 10/VI — w RM za 50 kg żywej wagi: woły 42 — 48, buhaje 37 — 45, krowy 15 — 39, jałówki 38 — 45, cielęta 30 — 72, owce 25 — 56, świnie 43 — 50.

MASŁO

— Na rynkach niemieckim i angielskim w I połowie czerwca

zaznaczyły się dowozy większe w związku ze zwiększoną podażą masła na rynki z krajów europejskich, zwłaszcza wobec poprawienia się pasz zielonych. Tendencja była słabsza.

Na rynku angielskim wobec niskich cen konsumpcja masła wzrosła, jednakże dowozy są znaczne, tendencja w dalszym ciągu słaba.

BERLIN. — Notowano — w RM za 50 kg: I gat. 121, II gat. 113, III gat. 99.

LONDYN. — Notowano — w sh za 1 cwt: masło nowozelandzkie najlepsze 110 — 114, niesolone najlepsze 114 — 118, australijskie najlepsze 108 — 110 — najlepsze niesolone 109 — 112, duńskie 117 — 120, holenderskie niesolone 112 — 116.

JAJA

— Światowy rynek jajczarski jeszcze w pierwszych dniach I połowy czerwca cechowała ogólna słaba tendencja. Przy dużej podażu jedynie jaja do picia cieszyły się nieco większym popytem, towar zaś normalny był w zaniedbaniu. W II połowie okresu sprawozdawczego wskutek zmniejszenia się produkcji oraz bardzo niskich cen, wstrzymujących producenta od sprzedaży towaru, dowozy tak w krajach produkcji, jak i konsumpcji zmalały, w wyniku czego popyt prawie we wszystkich krajach poprawił się, a ceny dość gwałtownie zwyżkowały.

Na rynku niemieckim usposobienie żywsze dla gatunków cięższych, towar normalny w dalszym ciągu nie znajduje korzystnych warunków zbytu. Niemiecka produkcja krajowa maleje. Dowozy towaru polskiego, rosyjskiego i rumuńskiego znacznie się zmniejszyły, dowozy zaś towaru normalnego z innych krajów są narazie jeszcze duże.

Na rynku angielskim również daje się zaobserwować wzrost popytu, szczególnie na towar grubszy. Ze względu na zmniejszenie się dowozów dalsza redukcja cen w bliższej przyszłości nie jest spodziewana.

Na rynku austriackim usposobienie żywsze przy cenach zwyżkujących. Zapotrzebowanie konsumpcyjne nie jest jednak duże, to też i widoki na przyszłość nie są jasne.

Na rynku czeskosłowackim przy zmniejszonych dowozach i niewielkim zapotrzebowaniu ogólne położenie mocniejsze.

Na rynku francuskim ze względu na zmniejszenie się produkcji dowozy zmalały.

Rynek włoski cechuje żywsze usposobienie przy lepszym popycie i zwyżkujących cenach.

BERLIN. — Notowano — w fenigach za sztukę franco wagon Berlin dn. 11/VI: niemieckie do picia ponad 65 g 9½, — ponad 48 g 6, — wysortowane 5, 18 lbs. duńskie 10, holenderskie 68 g 10, rumuńskie 6½ — 6½, rosyjskie duże 6½, — normalne 6 — 6½, zagraniczne drobne oraz brudne 4½ — 5.

LONDYN. — Notowano — w sh za 120 sztuk dn. 9/VI: angielskie „specials” 12, 18 lbs. duńskie 9/9 — 10/3, 18 lbs. holenderskie bronzowe 10 — 10/6, 18 lbs. belgijskie 9/3 — 9/6, północno-irlandzkie „specials” 18 lbs. 11/3 — 11/6, polskie niebieskie 54/57 kg 6/3, — 51/54 kg 5/9 — 6, — 48/51 kg 5/6, — 45/48 kg 5, — czerwone 4/6 — 4/9, rosyjskie 5/6 — 6/6.

WIEDEŃ. — Notowano dn. 9/VI — w gr. austr. za sztukę: prima jugosłowiańskie i węgierskie przerobione 9½ — 9½, oryginalne 8½ — 9, polskie 51/54 kg 8 — 8½, — 48/51 kg 7½ — 7½.

REICHENBERG. — Notowano — w Kcz. za kopę: czeskosłowackie 29 — 30, polskie 26 — 28.

PARYŻ. — Notowano w dn. 9/VI — w fr. fr. za 1.000 szt.: 51/52 kg 310 — 320, — 53/54 kg 350, — 56 kg 370 — 380, — 7/58 kg 410 — 420, extra duże 570.

METALE

Z RYNKÓW ŚWIATOWYCH. — Ceny wywozowe żelaza większych wytwórców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji — w £ f. o. b. port — notowane były w dn. 25 czerwca 1931 r., jak następuje:

	Wielka Brytania	Belgia i Luksemburg	Francja
	za 1.016 kg	za 1.000 kg	
Surówka:			
odlewn. Nr. III (2'5-3'0% Si)	2.18.6	2. 9.0	2. 9.0
tomasowska	—	2. 7.0	—
hematytowa	3. 4.0	—	—
ferromangan	9. 0.0	—	—
Półwytwór:			
kęsy	—	3. 3.6	3. 3.6
platyny	—	3. 4.6	3. 4.6
Wytwory gotowe:			
żelazo sztabowe	6. 2.6	3. 8.6	3. 8.6
belki	7. 5.0	3. 6.0	3. 6.0
kątowniki	7.10.0	3. 8.6	3. 8.6
blacha okrętowa, rezerwoarowa itp.	7.10.0	—	—
szyny stalowe	7.15.0	6.10.0	6.10.0
bednarka	8.10.0	4. 5.0	4. 5.0
drut-walcówka	7.10.0	5. 2.6	5. 2.6
blacha tomasowska	8.15.0	4. 6.6	4. 6.6
blacha czarna (24 gąge)	8.10.0	—	—
drut ocynkowany	13. 0.0	6. 5.0	6. 5.0
gwoździe druc.	10. 0.0	4.18.6	4.18.6

Po długim okresie zastoju dało się zauważyć na rynku światowym żelaza z pewnością, narazie nieznaczne, ożywienie. Objaw

ten należy przypisać wrażeniu, jakie wywołało znane wystąpienie Hoover'a.

W Niemczech największe transakcje eksportowe dokonywane są obecnie z Z. S. R. R. Oprócz otrzymanego w zeszłym tygodniu zamówienia na 200 tys. t półwyrobów, żelaza handlowego i blachy obecnie toczą się pertraktacje co do dostawy dalszych 30—40 tys. t, przyczem wchodzi tutaj w grę przeważnie blacha. O ile nastrój zwykłowy na giełdzie brusselskiej utrzyma się nadal, to Niemcy będą mogły tam wznowić swe operacje eksportowe. Na zachodnio-niemieckim rynku żelastwa panował w dalszym ciągu zupełny zastój i ceny spadły do bardzo niskiego poziomu: tonne staliwa franco huta oferowano za RM 28. Huty posiadają tak znaczne zapasy własnego żelastwa, że nie czynią niemal żadnych zakupów zzewnątrz. Na wschodnio- i środkowo-niemieckim rynku żelastwa położenie jest również ciężkie, chociaż niższe ceny tutaj nie zauważono. Handel drugiem żelaznym nie wykazywał żadnego ożywienia i sprzedawano tylko niewielkie ilości pierwszorzędного materiału. Na towar gorszy wogóle nie było nabywców.

We Francji nastrój na rynku żelaza cokolwiek się poprawił, zwłaszcza w stosunku do eksportu. Na poprawie cen wewnętrznych wpływa działalność biur sprzedaży; narazie funkcjonują biura sprzedaży półwyrobów i belek, a wkrótce ma być otwarte biuro sprzedaży żelaza sztabowego. Poniższa tabela przedstawia rozpiętość między cenami eksportowymi i wewnętrznymi (za 100 kg loco Longwy):

	Ceny wewnętrzne:			Nadwyżka cen wewnętrznych %
	Ceny eksportowe	przez biuro	przez hutę	
Kesy	34'50	49	—	14 $\frac{1}{2}$
Belki	37'50	55	—	14 $\frac{3}{4}$
Żelazo sztabowe	39'50	—	42	6
Bednarka	50'00	—	56	12

W Belgii nastąpił na brusselskiej giełdzie żelaznej zwrot ku lepszemu, który wyraził się we wzroście notowań na żelazo sztabowe z £ 3.7 do £ 3.8 — 3.9. Odpowiednio do tego zwykłowały również notowania belek z £ 3'4 do £ 3'6, a bednarka, walcowana na gorąco, doszła do £ 41. Natomiast na rynku blach sytuacja pozostała niewzruszona: notowano: blacha gruba £ 4'2, blacha $\frac{1}{8}$ " niewzruszona £ 4.3, $\frac{1}{16}$ " £ 4.17.6. — $\frac{3}{32}$ " £ 4.13. Znaczne ożywienie panowało w handlu walcówką. Żelastwem większych obrotów nie robiono; cena na żelastwo wielkopieczowe wynosiła 270—280 fr. za tonnę.

W Anglii większe zmiany w starym rynku żelaznego narazie nie zaszły, lecz i tutaj nastąpiło lekkie ożywienie, które zaznaczyło się dosyć poważnymi zakupami półwyrobów kontynentalnych. Wewnętrzne ceny żelaza — w £ za tonnę ang. loco huta wysyłająca — przedstawiały się w dn. 22 czerwca r. b. następująco: surówka odlewnicza 2.18.6—3.11, surówka martenowska zasadowa 2.16—3.4, kęsy—5. szyny 8.5—8.10, żelazo sztabowe 6.7.6 i wyżej, żelazo kształtowe 8.15, blacha okrętowa, mostowa i t. d. 8.15—8.17.6, blacha czarna (24 gąge) 8.5—9.5, blacha ocynkowana 9.15—10, drut-walcówka 7.10, bednarka 9.5.

Na rynku starych metali, w związku ze wzrostem cen wszystkich nowych me-

tali, ceny również zwykłowały. Notowano — za 100 kg w handlu hurtowym — w Niemczech loco Berlin, we Francji loco Paryż:

	Niemcy 26/VI RM	Francja 19/VI Fr. fr.
Miedź—odp. grube	72—76	330
Bronz " "	58—63	380
Mosiądz " "	45—50	250
Cynk—odp. miesz.	14—14	80
Ołów " "	19—22	115

ANGLJA. — W tygodniu sprawozdawczym (od 22 do 26 czerwca) panowała dla wszystkich metali tendencja wybitnie zwykła. Zjawisko to łączy się niewątpliwie z ogólną zwykłą papierów wartościowych na giełdach światowych, spowodowaną wystąpieniem Hoover'a w dn. 20 b. m. z propozycją udzielenia Niemcom rocznego moratorium w wykonaniu planu Young'a. Miedź zyskała w ciągu tygodnia około £ 4, a cyna nawet £ 8 na tonnie. Cynk i ołów zwykłowały również dość znacznie. Mocna tendencja dla cynku i związanego z nim ołowiu tłumaczy się nadzieją na dościsłe do skutku w lipcu r. b. międzynarodowego kartelu cynkowego. W razie utworzenia się kartelu światowego produkcja cynku ma być ograniczona o 45% w stosunku do wytwórczości, osiągniętej w latach 1927—30. Oznacza to znaczne zmniejszenie produkcji w Belgii, Francji i Polsce, podczas gdy wytwórczość cynku w Niemczech mogłaby być nawet nieco zwiększona, gdyż obecnie wynosi zaledwie $\frac{1}{3}$ produkcji z przed roku.

Ruch cen poszczególnych metali w tygodniu sprawozdawczym przedstawiał się następująco:

Miedź standard zyskała w obrotach gotówkowych £ 4 $\frac{5}{8}$, i tyleż w terminowych. Miedź elektrolityczna zwykłowała przy sprzedaży za gotówkę o £ 4 $\frac{1}{2}$, a rafinowana o £ 4 $\frac{3}{4}$ na tonnie.

Cyna zyskała w obrotach gotówkowych i terminowych £ 8.

Ołów zwykłował w sprzedaży za gotówkę o £ 2, a na termin o £ 1 $\frac{11}{16}$.

Cynk zwykłował w transakcjach gotówkowych o £ 1 $\frac{3}{4}$, a w terminowych o 1 $\frac{13}{16}$.

Glin i nikiel pozostawały bez zmiany w sprzedaży krajowej i zagranicznej.

Blacha biała zniżkowała o sh $\frac{1}{8}$ na skrzynce.

Platyna zachowała swą cenę dotychczasową.

Złoto zniżkowało o sh $\frac{1}{2}$ na uncji.

Srebro zyskało 1 d na uncji zarówno w obrotach gotówkowych, jak i terminowych.

W poniższem zestawieniu podane są ceny wymienionych metali (w £ za 1.016 kg, z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach, platyny — w £ za uncję, złota w sh za uncję i srebra — w d za uncję):

Metale	Poprzed. tydz.	tydz. ultimo	maksym.	minimal.	ultim.
Miedź standard:					
kasa	33 $\frac{1}{2}$ - $\frac{9}{16}$	39 $\frac{1}{16}$	33 $\frac{1}{8}$	38 $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{16}$	38 $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{16}$
term.	34 $\frac{5}{16}$ - $\frac{1}{4}$	39 $\frac{11}{16}$	36 $\frac{3}{4}$	38 $\frac{3}{4}$ - $\frac{7}{8}$	38 $\frac{3}{4}$ - $\frac{7}{8}$
elektrol.	36 $\frac{3}{4}$ -37 $\frac{3}{4}$	42 $\frac{3}{4}$	38	41-42	41-42
rafinow.	34 $\frac{1}{2}$ -35 $\frac{3}{4}$	41 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	39 $\frac{1}{2}$ -40 $\frac{1}{2}$	39 $\frac{1}{2}$ -40 $\frac{1}{2}$

Cyna:

kasa	104 $\frac{1}{2}$ - $\frac{5}{8}$	112 $\frac{5}{8}$	107 $\frac{7}{8}$	112 $\frac{1}{2}$ - $\frac{5}{8}$	114 $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$
term.	106 $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$	114 $\frac{1}{4}$	109 $\frac{5}{8}$	114 $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$	114 $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$

Ołów:

kasa	10 $\frac{15}{16}$	13 $\frac{1}{8}$	12	12 $\frac{15}{16}$	13 $\frac{1}{8}$
term.	11 $\frac{5}{16}$	13 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{7}{16}$	13 $\frac{1}{8}$	13 $\frac{1}{8}$

Cynk:

kasa	11 $\frac{1}{8}$	13	12 $\frac{3}{8}$	12 $\frac{7}{8}$	12 $\frac{7}{8}$
term.	11 $\frac{5}{8}$	13 $\frac{7}{16}$	12 $\frac{11}{16}$	13 $\frac{7}{16}$	13 $\frac{7}{16}$

Glin:

dla kraju	85	85	85	85
" zagr.	85	85	85	85

Blacha

biała	13 $\frac{3}{4}$	13 $\frac{3}{4}$	13 $\frac{5}{8}$	13 $\frac{5}{8}$
-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Nikiel:

dla kraju	175	175	175	175
" zagr.	175	175	175	175

Platyna

"Spong"	8	8	8	8
-------------------	---	---	---	---

Srebro:

kasa	12 $\frac{7}{16}$	13 $\frac{13}{16}$	13 $\frac{3}{8}$	13 $\frac{7}{16}$
term.	12 $\frac{7}{16}$	13 $\frac{3}{4}$	13 $\frac{3}{16}$	13 $\frac{7}{16}$

Złoto	84.11 $\frac{1}{2}$	84.11 $\frac{3}{4}$	84.11	84.11
-----------------	---------------------	---------------------	-------	-------

SUROWCE WŁOKIENNICZE

— Dwa czynniki wywarły poważny wpływ na kształtowanie się rynku bawełny w II połowie czerwca r. b.: inicjatywa Prezydenta Hoovera i międzynarodowy kongres bawełniany w Paryżu.

Pod pośrednim wpływem inicjatywy amerykańskiej bawełna zwykłowała mniej więcej o 20%. Zwyżka ta, mająca zresztą charakter stałego, ujawniła się na wszystkich niemal giełdach bawełnianych. Kierownictwa giełd bawełnianych oceniają ten ruch cen z daleką idącą rezerwą, jako wywołany jedynie i wyłącznie nastrojami psychicznymi. Obecna sytuacja międzynarodowego rynku bawełnianego z olbrzymimi zapasami bawełny amerykańskiej i egipskiej nie upoważnia bynajmniej do optymizmu. Transakcje, które w okresie sprawozdawczym zostały zrealizowane, obejmowały w większości wypadków kupno dla celów spekulacyjnych.

Obliczenia zbiorów bawełny obracają się w granicach 12 $\frac{1}{2}$ —13 $\frac{1}{2}$ milin. bel. Wahania konsumpcji uniemożliwiają zupełnie ustalenie rozmiarów popytu, który oscyluje między 11 a 14 miljn. bel. Ustalenie więc krzywej cen na najbliższy okres jest dziś niezwykle trudne, ponieważ światowy rynek bawełniany znajduje się obecnie pod wpływem niezwykle czułych momentów psychicznych, niezależnych od istotnej sytuacji.

Rynek wełniany trwał w nastroju dość mocnym. Notowania wełny australijskiej w ostatnim tygodniu czerwca wykazały zniżkę, zwłaszcza na wełnę merinos wyższych gatunków. Również i na rynku w Bradfordzie transakcje były bardzo ożywione, zwłaszcza w wełnie merinosowej. Zwyżka cen wynosiła około $\frac{1}{2}$ d. Angielski rynek przędzy wełnianej wykazywał tendencję znacznej poprawy cen. Popyt był bardzo znaczny i sędziwie należy, że ożywienie potrwa aż do otwarcia najbliższych wełnianych aukcji londyńskich. W Argentynie i Urugwaju sytuacja kształtowała się pomyślnie — przy licznych transakcjach i mocnych cenach.

Rynek lnia nany kształtował się niejednolicie. Dyrekcja monopolu łotewskiego sprzedała kilka mniejszych transportów przy nieco niższych cenach, notując jednak

oficjalnie niezmienione ceny lnu. W krajach zachodnio-europejskich zbiory zapowiadają się dość pomyślnie — zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym. Opóźnienie zbiorów nastąpić może tylko w państwach bałtyckich. Według doniesień oficjalnych źródeł rosyjskich do dn. 10/VI obsiano 60% projektowanych obszarów. Ponieważ w tym kierunku prace prowadzone są z dużym nakładem energii, liczyć można, że do końca czerwca obsiano 70—80% całej powierzchni. Celem uchronienia rynku przed daleko idącymi wstrząsami wobec planów sowieckich w całym szeregu państw, a w pierwszym rzędzie we Francji i Holandji, podjęta została akcja premiowania produkcji lnianej. Rząd francuski przeznaczył na ten cel w r. b. 60 milin. fr. Suma ta rozdzielona będzie na premie dla producentów. W Holandji utworzona została specjalna komisja, która, po zbadaniu sytuacji producentów lnu, przedlo-

żyła już Rządowi szereg konkretnych projektów sanacyjnych.

Słabsze tendencje panowały na rynku konopi. Popyt był nieznaczny wobec dość dużych zapasów surowca, jakie posiadają producenci. Jedynie w Jugosławii ożywienie było stosunkowo dość znaczne.

Rynki surowego jedwabiu znamionowała dość mocna tendencja cen przy nieznacznych stosunkowo obrotach. W krajach produkcji jedwabnej trwają obecnie żniwa, co osłabia aktywność rynku. Na rynku francuskim realizowano zakupy już z nowych zbiorów. Speculanci nowojorscy zakupili większe ilości kokonów po dość wysokich cenach. Rynek chiński w związku ze spodziewanymi niepomyślnymi wynikami zbiorów kształtuje się niepewnie.

Notowania cen surowców włókienniczych w dn. 30 czerwca były następujące:

Bawełna	
Amerykańska w Bremie za 1 kg	9'90 cts.
Amerykańska Middling w Liverpoolu za 1 kg	5'36 d
Egiptka w Liverpoolu Sakkelaridis za 1 kg	8'15 d
Wełna	
Australijska w Melbourne (Greasy) za 1 lb ang.	13½ d
Juta	
Londyn Firsts za 1 tonnę	£ 16
Konopie	
Włoskie surowe BBN	280 lir.
Jugosławia IA chłopskie za 1 kg	5½ din.
Rosyjskie czyste — za 1 t	£ 38
Jedwab	
Włoski w Lyonie 13/15 extra	125 fr.
Japoński w Lyonie 13/15	135—140 fr.
Chiński w Lyonie petit extra 9/11	70—75 fr.

BIBLIOGRAFJA

„PIĘĆ LAT NA FRONCIE GOSPODARCZYM”. Wydawnictwo „Drog”. Tom I. Warszawa 1931, str. VIII+720. — Ukazał się już I tom wielkiego zbiorowego dzieła pod powyższym tytułem. „Pięć Lat na Froncie Gospodarczym” ma zobrazować dorobek gospodarczy lat 1926—1931, w którym to okresie, jakkolwiek przy wysoce zmiennej koniunkturze, życie gospodarcze zaczęło się rozwijać planowo w myśl hasła rządów pomajowych.

Już na początku 1928 r. ukazała się praca szeregu autorów, zawierająca kilkanaście artykułów, omawiających strukturalne problemy polskiego życia gospodarczego oraz aktualne zagadnienia polityki gospodarczej, p. t. „Zagadnienia Gospodarstwa Polskiego Współczesnej”. W końcu tego roku zainicjowano wydawnictwo p. t. „Na Froncie Gospodarczym”, pragnąc przez zobrazowanie twórczych wysiłków na polu rozwoju gospodarczego Państwa uczcić dziesięciolecie Niepodległości. Obecnie, w piątą rocznicę objęcia rządów przez Marszałka Piłsudskiego, ukazuje się

praca, będąca przeglądem życia gospodarczego ostatniego pięciolecia. Gospodarka Polski musiała przez ten czas przejść fazy zmiennej koniunktury, ale hasła, głoszone przez autorów dzieła, przeważnie odpowiedzialnych pracowników na niwie państwowej, dowiodły swej słuszności i żywotności.

W przedmowie do dzieła czytamy „Opinia publiczna nazwała ten zespół ludzi Pierwszą Prygadą Gospodarczą. Nazwa ta słusznie im się należy i odzwierciedla istotny ich stosunek do Państwa. Negacje i przestarzałe teorie nie obaliły w ciągu tych kilku lat ich myśli. Wyszły one zwycięsko z dyskusji o t. zw. „etatyzmie”, i życie na każdym kroku potwierdza ich słuszność. To zaś, co najbardziej było wyszydzane, planowość życia gospodarczego, dziś staje się powszechnie uznanym postulatem zarówno w całej Europie, jak również nawet i u nas. Ze myśli tego zespołu ekonomistów są słuszne i zdrowe, świadczą o tem rozwój gospodarczy minionego pięciolecia, w którym oni swą pracą odpowiedzialną wybitnie uczestniczyli...

W pracy tej wzięło udział 100 autorów, którzy, podobnie jak w poprzednich wydawnictwach, wyrażają swoje osobiste poglądy. Tem niemniej książka przeniknięta jest wspólną myślą o rozwoju gospodarczym i potędze Państwa, jedną ideą państwową, której twórcą w Polsce jest Komendant”.

Tom I pracy podzielony jest na sześć części, z których pierwsza — ogólna — zawiera artykuły P. Stefana Starzyńskiego, Wiceministra Skarbu, p. t. „Pięć lat na froncie gospodarczym”, oraz P. Wacława Fabierkiewicza p. t. „Światowy kryzys gospodarczy”. Pozostałe działy poświęcone są kolejno rolnictwu, przemysłowi, handlowi, zagadnieniom morskim i kredytowym. Ogółem tom I zawiera 49 artykułów.

Ukazanie się tego cennego dzieła należy powitać ze szczerem zadowoleniem, jako wyraz twórczej myśli zespołu ludzi, którzy odpowiedzialną pracą swoją poświęcają planowemu rozwojowi życia gospodarczego Państwa.

PRZEDRUK DOZWOŁONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2, pokój 26 (parter)

telefony:

412-66 (Red.), 412-73 (Adm.) i 412-68 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA

w kraju:

kwartalnie—*z* 15, półrocznie—*z* 30, rocznie—*z* 60

zagranicą:

kwartalnie—*z* 25, półrocznie—*z* 50, rocznie—*z* 100

CENY OGŁOSZEŃ

w zeszytach zwykłych:

IV str. okładki—*z* 1.200; II i III str. okł.—*z* 900;

½ str. — *z* 500; strony zwyczajne — *z* 600,

¼ str. — *z* 350, ¼ str. — *z* 200, 1/8 str. — *z* 110

Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%

Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHAŁSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

R. H. A XXIX 306: „Fajga Hudes Rubinsztejn” w Piasecznie, Rynekowa 4. Drobna sprzedaż towarów spożywczych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Fajga-Hudes Rubinsztejn z Piaseczna.

R. H. A XXIX 307: „Konkurencyjna Antykwarnia Mordko-Majer Liwerant” w Warszawie, Sto-Krzyska 4. Istnieje od 1931 r. Właściciel Mordko-Majer Liwerant z Warszawy.

R. H. A XXIX 312: „Fabryka Przetworów Chemicznych Teodor Ochocki” w Skolimowie pod Warszawą. Fabryka w Warszawie, Marszałkowska 8. Wyrób opatentowanego środka do prania materiałów wełnianych i półwełnianych. Istnieje od 1923 r. Właściciel Teodor Ochocki w Skolimowie pod Warszawą. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Natalją, z domu Jarysz, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 27 stycznia 1912 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 313: „Krajowa Wytwórnia Nici Dawid Halbersztadt” w Warszawie, Pawia 41. Fabrykacja i nawijalnia nici. Istnieje od 1931 r. Właściciel Dawid Halbersztadt z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Mirlą, z domu Bluman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 4 stycznia 1910 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 314: „Ruchla Kantor” w Warszawie, Długa 61. Drobna sprzedaż kapeluszy damskich. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Ruchla Kantor z Warszawy.

R. H. A XXIX 316: „Skład Dzetów, Korali i Towarów Galanteryjnych J. Halbersztadt właściciele M. Halbersztadt i Z. Kirszbaum” w Warszawie, Nalewki 17. Prowadzenie handlu dzetami, koralami i innymi towarami galanteryjnymi, jakoteż nabycie od Icka Halbersztadta i dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa o charakterze pokrewnym. Wspólnicy: Mordka Hersz vel Maks Halbersztadt, Zurych Kirszbaum, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 29 grudnia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie umowy, zobowiązania pieniężne, weksle, żyra na wekslach, czeki, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, towarów, należności, pieniędzy oraz rachunki podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Mordką Herszem vel Maksem Halbersztadtem i Zurychem Kirszbaumem a małżonkami ich nastąpiły układy na mocy intercyzy, ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 317: „Rubin Machenholt i Syn” w Warszawie, Wałowa 10. Przybory do czapek i kapeluszy. Wspólnicy: Rubin Machenholt, Pinchos-Hersz Machenholt vel Machenholt, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 sierpnia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, umowy, kontrakty, weksle, żyra na wekslach i czeki podpisują obaj wspólnicy łącznie. Każdy ze wspólników ma prawo samodzielnie podpisywać korespondencję, inkasować pieniądze, przyjmować zamówienia na towar, sprzedawać towar, otrzymywać wszelką korespondencję, przesyłać i przekazywać pieniądze. Podpisy winny być kładzione pod

stemplem firmy. Pomiedzy Pinchosem-Herszem Machenholtcem vel Machenholtcem a małżonką jego Łają, z domu Kranskopf, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 30 grudnia 1924 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 319: „Icek Kurlandzki” w Warszawie, Elekoralna 15. Sprzedaż artykułów dla wyrobu mydła. Istnieje od 1905 r. Właściciel Icek Kurlandzki z Warszawy.

R. H. A XXIX 321: „Towarzystwo Zaopatrywania Biur Technicznych St. Szymanski i K. Cyganski” w Warszawie, Wilcza 32. Zakup i sprzedaż materiałów rysunkowych i piśmiennych. Wspólnicy: Stanisław Szymański w osauzie Mitulin, pow. białostocki, Kazimierz Cygański w Warszawie. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 15 grudnia 1930 roku. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy i t. p. podpisują obaj wspólnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, przekazów i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 322: „Jakób Kryszek” w Warszawie, Pożnańska 36. Sprzedaż artykułów techniczno-chemicznych na rachunek własny i komisowo. Istnieje od 1928 r. Właściciel Jakób Kryszek z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Bronisławą, z domu Zylber, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 28 marca 1914 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 323: „Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Drogowych inżynier Aleksander Butkiewicz” w Warszawie, Mickiewicza 30. Istnieje od 1930 r. Właściciel inż. Aleksander Butkiewicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 325: „Lastar” Chaja Braun” w Rembertowie, gm. Wawer. Drobna sprzedaż desek. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Chaja Braun z Warszawy. Pomiedzy Jakóbem Braunem a małżonką jego Chają, z domu Kulik, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 28 marca 1913 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 326: „H. Fajfer i M. Wajsberg” w Warszawie, Pańska 91. Fabryka wody sodowej oraz sprzedaż wody sodowej, słodczy i owoców. Wspólnicy: Hersz Fajfer, Menasz Wajsberg, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 20 listopada 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy Weksle, żyra weksli i inne zobowiązania pieniężne i pełnomocnictwa podpisują obaj wspólnicy łącznie. Wszelką korespondencję, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, ładunków, towarów, pieniędzy oraz czeki podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wspólnik Hersz Fajfer niepiśmienny.

R. H. A XXIX 327: „Hersz Sztajnbok” w Warszawie, Białńska 9. Biuro agenturowo-komisowe. Istnieje od 1926 r. Właściciel Hersz-Majer Sztajnbok z Warszawy.

R. H. A XXIX 328: „Gołda-Mirka Kagan” w Warszawie, Nowiniarska 15, róg Franciszkańskiej. Herbaciarnia. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Gołda-Mirka Kagan z Warszawy. Pomiedzy Elroimem-Szają Kaganem a małżonką jego Gołdą-Mirką, z domu Nachlin, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 18 maja 1911 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 329: „Papiermat” Friede i Rauer” w Warszawie, Grzybowska 2, m. 12. Drobną sprzedaż artykułów piśmiennych i pokrewnych. Wspólnicy: Karol-Juljan Rauer, Lejb Friede, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czeki, żyra i wszelkie zobowiązania pieniężne podpisują obaj wspólnicy łącznie pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 330: „Podmiejskie Zakłady Graficzne Władysław Różański” we Włochach pod Warszawą, Chrobrego 39. Istnieje od 1930 r. Właściciel Władysław Różański z Warszawy.

R. H. A XXIX 331: „Ludwik Borzęcki” dawniej oddział firmy „Bracia Pakulscy” w Otwocku, Kościelna 10. Handel win i towarów kolonialnych. Istnieje od 1929 r. Właściciel Ludwik-Jan Borzęcki z Otwocka.

R. H. A XXIX 332: „Izrael-Mordka Zakon” w Warszawie, pl. Żelaznej Bramy 6. Pracownia jubilerska. Istnieje od 1926 r. Właściciel Izrael-Mordka Zakon z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Chaną, z domu Gutman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 7 czerwca 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 333: „Dom Ekspedycyjny Jakób Szytcer” w Warszawie, Twarda 23. Międzynarodowe transporty. Istnieje od 1930 r. Właściciel Icek Jakób Szytcer z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Ryfką, z domu Rosenfried, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 16 stycznia 1908 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 334: „Kamczatka” Szaja Glasman” w Warszawie, Stawki 79. Wyprawa i farbowanie futer. Istnieje od 1931 r. Właściciel Szaja Glasman z Warszawy.

R. H. A XXIX 335: „Fabryka Garbarska Dawid Torbeczko” w Warszawie, Gęsia 91/93. Istnieje od 1931 r. Właściciel Dawid Torbeczko z Warszawy.

R. H. A XXIX 337: „Józef Lenczewski” w Mogielnicy, pow. grójceński. Sprzedaż materiałów budowlanych i opałów. Istnieje od 1922 r. Właściciel Józef Lenczewski z Mogielnicy.

R. H. A XXIX 338: „Estera Herszenkrug” w Warszawie, Nalewki 33 m. 23. Sprzedaż obuwia. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Estera-Bajla Herszenkrug z Warszawy.

R. H. A XXIX 339: „Juljan Jaworski” w Warszawie, Książęca 9. Warsztat karoseryjny oraz komisowa sprzedaż samochodów. Istnieje od 1930 r. Właściciel Juljan Jaworski z Warszawy. Kazimierzowi Makowieckiemu z Warszawy udzielono prokury. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Ireną, z domu Golkowską, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 12 lutego 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 340: „Abraham Mławski” w Warszawie, Chłodna 31. Skład depek. Istnieje od 1930 r. Właściciel Abraham Mławski z Warszawy.

R. H. A XXIX 341: „Abram Wajnberg” w Warszawie, Nalewki 16. Sprzedaż haftów. Istnieje od 1920 r. Właściciel Abram Wajnberg z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Ryfką-Ruchłą, z domu Marynower, na-

stąpił układ na mocy intercyzy z dnia 15 marca 1894 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 342: „Wydawnictwo „Biblioteka Tęczowa” Fajga Kon” w Warszawie, Leszno 8. Wydawnictwo książek dla dzieci i młodzieży. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Fajga Kon z Warszawy.

R. H. A XXIX 343: „Arja Cajtag” w Warszawie, Gęsia 8. Drobną sprzedaż towarów łokciowych. Istnieje od 1927 r. Właściciel Arja Cajtag z Warszawy.

R. H. A XXIX 344: „Zakłady Elektryczne inżynier Michał Griffel” w Warszawie, Sto-Jerska 28. Instalacje elektryczne wysokich i niskich napięć. Istnieje od 1929 r. Właściciel Michał Griffel z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Ryfką, z domu Kulik, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 4 lipca 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 345: „Wędliniarnia Stanisław Just” w Warszawie, Stalowa 59. Istnieje od 1905 r. Właściciel Stanisław Franciszek Just z Warszawy.

R. H. A XXIX 346: „Jankiel Sawicz” w Warszawie Gęsia 3. Drobną sprzedaż towarów bławatnych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Jankiel Sawicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 347: „Erych Block, Młyn w Łomiankach” w Łomiankach. Istnieje od 1931 r. Właściciel Erych Block w Łomiankach, gm. Młociny, pow. warszawski.

R. H. A XXIX 348: „Eljasz Grün” w Warszawie, Gęsia 1. Detaliczna sprzedaż manufaktury. Istnieje od 1931 r. Właściciel Eljasz Grün z Warszawy.

R. H. A XXIX 349: „Sprzedaż Artykułów Spożywczych Dwojra Szuster i S-ka” w Warszawie, Twarda 1. Wspólniczki: Dora vel Dwojra Szuster, Chana-Fajga Herman, obie z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnione są obie wspólniczki. Weksle, czeki, traty, rachunki, pełnomocnictwa, akty urzędowe, korespondencje, pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisują obie wspólniczki łącznie, oraz do obu wspólniczek należy kupno i sprzedaż towarów. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przekazów, przesyłek i towarów podpisuje jedna ze wspólniczek. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 350: „Fabryka Siatek Drucianych „Siatkomet” Nadelman, Chajt i Zygieszyper” w Warszawie, Bagno 1. Wspólnicy: Cudyk Nadelman, Chaskiej Chajt, Samuel Zygieszyper, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Wszelkie umowy, kontrakty, cesje, żyra, przekazy, prokury, pełnomocnictwa, weksle, pokwitowania z odbioru pieniędzy i wszelkie zobowiązania podpisują wszyscy trzej wspólnicy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru towarów, wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek i przekazów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 351: „Bielski Przemysł Włókienniczy Zygmunt Zollman” w Warszawie, Niecała 8. Sprzedaż manufaktury i bielizny. Istnieje od 1930 r. Właściciel Szymon-Zygmunt Zollman z Warszawy.

R. H. A XXIX 352: „Hurtowe Składy Win i Miodów „Polonez” Bracia B. i M. Zylberman” w Warszawie, Senatorska

6. Hurtowy handel win i miodów oraz wytwórnia tych towarów. Wspólnicy: Berek-Wolf Zylberman, Abram-Mordchaj Zylberman, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 26 września 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Pomiedzy Berkiem Wolfem Zylbermanem a małżonką jego Goldą Horowicz nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 6 maja 1924 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 353: „Włóknokort“ Mordka Siemiatycki w Warszawie, Gęsia 7a. Sprzedaż towarów włóknistych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Mordka-Józef Siemiatycki z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Anną, z domu Rudenberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 15 listopada 1921 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 354: „Aleksander Czołhański“ w Warszawie, Krzywe Koło 18. Przedstawicielstwo handlowe firm zagranicznych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Aleksander Czołhański z Warszawy.

R. H. A XXIX 355: „Dom Handlowy Edward Dąbrowski“ w Warszawie, Nowowiejska 25. Przedstawicielstwo firm handlowych i przemysłowych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Edward Stefan Dąbrowski z Warszawy.

R. H. A XXIX 356: „Lajb Tauman“ w Warszawie, Bielańska 18. Sprzedaż tiulu, koronek i galanterji. Istnieje od 1931 r. Właściciel Chaim-Lajb Tauman z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Taubą, z domu Habergriitz, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 29 stycznia 1908 roku, ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 358: „Eugenja Sigalina“ w Warszawie, Nalewki 45. Mleczarnia ze spożyciem na miejscu. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Eugenja Sigalina z Warszawy.

R. H. A XXIX 359: „Leja Prużańska“ w Warszawie, Nalewki 29, Sklep 52. Sprzedaż materiałów pismienych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Leja Prużańska z Warszawy.

R. H. A XXIX 360: „Polska Centrala Maszyn „Rozpęd“ Szachna Joselson“ w Warszawie, Dzika 17. Sprzedaż maszyn do szycia. Istnieje od 1900 r. Właściciel Szachna Joselson z Warszawy.

R. H. A XXIX 361: „Abram Feller“ w Mogielnicy. Drobna sprzedaż skór. Istnieje od 1931 r. Właściciel Abram Feller z Mogielnicy.

R. H. A XXX 1: „Rektyfikacja i Dystylarnia Pałowa F. Jankowski właściciel Władysław Jankowski“ w Warszawie, Moniuszki 12. Istnieje od 1919 r. Właściciel Władysław Jankowski z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Wandą, z domu Jankowską 1-voto Unierzyską, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 26 lutego 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 2: „Szlama Szterenlicht“ w Warszawie, Franciszkańska 25. Sprzedaż towarów żelaznych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Szlama Szterenlicht z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Surą-Dyną, z domu Goldszer, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 3 grudnia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 3: „Cegielnia Źródnik“ dzierżawcy W. Lewy i Jan Szulc“ przy stacji Kobyłka pod Warszawą. Eksploata-

cja cegielni. Wspólnicy: Wilhelm Edgar Lewy, Jan Szulc, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 29 września 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie umowy i zobowiązania pieniężne podpisują obaj wspólnicy łącznie. Wszelkie inne dokumenty podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXX 4: „Sana Milchberg“ w Warszawie, Gęsia 10. Sprzedaż towarów łokciowych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Sana Milchberg z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Gnedlą, z domu Frydman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 26 sierpnia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 5: „Mendel Brodaty i Spółka“ w Warszawie, Gęsia 89. Zakład kamieniarski. Wspólnicy: Mendel Brodaty, Jozef Goldtlan, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, zyra weksli, inne zobowiązania pieniężne i pełnomocnictwa podpisują obaj wspólnicy łącznie. Czeki, korespondencje, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przesyłek, ładunków, pieniędzy i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Mendlem Brodatym a małżonką jego Surą-Małką, z domu Knobel, nastąpił układ na mocy intercyzy, ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 6: „Jan Gołaszewski i S-ka“ w Warszawie, Smocza 21. Prowadzenie zakładu fryzjerskiego. Wspólnicy: Jan Gołaszewski i Benjamin Mozelman, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 9 października 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, zyra na wekslach i czekach, umowy, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencje, niezawierającą zobowiązań, podpisuje każdy wspólnik samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXX 7: „Fajga Tuchband“ w Warszawie, Bielańska 3. Drobna sprzedaż galanterji. Istnieje od 1929 r. Właścicielka Fajga Tuchband zamężna Grosbaum z Warszawy. Pomiedzy Mojżeszem vel Maurycym Grosbaumem vel Grossbaumem a małżonką jego Fajgą, z domu Tuchband, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 27 lutego 1930 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 8: „Mikołaj Więckowski“ w Warszawie, Wojska 44. Litografia. Istnieje od 1929 r. Właściciel Mikołaj Więckowski z Warszawy.

R. H. A XXX 9: „Chaja Gruszka“ w Warszawie, Śto-Krzyska 41. Drobna sprzedaż starych ubiorów męskich. Istnieje od 1929 r. Właścicielka Chaja Gruszka z Warszawy.

R. H. A XXX 10: „Sprzedaż Manufaktury B-cia Ch. i J. Sauberman“ w Warszawie, Gęsia 11. Wspólnicy: Chaim Sauberman, Jakób Sauberman, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie transakcje, zobowiązania, czeki, weksle, traty, pokwitowania z odbioru pieniędzy, rachunki, korespondencje, pełnomocnictwa i akty urzędowe podpisują obaj wspólnicy. Pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów, przesyłek i towarów podpisuje każdy wspólnik samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Jakóbem Saubermanem a małżonką jego Frajdą-Gitlą, z domu Cukier, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 8 stycznia 1926 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 12: „Dawid Szwergold“ w Warszawie, Dzielna 31. Skup zawodowy materiałów drzewnych. Istnieje od 1925 r. Właściciel Jankiel Dawid Szwergold z Warszawy.

R. H. A XXX 13: „Pensjonat „Renaissance“ Doba Fajgenbaum” w Otwocku, Mickiewicza 5. Istnieje od 1930 r. Doba Fajgenbaum z Otwocka, Mickiewicza 5. Pomiedzy Abramem-Icko Fajgenbaumem a małżonką jego Dobą, z domu Sendyk, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 17 sierpnia 1916 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 14: „Biuro Techniczno-Handlowe Dagobert Szletycki” w Warszawie, Tłomackie 6/8. Istnieje od 1931 r. Właściciel Dagobert-Tadeusz Szletycki z Warszawy. Januszowi Szletyckiemu z Warszawy udzielona została prokura.

R. H. A XXX 15: „Kultura i Wiedza „Helmars Rudzitis” w Warszawie, Kredytowa 16 m. 14. Wydawnictwo i sprzedaż książek. Istnieje od 1931 r. Właściciel Helmars Rudzitis z Warszawy.

R. H. A XXX 16: „Hersz Rachman” w Warszawie, Franciszkańska 35. Sprzedaż skór. Istnieje od 1930 r. Właściciel Hersz Rachman z Warszawy.

R. H. A XXX 17: „Czesław Górecki” w Warszawie, Miedziana 20 m. 8. Przedsiębiorstwo budowlane. Istnieje od 1931 r. Właściciel Czesław Górecki z Warszawy.

R. H. A XXX 18: „Młyn Parowy w Piasecznie Zenon Ostapowicz” w Piasecznie, Leśna 3. Istnieje od 1930 r. Właściciel Zenon Ostapowicz z Piaseczna.

R. H. A XXX 19: „Bar Zdrowia Józef Włoczewski” w Warszawie, Wspólna 45. Istnieje od 1930 r. Właściciel Józef-Witold Włoczewski z Warszawy.

R. H. A XXX 20: „Bracia Gercwolf” w Warszawie, Nalewki 21. Handel i montownia gramofonów, części gramofonowych, płyt i instrumentów muzycznych. Wspólnicy: Uron-Juda Gercwolf, Mojżesz vel Maks Gercwolf, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Przedsiębiorstwo istnieje od 1919 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy, z których każdy samodzielnie podpisuje firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Pomiedzy Mojżeszem vel Maksem Gercwolfem a małżonką jego Chają-Bajlą, z domu Bromberg, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 20 grudnia 1911 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 21: „B. Liwazer i M. Finkielstein” właściciel Bencjan Liwazer” w Warszawie, Franciszkańska 22. Handel skórami. Istnieje od 1930 r. Właściciel Bencjan Liwazer z Warszawy.

R. H. A XXX 24: „Auto-Uniwers” Jankiel Szwarzman” w Warszawie, Jasna 18/20. Hurtowa sprzedaż akcesorii samochodowych i lakierów. Istnieje od 1931 r. Właściciel Jankiel Szwarzman z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Liją, z domu Kohn, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 9 marca 1920 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 25: „Markus Aurbach” w Warszawie, Nalewki 29. Oddział w Łodzi. Istnieje od 1931 r. Właściciel Markus Aurbach z Łodzi. Hirszowi Aurbachowi z Łodzi udzielono prokury.

R. H. A XXX 32: „Dawid Aronowicz” w Warszawie, Nalewki 40. Drobną sprzedaż obuwia. Istnieje od 1931 r. Właściciel Dawid Aronowicz z Warszawy.

R. H. A XXX 34: „Polzaga” właściciele Icek-Szymon i Jakób Frydmanowie”. Skład Komisowy Polskich Zakładów Garbarskich Spółki Akcyjnej w Krakowie - Warszawa” w Warszawie, Franciszkańska 30. Komisowa sprzedaż skór. Wspólnicy: Jakób Frydman, Icek-Szymon Frydman, obaj z Warszawy.

Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 roku. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania oraz czeki podpisują pod stemplem firmy obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, ładunków, wszelkiego rodzaju korespondencji i przesyłek pieniężnych podpisuje jeden z wspólników. Pomiedzy Ickiem-Szymonem Frydmanem a małżonką jego Chają, z domu Gutman, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 27 lutego 1917 r., ustalający wyłączność majątku.

R. H. A S. 149 (A XXVII 143): „Sieleckie Zakłady Chemiczne M. Białobrzewski” w Sielcach. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 31 grudnia 1930 r. układ zapobiegawczy, zawarty między Michałem Białobrzewskim właścicielem przedsiębiorstwa pod firmą: „Sieleckie Zakłady Chemiczne” a jego wierzycielami w dniu 15 — 28 maja 1930 r., a zatwierdzony wyrokiem w dniu 23 czerwca 1930 r., został unieważniony i Michałowi Białobrzewskiemu ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Walenty Iwiński, kuratorem zaś adwokat Michał Kulczycki z Warszawy.

R. H. A XXX 11: „Rajzla Birenbaum”. Drobną sprzedaż obuwia w Warszawie, Franciszkańska 34. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Rajzla Birenbaum z Warszawy. Prokury udzielono Chai Melcer z Warszawy.

R. H. A XXIX 237: „Bracia Feiweł” w Łodzi. Oddział w Warszawie, Nalewki 2a. Oddział w Warszawie został zlikwidowany.

R. H. A XXV 124: „Artykuły Elektrotechniczne „Ogniwo” Stefan Gniadkowski” w Warszawie, Żelazna 75a. Firma obecnie brzmi: „Zakłady Elektrotechniczne i Radjowe „Ogniwo” Stefan Gniadkowski”. Siedziba firmy oraz składy i warsztaty elektrotechniczne mieszczą się przy ulicy Grzybowskiej 43, sklep przy ul. Żelaznej 75a.

R. H. A XX 218: „Źródło Szczęścia Kolektura Loterii Państwowej Enoch Lichtenstein” w Warszawie, Królewska 43. Łazarzowi Czerwińskiemu i Symsze Binemowi Lichtensteinowi, obydwom z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania pod stemplem firmy we dwóch łącznie, lub każdego z nich łącznie z jednym z prokurentów, a mianowicie: Basią Lichtensteinówną lub Szalomem Lichtensteinem.

R. H. A XX 363: „Józef Sarcewicz i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 48. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 23 sierpnia 1927 r. za nr. 1614, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XX 436: „Pierwsza Krajowa Wytwórnia Sprężyn i Wyrobów z Drutu „Spiral” inż. Szmul Poznański” w Warszawie, Marszałkowska 104. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ul. Żytniej 20. Wpis powyższy w dniu 14 czerwca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 maja 1929 r. zabezpieczone zostało powództwo Abrama vel Artura Falka przeciwko Samuelowi vel Szmulowi Poznańskiemu przez oddanie majątku firmy: „Krajowa Wytwórnia Sprężyn i Wyrobów z Drutu „Spiral” z siedzibą przy ul. Żytniej 20 w Warszawie w sekwestr sądowy. Sekwestratorem sądowym mianowany został adwokat Stopnicki. Wpis powyższy w dniu 26 czerwca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Sekwestratorem sądowym mianowany został adwokat Józef-Andrzej Stopnicki z Warszawy. Wpis powyższy w dniu 11 stycznia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 listopada 1929 r. decyzja z dnia 11 maja 1929 r., zabezpieczająca powództwo, została uchylona i postępowanie w sprawie umorzone.

R. H. A XIX 40: „H. Majzner i H. Żyto“ w Warszawie, pl. Kazimierza Wielkiego 3. Na mocy umowy z dnia 27 czerwca 1927 r. spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XIX 195: „Przedsiębiorstwo Budowlane Pachowski i Miller“ w Warszawie, Narbutta 15. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 czerwca 1930 r., zawartego w tytule wykonawczym tegoż Sądu z dnia 24 czerwca 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Likwidatorem mianowany został adwokat Henryk Wolski z Warszawy.

R. H. A XIX 268: „Polwin“ H. Sokołowicz i J. Warszwier“ w Warszawie, Franciszkańska 6. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest również hurtowa sprzedaż win zagranicznych.

R. H. A XIX 388: „Biuro Techniczno-Handlowe Zygmunt Chodyna“ w Warszawie, Żelazna 38. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 grudnia 1930 r. Zygmuntovi Chodyna handlującemu pod firmą: „Biuro Techniczno-Handlowe Zygmunt Chodyna“ ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jan Gebethner, kuratorem zaś adwokat Stanisław Łazarowicz z Warszawy.

R. H. A XVIII 307: „Aleksander Oraczewski“ w Warszawie, Nowy-Swiat 29. Do reprezentowania firmy i podpisywania w jej imieniu upoważnieni są oboje współwłaściciele łącznie.

R. H. A XVII 298: „Dom Handlowy M. Szelechow“ w Warszawie, Senatorska 6. Siedziba spółki mieści się przy ul. Jerolimskiej 79. Filje: Senatorska 6 i Nowy-Swiat 39. Michał Szelechow zmarł. Spadkobiercami jego są: wdowa Alwetyna Szelechow, Mikołaj (syn Michała) Szelechow, nieletni Aleksy Szelechow, Marja Benke z domu Szelechow, wszyscy z Warszawy. Na zasadzie par. 8 aktu spółki, znanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 21 lutego 1924 r. za nr. 335, wskutek śmierci Michała Szelechowa wszelkie zobowiązania, akty notarialne, umowy i pełnomocnictwa winny być podpisywane przez Mikołaja (syna Mikołaja) Szelechowa. Weksle podpisuje Mikołaj (syn Mikołaja) Szelechow łącznie z jednym z pozostałych współników. Do reprezentowania interesów spadkobierców zmarłego współnika Michała Szelechowa w spółce, upoważniony został Mikołaj (syn Michała) Szelechow.

R. H. A XVI 255: „J. Luc i K. Blok, Młyn w Łomiankach“ w Łomiankach, gm. Młociny. Przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XVI 285: „Kazimierz Skupieński“ w Warszawie, Łucka 10. Jan-Wojciech Skupieński przestał być zarządcą przedsiębiorstwa. Obecnie do zarządzania przedsiębiorstwem, bez prawa jednak wystawiania zobowiązań, upoważnieni zostali: Zbigniew Toczyski, Mieczysław Skrzeczowski, Stanisław Zieliński, wszyscy z Warszawy.

R. H. A XVI 325: „F. Kabak i Z. Wileński“ w Warszawie, Nalewki 33. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVI 343: „Pinkus-Abram Goldfilam“ w Warszawie, Żelazna 64. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Hudesą, z domu Szylberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 13 września 1905 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 maja 1929 r. Abramowi-Pinkusowi Goldfilamowi ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy

Bocquet, kuratorem zaś adwokat Zygmunt Bloch z Warszawy. Wpis powyższy w dniu 13 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 czerwca 1929 r. upadłość Abrama Pinkusa Goldfilama została uchylona i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XVI 455: „Uniwersalny Skład Materiałów Aptecznych Beno Hirszbajn“ w Świdrze, pow. warszawskiego. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 1929 r. Beno Hirszbajnowi, handlującemu pod firmą: „Uniwersalny Skład Materiałów Aptecznych Beno Hirszbajn“ ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Janusz Machnicki, kuratorem zaś adwokat Leopold Margulies z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym.

R. H. A XVI 477: „Szulczewski i Młynarski“ w Warszawie, Targowa 28. Pomiedzy Leonem Młynarskim a małżonką jego Ireną, z domu Lechówną, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 16 listopada 1926 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XV 41: „C. Michler i D. Zukerwar“ w Warszawie, Żytia 23. Spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XV 231: „Wiktorja“ Makowiecki i Jędrzejczak“ w Warszawie, Śniadeckich 7. Przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XV 276: „Jakób Rosenberg i S-ka“ w Warszawie, Spokojna 11. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 28: „Biuro Techniczno Handlowe „Polus“ Nikodem Stückgold“ w Warszawie, Żórawia 15. Lokal firmy znajduje się obecnie przy ul. Kruczej 13. Nikodem-Henryk Stückgold mieszka przy ul. Kruczej 13.

R. H. A XIV 31 (A XXIII 285): „Fabryka Garbarska F. Buchman i S-ka“ w Warszawie, Gęsia 97. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 kwietnia 1929 r. spółce ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Breitkopf, kuratorem zaś adwokat Józef Śliwowski z Warszawy.

R. H. A XIV 116: „Fabryka Cukierków „Lech“ wł. Liberek i Hauser“ w Warszawie, Karolkowa 48. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 157: „B-cia Sigalin i S-ka“ w Warszawie, Chłodna 29. Wspólniczą Karolina-Irena z Sigalinów Szpryngierowa z Warszawy. Na mocy aktu znanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 7 września 1927 r. za nr. 4307, Icko Abram Rafał Sigalin część swoich udziałów scedował na rzecz Karoliny Ireny Sigalin, obecnie zamężnej Szpryngierowej.

R. H. A XIV 177: „Jerzy Jachimowicz i S-ka“ w Warszawie, Marszałkowska 52. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIV 333: „Szyja Hochman“ w Warszawie, Nalewki 38. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 grudnia 1926 r. upadłość została podniesiona, poczem przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A F XIV 570: „Biuro Techniczno-Handlowe „Zenit“ Rafał Gelblat“ w Warszawie, Żelazna 76. Pomiedzy właści-

ciem firmą a małżonką jego Felicją, z domu Mandler, nastąpił układ na mocy interczyzy z dnia 25 października 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XII 105: „**Bella Bajla Silberberg i S-ka**” w Warszawie, Nowolipki 4. Firma obecnie brzmi: „Ewa Stempa”. Właścicielka Ewa Stempa mieszka przy ul. Pawiej 22. Z mocy aktu zeznanego przed notariuszem Słupskim w Warszawie dnia 2 grudnia 1924 r. za nr. 3642, spółka została rozwiązana. Przedsiębiorstwo prowadzone jest przez Ewę Stempa jednoosobowo.

R. H. A XIII 100: „**Cyganka Izaak Anszyn**” w Warszawie, Nowolipki 12, m. 50. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 7 grudnia 1928 r. za nr. 5797, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywnymi wniesione zostało do nowopowstałej spółki pod firmą: „Wytwórnia Chemiczna „Cyganka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XIII 296: „**M. Goldberg i A. Selecki**” w Warszawie, Miodowa 5. Benno Rosenowi i Mironowi Goldbergowi, obydwom z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie pod stemplem firmy weksli, oraz z prawem samodzielnego podpisywania każdego z nich umów, czeków, żyr, indosów, pokwitowań z odbioru pieniędzy, wszelkiej korespondencji, przesyłek, listunków i plenipotencji sądowych. Wpis powyższy w dniu 14 października 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ulicy Grzybowskiej 43. Wpis powyższy w dniu 1 lutego 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 września 1929 r. otwarto postępowanie układowe Ajzyla Seleckiego i Mojżesza Goldberga, handlungów pod firmą: „M. Goldberg i A. Selecki” z wierzycielami.

R. H. A XIII 487: „**Skład Towarów Manufakturowych Lachowski i Rubinstein**” w Warszawie, Gęsia 14. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 grudnia 1930 r. Jankłowi Rubinsztejnowi i spadkobiercom Oszera Lachowskiego, handlungom pod firmą: „Lachowski i Rubinsztejn”, udzielone zostało odroczenie wypłat. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Józef Pawłowski, a nadzorcą sądowym adwokat Leopold Margulies z Warszawy. Wekile ani też inne zobowiązania nie mogą być podpisywane bez udziału nadzorczy sądowego, jak również nie wolno udzielać kredytu bez jego zgody. Wspólnicy firmowi nie mają prawa wykonywać żadnych czynności zarządu ani rozporządzać majątkiem bez zezwolenia nadzorczy sądowego. Nadzór sądowy upoważnił Jankła Rubinsztejna i Cyrę Lachowską do wykonywania sprzedaży za gotówkę towarów, nabywania towarów za gotówkę i przechowywania drobniejszych sum pieniężnych, większe sumy w gotowiźnie składać powinni do Banku Dyskontowego w Warszawie, skąd mogą być podjęte jedynie za zgodą nadzorczy sądowego.

R. H. A XIII 495: „**B. Rojal i Ch. B. Rojal**” w Warszawie, pl. Grzybowski 16. Firma została zmieniona i obecnie brzmi: „Benjamin Rojal i Spółka”.

R. H. A XI 238: „**B. Liwazer i M. Finkelsztejn**” w Warszawie, Franciszkańska 22. Icek-Majer Finkelsztejn zmarł. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dnia 10 listopada 1930 r. za nr. 2029, spadkobiercy zmarłego Icka-Majera Finkelsteina należący do nich udział po zmarłym sprzedali pozostałemu współnikowi Bencjanowi Liwazerowi, który nadal przedsiębiorstwo prowadzi jednoosobowo pod firmą: „B. Liwazer i M. Finkelsztejn, właściciel Bencjan Liwazer”.

R. H. A XI 513 (A XXIII 98): „**L. i Z. Bracia Modrzejewscy, Skalski, Wałęziński, Jakubowski i Dorembus Nowy Młyn Motorowy w Żyrardowie**”. Wyrokiem Sądu Okręgo-

wego w Warszawie z dnia 14 września 1923 r. umowa spółki, zawarta w kancelarii notariusza Kowalskiego w dniu 6 sierpnia 1918 r. za nr. 213, uznana została za rozwiązana i nakazana została likwidacja przedsiębiorstwa spółkowego, stanowiącego elektrownię i młyn w Żyrardowie, należące do wymienionej spółki. Likwidatorem mianowany został obrońca sądowy Romuald Stankiewicz z Warszawy.

R. H. A XI 553: „**Maison Ormonde K. Lipiński**” w Warszawie, Pańska 83. Prokura Czesława Budwicz-Błacha ustala.

R. H. A XI 577: „**Abram Pływacki**” w Warszawie, Elektoralna 13. Firma obecnie brzmi: „Viola” Abram Pływacki Laboratorium Perfumeryjno-Kosmetyczne”. Wpis powyższy w dniu 17 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma obecnie brzmi: „Viola” Adolf Pływacki Laboratorium Perfumeryjno-Kosmetyczne”. Właściciel Abram vel Adolf Pływacki z Warszawy.

R. H. A X 251: „**Stanisław Reising**” w Warszawie, Niecała 1. Celem przedsiębiorstwa jest również komisowa sprzedaż futer.

R. H. A X 360: „**Zakłady Graficzne Straszewiczów dawniej K. Thies**” w Warszawie, Leszno 112. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 stycznia 1931 r. firmie: „Zakłady Graficzne Straszewiczów dawniej K. Thies”, oraz Leszkowi-Kazimierzowi Straszewiczowi, Lucjanowi Bogusławskiemu, Witoldowi Bogusławskiemu, Tadeuszowi Galewskiemu i Karolowi Steinbokowi, jako współnikom tej firmy, udzielone zostało odroczenie wypłat do dnia 19 kwietnia 1931 r. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Tadeusz Krafft, nadzorcą sądowym adwokat Zygmunt Graliński z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił Leszka-Kazimierza Straszewicza i Cezarego Feliksa Gorzelewskiego, każdego z nich łącznie z nadzorcą sądowym, do podpisywania wszelkich zobowiązań, weksli, żyr, czeków, umów i plenipotencji. Pozostałe prokury zostały zawieszane.

R. H. A X 458: „**Export-Import Salvatore Trovato**” w Warszawie, Zielna 52. Firma obecnie brzmi: „Dom Handlowy Salvatore Trovato, Komisowa Sprzedaż Owoców Południowych” w Warszawie, Wielka 3. Właściciel przedsiębiorstwa zamieszkuje obecnie przy ul. Siennej 28. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Filipiną, z domu Nicotia, nastąpił układ na mocy interczyzy z dnia 20 kwietnia 1910 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A IX 233: „**Chaim Pszenica**” Mławska 3 w Warszawie. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Franciszkańskiej 27.

R. H. A IX 486: „**Kelman Zelcer, Skład Manufaktur**” w Warszawie, Nalewki 23. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15/18 grudnia 1930 r. Kelmanowi vel Karolowi Zelcerowi udzielone zostało odroczenie wypłat do dnia 15 marca 1931 r. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Stanisław Hirszel, nadzorcą sądowym adwokat Leopold Żaryn z Warszawy. Na mocy decyzji nadzoru sądowego z dnia 31 grudnia 1930 r. Kelman Zelcer jako właściciel firmy, oraz Jakób Szapiro i Mojżesz Ajzenberg łącznie jako prokurenci, wszyscy zaś łącznie z nadzorcą sądowym adwokatem Leopoldem Żarynem upoważnieni są do podpisywania w imieniu firmy wszelkich zobowiązań.

R. H. A VIII 236: „**Juljusz Warszawski, Dom Ekspedycyjno-Agenturowy**” w Warszawie, Wielka 79. Juljusz Warszawski zmarł. Spadkobiercami są: wdowa Róża Warszawska, Irena Warszawska i Stefan-Leon Warszawski, wszyscy z Warszawy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Juljuszu Warszawskim. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dnia 11 maja 1929 r., do reprezentowania i samodzielnego podpisy-

wania firmy pod jej stemplem upoważniony został Stefan Leon Warszawski.

R. H. A VIII 325 (A XXIV 4): „**Rektyfikacja i Dystylarnia Parowa F. Jankowski właściciele Bracia Janowscy w Warszawie**” Moniuszki 12. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 31 grudnia 1930 r. za nr. 3498, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Władysława Jankowskiego, którego nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Rektyfikacja i Dystylarnia Parowa F. Jankowski, właściciel Władysław Jankowski”.

R. H. A VIII 338: „**Rubin Machenholz**” w Warszawie, Franciszkańska 31. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Olszewskim w Warszawie dnia 23 grudnia 1930 r. za nr. 2454, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Rubin Machenholz i Syn”.

R. H. A G. 169: „**Bracia Gercwolf**” w Warszawie, Nalewki 23. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 14 marca 1930 r. za nr. 383, spółka została rozwiązana. Na mocy zaś aktu zeznanego przed tymże notariuszem dnia 31 grudnia 1930 r. za nr. 2113, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka firmowa pod firmą: „Bracia Gercwolf”.

R. H. A M. 1: „**Mleczarnia Centralna**” w Warszawie, Wierzbowa 11. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dnia 5 stycznia 1922 r. za nr. 26, przedsiębiorstwo przeszło na własność Stanisława-Alfreda i Stanisławy małżonków Dębińskich i nadal prowadzone jest pod firmą: „Kawiarnia Centralna Stanisław Dębiński” jednoosobowo.

R. H. A M. 17 (A XXX 22): „**Z. Mentzel**” w Warszawie, Marszałkowska 101. Prokura Wilhelma Mentzla ustala.

R. H. A XXIX 100: „**Zyndel Fajn**” w Warszawie, Franciszkańska 20. Jakóbowi Fanjowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A XXI 228: „**Biuro Transportowo-Ekspedycyjne „Konkurencja” Szlama Szput i Jankiel Bazyljan**” w Warszawie, Franciszkańska 20. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XIX 195: „**Przedsiębiorstwo Budowlane Sęczkowski, Pachowski i Miller**”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Szkolnej 8 w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dnia 27 sierpnia 1926 r. za nr. 1305, Stanisław Gierszewski ze spółki wystąpił, cedując swój udział na rzecz pozostałych współników. Wpis powyższy w dniu 20 maja 1927 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma obecnie brzmi: „Przedsiębiorstwo Budowlane Pachowski i Miller”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Narbutta 15. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dnia 1 kwietnia 1927 roku za nr. 628, Zbigniew Sęczkowski ze spółki wystąpił, cedując swój udział wraz z aktywami i pasywami na rzecz pozostałych współników.

R. H. A XIV 275: „**Z. i Ch. Kołodziańscy**” w Warszawie, Gęsia 7a. Weksle, żyra, rewersy i wszelkie zobowiązania podpisuje każdy ze współników samodzielnie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 16 listopada 1927 r. za nr. 1220. Wpis powyższy w dniu 4 marca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 lutego 1930 r. Zelikowi Kołodziańskiemu i Chaimowi Kołodziańskiemu, handlującym pod firmą: „Z. i Ch. Kołodziańscy”, udzielone zostało odroczenie wypłat na termin trzy-miesięczny od daty wyroku. Sędzią komisarzem mianowa-

ny został sędzia handlowy Stanisław Fuchs, nadzorcą sądowym adwokat Wacław Szadurski z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił Chaima Kołodziańskiego do prowadzenia całokształtu przedsiębiorstwa.

R. H. A 833: „**Towarzystwo Auto-Skład H. Kochan i B. Dannenberg**” w Warszawie, Jerozolimka 32. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 grudnia 1930 r. firmie: „Towarzystwo Auto-Skład H. Kochan i B. Dannenberg” w osobach Henryka Kochana, Borysa Dannenberga i Wacława Kruszewskiego ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Tadeusz Krafft, kuratorem zaś adwokat Róża Łukomska z Warszawy.

R. H. A XXX 35: „**Moszek Turower**” w Warszawie, Hipoteczna 5. Sprzedaż słomek i stożków do wyrobów kapeluszy. Istnieje od 1931 r. Właściciel Moszek-Mordka Turower z Warszawy.

R. H. A XXX 39: „**Biuro Ekspedycyjno-Transportowe „Konkurencja” Szlama Szput**” w Warszawie, Franciszkańska 20. Istnieje od 1931 r. Właściciel Dawid Szlama Szput z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Szpryncą, z domu Gibgott, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 18 lutego 1918 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 72: „**Sprzedaż Makulatury i Papieru Bresław i Fastag**” w Warszawie, Nalewki 41. Wspólnicy: Mowsza Aron Bresław, Szmul-Eljasz Fastag, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 15 stycznia 1931 roku. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Czeki, weksle, traty, wszelkie zobowiązania, rachunki, korespondencje, akty urzędowe, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru pieniędzy z banków, instytucji kredytowych i od osób prywatnych, oraz kupno i sprzedaż towarów winny być skutecznie przez obydwoh współników łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przesyłek, przekazów i wszelkich towarów podpisuje jeden ze współników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Szmulem Eljaszem Fastagiem a małżonką jego Łają, z domu Silberberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 1 grudnia 1916 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 73: „**Drzewowiór**” Eljasz Tempelhof” w Warszawie, Nowolipki 84. Drobna sprzedaż desek i obróbka drzewa. Istnieje od 1930 r. Właściciel Eljasz-Chaim Tempelhof z Warszawy.

R. H. A XXX 77: „**R. Szpiro i F. Perelman**” w Warszawie, Nowolipki 35. Sprzedaż towarów manufakturowych. Wspólnicy: Jenta-Rajzła Szpiro, Frajda Perelman, obie z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 września 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnione są obie wspólniczki. Zobowiązania, weksle, czeki, żyra, akty notarialne, pełnomocnictwa podpisują obie wspólniczki łącznie. Dokumenty, niezawierające zobowiązań, pokwitowania z odbioru przesyłek, towarów, pieniędzy i korespondencji podpisuje każda ze wspólniczek samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Symchą Josefem Szpiro a małżonką jego Jentą-Rajzłą, z domu Borenstein, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 2 kwietnia 1917 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXX 118: „**Związek Obrotu Towarowego Bracia Świętochowsky i S-ka, Spółka Firmowo-Komandytowa**” w Warszawie, Wierzbowa 8. Pośrednictwo handlowe, a mianowicie ułatwianie kupcom i producentom zbytu towarów i inkaso należności za nie, oraz ułatwianie konsumentom nabywania tychże towarów. Wspólnicy: Bogdan Świętochowski z majątku Obrab Wielki, pow. sierpeckiego, Tomasz Świętochowski z Warszawy i Kazimierz Pierzchałki

z Lipna. Spółka firmowo-komandytowa rozpoczęła czynności dnia 14 listopada 1930 r. Do reprezentowania i podpisywania firmy spółki na umowach, aktach, pełnomocnictwach i wszelkich zobowiązaniach, wekslach, czekach i żyrach uprawnieni są dwaj którzykolwiek wspólnicy firmowi, względnie jeden wspólnik firmowy upoważniony przez pozostałych. Tomaszowi Świętochowskiemu, wspólnikowi firmowemu, udzielone zostało pełnomocnictwo do samodzielnego podpisywania firmy bez żadnego ograniczenia. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji zwykłej, poleconej, towarów i przesyłek podpisuje każdy wspólnik firmowy samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wspólnikami komandytowymi są: Mieczysław Kaniewski z wkładem zł 500 i Andrzej Purczak z wkładem zł 500.

R. H. A XXIX 50: „Rys” Izaak Birencwajg” w Warszawie, Bielańska 22. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIX 255: „Perfumerja „Arx” właścicielka Ita Gutman” w Warszawie, Miodowa 27. Firma obecnie brzmi: „Perfumerja „Eryx” Ita Gutman”.

R. H. A XXIX 336: „Juljusz Caboche et Co.” w Warszawie, Sienkiewicza 2. Sprzedaż hurtowa i detaliczna aparatów kinematograficznych, technicznych, a także filmów i t. p. Wspólnicy: Juljusz Caboche z Warszawy, Stanisława Kraupe i Stefan Kraupe, oboje z Sosnowca. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A XXVIII 17: „Filmowy Dom Handlowy „Wodewil” właściciele M. i N. Lilienfeldowie” w Warszawie, Nowy-Swiat 43. Firma obecnie brzmi: „Filmowy Dom Handlowy „Majestic” właściciele M. i N. Lilienfeldowie.

R. H. A XXVIII 33: „Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Drogowych inżynier Aleksander Butkiewicz i S-ka” w Warszawie na Żoliborzu, Mickiewicza 30, m. 22. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dnia 20 grudnia 1930 r. za nr. 2308, spółka została rozwiązana, całe przedsiębiorstwo zaś z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Aleksandra Butkiewicza, który nadal prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: „Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Drogowych Inżynier Aleksander Butkiewicz”.

R. H. A XXVIII 90: „Teatr Rewji „Wesoły Wieczór” L. Rogińskiego i Z. Woyciechowskiego” w Warszawie, Chłodna 49. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 19 grudnia 1930 r. za nr. 2535, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XXVIII 91: „Jakób Frydman” w Warszawie, Nalewki 37. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 stycznia 1931 r. Jakóbowi Frydmanowi handlującemu pod własną firmą ogłoszona została upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Maksymilian Friede, kuratorem zaś adwokat Mojżesz Sarna z Warszawy.

R. H. A XXVIII 131: „Ombrelle” Zakład Przemysłowy Wyrobów Parasolniczych E. i Ch. Ejzenberg” w Warszawie, Kupiecka 7. Siedziba spółki mieści się przy ul. Nalewki 31.

R. H. A XXVIII 146: „Zakłady Instalacyjne Urządzeń Zdrowotnych Józef Kamler i S-ka, Inżynierowie, właściciele J. Kamler i W. Marcinkowski” w Warszawie, Wiktorska 17. Władysław Marcinkowski zmarł. Spadkobiercami jego są:

wdowa Sabina Marcinkowska, Władysław Marcinkowski, Sabina Marcinkowska, nieletnia Irena - Wanda Marcinkowska, wszyscy z Warszawy. Do reprezentowania spadkobierców zmarłego Władysława Marcinkowskiego w spółce oraz do podpisywania firmy na prawach, przysługujących zmarłemu, upoważniona została wdowa Sabina Marcinkowska.

R. H. A XXVII 129: „Bielski Przemysł Włókienniczy Zollman i Herschdörfer” w Warszawie, Niecała 8. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 13 grudnia 1930 r. za nr. 5683, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Zygmunta Zollmana, który nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Bielski Przemysł Włókienniczy Zygmunt Zollman”.

R. H. A XXVII 267: „Mieczysław Adamski” w Warszawie, Nowy-Swiat 2. Jadwidze Adamskiej z Warszawy udzielono prokury. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Jadwigą, z domu Zawadzka, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 25 października 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXVII 319: „Odlewnia Metali i Warsztaty Mechaniczne „Syrena” Leokadja Łopieńska” w Warszawie, Towarowa 40. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 19 marca 1930 r. za nr. 820, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Fabryka Wyrobów Żelaznych i Odlewnia Metali „Syrena”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XXVI 30: „Bar Anin” Konstanty Szczepanik” w Warszawie, Wspólna 45. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Borkowskim w Warszawie dnia 19 listopada 1930 r. za nr. 1258, całe przedsiębiorstwo sprzedane zostało Józefowi Włoczewskiemu, który nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą „Bar Zdrowia” Józef Włoczewski”.

R. H. A XXVI 108: „Uniwersalna Reklama Świetlna „Autolux” inż. Rudolf Zajączkowski” w Warszawie, Hoża 8 m. 11. Przedsiębiorstwo przestało istnieć, nie rozpoczynając swej działalności.

R. H. A XXVI 126: „Warszawskie Zjednoczone Zakłady Graficzne „Spółdruk” Hendler, Ajzenberg i Naumberg” w Warszawie, Długa 26. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVI 253: „Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane Józef Strachalski” w Warszawie, Wspólna 19. Prowadzenie robót techniczno-budowlanych. Istnieje od 1929 r. Właściciel Józef Strachalski z Warszawy.

R. H. A XXVI 338: „Zakos” Marek Zakoszański” w Warszawie, Kawenczyńska 9. Murze Zakoszańskiej z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A XXV 79: „Handel Winno-Spożywczo-Kolonialny Antoni Drożdżek” w Henrykowie pod Jabłoną. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXV 267: „Garbarnia Mordka Lichtag” w Zaciszu, gm. Brudno. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXV 295: „Biuro Agenturowo-Komisowej Sprzedaży Galanterji Kosmetycznej Gustaw Plattner i Spółka. Spółka Firmowa” w Warszawie, Leszno 7. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIV 87: „**Dr. Tadeusz Przeworski i S-ka**“ w Warszawie, Marszałkowska 97a. Inż. Wacławowi Wąsowskiemu z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XXIV 269: „**Syma Keller**“ w Warszawie, Twarda 24. Szmulowi-Berowi Kellerowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A XXIII 101: „**Fabryka Mebli Giętych „Rembertów” Chaim Brandis i S-ka, Spółka firmowo-komandytowa**“ w Warszawie, pl. Grzybowski 2. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 16 stycznia 1929 r. za nr. 273, przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami wniesione zostało do spółki pod firmą: „Fabryka Mebli Giętych Rembertowski Przemysł Drzewny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. A XXIII 103: „**Przedsiębiorstwo Robót Fundamentowych „Raymond” inż. Edward Romański**“ w Warszawie, Zgoda 9. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIII 152: „**Aleksander Koch & Co.**“ w Warszawie, Sienkiewicza 2. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Gackim w Warszawie dnia 17 października 1930 r. za nr. 48, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XXIII 165: „**Karol Bursiak**“ w Warszawie, Jerozolimska 35. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15—16 marca 1929 r. decyzją tegoż Sądu z dnia 10—11 lutego 1928 r., zawarta w tytule wykonawczym z dnia 14 lutego 1928 r. w przedmiocie zabezpieczenia powództwa jakoteż sekwestru sądowego sklepu pod firmą: „Karol Bursiak”, została uchylona.

R. H. A XXIII 239: „**Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Firel” Ladecki, Łanda i S-ka**“ w Warszawie, Sienna 72. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie dnia 26 listopada 1930 r. za nr. 1906, Mowsza Abram vel Mozes Lubart ze spółki wystąpił, cedując swój udział na rzecz wspólnika Judy-Mowszy Ladeckiego. Weksle, żyra weksli, indosy, czek, rachunki, pokwitowania, umowy, akty urzędowe, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisuje Juda-Mowsza Ladecki łącznie z Pawłem Łandą lub Jakóbem Majerem Łandą.

R. H. A XXII 97: „**Szymon Jakubowicz**“ w Warszawie, Gęsia 7a. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Surą z Folmanów Flaks nastąpił układ na mocy interczy z dnia 17 lipca 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXII 202a: „**Sprzedż Opalu „Ignis” Izrael Rozen-tal**“ w Warszawie, Prosta 42. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXII 479: „**Introrigatornia Artystyczna Wanda Michalska**“ w Warszawie, Miodowa 8 m. 10. Siedziba firmy mieści się obecnie przy ul. Miodowej 5 (Senatorskiej 6).

R. H. A XXI 34: „**Krespol**” Władysław de Saint Laurent“ w Warszawie, Wspólna 3, m. 1. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ulicy Widok 3, m. 32.

R. H. A XX 75: „**Hipoi**” Chaskiel Poznański“ w Warszawie, Graniczna 7. Sprzedż kakao i herbaty w opakowaniu. Istnieje od 1925 r. Właściciel Chaskiel Poznański z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Taubą, z domu Rozencaiwą, nastąpił układ na mocy interczy z dnia 14/27 sierpnia 1912 r., ustalający wyłączność majątku i wspólny dorobku. Wpis powyższy w dniu 9 sierpnia 1927 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba firmy mieści się przy ulicy Nowolipie 21.

R. H. A XX 142: „**Piotr Mickiewicz**“ w Warszawie, Puławska 1. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XX 193: „**Biuro Ekspedycyjno-Transportowe Auerbach, Winkler i S-ka**“ w Warszawie, Leszno 29. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 15 września 1927 r. za nr. 702, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A K. 168: „**Ch. L. Krell**“ w Warszawie, Nalewki 18. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 kwietnia 1930 r. Chaimowi-Lejbie Krellowi udzielone zostało odroczenie wypłat na termin trzymiesięczny od daty wyroku, wyrokiem zaś tegoż Sądu z dnia 8 lipca 1930 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 14 października 1930 r. Sedzia komisarzem mianowany został sędzia handlowy Józef Pawłowski, nadzorcą sądowym adwokat Julian Mikulski z Warszawy.

R. H. A N. 28: „**Maks Nisenbaum**“ w Warszawie, Marszałkowska 81b. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE.

R. H. B XXXV 5343: „**Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Zawbor”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**“ w Warszawie, Czackiego 3/5. Na Walnym Zgromadzeniu wspólników w dniu 28 czerwca 1930 r. kapitał zakładowy, wynoszący zł 450.000, zmniejszony został o zł 200.000, czyli do zł 250.000.

R. H. B XIX 3576: „**Józef Rajchenbaum i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**“. Siedziba spółki w Warszawie, Mławska 5. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni ubiorów męskich i obuwi. Kapitał zakładowy zł 20.800, podzielony na 208 udziałów, całkowicie wpłacony wkładem rzeczowym w postaci maszyn, przyrządów i urzędzenia. Zarządcami są: Józef Rajchenbaum, Berek Szpiro, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy na dostawę wyrobów spółki z władzami rządowymi i pokwitowania z odbioru należności z tytułu tych umów podpisuje zarządca Józef Rajchenbaum. Wszelkie inne umowy i zobowiązania, weksle, akcepty, indosy, pokwitowania z odbioru pieniędzy i innych wartości podpisują obaj zarządcy łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Puchalskim w Warszawie dnia 3 listopada 1924 r. za nr. 2398, na lat pięć licząc od dnia wpisania do Rejestru Handlowego z tem, że każdemu ze wspólników przysługują prawo na trzy miesiące przed upływem terminu żądać rozwiązania spółki. Wpis powyższy w dniu 9 kwietnia 1926 r. uzupełniony został dopełnieniem: Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

Wciągnięto w dn. 17 listopada 1924 r.

R. H. B XXII 3907: „**Biblioteka Współczesnych Pisarzy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**“. Celem spółki jest prowadzenie wydawnictwa i sprzedaż książek treści naukowej i beletrystycznej oraz podręczników szkolnych, prowadzenie handlu na rachunek własny i komosowy wszelkiego rodzaju surowcami, półfabrykatami, maszynami i narzędziami w zakresie przemysłu wydawniczego wchodzącymi, zakładanie i prowadzenie drukarni, składnic, sklepów, oraz reprezentowanie firm krajowych i zagranicznych w zakresie przemysłu wydawniczego. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy Świat 49. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 150 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcy Jerzy Starowicz, Franciszek Kwieciński, Ryszard Lewandowski, wszyscy z Warszawy, zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, akcepty, umowy, kontrakty, czek, pełnomocnictwa i prokury winny być podpisywane przez dwóch zarządców. Korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru wszelkich należności, przesyłek, towarów i wszelkiego rodzaju korespondencji pocztowej podpisuje jeden z zarząd-

ców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Borkowskim w Warszawie dnia 13 maja 1925 r. za nr. 1405, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 czerwca 1925 r.

R. H. B XXIII 4104: „**Reklamy Świetlne, Szyldy Szklane i Malownia Szkła F. Białkowski i E. Gołaszewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Stępińska 42. Celem spółki jest prowadzenie pracowni mechanicznego wyrobu reklam świetlnych, liter szklanych i szyldów szklanych, emalioowanych oraz mechanicznego matowania szkła, wybijania liter na kamieniu, marmurze i t. p., tudzież prowadzenie handlu tymi wyrobami. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów. Zł 5.000 wpłacono gotowizną, na pozostałe zł 5.000, wniesiono wkład rzeczowy. Zarządcami są: Franciszek Białkowski z Warszawy, Edmund Gołaszewski z Kolna woj. białostockie. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, czeki, zobowiązania, umowy, kontrakty, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, towarów i przesyłek podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hulanickim w Warszawie dnia 19 sierpnia 1925 r. za nr. 1460, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 23 października 1925 r.

R. H. B XXXI 4990: „**Uniwersalny Skład Apteczny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”, Właściciele A. Gurewicz i B. Hirszbajn”. Siedziba spółki w Otwocku, Warszawska 29. Celem spółki jest prowadzenie składu aptecznego. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 6 udziałów, całkowicie wkładem rzeczowym wpłacony. Zarządcami są: Aron Gurewicz z Otwocka, Beno Hirszbajn z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, wszelkiego rodzaju zobowiązania i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kosteckim w Warszawie dnia 1 czerwca 1926 r. za nr. 1943, na czas do dnia 31 maja 1929 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne trzyletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi drugiego o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 29 marca 1929 r.

R. H. B XXXVI 5425: „**Zakłady Przemysłowe i Fabryka Wąg „Weber, Dähne i S-ka”**”, Spółka Akcyjna. Siedziba spółki w Warszawie, Żytnia 23. Celem spółki jest nabycie i dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa pod firmą: „Weber, Dähne i S-ka” oraz produkcja wąg, dźwigów, maszyn rolniczych, pilników i innych wyrobów przemysłu metalurgicznego, jak również handel tymi wyrobami. Kapitał zakładowy zł 100.000, podzielony na 10.000 akcji, całkowicie wpłacony. Zarząd stanowią: Jakób Seidenbeutel, Tadeusz Oppenheim, Daniel Zuckerwar, Stanisław Zuckerwar, Henryk Teobald, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję i pokwitowania będą podpisywać w imieniu spółki dyrektor zarządzający, członek zarządu lub prokurent. Weksle, prokury, pełnomocnictwa, umowy wszelkiego rodzaju i we wszelkiej formie, czeki, żądania zwrotu sum i wogóle wszelkie dokumenty będą podpisywać dwaj członkowie zarządu, albo członek zarządu łącznie z jednym z dyrektorów zarządzających lub z prokurentem, lub wreszcie jeden z dyrektorów zarządzających łącznie z prokurentem lub też łącznie dwaj prokurenci. Do odbioru z poczty pieniędzy, przesyłek i dokumentów, jako też nadchodzących dla firmy drogą lądową lub wodną towarów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu, dyrektora

zarządzającego względnie prokurenta, lub osoby upoważnionej przez zarząd. Kupno i sprzedaż majątku nieruchomości i obciążanie tegoż należy do kompetencji Rady Nadzorczej. Statut spółki akcyjnej, zatwierdzony przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, opublikowany został w Nr. 172 „Monitora Polskiego” z dnia 29 lipca 1924 roku. Akt organizacyjny zeznany został przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 20 września 1924 r. za nr. 3167.

Wciągnięto w dn. 30 grudnia 1927 r.

R. H. B XXXIX 5798: „**Tytus Kędzierzawski i S-ka w Łowiczu, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Łowiczu, Rynek 5. Celem spółki jest handel win i wódek, wyrobów tytoniowych i towarów kolonialnych. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłaconych. Zarządcami są: Tytus Kędzierzawski i Kazimierz Stachlewski, obaj z Łowicza. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firme pod jej stemplem podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Trojanowskim w Łodzi dnia 2 maja 1928 r. za nr. 897, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 lipca 1928 r.

R. H. B L 7124: „**Polskie Towarzystwo Ruths, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 95. Celem spółki jest prowadzenie eksploatacji patentów firmy: „Ruthsaccumulator Aktienbolaget” w Sztokholmie, sprzedaż i dostarczanie akumulatorów cieplnych i związanych z nimi urządzeń i instalacji, oraz sprzedaż wszelkiego rodzaju innych instalacji na rachunek własny i komisowy, jak również uzyskiwanie i prowadzenie przedstawicielstw innych firm. Kapitał zakładowy zł 50.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Józef Landau z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 30 grudnia 1930 r. za nr. 5915, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 8 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7125: „**Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane „Mur”**”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, pl. Napoleona 5. Celem spółki jest wykonywanie wszelkich robót budowlanych. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Józef Strachalski, inż. Teodor Michajłowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, pełnomocnictwa, akty notarialne i hipoteczne, weksle, czeki, indosy i żyra podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dnia 27 sierpnia i 16 grudnia 1930 r. za nr. 1571 i 2256, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 9 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7127: „**Ajentura Handlowa „Pelka”**”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Smocza 51. Celem spółki jest prowadzenie przedstawicielstw handlowych oraz komisowych sprzedaży wyrobów metalowych na rachunek firm obcych. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 60 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Salomon Futerman, Jakób vel Jankiel Tomkiewicz, obaj z Warszawy. Zarządcy

zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, żyra, czeki, akty urzędowe i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przekazów pieniężnych, ładunków i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 8 stycznia 1931 r. za nr. 70, na czas do dnia 8 stycznia 1937 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze pięcioletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 10 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7128: „Centrala Łożysk F & S., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Szustra 40. Celem spółki jest prowadzenie handlu wszelkiego rodzaju łożyskami, transmiami i wszelkimi częściami maszyn na rachunek własny i komisowo, oraz prowadzenie przedstawicielstw firm innych w tym zakresie. Kapitał zakładowy zł 20.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Fritz Gelotte, Aleksander Brzuzek, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 5 grudnia 1930 r. za nr. 5559, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 12 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7129: „Teatr Rewji „Wesoły Wieczór”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy-Swiat 63. Celem spółki jest prowadzenie teatru rewjowego, względnie innych rozrywek tego rodzaju. Kapitał zakładowy zł 20.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Leon Rogiński, Zygmunt Woyciechowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i innych dowodach pieniężnych, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują pod stemplem firmy obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, przekazów, ładunków, towarów i korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 19 grudnia 1930 r. za nr. 2537, na czas do dnia 1 stycznia 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi drugiego notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 14 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7130: „Radzyńska Spółka Ziemska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Radzyminie. Celem spółki jest prawidłowa administracja i eksploatacja majątku Radzyminek litera A, położonego w powiecie radzyńskim, województwie warszawskim, tudzież uregulowanie serwitutów i ciężących na tym majątku długów, sprzedaż i parcelacja majątków ziemskich wogóle, wspomnianego zaś majątku Radzyminek A w szczególności. Kapitał zakładowy zł 30.000 podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządca Majlech Gibersztejn z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszami: w Krakowie: Wiśtockim dnia 6 marca 1928 r. za nr. 23513, w Warszawie Chomenko dnia 2 października 1928 r. za nr. 1183 i 19 grudnia 1930 r. za nr. 1198, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 14 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7131: „Mak” Międzomiastowa Autobusowa Komunikacja, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Graniczna 13. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa eksploatacji linii autobusowych w Polsce. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Mojżesz Rosenberg, Józef Brower, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa, wszelkie akty notarialne, umowy, zobowiązania, pokwitowania z odbioru wszelkich sum i listów pieniężnych podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Glassem w Warszawie dnia 3 stycznia 1931 r. za nr. 9, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 15 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7133: „Towarzystwo dla Handlu Artykułami Spożywczymi „Victoria”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 20. Celem spółki jest prowadzenie handlu artykułami spożywczymi. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów. Na pokrycie kapitału zakładowego wpłacono w gotówiznie zł 5.000, na pozostałe zł 5.000 oceniono wkład rzeczowy. Zarządcami są: Marek Fajnbojm, Stanisław Czaykowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i innych dowodach pieniężnych, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują pod stemplem firmy obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, przekazów, ładunków, towarów, korespondencji i wszelkich wartości podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 12 listopada 1929 r. za nr. 2383, oraz notariuszem Grymińskim w Warszawie dnia 2 września 1930 r. za nr. 1962, na czas do dnia 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy, o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 16 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7134: „Handel Wymienny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Po niemiecku: „Tauschhandel G. m. b. H.”. Po angielsku: „Barler Trade Limited”. Siedziba spółki w Warszawie, Mokotowska 41. Celem spółki jest prowadzenie handlu wymiennego towarami zagranicznymi i polskimi na rachunek własny i komisowy, tudzież w charakterze przedstawiciela firm krajowych i zagranicznych. Kapitał zakładowy zł 30.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie w gotowiznie wpłacony. Zarządca Juliusz Pinkus z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Weksli własnych spółka wydawać ani akceptować nie będzie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dnia 12 stycznia 1931 r. za nr. 70, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile żaden ze współników nie odmówi prolongaty listem poleconym, nadanym najdalej 30 września danego roku operacyjnego i adresowanym do siedziby spółki.

Wciągnięto w dn. 16 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7136: „Towarzystwo Budowlano-Exploatacyjne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie na Żoliborzu, ulica Lisa Kuli (gmach zakładów opiekuńczych Św. Teresy). Celem spółki jest budowa i eksploatacja domów i wszelkiego rodzaju budynków na rachunek własny lub cudzy. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony.

Zarządcami są: inż. Tadeusz Królikiewicz, inż. Leonid Kaganowicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru przesyłek, nie wyłączając pieniężnych, podpisuje jeden ze współników. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 19 grudnia 1930 r. za nr. 5682, na czas do dnia 31 grudnia 1933 r.

Wciągnięto w dn. 16 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7137: „Zakład Krawiecki Piotr Borkowski i Syn, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Zórawia 17. Celem spółki jest prowadzenie pracowni ubiorów męskich. Kapitał zakładowy zł 9.000, podzielony na 90 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł 6.000 w gotówiznie, na pozostałe zł 3.000 oceniono wkład rzeczowy. Zarządca Piotr Borkowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Róczyckim w Piasecznie dnia 30 grudnia 1930 r. za nr. 2342, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 19 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7138: „Towarzystwo Fundamentowe „Raymond” inż. Edward Romański, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, Zgoda 9. Celem spółki jest prowadzenie robót fundamentowych i inżynierskich na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Kapitał zakładowy zł 250.000, podzielony na 250 akcji na okaziciela. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł 62.500. Zarząd stanowi Edward Romański z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje zarządca, lub zarządcy lub prokurent, Spółka Akcyjna na mocy statutu zeznanego przed notariuszem Gackim w Warszawie dnia 9 grudnia 1930 r. za nr. 359. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dnia 9 grudnia 1930 r. za nr. 360.

Wciągnięto w dn. 19 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7139: „Powszechne Biuro Akwizycji Ubezpieczeń „P. B. U.”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wierzbowa 6. Celem spółki jest akwizycja ubezpieczeń wszelkiego typu dla towarzystw ubezpieczeń, mających prawo działalności w Polsce. Kapitał zakładowy zł 6.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: dyrektor zarządzający Jan Rajgrodzki, Józef Hałaciński, Adam Piątkowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, nie wyłączając hipotecznych i wekslowych, czeki i indosy na wekslach podpisuje dyrektor zarządzający łącznie z jednym z pozostałych zarządców, lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, i przekazów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 13 stycznia 1931 r. za nr. 110, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 19 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7140: „Reklamacja”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowowiejska 32. Celem spółki jest prowadzenie biura reklamacji kolejowych, celnych, podatków i opłat państwowych, komunalnych i t. p. Kapitał zakładowy zł 3.600, podzielony na 35 udziałów. Zł 1.800 wpłacono gotowizną, pozostałe zł 1.800 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Antoni Łuniewski, Ignacy-Marjan HERNICZKA, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty, umowy nie wy-

łączając wekslowych, czeki i indosy na wekslach podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencję, pokwitowania wogóle, w szczególności z odbioru korespondencji poleconej, przesyłek pieniężnych i wartościowych podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Paszkowskim w Warszawie dnia 8 stycznia i 16 stycznia 1931 r. za nr. 51 i 136, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 20 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7143: „Bracia Feiweł, Spółka Akcyjna w Warszawie”. Siedziba spółki w Warszawie, Nalewki 2a. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa kupna i sprzedaży towarów bławalnych i manufaktury. Kapitał zakładowy zł 750.000, podzielony na 7.500 akcji na okaziciela. Na poczet kapitału wpłacono gotowizną zł 525.000. Reszta, t. j. zł 225.000, ma być uiszczona do dnia 31 grudnia 1931 r. Zarząd stanowią: Józef Feiweł z Wiednia, Juljusz Feiweł z Katowic, Adolf Feiweł, Leon Schneeweiss, Adalbert Kaswiner, wszyscy trzej ostatni z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Spółka Akcyjna powstała na mocy statutu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 7 stycznia 1931 r. za nr. 58. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dnia 7 stycznia 1931 r. za nr. 59.

Wciągnięto w dn. 21 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7144: „Wytwórnia Szydłów, Reklam i Wyrobów Metalowych P. Bitschan, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Kredytowa 18. Celem spółki jest prowadzenie produkcji i sprzedaży szydłów i artykułów reklamowych. Kapitał zakładowy zł 10.500, podzielony na 21 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Wacław-Michał Drabikowski, Marja Zapendowska, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, czeki, żyra wekslowe, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, korespondencji, przekazów pieniężnych, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców lub prokurent samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszami: Zembrzuskim dnia 1 sierpnia 1930 roku za nr. 810 i Siennickim dnia 7 października 1930 roku za nr. 4569, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 21 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7146: „Zakłady Przemysłowe „Metarbor”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Traugutta 6. Celem spółki jest eksploatacja patentu dla wyrobu dykt opancerzonych, wyrób i sprzedaż powyższego materiału i wyrobów z niego, sprzedaż i wydzierżawianie samego patentu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jak wewnątrz kraju, tak i na eksport zagranicą. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wacław Znajdowski, Samuel Górewicz, Jakób Fajnsztejn, Izrael Grynberg, Owsiej (Olton) Genachow, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Prokury, pełnomocnictwa, weksle, czeki i wszelkie dokumenty zawierające zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Dokumenty niezawierające zobowiązań podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 6 listopada 1930 r. za nr. 5074, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 21 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7148: „**Lechicja, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Grodzisku, Kościuszki 31. Celem spółki jest prowadzenie księgarni, czytelnicy, składu materiałów pisemnych i drukarni. Kapitał zakładowy wynosi zł 2.000, podzielonych na 20 udziałów, wniesiony w kwocie zł 1.100 gotowizną i w kwocie zł 900 aportem rzeczowym. Zarządcami spółki są: Jerzy Jodkowski z Grodziska, Sabina Wacławek z Warszawy i Bruno Dymowski z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, czeki, przekazy, weksle, żyra, plenipotencje, prokury i wszelkie zobowiązania podpisuje dwóch którychkolwiek zarządców łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, korespondencji i przesyłek podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dnia 12 lutego 1930 r. za nr. 400 i przed notariuszem Gackim dnia 11 października 1930 r. za nr. 8, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 23 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7149: „**Spółka dla Handlu Towarami Włóknistymi „Primavera”, Spółka Akcyjna**”. Siedziba spółki w Warszawie, Bielańska 5. Celem spółki jest sprzedaż towarów włóknistych, tkanin wszelkiego rodzaju jedwabnych i półjedwabnych, oraz przyjmowanie tego rodzaju towarów w komisową sprzedaż. Kapitał zakładowy zł 450.000, podzielony na 4.500 akcji na okaziciela, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarząd stanowią: Aleksander Koch, Henryk Goldkopf, obaj z Warszawy, August Roussel z Lyonu, Franciszek Victor Chatillon z Lyonu, Józef Ferdynand Karol Mouly z Paryża. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, wszelkie akty hipoteczne i notarialne, czeki, zobowiązania tudzież żądania zwrotu sum z instytucyj kredytowych podpisują dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Zwykłą korespondencję, pokwitowania z odbioru z poczty przesyłek pieniężnych lub wartościowych i dokumentów podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Zbytek lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa, zbytek nieruchomości spółki należy do kompetencji walnego zgromadzenia. Spółka Akcyjna powstała na mocy statutu zeznanego przed notariuszem Gackim w Warszawie dnia 10 grudnia 1930 r. za nr. 376. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dnia 10 grudnia 1930 r. za nr. 377.

Wciągnięto w dn. 24 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7150: „**Polska Ajencja Eksportowo - Importowa „Embo”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, pl. Małachowskiego 2. Celem spółki jest reprezentowanie w Polsce firmy „Liquidcuir” w Paryżu, oraz innych firm zagranicznych tudzież reprezentowanie firm polskich zagranicą, a także prowadzenie handlu komisowego w kraju i zagranicą. Kapitał zakładowy zł 2.100, podzielony na 21 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Leon Bobicki, Michał Młynarski, Józef Asenko, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, czeki, żyra i plenipotencje podpisuje Józef Asenko łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Pokwitowania z odbioru należności, towarów, ładunków i wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Zembruskim w Warszawie dnia 26 września 1930 r. za nr. 1040, 29 września 1930 r. za nr. 1047 i 2 grudnia 1930 r. za nr. 1358, na okres trzyletni z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy, o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu którykolwiek ze współników nie zażąda rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 24 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7151: „**Centrala Tapet Kałowski i Mundlak, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki

w Warszawie, Przejazd 5. Celem spółki jest prowadzenie handlu tapetami. Kapitał zakładowy zł 30.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Chil-Majer Kałowski, Jakób Mundlak, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, umowy i wszelkiego rodzaju zobowiązania, tudzież czeki, prokury i plenipotencje podpisują obaj współnicy łącznie. Inkaso oraz pokwitowania z odbioru wszelkich przypadających spółce należności, przesyłek kolejowych, pocztowych i korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Również jeden z zarządców prowadzi sprawy sądowe i administracyjne spółki. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 5 stycznia 1931 r. za nr. rep. 18, zawarta na okres do dnia 31 grudnia 1933 r. z tem, że o ile na trzy miesiące przed upływem powyższego terminu którykolwiek ze współników nie zawiadomi pozostałego wezwaniem notarialnym o wystąpieniu ze spółki, spółka przedłuża się automatycznie na dalsze trzyletnie okresy.

Wciągnięto w dn. 26 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7152: „**Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych Piotr Mickiewicz i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Puławska 1. Celem spółki jest handel win, wódek i towarów kolonialnych. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów. Zł 5.000 wpłacono w gotowiznie, na pozostałe zł 5.000 oceniono wkład rzeczowy. Zarządca Piotr Mickiewicz z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 9 stycznia 1931 r. za nr. 120, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z prawem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 27 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7153: „**Hotel Gdański, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, ul. Gęsiana 6. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa hotelowego. Kapitał zakładowy wynosi zł 4.000, podzielonych na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wniesiony. Zarządcami spółki są: Szaja Frelich i Blima Silberstein, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 31 grudnia 1930 roku za nr. 2118, do dnia 1 stycznia 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy roczne, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałego współnika o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 28 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7154: „**Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych „Wódkol”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki w Warszawie, Grójecka 47. Celem spółki jest prowadzenie detalicznego handlu win, wódek i towarów kolonialnych. Kapitał zakładowy zł 2.400, podzielonych na 24 udziały, wniesiony gotowizną w kwocie zł 2.000 i wkładem rzeczowym zł 400. Jedynym zarządcą spółki z prawem samodzielnego zastępowania spółki wobec władz i osób i prowadzenia jej interesów, oraz samodzielnego podpisywania firmy spółki pod jej stemplem na wszelkich dokumentach i zobowiązaniach jest Dawid Wajnsztoł z Warszawy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Pli-szczyńskim w Warszawie dnia 14 stycznia 1931 r. za nr. 96 i dn. 22 stycznia 1931 r. za nr. 151, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy roczne, o ile na 3 miesiące przed upływem

terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi drugiego wspólnika listem poleconym o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 30 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7155: „Sprzedaż Mięsa J. Szczeplik i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Sosnowa 7. Celem spółki jest handel mięsem, wędlinami i innymi artykułami z powyższym handlem związanym. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Halina Rudzka, Jadwiga Szczeplik, obie z Warszawy. Zarządczyni zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, czeki, pełnomocnictwa ogólne, akty notarialne, hipoteczne, oraz wszelkie umowy i wogóle zobowiązania podpisują obie zarządczyni łącznie. Korespondencja, pełnomocnictwa pocztowe i kolejowe oraz wszelkie inne pisma niezawierające zobowiązań podpisuje jedna z zarządczyń. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 4 kwietnia 1930 r. za nr 1557, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 stycznia 1931 r.

R. H. B L 7156: „Finansowo-Handlowa Spółka Samochodowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. W języku angielskim: „Auto-Finance Sales Limited”. Siedziba spółki w Warszawie, Senatorska 6. Celem spółki jest prowadzenie handlu komercyjnego samochodami, częściami samochodowymi i wszelkiego rodzaju przyborami oraz materiałami pomocniczymi. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wilhelm Martin Gans, George Berryman Stanway, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Patrickowi S. Verdon i Hilaremu Kaliskiemu, obydwom z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania w dwóch łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dnia 17 stycznia 1931 r. za nr 132, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na 3 miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 3 lutego 1931 r.

R. H. B L 5157: „Jan Tabeau i Spółka, Towarzystwo Techniczno-Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Krak.-Przedm. 5. Celem spółki jest prowadzenie handlu wszelkimi towarami, przede wszystkim zaś artykułami technicznymi i materiałami budowlanymi. Kapitał zakładowy wynosi zł 2.000, podzielony na 10 udziałów, całkowicie gotowizną wniesiony. Zarządcami spółki są: Albert Hartman, Jan Tabeau i Stanisław Teichfeld, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Czeki, pełnomocnictwa, akty hipoteczne i notarialne podpisuje dwóch którychkolwiek zarządców lub jeden zarządca łącznie z dyrektorem lub prokurentem. Korespondencja i pokwitowania z odbioru pieniędzy, listów i dokumentów oraz przesyłek podpisuje jeden z zarządców, dyrektor lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettligerem w Warszawie dnia 19 grudnia 1930 r. za nr 5692, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 3 lutego 1931 r.

R. H. B L 7158: „Emil Fabryka Wyrobów Cukierniczych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wolność 2. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów cukierniczych, herbatników, biszkoptów, wafli, karmelków i wyrobów pokrewnych, oraz handlu tymi artykułami. Kapitał zakładowy wynosi zł 3.000, podzielony na 30 udziałów, wniesiony gotowizną w kwocie zł 2.500

i aportem rzeczowym w kwocie zł 500. Zarządcami są: Ma-sza Rozenperl i Benjamin Goldfarb, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Prokury, pełnomocnictwa, weksle, czeki i wszelkie zobowiązania, akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie. Dokumenty, niezawierające zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji poleconej, zwykłej i pieniężnej podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 30 grudnia 1930 r. za nr 5919, na czas do dnia 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy roczne, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 3 lutego 1931 r.

R. H. B L 7160: „Fabryka Wąg i Wyrobów „Józef Sperling”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów metalowych i wąg. Siedziba spółki w Warszawie, Młynarska 50. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie wpłacony, z czego 42 udziały aportem. Zarządcą spółki jest Paweł Sneider z Warszawy. Zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Witoldem Jamonttem w Warszawie dnia 20 grudnia 1930 r. za nr rep. 5509 i 17 stycznia 1931 r. za nr 205, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 lutego 1931 r.

R. H. B L 7161: „Emalit” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest sprzedaż naczyń kuchennych. Siedziba spółki w Warszawie, Rynkowa 11. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielony na 80 udziałów, z czego zł 3.000 wpłacono gotowizną, zaś zł 1.000 aportem. Zarządcami są: Sucher Glückssohn i Rywen Icek Fligelman, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Każdy z zarządców ma prawo w imieniu spółki podpisywać wszelkiego rodzaju zobowiązania, czeki, prokury, pełnomocnictwa, dokumenty oraz inkasować wszelkie przypadające spółce należności i prowadzić sprawy spółki, podpisując pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 10 stycznia 1931 r. za nr rep. 47, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 lutego 1931 r.

R. H. B L 7162: „Spółka Kolportażowa Wydawców „Czytanie”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie hurtowej sprzedaży dzienników i czasosm na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności w m. st. Warszawi i okolicy. Siedziba spółki w Warszawie, Krak.-Przedm. 40. Kapitał zakładowy zł 75.000, podzielony na 75 udziałów po zł 1.000 każdy, z czego $\frac{1}{3}$ kapitału wpłacono gotowizną, zaś $\frac{2}{3}$ ma być wpłacone najpóźniej do dnia 15 lutego 1931 r. Zarządcami są: Feliks Mrozowski, Feliks Ludwik Fryze, Zygmunt Pieracki, Tadeusz Kobylański i Mieczysław Dobja, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie w imieniu spółki zobowiązania, kontrakty, umowy, nie wyłączając wekslowych i hipotecznych, pełnomocnictwa prokury oraz czeki i żyra na wekslach winny być podpisywane przez dwóch zarządców lub jednego zarządcę i prokurenta. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Waławem Dominikiem Paszkowskim w Warszawie z dnia 10 stycznia 1931 r. za nr rep. 71, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 lutego 1931 r.

R. H. B L 7163: „Dom Sprzedaży Maszyn „Globus”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie sprzedaży maszyn do szycia. Siedziba spółki w Warszawie, Chmielna 32. Kapitał zakładowy zł 2.000, po-

dzielony na 20 udziałów, całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Cypa-Fajga Najman i Estera Hajblum, obie z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie transakcje handlowe w imieniu spółki, kupno i sprzedaż towarów, przyjmowanie zobowiązań, podpisywanie czeków, weksli i trat, podejmowanie pieniędzy spółkowych z banków, od władz i instytucji kredytowych, od osób prywatnych, podpisywanie w imieniu spółki rachunków, korespondencji, oraz zawieranie wszelkiego rodzaju aktów urzędowych i udzielanie pełnomocnictw podpisują obaj zarządcy. Każdy z zarządców ma prawo odbierać w imieniu spółki za swem pokwitowaniem pod stemplem firmy z poczty, telegrafu, kolei i osób prywatnych wszelką korespondencję, przesyłki, przekazy i wszelkie towary. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 2 stycznia 1931 r. za nr 28, na okres pięcioletni z tem, że jeżeli na 3 miesiące przed ekspiracją terminu z tem, że jeżeli na 3 miesiące przed ekspiracją umowy niniejszej nie nastąpi ze strony któregośkolwiek wspólnika notarialne wypowiedzenie dalszego udziału w spółce, spółka uważana będzie za przedłużoną na dalsze okresy pięcioletnie.

Wciągnięto w dn. 4 lutego 1931 r.

R. H. B L 7167: „Sosnabór, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wielka 13. Celem spółki jest handel materiałami drzewnymi. Kapitał zakładowy wynosi zł 20.000, podzielonych na 200 udziałów, gotowizną wniesiono zł 5.000, pozostałe zł 15.000 winny być wniesione do dnia 7 października 1934 r. Jedynym zarządcą spółki jest Walter Kownatzky z Gdańska. Zarządcą zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 7 października 1930 r. za nr 4574, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 9 lutego 1931 r.

R. H. B L 7168: „Wytwórnia Chemiczna „Cyganka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowolipie 12. Celem spółki jest wyrób artykułów chemicznych, a w szczególności pasty do obuwia. Kapitał zakładowy wynosi 1 200 dolarów U. S. A., podzielonych na 12 udziałów, wniesiony gotowizną w kwocie 1.000 dolarów i wkładem rzeczowym 200 dolarów. Zarządcami spółki są: Izaak-Jakób Anszyn i Izrael Gincburg, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania oraz czeki podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań i wszelkie pokwitowania podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 7 grudnia 1928 r. za nr 5797, na czas do dnia 31 grudnia 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na okresy czteroletnie, o ile na 4 miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 9 lutego 1931 r.

R. H. B L 7196: „Zakłady Wulkanizacyjne J. Piguera Paris, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Leszno 70 w lokalu Rosenbergów. Celem spółki jest prowadzenie zakładu wulkanizacyjnego, wyrobów z gumy lakierów gumowych, oraz prowadzenie wykształcenia wulkanizatorów. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządczyniami są: Bronisława Rosenbergowa z Warszawy, Zelda Mundlakowa z Nowego-Dworu. Zarządczyni zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, akty urzędowe, umowy, pełnomocnictwa i prokury podpisują obie zarządczyni łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkiego rodzaju korespondencja, nie wyłączając pieniężnej i wartościowej, i przysyłek podpisuje jedna z zarządczyń. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Leopoldowi Rosenbergowi z Warsza-

wy i Jerzemu Mundlakowi z Nowego-Dworu udzielono prokury z prawem podpisywania we dwóch łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sliwińskim w Warszawie dnia 6 czerwca 1930 r. za nr 47, na czas do dnia 6 czerwca 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze pięcioletnie okresy, o ile na pół roku przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych na piśmie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 3 marca 1931 r.

R. H. B L 7260: „Zamorskie Towarzystwo Handlowe „Eksport Polski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Po angielsku: „Overseas Trading Association Export Polski”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy-Swiat 27. Oddziały w Afryce Południowej Cape-Town i w Anglii Lobito-Bey. Celem spółki jest komisowy handel zamorski drzewny, metalowy, tekstylny i t. p. Kapitał zakładowy zł 25.000, podzielony na 100 udziałów. Zł 24.000 wpłacono gotowizną, pozostałe zł 1.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Aleksander Dąbrowski, Szojel Trościancki, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, umowy, akty notarialne, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów, pieniędzy i wogóle wszelkich należności podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 18 czerwca 1930 r. za nr 2825, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 27 marca 1931 r.

R. H. B L 7159: „Drobna Sprzedaż Części Samochodowych „Zródlocześć”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie”. Siedziba spółki w Warszawie, Ptasia 3. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa drobnej sprzedaży części samochodowych. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zysza Indyk z Warszawy jako jedyny zarządcą zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 19 stycznia 1931 r. za nr 473, na czas do dnia 31 grudnia 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwuletnie okresy, o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 4 lutego 1931 r.

WPISY DODATKOWE

R. H. B I 8 (B XXXIV 5267): „Akcyjne Towarzystwo Warszawskiego Młyna Parowego” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Warszawski Młyn Parowy, Spółka Akcyjna”. W imieniu spółki podpisują: w wypadku zarządu jednoosobowego jeden członek zarządu lub dwaj prokurenci, w wypadku zarządu wieloosobowego dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i jeden prokurent. Dokumenty niezawierające zobowiązań pieniężnych podpisuje jeden członek zarządu lub jeden prokurent. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 39/1928, poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 267 „Monitora Polskiego” z dnia 19 listopada 1930 r. Wpis powyższy w dniu 30 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zarząd obecnie stanowi Henryk Bankier z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 22 stycznia 1931 r.

R. H. B I 10 (B XLVI 6645): „Akcyjne Towarzystwo Mirkowskiej Fabryki Papieru” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Mirkowska Fabryka Papieru, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest produkcja, zakup i sprzedaż papieru oraz

wszelkich artykułów będących w związku z przemysłem pierniczym. Zarząd stanowią: Wiktor Opęchowski, Jan Kocięcki, obaj z Warszawy, Aleksander Wysokiński z Jezioriny. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki: akcepty, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i notarialne podpisują zawsze dwie osoby, a mianowicie: przy zarządzie jednoosobowym członek zarządu i jeden z prokurentów, a przy zarządzie wieloosobowym dwóch członków zarządu lub jeden członek zarządu i jeden prokurent. Podpisywanie bieżącej korespondencji, czeków oraz żyrowanie weksli może być uskuteczniane również i przez dwóch prokurentów. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 275 „Monitora Polskiego” z dnia 28 listopada 1930 r.

R. H. B 15 (B XXVI 4402): „Fabryka Maszyn i Odlewnia Orthwein, Karasiński i S-ka, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 1,575.000, podzielony na 15.750 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na zmniejszenie kapitału zakładowego o zł 560.000, czyli z sumy zł 1,400.000 do sumy zł 840.000, zmianę nominalnej wartości akcji na zł 100 każda, oraz na powiększenie kapitału zakładowego o zł 735.000, czyli łącznie do sumy zł 1,575.000, przez wypuszczenie 7.350 sztuk akcji II emisji, opublikowane zostało w Nr. 168 „Monitora Polskiego” z dnia 24 lipca 1929 roku.

R. H. B 26 (B XLVIII 6854): „Towarzystwo Zakładów Chemicznych „Strem”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Mieczysława Feilchenfelda ustała.

R. H. B 49 (B XXVII 4464): „Towarzystwo Akcyjne Zakładów Górniczo-Hutniczych i Fabryk „Staporków” w Warszawie. Na Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszów w dniu 12 grudnia 1930 roku zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: dyrektorowie: Jan Lilpop junior, Jerzy Lipowski, Karol Dudziński, wszyscy z Warszawy, Stefan Lilpop w osadzie Staporków, pow. kieleckiego, Zdzisław Kwiatkowski (nieobecny).

R. H. B 64 (B XXIV 4125): „Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zgymuntowi Kwiatkowskiemu, Karolowi Rotkelowi i Władysławowi Górskiemu udzielono łącznej prokury. Prokura Jana Brzeskwińskiego ustała.

R. H. B 66 (B XLIV 6444): „Towarzystwo Fabryk Portland - Cementu „Wysoka”, Spółka Akcyjna”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 12,000.000, podzielonych na 120.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na powiększenie kapitału zakładowego o zł 2,000.000, czyli do zł 12,000.000 drogą przelania do tego kapitału zł 2,000.000 ze specjalnego funduszu rezerwowego, utworzonego drogą zatwierdzonych przez walne zgromadzenie przelewów części zysków za lata operacyjne 1927, 1928 i 1929, opublikowane zostało w Nr. 299 „Monitora Polskiego” z dnia 30 grudnia 1930 r.

R. H. B 71 (B XXXVI 5393): „Bank Dyskontowy Warszawski, Spółka Akcyjna”. Dr. Karol Laschtowiczka z Warszawy mianowany został wicedyrektorem Banku, dr. Emanuel Luft z Warszawy wicedyrektorem Centrali z prawem podpisywania każdego z nich za Centralę i Oddział Miejski w Warszawie łącznie z jedną z osób prawo podpisu mających. Prokurenci Leon Rzychowski i Izidor Rozental zmarli. Prokura Stanisława Matkowskiego i Maurycego Kurzrocka dla Oddziału w Drohobyczu ustała. Udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jedną z osób prawo podpisu mających: za Centralę i Oddział

Miejski w Warszawie dr. Gustawowi Werflowi, dr. Józefowi Rapaportowi i Bronisławowi Suzinowi. Za Oddział w Krakowie: dr. Kazimierzowi Warzyckiemu, Henrykowi Redlingerowi, Maksymilianowi Mesterowi, dr. Józefowi Tillesowi. Za Oddział w Drohobyczu: Benjaminowi Krissowi.

R. H. B 78 (B L 7126): „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Naczelnym dyrektorem Zdzisław Frelich zmarł. Naczelnym dyrektorem mianowany został Karol Gliński z Warszawy. Wicedyrektorem spółki mianowany został Wincenty Józef Piętkiewicz z Warszawy. Prokurent Stanisław Fröhlich zmarł. Wpisano na mocy uchwały Rady Zarządzającej z dnia 15 listopada 1930 r. Wpis powyższy w dniu 24 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Oddział w Piotrkowie zwinięto. Otwarto Oddział w Krakowie. Członek Rady Zarządzającej Piotr Drzewiecki zamieszkuje przy ul. Jerozolimskiej 71. Wicedyrektorowie: Władysław Pyzykowski zmarł, Zdzisław Reklewski ustąpił z zajmowanego stanowiska. Dyrektorem Oddziału warszawskiego mianowany został Zygmunt Białostocki z Warszawy. Prokura Alberta Neumana, Bolesława Flejszera i Wiktora Młodzianowskiego ustała.

R. H. B 97 (B XXXVIII 5692): „Spółka Akcyjna Siła i Światło” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Siła i Światło, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest działalność przemysłowa i finansowa w kierunku wyzyskania energii we wszelkich jej przejawach oraz w kierunku fabrykacji we wszystkich dziedzinach, mających bezpośredni lub pośredni związek z wyzyskaniem energii. Kapitał zakładowy podzielony na 52,000 akcji, z których 41,600 akcji na okaziciela i 10,400 akcji imiennych uprzywilejowanych. Zarząd stanowią: inż. Tadeusz Sułowski, inż. Kazimierz Gayczak, Janusz Regulski, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Zobowiązania w imieniu spółki, jak akcepty, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i notarialne podpisują dwie osoby, a mianowicie członek zarządu i jeden z prokurentów przy zarządzie jednoosobowym, a dwóch członków zarządu lub jeden członek zarządu i jeden prokurent przy zarządzie wieloosobowym. Podpisywanie bieżącej korespondencji, czeków, żyrowanie weksli może być uskuteczniane również i przez dwóch prokurentów. Nabywanie i sprzedaż, obciążanie i wydzierżawianie nieruchomości należy do kompetencji Rady Nadzorczej. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 294 „Monitora Polskiego” z dnia 22 grudnia 1931 r.

R. H. B II 180: „Restauracja Wróbel, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Prezes Jan Rzempało z Rembertowa pod Warszawą, Julian Szewczyk z Nowego Dworu, Henryk Myszkowski z Warszawy, Władysław Siudy z Warszawy, Gustaw Maurer z Józefosławia. Zastępcy: Stanisław Pituch i Franciszek Klodnicki z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 26 kwietnia 1929 r.

R. H. B III 408 (B XLIV 6403): „C. Hartwig, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Oskara Szefera ustała. Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 29 kwietnia 1930 r. zatwierdzony został statut spółki, uzgodniony z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383). Wpis powyższy w dniu 13 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Prokura Tadeusza Smoluchowskiego ustała. Karolowi Grzegółowskiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury dla Oddziału w Warszawie.

R. H. B IV 540 (B XLIII 6316): „Bronikowski, Grodzki i Wasilewski, Spółka Akcyjna Wyrobu i Handlu Maszynami, Narzędziami Rolniczymi i Nasionami” w Warszawie. Prokura Przemysława Meyera ustała.

R. H. B IV 640 (B XLIII 6311): „Spółka Akcyjna Cerata” w Warszawie. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki podpisują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub też dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję zwykłą podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 290 „Monitora Polskiego” z dnia 17 grudnia 1930 r.

R. H. B V 717 (B XLVII 6756): „K. Buszczyński i Synowie, Hodowla Nasion, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Otwarto Oddział w Krakowie.

R. H. B VI 947 (B L 7142): „Przemysł Tłuszczowy Schicht, Spółka Akcyjna”. Firma obecnie brzmi: „Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever, Spółka Akcyjna”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 8,450.000, podzielonych na 8,450 akcji, całkowicie wpłaconych. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu lub też członka zarządu łącznie z prokurentem lub też dwóch prokurentów łącznie. Na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 23 września 1930 r. za nr. 4316, 6 października 1930 r. za nr. 4505 i 23 grudnia 1930 r. za nr. 5754, dokonane zostało połączenie (fuzja) spółek akcyjnych drogą przejścia przez spółkę akcyjną: „Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever, Spółka Akcyjna” całego majątku spółki akcyjnej „Sunlajt, Spółka Akcyjna” według bilansu na dzień 30 września 1930 r. ze wszystkimi aktywami i pasywami wzamian za 3.500 sztuk akcji V emisji spółki akcyjnej „Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever, Spółka Akcyjna”; przeznaczonych do wydania akcjonariuszom spółki akcyjnej „Sunlajt, Spółka Akcyjna”. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zmiany nominalnej wartości dotychczasowych akcji na zł 100 każda, na powiększenie kapitału zakładowego o zł 350.000, czyli do zł 8,450.000, drogą emisji 3.500 sztuk nowych akcji oraz na zmianę statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 300 „Monitora Polskiego” z dnia 31 grudnia 1930 r. Wpis powyższy w dniu 3 lutego 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 10,000.000, podzielonych na 100.000 akcji. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 1,550.000, drogą emisji 15.500 sztuk nowych akcji nastąpiło na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 23 września 1930 r.

R. H. B VI 980: „Fabryka Budowy Mostów na Pelczynie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Aleksander Łopacki z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 18 kwietnia 1928 r. za nr. 1902 i 1903. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 25 czerwca 1928 r. nadzór sądowy został uchylony.

R. H. B VII 1190 (B XXXII 5042): „Towarzystwo Przemysłowe „Kabel”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Mazowieckiej 4. Prokura Bohdana Lubińskiego ustała.

R. H. B VII 1192 (B XXXVIII 5708): „Kolej Elektryczna Warszawa — Młociny — Modlin, Spółka Akcyjna”. Członek Rady Zarządzającej Tadeusz Baniewicz zamieszkuje obecnie przy ul. Wilczej 47. Prokura Stanisława Mielczarskiego ustała.

R. H. B VIII 1251 (B XIV 2853): „Polska Fabryka Samochodów „Polsam”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Komisje Likwidacyjną stanowią: Czesław Matecki, Stefan Aleksandrowicz, Stanisław Korsak, wszyscy z Warszawy. Zastępca: Konrad Kamiński (nieobecny). Na mocy uchwały walnego

zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 31 sierpnia 1925 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dniu 11 stycznia 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Komisję Likwidacyjną obecnie stanowią: Antoni Rybaczuk, Eugeniusz Burczenik, Stefan Skupiński. Zastępca: Jan Galewski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 12 grudnia 1928 r.

R. H. B VIII 1581 (B XXX 4851): „Akcyjne Towarzystwo Krawieckie „Ameryka”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 250.000, podzielonych na 1.000 akcji. Na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 21 lipca 1929 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: członkowie: Władysław Wasiński, Jan Lechowicz, Jan Ratajski (nieobecny), Stanisław S'urgolewski, wszyscy z Warszawy. Według bilansu brutto, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dniu 21 lipca 1929 r., kapitał zakładowy określony został na zł 250.000. Wpis powyższy w dniu 4 lutego 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 13 grudnia 1930 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: członkowie: Józef Machnik, Edward Popielarczyk, Antoni Maniżak. Zastępcy: Albert Zaleski, Franciszek Łukasik, wszyscy z Warszawy.

R. H. B VIII 1314 (B XXX 4856): „Wschodnie Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Urządzeń Rolnych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Zdzisław Rychter, Antoni Chaciński, obaj z Warszawy, i Leon Rose z Aleksandrii, pow. rówieńskiego. Leonowi Rose z Aleksandrii, pow. rówieńskiego, udzielono samodzielnej prokury. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 14 października 1929 r.

R. H. B VIII 1543 (B XLII 6243): „Bank dla Spółdzielni, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Leonowi Rowińskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków dyrekcji lub z jedną z osób uprawnionych do podpisywania.

R. H. B IX (BXXXVI 5455): „Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Florange”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy, akty hipoteczne i notarialne, pełnomocnictwa, prokury, żyra na wekslach podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkiej korespondencji podpisuje każdy z zarządców lub prokurentów samodzielnie. Henrykowi Bankierowi, Romanowi Szumlerowi, Hilaremu Bankierowi, wszystkim z Warszawy, udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy aktu zeznane przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 28 kwietnia 1930 r. za nr. 2010.

R. H. B IX 1676: „Goods Exchange, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarem mianowany został sędzia handlowy Wierciński, zaś kuratorem adwokat Andrzej Kramsztyk z Warszawy. Wpisano na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 grudnia 1930 r., ogłaszającego upadłość spółki.

R. H. B X 1963 (B XLVIII 6899): „Centrala Handlowa Miernarzy Polskich, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Wszelką korespondencję w imieniu spółki podpisuje jeden z członków zarządu. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i rejestralne, czeki, listy z żądaniem funduszy i papierów z instytucji kredytowych, podpisuje dwóch członków zarządu albo jeden członek zarządu i jeden z prokurentów. Do odbioru z poczty przesyłek, pieniędzy i dokumentów wystarcza podpis jednego z członków zarządu

lub prokurenta. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 281 „Monitora Polskiego” z dnia 5 grudnia 1930 r.

R. H. B IX 1697 (B XXVIII 4594): „**Włókiennicza Spółka Akcyjna Ponizowski**” w Warszawie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 grudnia 1930 r. zawarty został układ pojednawczy między firmą: „Włókiennicza Spółka Akcyjna Ponizowski” a jej wierzycielami.

R. H. B X 2031: „**Fabryka Motorów Spalinowych „Silnik”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Likwidatorami są: Kazimierz Grzelak, Mieczysław Kawecki, obaj z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Pomykałskim w Warszawie dnia 21 lutego 1930 r. za nr. 133, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XI 2274 (B L 7147): „**M. Arct, Zakłady Wydawnicze, Spółka Akcyjna**” w Warszawie. Marja Buyno-Arctowa, Wanda Arctowa i Michał Arct przestali być członkami Rady Nadzorczej. Prokura Leona Briesemeistra ustała. Michałowi Arctowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B XII 2493: „**Tartaki i Handel Drzewny w Warszawie, Spółka Akcyjna**”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 100.000, podzielonych na 100 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o zł 75.000, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego spółki w celu określenia kapitału zakładowego w bilansie otwarcia w złotych, sporządzonego na dzień 1 stycznia 1925 r. w myśl Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 542), opublikowane zostało w Nr. 225 „Monitora Polskiego” z dnia 1 października 1926 r.

R. H. B XII 2501: „**Towarzystwo Techniczno-Budowlane „Mildem”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Stanisław Kaśnowski z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 10 listopada 1925 r.

R. H. B XII 2572 (B XL 5984): „**Auto-Koncern, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Inż. Wilhelm Bergman przestał być zarządcą.

R. H. B XIV 2784: „**Przemysł Terpentynowy w Polsce, Spółka Akcyjna**”. Członek Komisji Likwidacyjnej Bronisław Sommer zmarł. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 kwietnia 1929 r. upadłość spółki została umorzona.

R. H. B XIV 2800: „**Wytwórnia Pasów, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Massalskim w Warszawie dni 9 stycznia 1931 r. za nr. 64, spółka została rozwiązana przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XIV 2917: „**Zygmunt Krauss i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Likwidatorami są: Hil Grünberg z Warszawy, Mendel Ajzensztejn z Sochaczewa. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 4 sierpnia 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XV 2930 (B XXVII 4542): „**Towarzystwo Zakupów dla Przemysłu Graficznego, Spółka Akcyjna**”. w War-

szawie. Adolfovi Karwowskiemu z Falenicy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub prokurentów. Wpis powyższy w dniu 22 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 26 marca 1930 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Witold Bogusławski, Lucjan Bogusławski, Włodzimierz Cieśliński, Tadeusz Galewski, Zbigniew Koziński, wszyscy z Warszawy.

R. H. B XVII 3213: „**Dom Rolniczo-Handlowy Benisz, Długokęcki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Witold Starzyński przestał być zarządcą. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Knollem w Warszawie dnia 16 marca 1925 r. za nr. 652.

R. H. B XVII 3279: „**Podmiejskie Zakłady Cegielniane w Baniosze, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Tadeusz Oppenheim zmarł. Do zarządu wybrana została Zuzanna Oppenheimowa z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 8 stycznia 1930 r.

R. H. B XVIII 3354: „**Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Roger Battaglia z zarządu wystąpił. Na zarządcę wybrany został Kazimierz Żaczek z Warszawy. Korespondencje zwykła, pokwitowania z odbioru korespondencji poleconej, przesyłek pieniężnych i wartościowych podpisuje każdy z zarządców lub dyrektor zarządzający samodzielnie.

R. H. B XVIII 3364 (B XL 5961): „**Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki, Spółka Akcyjna**” w Warszawie. Jerzy Iwanowski przestał być członkiem zarządu. Do czasowego wykonywania czynności członka zarządu delegowany został członek Rady Nadzorczej Mieczysław Staszewski z Warszawy. Prokura Wacława Seiferta i Zygmunta Nowickiego ustała. Delegowanie członka Rady do czasowego wykonywania czynności członka zarządu nastąpiło na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 9 stycznia 1931 r.

R. H. B XVIII 3419 (B L 7119): „**Fabryka Aparatów Elektrycznych, K. Szpotański i S-ka, Spółka Akcyjna**” w Warszawie. Na członka zarządu wybrany został Paweł Dawid z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 27 października 1930 r.

R. H. B XVIII 3470 (B XLVIII 6883): „**Fabryka Maszyn Rzewuski i S-ka, Spółka Akcyjna**” w Warszawie. Kapitał zakładowy podzielony na 3.000 akcji. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisów w imieniu spółki niezbędne jest współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu i prokurenta. Tadeuszowi Brzezińskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 293 „Monitora Polskiego” z dnia 20 grudnia 1931 r.

R. H. B XIX 3603: „**Kino Splendid Galerja Luxenburga, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 26 października 1929 r. za nr. 5389, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś wraz z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną i niepodzielną własność Wilhelma i Loli Bau w równych częściach i prowadzone jest nadal jako współwłasność niepodzielna pod firmą: „Pierwszy w Polsce Kinoteatr Dźwiękowy „Splendid”, właściciele Wilhelm i Lola małżonkowie Bau.”

R. H. B XX 3664: „**Towarzystwo Fabryki Koniaku Wódek i Likierów N. L. Szustow i S-wie, Spółka Akcyjna**”

w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Walenty Iwiński, nadzorcą zaś sądowym adwokat Czesław Białaszewicz z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił do sprawowania czynności zarządu Olgę Szwecow i Michała Szmita z tem, że ten ostatni upoważniony jest samostannie bez podpisu kuratora do dokonywania wydatków bieżących, jako to: komorne, pensje, telefony i inne drobne. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 marca 1930 r. spółce udzielone zostało odroczenie wypłat do dnia 10 czerwca 1930 r. Wpis powyższy w dniu 7 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 5 czerwca 1930 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Michał Szmit, Mieczysław Giel, inż. Czesław Knopiński, wszyscy z Warszawy. Do sprawowania czynności zarządu nadzór sądowy upoważnił członków zarządu Mieczysława Gieła i Michała Szmita, nadając Michałowi Szmitowi prawo samodzielnego dokonywania wydatków bieżących. Prokura Michała Szmita ustała. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 czerwca 1930 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 10 września 1930 r., decyzją zaś tegoż Sądu z dn. 16 czerwca 1930 r. zarządzone zostało otwarcie postępowania układowego spółki z jej wierzycielami. Wpis powyższy w dniu 20 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 grudnia 1930 r. zatwierdzony został układ zapobiegawczy, zawarty pomiędzy spółką a jej wierzycielami na warunkach wyłuszczonych w protokołach ogólnych zebrań wierzycieli z dnia 14 i 25 listopada 1930 r.

R. H. B XXI 3779: „Zabudowa Polska Spółka Techniczno-Budowlana, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie, Franciszek Zeleźniak z zarządu wystąpił.

R. H. B XXI 3866: „Polska Agencja Publicystyczna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy zł 20.000, podzielony na 200 udziałów, całkowicie wpłaconych. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Wyganowskim w Warszawie dnia 7 stycznia 1929 r., za nr. 38

R. H. B XXII 3921: Eljasz Tenenbaum i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Izrael Librozen, Dawid Wağman, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, umowy i wogóle zobowiązania, tudzież czeki prokury i plenipotencje podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkich należności, ładunków, towarów, wszelkiego rodzaju korespondencji i przekazów pieniężnych podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 20 marca 1929 r.

R. H. B XXII 3968: „Tęcza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Wacław Majewski i Hanna Filipkowska (nieobecna). Zastępcą Hanny Filipkowskiej jest Henryk Filipkowski z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, umowy, akty notarialne, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów i pieniędzy podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 3 marca 1927 r., za nr. 795, oraz na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 13 kwietnia 1927 r.

R. H. B XVII 3334 (B XLV 6541): „Powszechne Towarzystwo Elektryczne A. E. G., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Ustały prokury Aleksandra Dreszera za Oddział w Poznaniu i Pawła Wittka za Oddział w Sosnowcu. Aleksandrowi Dreszerowi udzielono prokury dla Oddziału w Sosnowcu z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B XXXI 4901: „Krajowa Dystylarnia, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Efroim Moszek

Wasserman z Zarządu wystąpił. Zobowiązania, weksle, czeki, żyra, umowy, prokury i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dnia 24 października 1927 r. za nr. 2074

R. H. B XXXVII 5536: „Fabryka Wódek „Europa“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Josek Szymanowicz z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 20 stycznia 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIII 5178: „Fabryka Giłz Patentowanych „Irgan“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Karolowi Wassermanowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. B XIII 2670: „Towarzystwo „Komispol“, Spółka Akcyjna dla handlu i przemysłu” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Stanisław Fuchs, kuratorem zaś adwokat Leon Trzeciak z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 stycznia 1931 r. imię: „Towarzystwo „Komispol“, Spółka Akcyjna” ogłoszona została upadłość.

R. H. B II 180: „Restauracja „Wróbel“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 29.000, podzielonych na 29 udziałów. Według bilansu brutto, sporządzonego na dzień 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 38/1928, poz. 352) i zatwierdzonego przez walne zgromadzenie wspólników w dniu 28 grudnia 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł 29.000.

R. H. B XXIV 4160: „Towarzystwo Filmowe Universal Pictures Corporation Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Claude Bonnaire przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Fritz Keller z Berlina. Prokurent Marek Herzog upoważniony jest do podpisywania czeków łącznie z jednym zarządców lub z drugim prokurentem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem dr. Ryszardem Frankfurterem w Berlinie dn. 17 listopada 1930 r. za nr 152.

R. H. B IV 513: „Fabryka Chemiczna „Lek“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Obecnie Adam Tuszyński z Warszawy jako jedyny dyrektor zarządzający zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, samodzielnie podpisując firmę. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 kwietnia 1928 r.

R. H. B VI 885 (B XXXVII 5508): „Wawel” Spedycyjno-Transportowa i Handlowa Spółka Akcyjna”, w Krakowie, Oddział w Warszawie. Zarządcą masy konkursowej mianowany został adwokat dr. Aron Rozencweig z Krakowa. Uchwałą Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 24 maja 1927 r. do majątku firmy „Wawel” Spedycyjno-Transportowa i Handlowa Spółka Akcyjna w likwidacji” otwarto konkurs.

R. H. B VIII 1482: „Kompanja Międzynarodowa Wagonów Sypialnych i Ekspresów Europejskich, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Otwarto Agenturę dla sprzedaży biletów kolejowych i miejsc sypialnych w Gdyni.

R. H. B X 1933 (B XXXIII 5117): „Towarzystwo Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy podzielony został na 2.000 akcji. Zarząd stanowią Mieczysław Niklewicz, Tadeusz Łazowski, Tadeusz Niklewicz, Władysław Gołębiow-

ski, wszyscy z Warszawy, Zygmunt Brynk z Milanówka, wila Jutrzenka. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Zwykłą korespondencję w imieniu spółki podpisuje jeden z członków zarządu lub prokurent. Weksle, czeki, zobowiązania, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne, pokwitowania z odbioru należności, żądania zwrotu sum z instytucji kredytowych i t. p. podpisują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Do odbierania z poczty i kolei pieniędzy, przesyłek i dokumentów wystarczy podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Prokurent Jerzy Sawicki zamieszkuje obecnie przy ul. Górnośląskiej 16. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr 289 „Monitora Polskiego” z dnia 16 grudnia 1930 r.

R. H. B XII 2471: „**Biuro Techniczno-Przemysłowe „Ligya”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Józef Stoliński z Warszawy, Michał Włodarkiewicz z Osowca. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 9 listopada 1925 r. za nr 2959. Wpis powyższy w dniu 19 stycznia 1928 r. uzupełniony został dopełnieniem: Obecnie Romuald Kietliński z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 14 grudnia 1927 r. za nr 2506. Wpis powyższy w dniu 17 lutego 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Likwidatorem jest Tadeusz Jacobson z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 10 stycznia 1930 r. za nr 79, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XIII 2604: „**Krajowa Cynkownia w Warszawie, Spółka Akcyjna**”. Na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów w dniu 23 września 1924 r. zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Stefan Alexandrowicz, Michał Erlich, Daniel Erlich, wszyscy z Warszawy.

R. H. B XIII 2679: „**Eksport Drzewny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 18 czerwca 1930 r. za nr 2825, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Zamorskie Towarzystwo Handlowe „Eksport Polski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. B XV 3022 (B XLIV 3659): „**Dom Handlowy Endler i Messing, Spółka Akcyjna**”. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Alfred Luxemburg, zastępcą sędziego komisarza na czas nieobecności mianowany został sędzia handlowy Jan Gebethner, kuratorem zaś adwokat Bolesław Chróścielewski z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 lipca 1930 r. i decyzją tegoż Sądu z dnia 14 sierpnia 1930 r. firmie: „Dom Handlowy Endler i Messing, Spółka Akcyjna” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XVI 3096 (B XXXIII 5185): „**Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe Mieczysław Zagajski, Spółka Akcyjna**”, w Warszawie. Prokura inżyniera Mieczysława Seidenmana ustala.

R. H. B XXIII 4056: „**Fabryka Wyrobów Dziaonych „Jersey”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie, Leonowi Lewkowiczowi i Wolfowi Frumkinowi, obydwoim z Warszawy, udzielono łącznej prokury. Wpis powyższy w dniu 2 listopada 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Natan Wohl, kuratorem zaś adwokat Henryk Aronson z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 sierpnia 1929 r. firmie ogłoszona została upadłość.

R. H. B XXIV 4210: „**Firma Drzewna Alvero, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”, w Warszawie. Likwidatorami są: Wincenty Skórecki, Leon Lipszyc, obaj z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisują obaj likwidatorowie łącznie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Okołowiczem w Warszawie dnia 12 sierpnia 1930 r. za nr 1051 i uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 października 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXV 4289: „**Biuro Techniczne Instalacyjne i Handlowe Kazimierz Rupp i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Biuro Techniczne i Instalacyjne „Techsan”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Kapitał zakładowy wynosi zł 3.000, podzielonych na 100 udziałów. Na zł 700 wniesiono wkład rzeczowy, pozostałe zł 2.300 wpłacono gotowizną. Zmiana brzmienia firmy oraz podwyższenie kapitału zakładowego o zł 900, czyli do zł 3.000, nastąpiły na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 29 marca 1930 r. za nr 1591.

R. H. B XXV 4363: „**Henryk Paprocki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Wincenty Pasamoński z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 14 kwietnia 1930 r.

R. H. B XXVII 4502: „**Warszawska Spółka Budowlana, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Prokura Teodora Tepicyna ustala. Janowi Kochanowskiemu i Mieczysławowi Lipowskiemu, obydwoim z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z jednym z zarządców. Wpis powyższy w dniu 28 października 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na mocy wyroku Sądu Polubownego z dnia 15 listopada 1928 r., zawartego w tytule wykonawczym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 stycznia 1929 r. za nr 1 C. 3583/28 i art. 9 „Dekretu o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością” („Dz. Pr. P. P.” Nr 15/1919, poz. 201) Kazimierz Janicki przestał być wspólnikiem z dniem 1 kwietnia 1928 r., wskutek czego przestał być zarządcą. Na mocy wyroku Sądu Polubownego powołanego w rubr. 4 niniejszego wpisu, cały majątek spółki, posiadany w dniu 1 kwietnia 1928 r., nie wyłączając praw dzierżawy cegielni pod Równem, wraz z aktywami i pasywami przeszedł na własność wspólników Józefa Rzewuskiego i Dominika Sikorskiego i do nich należą straty i zyski od 1 kwietnia 1928 r.

R. H. B XLI 6011: „**Bank Ziemiański**” w Warszawie. Mieczysław Jałowicki przestał być członkiem Komisji Likwidacyjnej. Na członka Komisji Likwidacyjnej wybrany został Adam Konarski. Karolowi Piętcie i Erazmowi Zielińskiemu udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy uchwały Komitetu i Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemiańskiego w Warszawie z dnia 28 listopada 1930 r.

R. H. B XLII 6124: „**Dom Prasy Katolickiej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Bolesław Szczepkowski, Jakób Orłowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, indosy, umowy, akty notarialne, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie wogóle zobowiązania podpisują pod stemplem firmy obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Massalskim w Warszawie dnia 16 grudnia 1930 r. za nr 2034.

R. H. B XLII 6167: „**Fabryka Karoserji Samochodowych „Karlux”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”

w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Breitkopf, kuratorem zaś adwokat Władysław Drobniowicz z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 października 1930 r. firmie: „Fabryka Karoserji Samochodowych „Karlux“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XLII 6192: „Cynkemał, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kuratorem mianowany został adw. Karol Epstein, zaś sędzią komisarzem sędzia handlowy Jan Gebethner. Upadłość spółki ogłoszona została wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 listopada 1930 r.

R. H. B XLIV 6354: „Biuro Przesyłek do Rosji. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem mianowany został Franciszek Kamiński z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 23 grudnia 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXI 3770: „Towarzystwo Elektryczne „Bezet“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kajetanowi (Gaetane) Duzew z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu.

R. H. B XXIV 4160: „Towarzystwo Filmowe Universal Pictures Corporation. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Markowi Herzog z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania wszelkich zobowiązań oraz czeków łącznie z jednym z zarządców i z prawem samodzielnego podpisywania korespondencji niezawierającej zobowiązań i pokwitowań z odbioru przesyłek i pieniędzy oraz umów wynajmu filmów. Prokurentowi Claude Bonnaire udzielono prawa samodzielnego podpisywania czeków. Wpis powyższy w dniu 14 kwietnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zarządca obecnie są: Aleksander Szekler, Claude Bonnaire, obaj z Berlina. Wpisano na mocy aktów zeznanych przed notariuszem dr. Ryszardem Frankfurterem w Berlinie dnia 9 listopada 1929 r. za nr 125 i 14 stycznia 1930 r. za nr 17.

R. H. B XI 2287: „Kotwica, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Miodowej 8 (lokal firmy: „Przemysł Metalowy „Granat“, Spółka Akcyjna”).

R. H. B XIV 2806 (B XXXIII 5136): „Zjednoczone Zakłady Wapienne „Wapnotud” w Rudnikach, Spółka Akcyjna”. Prokura Bronisława Gutkowskiego ufała.

R. H. B XV 2958: „Centrala Handlowa Spółek i Kółek Rolniczych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Adamowi Kozłowskiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury. Wpis powyższy w dniu 2 sierpnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 sierpnia 1926 r. firmie: „Centrala Handlowa Spółek i Kółek Rolniczych. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” ogłoszona została upadłość. Decyzją zaś tegoż Sądu z dnia 21 maja 1930 r. postanowiono spółkę wykreślić z Rejestru Handlowego.

R. H. B XXIII 4037: „Kolejka Podjazdowa Mrozy-Kałuszyn — Wierzbno, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorami są: Franciszek Stasiak z Kałuszyna i Marjan Dębski z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 9 maja 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXIII 4109: „Towarzystwo Handlu Zagranicznego „Polsko-Rosyjska Kooperacja”, Spółka z ograniczoną od-

powiedzialnością” w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Adolf Bielski, Malcolm Mac Laren, Adolf Krakowski, Mikołaj Niemcow, wszyscy z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 30 czerwca 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXIV 4205: „Towarzystwo Techniczno-Handlowe „Unic”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem jest Henryk Bernard Jura z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dn. 23 października 1927 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXVIII 5652: „Zakłady Ceramiczne „Miłosna”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Salomon Szeinberg, Stefan Fijałkowski, Mendel Kowalski i Mojżesz Kowalski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, indosy, czeki, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru należności i depozytów sądowych podpisuje Szeinberg lub Fijałkowski łącznie z Mendlem Kowalskim lub Mojżeszem Kowalskim. Korespondencję zwykłą niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 4 marca 1929 r. za nr. 1047.

R. H. B XLII 6211: „Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jerzy Brusendorff, kuratorem zaś adwokat Antoni Jurkowski z Warszawy, który obecnie jest syndykiem tymczasowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 grudnia 1930 r. firmie: „Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych, Spółka Akcyjna” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XXIII 4057: „Polska Wytwórnia Instrumentów Muzycznych Adam Klimkiewicz, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Henryk Bregman, Włodzimierz Feigenbaum, Mowsza Elperin, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „ w likwidacji” podpisuje dwóch członków komisji likwidacyjnej łącznie. Na mocy uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 24 listopada 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXV 4254: „Zakład Pogrzebowy Michał Majewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 26 marca 1926 r. za nr. 1061 spółka została rozwiązana. całe zaś przedsiębiorstwo sprzedane zostało Marii Józefie Majewskiej, która takowe nadal prowadzi pod firmą: „Michał Majewski”.

R. H. B XXV 4336: „Bank Cukrownictwa, Spółka Akcyjna w Poznaniu”. Siedziba Oddziału w Warszawie mieści się obecnie przy ul. Karowej 20.

R. H. B XXVII 4502: „Warszawska Spółka Budowlana, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Karowej 5.

R. H. B XXVII 4564: „Zakłady Akumulatorowe Systemu „Tudor”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Fryderyk Müller, Henryk Müller, Piotr Drzewiecki, Edmund Braun, Kazimierz Jackowski, wszyscy z Warszawy, Franciszek Rossi z Medjolanu. Prokura Edmunda Brauna i Henryka Müllera ufała. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 14 lipca

1930 r. Wpis powyższy w dniu 30 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje członek zarządu Fryderyk Müller samodzielnie lub dwaj z pozostałych członków zarządu łącznie, lub też jeden z pozostałych członków zarządu łącznie z prokurentem. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu, uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr 255 „Monitora Polskiego” z dnia 4 listopada 1930 r.

R. H. B XXVII 4572: „Syndykat Finansowo-Handlowy i Realizacji Wierzytelności „Sifireal”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Henryk Sas-Klechniowski i Gustaw-Adolf Kaden przestali być zarządcami. Na zarządcę wybrany został Władysław Welt z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 28 września 1927 r.

R. H. B XXVIII 4603: „Zjednoczone Warszawskie Towarzystwo Transportu i Żeglugi Polskiej, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Waclaw Purski, kuratorem zaś adwokat Adolf Jagowd, obaj z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 września 1930 r. ogłoszona została upadłość spółki. Wpis powyższy w dniu 23 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Syndyktami tymczasowymi masy upadłości mianowani zostali: adwokat Waclaw Rembertowicz, adwokat Adolf Jagowd i Marjan Piotrowski, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy decyzji Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 października 1930 r.

R. H. B XXVIII 4648: „Sprzedaż Artykułów Technicznych i Samochodowych Motor-Stock, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Stefanowi Mikoszowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców lub prokurentem Aleksandrem Matwiejewem tych dokumentów, które wymagają podpisu dwóch zarządców lub jednego zarządcy i prokurenta, oraz samodzielnego podpisywania dokumentów, wymagających podpisu jednego zarządcy lub prokurenta. Wpis powyższy w dniu 11 sierpnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Antoni Więckowski z Warszawy, jako jedyny zarządcą zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 3 lipca 1930 r. za nr. 1146.

R. H. B XXVIII 4672: „Towarzystwo Filmowe „Heros”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Maksymilian Friede, a nadzorcą sądowym Jozue Mirabel z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15/18 grudnia 1930 r. firmie: „Towarzystwo Filmowe Heros, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” udzielone zostało odroczenie wypłat do dn. 15 marca 1931 r.

R. H. B XXVIII 4676: „Polskie Towarzystwo Powiernicze „Fram”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 50.000, podzielonych na 250 udziałów, całkowicie wpłaconych. Radę Zawiadowczą stanowią: ks. Franciszek Radziwiłł, Juliusz Leski, obaj z Warszawy, i Frytz Mucke (nieobecny). Dyrektorem zarządzającym jest dr. Józef Szenkier z Warszawy. Rada Zawiadowcza zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania, w tem weksle, czeki, żyra weksli, umowy, pełnomocnictwa i wszelkie dokumenty podpisuje dyrektor zarządzający łącznie z jednym z członków Rady Zawiadowczej lub prokurent łącznie z jednym z członków Rady Zawiadowczej. Tadeuszowi Orlińskiemu z Warszawy i Piotrowi Klimczokowi, obydwom z Warszawy, udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy uchwał Walnych Zgromadzeń wspólników z dnia 18 marca i 11 września 1929 r.

R. H. B XXX 4873: „Zakłady Graficzne B. Pardecki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Tadeusz Nowacki przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Bronisław Pardecki z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Knollem w Warszawie dnia 13 maja 1927 r. za nr. 1224. Wpis powyższy w dniu 7 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 37.500, podzielonych na 125 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Śleszyńskim w Warszawie dnia 13 maja 1930 r. za nr. 863.

R. H. B XXXI 4936: „Tartak Parowy „Zakrzówek”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 13 stycznia 1928 r. za nr. 238, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka firmowa pod firmą: „Tartak Parowy „Zakrzówek” Zygmunta Hurwicz i S-ka”.

R. H. B XXXI 4962: „Bar Kokos”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Obecnie Aleksander Mieszkowski z Warszawy jako jedyny zarządcą zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, samodzielnie podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Borkowskim w Warszawie dnia 29 marca 1929 r. za nr. 564.

R. H. B XXXII 5028: „Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie. Zakłady w Warszawie i Lwowie noszą nazwę zakładów głównych. Oddział w Krakowie. Prokura Józefa Sęczykowskiego ustala. Bronisławowi Heinsowi z Warszawy udzielono prokury dla Zakładu Głównego w Warszawie. Postawienie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie przeniesienia siedziby spółki ze Lwowa do Warszawy opublikowane zostało w nr. 295 „Monitora Polskiego” z dnia 23 grudnia 1930 r.

R. H. B XXXIII 5113: „Aptekarskie Biuro Zleceń, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Czesławowi Fink-Finowickiemu z Piastowa pod Warszawą udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B XXXIII 5142: „Spółka Akcyjna Handlowo-Rolnicza „Koopolna” w Warszawie. Oddziały w Katowicach i w Poznaniu zostały zlikwidowane.

R. H. B XXXIII 5164: „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Zjednoczeni Papiernicy, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki mieści przy ul. Leszno 13, m. 3 Komisję Likwidacyjną stanowią: Borys Ettinger, Leon Bregman, Józef Szwarzman, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki z dodatkiem „w likwidacji” podpisuje dwóch członków Komisji Likwidacyjnej łącznie. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 21 listopada 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dniu 13 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 29 grudnia 1930 r. likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B XXXIV 5196: „Fabryka Win Owocowych i Miódów „Gronowin”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Nikodem Miller przestał być zarządcą. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra, umowy, akty urzędowe, pełnomocnictwa i prokury podpisują obaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 10 listopada 1928 r. za nr. 2931.

R. H. B XXXIV 5278: „Wytwórnia Ubiorów „Kotal” M. i A. Kotowicz i L. Alabaster, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie.

działnością". Firma obecnie brzmi: „Wytwórnia Ubiorów „Kotai” M. i A. Kotowicz i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami są: Menachem Kotowicz, Mojżesz Kotowicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisują obaj zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 26 kwietnia 1928 r. i uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 26 września 1929 r.

R. H. B XXXV 5279: „Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie, Spółka Akcyjna”. Samuelowi Zygmuntowi Schimmlowi z Krakowa udzielono łącznej prokury.

R. H. B XXXV 5354: „Warszawska Spółka Teatralna „Morskie Oko”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Gustaw Baumritter z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 22 grudnia 1930 r. za nr. 2081.

R. H. B XXXVI 5415: „Spółka Akcyjna Cukrowni „Dobre” w Warszawie. Członkiem zarządu jest Leon Nowakowski z Warszawy. Wszelką korespondencję w imieniu spółki, jak również umowy handlowe i czeki podpisuje jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Weksle, pełnomocnictwa, akty hipoteczne i notarialne podpisuje dwóch członków zarządu. Do odbioru z poczty pieniędzy, przesyłek wartościowych i dokumentów wystarcza podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie uzgodnienia statutu z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 283 „Monitora Polskiego” z dnia 9 grudnia 1930 r.

R. H. B XXXVI 5421: „Elibor”, Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa L. J. Borkowski” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Jan Wolicki, Włodzimierz Horodyski, obaj z Warszawy, Kazimierz Weichert w Ząbkach, Mieczysław Kuliński w Dąbrowie Górniczej. Wpisano na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dn. 5 grudnia 1930 r.

R. H. B XXXVII 5540: „Nawijalnia Nici „Jedwab”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 500.000, podzielonych na 50 udziałów, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł 400.000 nastąpiło na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 23 października 1930 r. za nr. 4877.

R. H. B XXXVII 5564: „Baltrustra” Bałtycko-Rosyjskie Towarzystwo Transportowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Oddział w Wilnie został zlikwidowany.

R. H. B XXXVII 5577: „Przemysł Precyzyjno-Optyczny „Pepeo”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Tadeusz Gutkowski przestał być zarządcą. Wpis powyższy w dniu 17 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Ogrodowej 3.

R. H. B XXXVII 5585: „Agaf”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Iwiński, kuratorem zaś adwokat Ludwik Stępiński z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 lutego 1930 roku ogłoszona została upadłość Gustawa Kotlickiego han-

dlującego pod firmą: „Agaf”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

R. H. B XXXVIII 5635: „Spółka Terenowa „Popowo”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Eugenjusz Kulej, Józef Rzewuski, obaj z Warszawy, Teodor Bursze (nieobecny). Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 22 stycznia 1931 r.

R. H. B XXXIX 5813: „Zakłady Przemysłowe Wyrobów Metalowych oraz Fabryka Guzików „Guzometal”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba Komisji Likwidacyjnej mieści się przy ul. Królewskiej 41, m. 4. Likwidatorami są: dr. Mieczysław Konorski, Leon Handelsman, obaj z Warszawy. Likwidatorzy podpisują firmę z dodatkiem „w likwidacji” każdy samodzielnie. Na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 6 maja 1929 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIX 5829: „Przemysł Tapetowy „Tait”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorami są: Henryk Rosenbaum, Józef Kerner, obaj z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisują obaj likwidatorowie łącznie. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 25 stycznia 1931 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIX 5870: „Abo” Pierwsza Polska Spółka Budowy Silników Wiatrowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wawelskiej 38, róg Suchej.

R. H. B XLI 6004: „Warszawski Parowy Zakład Wulkanizacyjny Stefan Miński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 27 marca 1930 r. za nr. 2164, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Stefana i Janiny małżonków Mińskich, wskutek czego spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wygasła. Stefan i Janina Mińscy przedsiębiorstwo prowadzą nadal, lecz wobec zaliczenia takowego do przedsiębiorstw przemysłowych kat. VIII nie podlega przepisom dekretu o Rejestrze Handlowym.

R. H. B XLI 6087: „Dom Henry Bertrand, Sprzedaż Jedwabi, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Bielańskiej 4. Prokura Oskara Foucksa ustala.

R. H. B XLI 6095: „Elektro-Kontakt, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Terespolskiej 24.

R. H. B XLII 6127: „Best” Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Stawów w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Jan Roesler z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Wacław Siemieński z majątku Dubidze w pow. radomskim. Janowi Roeslerowi z majątku Młociny w pow. warszawskim i Mieczysławowi Gieraltowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z jedną z osób prawo podpisu mających w tych wypadkach, w których dla ważności dokumentów wymagane są dwa podpisy, oraz z prawem samodzielnego podpisywania w tych wypadkach, w których wymagany jest jeden podpis.

R. H. B XLII 6208: „Towarzystwo Akcyjne Pabjanickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych Krusche i Ender” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł 14,875.000, podzielonych na 4.250 akcji, całkowicie wpłaconych. Na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 15 grudnia 1930 r. za nr. 1700 i 1701, do-

konane zostało połączenie (fuzja) drogą przejęcia przez spółkę akcyjną „Towarzystwo Akcyjne Pabjanickich Fabryk WYROBÓW Bawełnianych Krusche i Ender” całego przedsiębiorstwa z aktywami i pasywami spółki firmowej: „Mszczonicka Manufaktura Teodor Ender, spadkobiercy” według bilansu na dzień 30 listopada 1930 r. wzamian za 750 sztuk akcji nominalnej wartości z 3.500 każda spółki przejmującej, przeznaczonych do wydania wspólnikom spółki przejętej, oraz z 208.163 gr 85, dopłaconych w gotówiznie. Pośtanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na powiększenie kapitału zakładowego o z 2.625.000, czyli do z 14.875.000, drogą emisji 750 sztuk nowych akcji, opublikowane zostało w Nr. 299 „Monitora Polskiego” z dnia 30 grudnia 1930 r.

R. H. B XLII 6209: „Przemysł Leśny „Lewald”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorem mianowany został Hirsz Lewit z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sienickim w Warszawie dnia 3 grudnia 1930 r. za nr. 5512 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLII 6234: „Angielska Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Alliance Assurance Company Ltd”. Dotychczasowy przedstawiciel spółki Ernest Gilbert został odwołany. Przedstawicielem spółki w Państwie Polkim mianowany został Stanisław Wartalski, zastępcą przedstawiciela Andrzej Osiecimski-Czapski, obaj z Warszawy, z prawem działania w granicach pełnomocnictw, zeznanych w Londynie dnia 10 grudnia 1930 r.

R. H. B XLIII 6329: „Navigazione Generale Italiana Società Riunite Florio Rubattino e Lloyd Italiano”. Pełnomocnictwo Aleksandra Chwata zostało odwołane. Pełnomocnikiem spółki do załatwiania na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej wszystkich spraw, związanych z przewozem emigrantów, ustanowiony został Zbigniew Sapiński z Warszawy, działający w granicach pełnomocnictwa zeznanego przed notariuszem dr. Antonim Cassanello w Genewie dnia 13 listopada 1930 r. za nr. 1870.

R. H. B XLIII 6341: „Skład Żelaza i Blachy Lipszytz i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Feliks Lipszytz z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując samodzielnie firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy protokołu z dnia 31 marca 1930 r.

R. H. B XLIV 6367: „Powszechna Spółka Budowlana, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Prokura Ludwika Tokara ustaje.

R. H. B XLV 6526: „Towarzystwo Ziemia i Dom, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wilczej 12, m. 1. Kazimierz Otoliński z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Pomyskałskim w Warszawie dnia 13 grudnia 1930 r. za nr. 1045.

R. H. B XLV 6583: „Polsko-Włoska Fabryka Makaronu Bronisław Rudziński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest produkcja makaronu włoskiego i handel nim oraz innymi artykułami spożywczymi. Henryk Podbiera przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Bolesław Kaplan z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 19 lutego 1930 r. za nr. 453.

R. H. B XLVI 6627: „Towarzystwo Przemysłu Tekturowego, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści

się obecnie przy ul. Kampinowskiej 1, róg Niskiej. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono z 180.000, pozostałe z 70.000 winny być wpłacone do dnia 31 grudnia 1934 r.

R. H. B XLVI 6637: „Wschodnia Wytwórnia Futer, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Rybaki 4. Ludwik Miętkiewicz przestał być zarządcą.

R. H. B XLVI 6641: „Era” Polskie Zakłady Elektrotechniczne, Spółka Akcyjna we Włochach”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi z 900.000, podzielonych na 9.000 akcji na okaziciela. Na poczet kapitału zakładowego wniesiono z 600.000 wkładem rzeczowym, z 150.000 gotowizną, pozostałe z 150.000 winny być wpłacone do końca 1930 roku. Podwyższenie kapitału zakładowego o 300.000, czyli łącznie do sumy z 900.000, drogą wypuszczenia 3.000 sztuk nowych akcji II emisji nastąpiło na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie dnia 29 kwietnia 1930 r. za nr. 710. Wpis powyższy w dniu 15 stycznia 1931 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy został całkowicie wpłacony.

R. H. B XLVI 6653: „Jan Waśniewski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 30 grudnia 1930 r. likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B XLVI 6658: „Zakłady Przemysłowe „Warkar”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządca Stefan Umiński zmarł. Na zarządcę wybrany został Karol Majewski z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dnia 19 stycznia 1931 r. za nr. 120.

R. H. B XLVI 6662: „Emha” Wypożyczalnia Bielizny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Mieczysław Horenstein z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 28 października 1930 r. za nr. 2213.

R. H. B XLVI 6690: „Kinoteatr Broadway, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Kinoteatr Broadway. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. 3-go Maja 16 w mieszkaniu Jana Gałewskiego. Likwidatorami są: Jakób vel Jankiel Zajtman, Szymon Lejman, obaj z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 1 kwietnia 1930 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVI 6696: „Syndykat Emigracyjny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Otwarto Oddziały w Białymstoku, Wilnie, Krakowie, Lublinie, Kielcach i Łodzi.

R. H. B XLVI 6717: „Płyty Dźwiękowe „Homocord”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Polskie Płyty Dźwiękowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Landau w Warszawie dnia 19 grudnia 1930 r. za nr. 1462.

R. H. B XLVIII 6881: „Polskie Zakłady Neonowe B-cia Dworakowscy i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorami są: Rafał Frajnd, Karol-Władysław Dworakowski, Waclaw Dworakowski, wszyscy z Warszawy.

Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisuje Rafał Frajnd łącznie z jednym z pozostałych likwidatorów. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sułowskim w Warszawie dnia 31 grudnia 1930 r. za nr. 2206 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVIII 6897: „Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe” w Warszawie, Józefowi Saigerśmidowi i Janowi Nowickiemu udzielono prokury dla Oddziału w Lublinie z prawem podpisywania we dwóch łącznie lub każdego z nich łącznie z dyrektorem lub prokurentem Centrali. Romanowi Klimkiewiczowi udzielono prokury dla Centrali z prawem podpisywania łącznie z jednym z dyrektorów Centrali.

R. H. B XLIX 6972: „Ikar” Fabryka Świec do Motorów Spalinowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Likwidatorem mianowany został Adam Kahan z Warszawy. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 4 stycznia 1931 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLIX 6973: „Zjednoczony Bank Ziemiański, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zdzisław Woszczyński dyrektor Oddziału w Radomiu zmarł. Witold Kulikowski przestał być dyrektorem Oddziału w Hrubieszowie. Dyrektorami Oddziałów mianowani zostali: w Radomiu Stanisław Prokopowicz, w Hrubieszowie Aleksander Urbanowski. Prokura Gabrięła

Lutyńskiego w Radomiu i Jana Jakowicza w Płońsku ustala. Leonowi Dubielowi udzielono prokury dla Oddziału w Radomiu.

R. H. B XLIX 7073: „Marga” Towarzystwo Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Otwarto Oddziały w Łodzi, Lwowie, Bydgoszczy, Poznaniu i Katowicach.

R. H. B XLIX 7080: „Abege” Zjednoczone Biuro Sprzedaży Towarów Chemicznych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Andrzej Brzostowski przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Włodzimierz Płużański z Warszawy. Udzielono prokury Aleksandrowi Ekerkunstowi z Warszawy, oraz Marjanowi Wilimowskiemu z Warszawy dla Centrali i Ignacemu Nowakowskiemu z Zgierza dla Oddziału w Łodzi. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 27 sierpnia 1930 r.

R. H. B II 262: „Towarzystwo Akcyjne Fabryki Maszyn Bracia Geisler, Okolski i Patschke” w Warszawie. Dyrektorem zarządzającym mianowany został Emeryk Hanicki z Warszawy z prawem działania w granicach udzielonej mu instrukcji, zatwierdzonej przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dniu 20 marca 1926 r.

Nakładem tygodnika

„POLSKA GOSPODARCZA”

wyszła z druku broszura napisana przez p. H. GRABIANSKIEGO p. t.:

EKONOMICZNE SKUTKI USTAWODAWSTWA PROHIBICYJNEGO W STANACH ZJEDNOCZONYCH AMERYKI PÓŁNOCNEJ

BROSZURA TA OMAWIA ZAGADNIENIE PROHIBICJI Z GOSPODARCZEGO PUNKTU WIDZENIA, A WIĘC WPŁYWU PROHIBICJI NA WZROST KONSUMPCJI, UŻYCIA NARKOTYKÓW, ILOŚCI OPUSZCZONYCH DNI PRACY, PRZESTĘPCZOŚCI I T. P. I ZAWIERA OBSZERNE DANE STATYSTYCZNE.

CENA EGZEMPLARZA zł 2'50.

DO NABYCIA W ADMINISTRACJI TYG. „POLSKA GOSPODARCZA” WARSZAWA, ELEKTORALNA 2,
.. .. ORAZ WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH. .. ..

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

BANK NAFTOWY, SPÓŁKA AKCYJNA WE LWOWIE

Bilans roczny (netto) na dz. 31 grudnia 1930 r.

WINIEN	zł	zł	MA	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajow.		78.970'46	Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne		5.615'32	a) zakładowy	1.500.000'00	
Papiery wartościowe własne:			b) zapasowy	21.290'95	
a) pożyczki państwowe	9.580'00		c) inne rezerwy	12.484'23	
b) akcje	56.160'19	65.749'19	d) fundusz amortyzacyjny	35.192'53	1.568.967'71
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		68.158'30	Wkłady:		
Banki krajowe		108.147'44	a) terminowe	165.323'61	
Weksle zdyskontowane		806.959'33	b) à vista	117.114'87	282.438'48
Rachunki bieżące (saldo debet.):			Rachunki bieżące (saldo kredytowe)		1.112.488'36
a) zabezpieczone	1.435.550'61		Redyskonto weksli		23.911'00
b) niezabezpieczone	96.820'89	1.532.371'50	Banki krajowe		67'00
Nieruchomości		417.055'09	Wierzyciele hipoteczni		143.743'11
Różne rachunki		107.448'80	Różne rachunki		40.823'74
			Zyski:		
			a) z lat ubiegłych	1.900'00	
			b) za 1930 rok	16.136'03	18.036'03
		3.190.475'43			3.190.475'43
Gwarancje					
Inkaso				zł 279.256'48	
				zł 3.100'00	

Rachunek Strat i Zysków za 1930 r.

	zł	zł		zł
Procenty i prowizje wypłacone		47.514'80	Pozostałość zysków z lat ubiegłych	1.900'00
Koszty handlowe		134.793'58	Procenty i Prowizje pobrane	232.411'25
Podatki		13.658'33	Różnice kursowe	1.392'82
Amortyzacja		14.158'79	Dochody z nieruchomości	12.416'57
Odpisy na dłużników		54.169'94	Różne	43.106'46
Różne		8.895'63		
Czysty zysk		18.036'03		
		291.227'10		291.227'10

„ARTIGRAPH“ Zakłady Przemysłowe dla Wyrobu Reklam Artystycznych i Opakowań z Papieru i Blachy, S. A., Kraków

Rachunek bilansu zamknięcia na dzień 31 grudnia 1930 r.

AKTYWA	zł	zł	PASYWA	zł
Nieruchomości		889.923'73	Kapitał akcyjny	1.750.000'00
Maszyny narzędzia i urządzenia		1.321.837'86	Kredyt konsorcjalny	500.000'00
Zapasy w gotowych i półfabrykatakach		364.934'05	Wierzyciele	122.446'77
Kasa		1.994'30	Rachunek rozliczeniowy	30.809'93
Rymesy		12.082'72	Banki	306.967'02
Dłużnicy		156.830'53	Mautner — Markhof, Wien	652.643'91
Koszta założenia spółki	198.821'41		Rachunek przechodni	19.027'06
minus 20% odpisu	39.764'28	159.057'13		
Rachunek strat i zysków		475.234'37		
		3.381.894'69		3.381.894'69

Rachunek Strat i Zysków na dzień 31 grudnia 1930 r.

	zł	zł		zł
Koszta produkcji i sprzedaży		1.088.871'98	Towary	680.105'02
Podatki, opłaty i świadczenia socjalne		35.015'22	Narzędzia do wytłaczania	13.511'09
Dubioza		5.199'00	Strata	475.234'37
Odpisy: 20% kosztów założenia spółki		39.764'28		
		1.168.850'48		1.168.850'48

Towarzystwa Handlowo-Przemysłowego Arbon, S. A.

Warszawa, Al. Ujazdowska 9a

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 6 lipca 1931 r. o godz. 5 po południu odbędzie się w lokalu Spółki

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1. — Zmiana statutu Spółki i powiększenie jej kapitału zakładowego do zł 800.000 przez dokonanie nowej emisji 5.000 akcji na okaziciela po zł 100 każda łącznej wysokości zł 500.000, z tem, że dotychczasowym akcjonariuszom przysługiwać będzie prawo poboru tylko 1.000 sztuk akcji nowej emisji na łączną sumę zł 100.000. Zmienione mają być następujące paragrafy statutu: 3, 4, 5, 6, 7 (ten ostatni ma być całkowicie skreślony), 12, 13, 16, 19 oraz 23, z tem, że § 3 otrzymuje brzmienie następujące: „Główny przedmiot przedsiębiorstwa Spółki stanowić będzie rozwój przemysłu samochodowego i handlu pojazdami mechanicznymi w najzierszem znaczeniu tego pojęcia oraz rozwój pokrewnych gałęzi przemysłu i handlu. W pierwszym rzędzie w zakresie działalności spółki wchodzić będzie komisowa sprzedaż samochodów marki „SAURER” wytwarzanych przez Państwowe Zakłady Inżynierii względnie Zakłady Mechaniczne „Ursus”, Sp. Akc. W związku z powyższym przedmiotem przedsiębiorstwa Spółka ma prawo zakładać garaże, składy i warsztaty, stacje benzynowe i składy pokrewnych produktów, prowadzić zastępstwa firm handlowych i przemysłowych w zakresie handlu i przemysłu samochodowego i w tym celu utrzymywać składy konsygnacyjne. Spółka ma prawo nabywania, sprzedazy, posiadania i dzierżawienia nieruchomości miejskich i ziemskich, oraz wszelkiego rodzaju majątku ruchomego, prowadzenia wszelkich przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, urządzania agentur i magazynów oraz brania udziału w innych przedsiębiorstwach;

§ 4 otrzymuje brzmienie następujące: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 800.000, podzielonych na 8.000 akcji po zł 100 każda”.

§ 5 otrzymuje brzmienie następujące: „Wszystkie akcje są na okaziciela”; w związku z tem istniejące dotychczas 300 akcji imiennych wartości nominalnej po zł 100 każda mają być przeistoczone na taką samą ilość akcji na okaziciela teje wartości.

§ 6 otrzymuje brzmienie następujące: „Każda akcja daje prawo do jednego głosu”.

§ 7 statutu skreśla się: wskutek tego numeracja wszystkich pozostałych artykułów statutu zmienia się w ten sposób, że § 8 staje się § 7; § 9 paragrafem 8 i t. d. W dotychczasowym

§ 12 a nowym § 11 punkt d) po wykreśleniu słów „oraz Dyrektorów” otrzymuje brzmienie następujące: „Wybór i odwołanie władz spółki”. Do dotychczasowego § 13 a nowego § 12 dodaje się ustęp następujący: „Wszystkie uchwały Walnego Zgromadzenia z wyjątkiem tych, dla których prawo stanowi inaczej, zapadają zwykłą większością głosów, o ile jednak za i przeciw jekiemukolwiek wnioskowi padnie równa ilość głosów rozstrzygnięcie takiego wniosku na żądanie którejkolwiek z dwóch grup akcjonariuszów poddane będzie arbitrażowi prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, wzgl. osoby lub osób przez tego ostatniego wskazanych; do postępowania i rozstrzygnięcia arbitra stosuje się analogicznie przepisy ustawy postępowania sądowego cywilnego o sądach polubownych, obowiązującej w Warszawie. W dotychczasowym § 16 a nowym § 15 ustęp końcowy otrzymuje brzmienie następujące: „Przy wykonywaniu swych czynności Zarząd może posługiwać się pomocą wyłonionych z pośród siebie Dyrektorów, oraz mianowanych i zwalnianych przez siebie prokurentów. Dotychczasowy § 19 a nowy § 18 otrzymuje brzmienie następujące: „Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki tak korespondencji, jak i wszelkich zobowiązań, weksli, czeków, indosów, umów i pełnomocnictw, wystarczą podpisy dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Natomiast oświadczenia skierowane do Spółki, tudzież wszelkie doręczenia (korespondencja, sumy pieniężne, towary, ładunki i t. d.) mogą być dokonywane wobec jednego członka Zarządu lub prokurenta, które to osoby uprawnione są do kwitowania odbioru w imieniu spółki swoim pojedynczym podpisem”.

Dotychczasowy § 23 a nowy § 22 otrzymuje brzmienie następujące: „Rada Nadzorcza składa się z pięciu do jedenastu członków”.

2. — Ustąpienie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki i udzielenie ustępującym władzom absolutorjum.

3. — Wybory nowych władz Spółki.

4. — Upoważnienie dwóch członków Rady do spisania umów personalnych z Dyrektorami wyłonionymi z Zarządu.

5. — Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący akcje na okaziciela i pragnący wziąć udział w powyższemu zebraniu, winni złożyć swe akcje w kasie Spółki najpóźniej na siedem dni przed terminem jego odbycia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału zakładowego, mają prawo zgłosić najpóźniej na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia dodatkowe sprawy na porządek dzienny

Zakłady Przemysłu Bawełnianego „LUDWIK GEYER” Sp. Akc. w Łodzi

Bilans na dzień 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	zł	zł
Ziemia	522.273'67		Kapitał akcyjny	15,000.000'00	
Budynki	9,000.214'83		„ amortyzacyjny	15,606.077'65	
Maszyny	21,581.740'93		„ rezerwow	587.813'97	
Urządzenia biur	129.517'03		„ „ Specj.	3,517.520'88	34,711.412'50
Dz. Gospod. i Straż Ogn.	243.823'72	31,477.570'18	Wierzyciele	18,887.108'57	
Bawełna i odpadki baw.	1,669.121'09		Akcepty	3,359.206'86	
Materiały techniczne	2,348.677'06		Wylosowane obligacje	2.835'18	
Towary i sprzedaż	11,472.252'22	15,490.050'37	Sumy przechodnie	75.737'11	22,324.887'72
Kasa, dewizy i weksle	804.386'55		Oblig. Tow. Kred. Przem. Polsk.		6,547.736'00
Papiery wartościowe	877.807'86				
Dłużnicy	8,305.847'79	9,988.042'20			
Oblig. Tow. Kred. Przem. Polsk.		4,988.958'00			
Straty		1,639.415'47			
		<u>63,584.036'22</u>			<u>63,584,036'22</u>

Rachunek Zysków i Strat

	zł	zł
Surowce, materiały, koszty fabrykacji i generalne	32,833.770'95	Wpływy ze sprzedaży towarów, przędzy i inne
Podatki	1,189.665'06	Straty . . . . .
	<u>34,023.436'01</u>	
		32,384.020'54
		1,639.415'47
		<u>34,023,436'01</u>

Bilans w dz. 31 grudnia 1930 r.

AKTYWA	zł w zł.	PASYWA	zł w zł.	zł w zł.
W bankach	13,407 445 ⁷⁵	Kapitał	21,156.000 ⁰⁰	
W kasie	229.708 ²⁶	Poz. do wpłc.	3,526.000 ⁰⁰	
Portfel wekslowy	2,118.809 ⁷²	Kapitał wpłacony		17,630.000 ⁰⁰
Kaucje	311.100 ⁰⁰	Fundusz rezerwowy		659 753 25
Udziały	3,261 931 ⁴⁹	Wierzyciele różni		14,778.878 91
Obligacje	36.283 15	Dostawcy		1,367.056 ¹⁴
Dłużnicy różni (odbiorcy)	12,601.169 ⁵³	Czynsz dzierz. za 1930 r.		3,571.043 ⁰⁹
Zaliczki różne	727 258 ¹⁷	Rach. robót nowych		2,550 319 ²²
Rachunki bieżące	9,626 344 ⁵⁴	Zysk Spółki		1,763.000 ⁰⁰
	<u>42,320.050⁶¹</u>			<u>42,320.050⁶¹</u>

Rachunek Zysków i Strat

Zysk Spółki	1,763.000 ⁰⁰	Wynagrodzenie Spółki od rezult. eksploat.	1,763.000 ⁰⁰
-----------------------	-------------------------	---	-------------------------

UWAGI. — Jako jednostkę monetarną do sporządzenia bilansu przyjęto złoty z 1927 r., czyli 1/5924⁴⁴ kg czystego złota. Waluty obce przeliczono do bilansu według przeciętnego kursu Giełdy Warszawskiej z grudnia 1930 r. Do Rady Nadzorczej ponownie wybrani zostali PP.: Inż. Czesław Klarner, oraz Lucien Fèvre, Jules Tacquet i Paul Lemay.

Prezes Rady Nadzorczej: (—) *H. de Peyerimhoff*

Dyrektor Generalny: (—) *Fr. Michel*

Towarzystwo Zakładów

Przędzalni Bawełny, Tkalni i Blecharni „ZAWIERCIE”, S. A.

Bilans w dn. 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY:	zł	zł	STAN BIERNY:	zł	zł
Grunta i place	412.722 ⁰⁰		Kapitał zakładowy 89.100 szt. akcji I i II emisji à zł 100.—	8,910.000 ⁰⁰	
Budowle	6,480.525 ⁷⁴		Kapitał amortyzacyjny	4,090.329 ⁵⁶	13,000.329 ⁵⁶
Maszyny i urządzenia techniczne	16,840.160 ¹⁵		Różni wierzyciele		31,919.683 ⁴⁰
Sprzęty, utensylja i inwentarz żywy	178,242 ¹¹	23,911.650 ⁰⁰	Gwarancje bankowe		7,859.395 ²⁵
Gotowizna w kasach		91.986 ⁹⁹			
Weksle		351.319 ²³			
Papiery wartościowe		100.281 ⁸²			
Różni dłużnicy		3,782.480 ⁶⁸			
Materiały techniczne i węgiel		1,508.916 ³¹			
Bawełna, przędza i towary		8,055.531 ¹⁶			
Gwarancje bankowe		7,859.395 ²⁵			
Strata za 1929 r.		3,513.487 ⁴⁵			
Strata za 1930 r.		3,604.359 ³²			
		<u>52,779.408²¹</u>			<u>52,779.408²¹</u>

Rachunek zysków i strat za 1930 r.

WINIEN:	zł	MA:	zł
Koszta produkcji	7,949.290 ⁴⁹	Zysk brutto	8,300.327 ¹⁴
Procenty	1,426.405 ⁷⁵	Nieprzewidziane Zyski i Straty	99,988 86
Podatki	591.602 10	Strata	3,604.359 32
Koszta bankowe	158.937 ¹²		
Oplaty stemplowe i różne wydatki	137.298 59		
Różnice kursowe	17.934 ³⁹		
Rezerwa strat na odbiorcach i protestach	1,723.186 ⁸⁸		
	<u>12,004.675³²</u>		<u>12,004.675³²</u>

Członkowie Zarządu:

podpisali: *Rudolf Nettel,*
Dr. Maks Ginsberg,
Inż. Stan. Szymański,
Józef Handofsky,
Dr. Herman Rittigstein.

Główny Buchalter:

podpisał: *Adolf Kuncewicz*

Zarząd Spółki Akcyjnej

„CUKROWNIA CHEŁMICA”, Sp. Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że
**ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE
AKCJONARJUSZÓW**

tej Spółki odbędzie się dn. 16 lipca 1931 r. o godz. 6 po południu, w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Trębacka Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego, 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1930/31, 3) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat Spółki za rok 1930/31 i udzielenie pokwitowania Zarządowi, 4) Zatwierdzenie budżetu Spółki na rok operacyjny 1931/32, 5) Powiększenie liczby członków Zarządu, 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 7) Określenie funkcji poszczególnych członków Zarządu oraz wynagrodzenia tychże, 8) Określenie wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej, 9) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu, obciążania należących do Spółki nieruchomości „Chelmica Cukrownia” pow. Lipnowskiego, oraz „Dobra Ziemskie Fabjanki” tegoż powiatu i ustanawiania służebności na tych nieruchomościach, jak również do nabywania i sprzedaży gruntów, 10) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnem, winni conajmniej na 7 dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Trębacka Nr. 4) w godz. od 11 do 2 po południu akcje Spółki, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, rządowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

Poniższe ogłoszenie, wydrukowano w Nr. 25 na str. V z błędem, który w przedruku prostujemy:

Zarząd Spółki Akcyjnej

„CUKROWNIA MAŁA WIEŚ”, Sp. Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że
**ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE
AKCJONARJUSZÓW**

tej Spółki odbędzie się dn. 16 lipca 1931 r. o godz. 5 po południu, w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Trębacka Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego, 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1930/31, 3) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat Spółki za rok 1930/31 i udzielenie pokwitowania Zarządowi, 4) Podział zysków, 5) Zatwierdzenie budżetu Spółki na rok operacyjny 1931/32, 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 7) Określenie funkcji poszczególnych członków Zarządu, oraz wynagrodzenie tychże, 8) Określenie wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej, 9) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i obciążania należących do Spółki nieruchomości „Niędzino i Duplice”, oraz „Mała Wieś”, pow. Płockiego, jak również do nabywania i sprzedaży gruntów, 10) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnem, winni conajmniej na 7 dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Trębacka Nr. 4) w godz. od 11 do 2 po południu akcje Spółki, względnie świadectwa tymczasowe na akcje, bądź świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, rządowych lub prywatnych, działających na mocy statutów przez Rząd zatwierdzonych.

ZARZĄD

Zakładów Rolniczo-Przemysłowych Ziemi Grójeckiej, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w pierwszym terminie w dn. 22 czerwca 1931 r. nie odbyło się z powodu nieprzebycia wymaganej ilości Akcjonariuszów.

**Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
Akcjonariuszów Spółki**

w drugim terminie z niezmiennym porządkiem dziennym, bez względu na ilość przybyłych PP. Akcjonariuszów, odbędzie się w dn. 13 lipca 1931 r., o godz. 14 w Grójcu, w lokalu Spółdzielni Rolniczej Warszawskiej. Porządek dzienny: 1) Wybór Przewodniczącego, 2) Sprawozdanie Zarządu, 3) Wybór Komisji Likwidacyjnej, 4) Wolne wnioski.

Sp. Akc. GANZ Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce

Bilans na dzień 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY: Ruchomości zł 36.886'96; Kasa zł 12.359'67; Banki zł 18.144'84; Weksle zł 1.488.248'62; Kaucje zł 1.036.124'35; Różne należności zł 2.562.039'43; Towary zł 121.619'50 Sumy przechodnie zł 58.872'61; Strata zł 71.773'11; **Ogółem zł 5.406.069'09.**

STAN BIERNY: Kapitał zakładowy zł 250.000'00; Kapitał zapasowy zł 4.326'48; Kapitał amortyzacyjny zł 8.954'75; Różni wierzyciele zł 4.912.400'93; Sumy przechodnie zł 230.386'93; **Ogółem zł 5.406.069'09.**

Rachunek Strat i Zysków

STRATY: Strata z lat ubiegłych zł 45.203'88; Koszty handlowe, różnice kursowe i odpisy zł 460.409'70; Podatki państwowe i komunalne zł 78.874'97; **Ogółem zł 584.488'55.**

ZYSKI: Zysk brutto za rok operacyjny zł 512.715'44; Strata zł 71.773'11; **Ogółem zł 584.488'55.**

Zarząd Spółki Akcyjnej

**„WARSZAWSKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WYROBU
DROŻDZY PRASOWANYCH, SŁODU I SPIRYTUSU, SP. AKC.”**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż we wtorek dn. 21 lipca 1931 r. o godz. 5 po południu odbędzie się w Biurze Zarządu przy ul. Marszałkowskiej Nr. 117

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego, 2) Uzupelnienie Zarządu według brzmienia nowego Statutu, 3) Wnioski akcjonariuszów, zgłoszone w myśl przepisów Ustawy. Wniosków do punktu 3 nie zgłoszono w terminie przepisany.

RADA NADZORCZA

ELEKTROWNIA OKRĘGU WARSZAWSKIEGO, Sp. Akc.

(dawniej Elektrownia Okręgowa w Pruszkowie, Sp. Akc.)

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w myśl uchwały, powziętej na Walnem Zgromadzeniu w dniu 30 czerwca r. b.

rozpoczęła z dn. 1 lipca 1931 r. wypłacanie dywidendy w wysokości 5% za 1930 rok.

Dywidendę wypłaca Bank Angielsko-Polski w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 47, a mianowicie:

zł 5 00 od każdego kuponu za 1930 rok akcji 100-złotowej, zł 2 50 od każdego kuponu za 1930 rok akcji 50-złotowej (dawniej).

W odpowiedniej procentowej wysokości od świadectw ułamkowych.

Tow. Schloesserowskiej Przędzalni Bawełny i Tkalni

w Ozorkowie, S. A.

Bilans za 1930 r.

Stan czynny: Kasa zł 4.995.77; Nieruchomości zł 4.402.218.95; Maszyny, urządzenia i instalacje zł 8.779.959.24; Ruchomości zł 348.795.14; Bawełna zł 1.100.535.62; Materjały techniczne i opałowe zł 528.309.51; Przędza, półfabrykaty, towary i odpady zł 4.522.391.96; Dłużnicy zł 2.054.040.72; Papiery procentowe zł 391.187.95; Weksle zł 902.747.32; Depozyty Zarządu zł 270.000.00; Straty za 1930 rok zł 670.501.73; **Razem zł 23.975.683.91.**

Stan bierny: Kapitał Zakładowy zł 4.500.000.00; Kapitał Zasobowy zł 670.986.32; Specjalna rezerwa zł 604.698.48; Kapitał Amortyzacyjny zł 9.394.769.05; Wierzyciele zł 6.183.581.50; Akcepty zł 1.926.071.03; Zarząd za depozyty zł 270.000.00; Pozostałość od podziału zysku za 1929 rok zł 435.577.53; **Razem zł 23.975.683.91.**

Rachunek Strat i Zysków.

Winien: Ubezpieczenia od wypadków zł 31.621.56; Dopłata na Kasę Chorych zł 207.167.54; Dopłata na Fundusz Bezrobocia zł 56.983.54; Dopłata na ubezpieczenie pracowników umysłowych zł 24.924.00; Urlopy zł 211.364.60; Podatki i opłaty stempowe zł 695.073.53; Koszty handlowe zł 683.535.66; Procenty, dyskonto, inkaso i prowizje bankowe zł 798.109.10; Straty na rachunkach dłużników zł 273.216.47; Różnice kursu zł 1.112.45; Straty różne zł 26.696.31; Pozostałość od podziału zysku za 1929 rok zł 435.577.53; **Razem zł 3.445.382.29.**

Ma: Zysk na fabrykacji zł 2.287.389.70; Pozostałość od podziału zysku za 1929 rok zł 435.577.53; Dywidenda od akcji Banku Polskiego zł 20.000.00; Dywidenda od udziału w Banku Przemysłowców Łódzkich zł 20.610.17; Dywidenda od udziału w Spółdz. Banku Udziałowym w Łodzi zł 750.00; Zysk na odstąpionych materiałach różnych zł 2.759.84; Wpływy na poczet należności, spisanych w latach ubiegłych zł 7.793.32; Strata za 1930 rok zł 670.501.73; **Razem zł 3.445.382.29.**

ZARZĄD TOWARZYSTWA

Drogi Żelaznej Podjazdowej Piotrków-Sulejów

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dniu 7 sierpnia 1931 r. w pierwszym terminie, a w razie niedojścia do skutku w dniu 21 sierpnia 1931 r. w drugim terminie, o godz. 5 po południu w lokalu biura Zarządu w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 96, odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1930 rok;
- 3) Zatwierdzenie protokołu Komisji Rewizyjnej;
- 4) Likwidacja Towarzystwa i przyjęcie wniosków Ministerstwa Komunikacji z dnia 22 czerwca r. b.;
- 5) Wybór Komisji Likwidacyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcje Towarzystwa i dowody depozytowe, stosownie, do § 41 Statutu, będą przyjmowane przez Zarząd od dnia 24 lipca 1931 roku, plenipotencje zaś, zgodnie z §§ 37 i 41 Statutu, do dnia 4 sierpnia 1931 roku.

W wypadku niedojścia do skutku Zgromadzenia w pierwszym terminie, należy złożyć ponownie akcje do dnia 14 sierpnia 1931 roku, a pełnomocnictwa do dnia 18 sierpnia 1931 roku.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-LEŚNE „EKSPLOLAS“, S. A.

Bilans dn. 31/XII 1930 r.

STAN CZYNNY.

Kasa zł 6.918.43; Nieruchomości zł 3.653.026.15; Wąskotorówka i tabor kolejowy zł 156.317.40; Ruchomości zł 10.895.98; Inwentarz żywy zł 1.650.00; Weksle protest. zł 500.00; Parcelacja — koszty zł 20.918.60; Dłużnicy zł 25.105.02; Przechodnie zł 4.286.77; Straty z 1927/8/9 r. zł 920.363.93; Straty z 1930 r. zł 235.419.30; **Razem zł 5.035.401.58.** Weksle gwarancyjne zł 20.000.00; Za złożone gwarancje zł 3.800.00; **Razem zł 23.800.00.**

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy zł 360.000.00; Kapitał zapasowy zł 3.648.49; Wierzyciele hipot. zł 132.500.16; Bank Ziemiański w likwidacji zł 4.268.353.31; Parcelacja — wpływy zł 193.850.10; Kaucje zł 4.040.00; Zarezerwowane na podatki zł 44.213.04; Zarezerwowane na koszty druku akji zł 9.000.00; Rachunki przechodnie zł 19.796.48; **Razem zł 5.035.401.58.** Różni za weksle gwaranc. zł 20.000.00; Zjednocz. Bank Ziemiański za wypożycz. papiery zł 3.800.00; **Razem zł 23.800.00.**

Rachunek Strat i Zysków za 1930 r.

WYDATKI.

Gospodar. rolne i leśne zł 40.152.43; Odszkodowania zł 164.863.71; Ubezpieczenia zł 232.34; Podatki zł 38.062.05; Amortyz. zł 18.579.27; Utrzymanie administr. zł 31.120.73; Pomiar i plany gosp. leśnego zł 28.377.22; Koszty prawne zł 15.912.10; Procenty zł 16.862.15; Podróże, kancelarja i t. p. zł 17.404.90; **Razem zł 371.566.90.**

WPLÝWY.

Gospodar. leśne i rolne zł 135.487.65; Inne wpływy zł 590.00; Procenty zł 69.95; Stra'a zł 235.419.30; **Razem zł 371.566.90.**

POLSKIE ZAKŁADY IMPREGNACYJNE, SP. AKC.

Bilans na dzień 31/XII 1931 r.

STAN CZYNNY: Płynne środki i zapasy zł 992.353.59, Dłużnicy i r-k Tranzytowy zł 502.471.17, Majątek zakładowy zł 198.476.58, (Gwarancje zł 290.000.00), **Razem zł 1.693.301.34.**

STAN BIERNY: Kapitał akcyjny zł 409.000.00, Kapitał zapasowy zł 39.197.94, Różne rezerwy zł 378.186.08, Zobowiązania i r-k Tranzytowy zł 831.750.19, Zysk zł 44.167.13, (Gwarancje zł 290.000.00), **Razem zł 1.693.301.34.**

Rachunek Strat i Zysków na dzień 31/XII 1930 r.

STRATY: Podatek i amortyzacja zł 60.057.16, Zysk zł 44.167.13, **Razem zł 104.224.29.**

ZYSKI: Zysk brutto zł 104.224.29.

Dom Handlowy Bracia Hirszfild, Sp. Akc.

w Warszawie, ul. Bielańska 5.

Bilans na 31 grudnia 1930 r.

Aktywa: Majątek obrotowy zł 910.580.01; Majątek unieruchomiony zł 815.392.39; Majątek nierzeczowy zł 1.000.00; Disagio na 7% L. Z. B-ku Gosp. Kraj. zł 27.902.57; Straty Bilansowe za 1930 r. zł 39.989.79; **Razem zł 1.794.864.76.**

Pasywa: Kapitały własne: 1) zakładowy zł 200.000.00, 2) zasobowy zł 184.867.14; Kapitały obce zł 1.305.875.73; R-k Amortyzacji zł 104.121.89; **Razem zł 1.794.864.76.**

Sumy ewidencyjne: Zapisy kaucyjne zł 428.620.00.

Rachunek Strat i Zysków.

Straty: Koszty Zarządu i Centrali zł 73.737.32.

Zyski: Zyski działów zł 33.747.53; Straty bilansowe za 1930 r. zł 39.989.79; **Razem zł 73.737.32.**

**Towarzystwo Wyrobów Dziaonych i Tkanych
„R. LIPSZYC” Spółka Akcyjna w Łodzi**

Bilans na 31 grudnia 1930 r.

AKTYWA

Grunty i budynki zł 467.280*00; Maszyny i ruchomości zł 291.325*71; Towary i surowce zł 542.752*80; Dłużnicy zł 208.931*90; Weksle, papiery wartościowe i gotowizna zł 51.668*44; Kwoty przechodnie zł 378*00; Strata zł 368.919*13; **Razem zł 1,931.255*98.**

PASYWA

Kap. zakł. zł 510.000*00; Kap. amortyz. zł 100.288*05; Hipoteka zł 275.900*00; Wierzyteln. i akcepty krótkoterm. zł 796.397*93; Wierzyteln. i akcepty długoterm. zł 248.670*00; **Razem zł 1,931.255*98.**

Rachunek Zysków i Strat

WINIEN

Koszty handlowe zł 208.534*98; Podatki i świadc. zł 41.778*49; Strata na klient. zł 17.320*48; Straty z lat poprzednich zł 164.805*48; **Razem zł 432.439*43.**

MA

Wpływy zł 63.520*30; Straty zł 368.919*13; **Razem zł 432.439*43.**

BROWAR TORUŃSKI TOW. AKC. W TORUNIU

Bilans na dzień 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY

Grunta	zł 25.000*00
Budynki	189.167*43
Maszyny	173.360*97
Beczki	44.968*24
Tabor	56.524*47
Utensylje	13.894*36
Nieruchomości Rzadz	35.000*00
Urządzenie do napeln. butel.	86.155*91
Kasa	3.224*00
Dłużnicy	89.194*73
Weksle	10.266*60
Udział w browarach	300.000*00
Zapasy według inwentury	164.595*55
Konto przejściowe	996*50
Rachunek zysków i strat	49.936*85
	<hr/>
	1,242 015*61

STAN BIERNY

Kapitał akcyjny	zł 100.000*00
Fundusz amortyzacyjny	152.747*05
Wierzyciele	868.554*67
Hipoteki	120.713*89
	<hr/>
	1,242.015*61

Rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 1930 r.

WINIEN

Przeniesieniy strat z 1929 r.	zł 48.484*52
Koszty handlowe	89.872*37
Koszty fabrykacyjne	573 839*64
Odsetki	25.043*32
Dyferencja kasowa	1.000*00
Amortyzacja	40.365*92
	<hr/>
	778.605*77

MA

Wpływy za piwo	zł 725.261*58
Dom Nowy Rynek 5	3.407*34
Przenies. strat z 1929 r.	48.484*52
Strata w roku 1930	1.452*33
	<hr/>
	49.936*85
	<hr/>
	778.605*77

Toruń, w czerwcu 1931 r.

Zarząd: (—) Krogoll (—) ppa. K. Janca Rada Nadzorcza: (—) Arno Meyer

Powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, odbyte w dniu 27 czerwca 1931 r.

POLSKO-SZWAJCARSKA SPÓŁKA DRZEWNIA, S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY:

Kasa	zł 135.598*49
Weksle	199.352*57
Banki	1,590.858*75
Dłużnicy	3,702.518*57
Kaucje	6.465*00
Koszty założenia	12.000*00
Urządzenie	10.400*00
Sumy przechodnie	230*85
Straty	66.240*96
	<hr/>
	5,723.665*19

STAN BIERNY:

Kapitał akcyjny	zł 250.000*00
Wierzyciele (Banki)	5.229.938*73
Sumy przechodnie	243.726*46
	<hr/>
	5,723.665*19

Zyski i Straty na dzień 31 grudnia 1930 r.

WINIEN

Koszty handlowe	zł 563 486*72
Odsetki i prow. bank.	187.081*95
Różnica kursu	6.037*09
Odpisy	3.572*06
	<hr/>
	760.177*82

MA

Odsetki z rach. bież.	zł 272.995*88
Prowizje i ryczałtowe	413.885*31
Różnica kursu	7.095*67
Straty	66.240*96
	<hr/>
	760.177*82

ZARZĄD STANDARD-NOBEL W POLSCE, S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dniu 28 lipca 1931 r. o godz. 17, odhędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 57

Jedenaste Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów
z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie posiedzenia; 2) Wybór przewodniczącego;
- 3) Sprawozdanie Zarządu, bilans i rachunek strat i zysków za 1930 r. oraz budżet na rok 1931 r.; 4) Wnioski Komisji Rewizyjnej; 5) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki; 6) Wyznaczenie wynagrodzenia Członkom Komisji Rewizyjnej; 7) Wybory 3 Członków Zarządu; 8) Wybory 5 Członków Komisji Rewizyjnej; 9) Wnioski Akcjonariuszów, złożone Zarządowi na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

N. B. — W myśl § 18 statutu Spółki, właściciele akcji korzystają z prawa głosu, o ile co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyli do Zarządu same akcje lub zaświadczenia jakiegokolwiek instytucji bankowej, akcyjnej, w kraju lub Banque de Paris et des Pays Bas w Paryżu, National City Bank of New York w Nowym Jorku i The Chase National Bank of the City of New York w Nowym Jorku o posiadaniu akcji w swoim depozycie.

**PODRÓŻUJCIE
SAMOLOTAMI**

BIBLIOTEKA EKONOMICZNA

TYGODNIKA

„POLSKA GOSPODARCZA”

DAWNIEJ

„PRZEMYSŁ i HANDEL”

	z	z	
1 — 18) bez serji — wyczerpane.			
19) Tom I — <i>J. Kulikowski</i> . — Bankowość polska i problem jej sanacji. 1926 (wyczerp.)	1'20	42) Tom XXIV — <i>Stefan Konopski</i> . — Ochrona celna w poszczególnych państwach w świetle badań międzynarodowych (wyczerp.)	1'00
20) „ II — <i>Dr. J. Podkomorski</i> . — O właściwej formie monopolu spirytusowego w Polsce, 1926	0'70	43) „ XXV — <i>Henryk Romanowski</i> . — Obrót bezgotówkowy (wyczerpane)	1'00
21) „ III — <i>Dr. F. Młynarski</i> . — Międzynarodowe znaczenie spadku złotego, 1926	1'50	44) „ XXVI — <i>Karol Bajer</i> . — Zarys uprzemysłowienia Woj. Łódzkiego ze specjalnem uwzględnieniem przemysłu włókienniczego	1'50
22) „ IV — <i>St. Pszczółkowski</i> . — Stabilizacja kursu złotego, 1926 (wyczerp.)	1'20	45) „ XXVII — <i>Dr. Stanisław Wachowiak</i> . — Targi i wystawy w Polsce	1'00
23) „ V — <i>Inż. Cz. Klarner</i> . — Dorobek czterech miesięcy (dwie mowy program.), 1926	1'00	46) „ XXVIII — <i>Jan Miklaszewski</i> . — Ogólny rzut oka na rozwój produkcji leśnej i obrotu drzewnego Polski współczesnej	2'50
24) „ VI — <i>Dr. L. Barański</i> . — Uwagi nad obiegiem pieniężnym w Polsce w latach 1924 — 1926, 1926	1'50	47) „ XXIX — <i>Inż. Czesław Klarner</i> . — Zagadnienie mieszkaniowe w niepodległej Polsce	2'00
25) „ VII — <i>F. Prochaska</i> . — Klauzula największego uprzywilejowania (wyczerp.)	1'50	48) „ XXX — <i>Inż. Jędrzej Moraczewski</i> . — Roboty publiczne	0'80
26) „ VIII — <i>A. Siebeneichen</i> . — Rozwój czy upadek portu gdańskiego (wyczerp.)	1'20	49) „ XXXI — <i>Władysław Gieysztor</i> . — Przedsiębiorstwa państwowe	1'00
27) „ IX — <i>J. Gieysztor</i> . — Tranzyt jako problem międzynarodowy	1'00	40) „ XXXII — <i>Józef Kożuchowski</i> . — Wojna w życiu gospodarczem Polski	1'00
28) „ X — <i>Gustaw Taube jr.</i> — Komercjalizacja Warszawy	1'50	51) „ XXXIII — <i>Dr. Marcin Szarski</i> . — Bankowość polska (wyczerp.)	1'50
29) „ X — <i>Wincenty Jastrzębski</i> . — Zadania i metody pracy Komisji Ankietowej (wyczerp.)	1'00	52) „ XXXIV — <i>Inż. Dr. Stanisław Olszewski</i> . — Fosforyty polskie i ich znaczenie gospodarcze	1'00
30) „ XII — <i>Stanisław Pszczółkowski</i> . — Kredyty zagraniczne i ich rola w polskiej polityce kredytowej	2'50	53) „ XXXV — <i>Prof. Dr. Witold Staniewicz</i> . — Uwagi o reformie stosunków rolnych w Polsce	1'50
31) „ XIII — <i>Z. R. Gawroński</i> . — Zwalczenie trustów w Stanach Zjednoczonych	2'00	54) „ XXXVI — <i>Janusz Butler</i> . — Konkurencja portów bałtyckich w świetle współzawodnictwa kolei polskich i niemieckich	1'50
32) „ XIV — <i>S. Fr. Królikowski</i> . — W sprawie metody obliczania stawek celnych (wyczerp.)	1'50	55) „ XXXVII — <i>Adolf Peretz</i> . — Od kartelu do koncernu	3'00
33) „ XV — <i>St. Starzyński</i> . — Położenie klasy robotniczej po przewrocie majowym	1'20	56) „ XXXVIII — <i>J. Mieszalski</i> . — Wpływ wzrostu budżetów na obciążenie dochodu społecznego zagranicą i w Polsce	1'50
34) „ XVI — <i>J. Kulikowski</i> . — Rozbudowa miast i jej finansowanie	2'00	57) „ XXXIX — <i>Feliks Młynarski</i> . — Reforma waluty dewizowo-złotowej	1'50
35) „ XVI — <i>S. Szwalbe</i> . — Polityka państwa w zakresie obrotu żytem (wyczerpane)	2'00	58) „ XL — <i>Dr. Henryk Gruber</i> . — Stan kwestji mieszkaniowej w Polsce	1'00
36) „ XVII — <i>S. Starzyński</i> . — Stan Finansowy Polski w roku 1927	2'00	59) „ XLI — <i>Stanisław Sasorski</i> . — Podstawy rewizji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem	1'50
37) „ XIX — <i>Józef Kożuchowski</i> . — Kapitał zagraniczny w przemyśle polskim (wyczerp.)	2'00	60) „ XLII — <i>Tadeusz Woynowski</i> . — Kształtowanie się cen chleba w Polsce	2'00
38) „ XX — <i>Henryk Rozenberg</i> . — Polityka Państwa w dziedzinie zaopatrzenia ludności w chleb (wyczerpane)	1'50	61) bez serji — <i>Stefan Starzyński</i> . — Rola Państwa w życiu gospodarczem	1'00
39) „ XXI — <i>Zygmunt Karpiński</i> . — Waluta złota i pozłacana	1'50	62) „ „ — <i>Stefan Starzyński</i> . — Życie gospodarcze a ustrój państwa	1'50
40) „ XXII — <i>Jerzy Lubowicki</i> . — Zasady reformy podatkowej	3'00		
41) „ XXIII — <i>Marjan Turcki</i> . — Problem aktywizacji bilansu handlowego	3'00		

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH ORAZ BEZPOŚREDNIO W ADMINISTRACJI TYG. „POLSKA GOSPODARCZA” — WARSZAWA, ELEKTORALNA 2, POK. 26

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105

REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-84, 114-75, 512-33 i 177-1

Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKOGA-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE i TRANSFORMATORO-
WE. OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE. SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYCH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINĘ, ŚWIECE, WAZE-
LINĘ TECHNICZNĄ. — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NĄ, LOTNICZĄ, SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTĘ: RAFINOWANĄ I SILNOPLOMIENNĄ. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34

KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82

LUBLIN, ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74

LWÓW, ul. Szpitalna 1, tel. 3-23

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 714-75

POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36

SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-08

TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99

WILNO, ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ, GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL, KRAKÓW, KRASNYSTAW, LIDA, LUBLIN, LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, LOMŻA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYRZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE, RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYRARDÓW

WŁASNY PARK CYSTERNOWY

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAKŁAD CENTRALNY W WARSZAWIE
U L. K R Ó L E W S K A 5

ADRES TELEGRAFICZNY: KRAJOBANK

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Ƀ 150.000.000. REZERWY Ƀ 58,362.380

ZAŁATWIA WSZELKIE OPERACJE BANKOWE

UDZIELA KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO, PRZEDWZYSTKIEM
POŻYCZEK INWESTYCYJNYCH DLA SAMORZĄDÓW W 7% OBLI-
GACJACH KOMUNALNYCH I POŻYCZEK W 7% LISTACH ZASTAWNYCH
NA MAJĄTKI ZIEMSKIE I NIERUCHOMOŚCI MIEJSKIE.

EMISJE BANKU, WYSTAWIONE W PEŁNOWARTOŚCIOWEJ WALUCIE,
ZAOPATRZONE SĄ W GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA
ORAZ ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE.

19 ODDZIAŁÓW W POLSCE

KORESPONDENCI WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH MIASTACH ŚWIATA